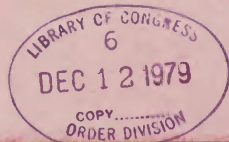


شنبه ۵ عقرب ۱۳۵۸  
۲۷ اکتوبر ۱۹۷۹



# ژوندون

روزانه افغانستان

15521/0271yoo

طرح قانون اساسی  
بزرگترین وثیقه ملی  
جمهوری دموکراتیک  
افغانستان



سه عقرب  
روز  
حماسه آفرين

شماره سی و دوم  
سال سی و یکم

قیمت شماره ۱۳ افغانی







حفيظ الله امين منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لومړی وزیر جمهوري دموکراتیک افغانستان موقعیکه خطاب به مشران، نمایندگان و اقوام منگل، توری و وزیر بیانیة عالمانه شانرا ایراد می نمایند.

## اختصار وقایع مهم هفته

تحت ریاست رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لومړی وزیر جمهوري دموکراتیک افغانستان سومین وچارمین اجلاس شورای انقلابی روز ۲۴ عقرب در قصر گلخانه خانه خلق در مزار شد.

دورجلسه قبل ازظهر که درحوالی ساعت نه صبح آغاز شد ابتدا سرود ملی جمهوري دموکراتیک افغانستان پخش گردیده متعاقباً رفیق حفیظ الله امین اجندای اجلاس ۲۴ عقرب را به شورای انقلابی ارائه نمودند شورای انقلابی نخست روی تعدیل فترات مندرج ماده یازدهم فرمان شماره سوم شورای انقلابی جمهوري دموکراتیک افغانستان بصورت همه جانبه غور و بحث نموده و بعد از یک سلسله تعدیلات درفترات مندرج ماده متذکره آتراً به اتفاق آراء تایید و تصویب کرد.

\*\*\*

بقرانت پیام حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و لومړی وزیر جمهوري دموکراتیک افغانستان هشام اول عقرب توسط خیال محمد کوتوازی وزیر اطلاعات و کلتور از طریق رادیو و تلویزیون خلق افغانستان خوانده شد سی وچارمین سالروز تاسیس

موسسه ملل متحد طی محافل علمی و ادبی در کابل ولایات کشور تجلیل گردیده.

## آیندین لودین کتابونه

تحت ریاست رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لومړی وزیر جمهوري دموکراتیک افغانستان جلسه شورای انقلابی جمهوري دموکراتیک افغانستان قبل ازظهر و بعد از ظهر اول عقرب درقصر گلخانه خانه خلق دایر گردید.

دورجلسه قبل ازظهر شورای انقلابی جمهوري دموکراتیک افغانستان که ازساعت نو نیم الی دوازده ظهر ادامه یافت ابتدا سرود ملی جمهوري دموکراتیک افغانستان پخش گردیده و متعاقباً رفیق حفیظ الله امین ورود اعضا جسدید شورای انقلابی جمهوري دموکراتیک افغانستان را به شورای انقلابی خیر مقدم گفته و انتخاب آنها را قدم بزرگ درواہ تکامل شورای انقلابی جمهوري دموکراتیک افغانستان و استحکام بیشتر جمهوري دموکراتیک افغانستان اوزیابی نمودند.

سیس منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لومړی وزیر، اعضای بوروی سیاسی حزب دموکراتیک خلق افغانستان را به بحث اعضای هیات رئیسه جلسات جاریه شورای انقلابی پیشنهاد کردند که به اتفاق آراء مورد تایید قرار گرفت.

بعدا حفیظ الله امین اجندای جلسات جاریه شورای انقلابی را قرانت نمودند و پیرامون

موسسه ملل متحد طی محافل علمی و ادبی در کابل ولایات کشور تجلیل گردیده. جمهوري دموکراتیک افغانستان الی ۱۳۶۷ تحت ریاست رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان فصلی انداختند.

\*\*\*

بایام رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و لومړی وزیر سی و چهارمین سالگرد تاسیس ملل متحد روز ۲۴ عقرب درسراسر کشور تجلیل گردید.

\*\*\*

مدیریت اطلاعات وزارت امور خارجه خبر میدهد از طرف حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لومړی وزیر تلگرام تبریک به ناماست جمهوری دموکراتیک افغانستان موسسه ملل متحد تقدیمی به بزرگوار محترم شلمامست، در بزرگوار اعتقاد صمیمانه خلق و شورای جمهوري دموکراتیک افغانستان به اصول و راههای مندرج منشور ملل متحد تایید گردیده است.

\*\*\*

تحت ریاست رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لومړی وزیر جمهوري دموکراتیک افغانستان پلینوم کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ساعت نه قبل از ظهر ۳۰ میزبان ۱۳۵۸ در قصر گلخانه خانه خلق دایر گردید. درآغاز جلسه سرود ملی جمهوري دموکراتیک

افغانستان پخش شده و بعدا رفیق امین پیشنهاد مینی بر انتخاب اعضای بوروی سیاسی رابحث هیات رئیسه پلینوم کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان طرح نمودند که با اتفاق آراء مورد تایید و تصویب کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان قرار گرفت.

\*\*\*

تحت ریاست رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی و لومړی وزیر شورای و زیران از ساعت چار بعد از ظهر ۲۹ میزبان تا ساعت هفت شب در خانه خلق جلسه نمود.

درآغاز مجلس رفیق حفیظ الله امین خاطر نشان ساختند که بغاطر طی مراحل قانونی پلان پنجاهه انکشاف اقتصادی واجتماعی ۱۳۵۸-۱۳۶۲ کشور ترتیبات خاص اتخاذ گردیده و بالیسی اقتصادی کشور در پلینوم کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای انقلابی مطرح خواهد شد و بعد از تصویب شورای انقلابی جمهوري دموکراتیک افغانستان بالیسی مذکور با یک روحیه جدید مورد عمل قرار خواهد گرفت.

\*\*\*

بناسبت نخستین سالگرد برافراشتن بیرق ملکون ملی جمهوري دموکراتیک افغانستان، بزرگان و خلق شریف اقوام سالارزایی، ماموند، اتمانخیل، چارمنگ، صافی و شنوادی طی نامه بهترین تبریکات شانرا به حضور حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و لومړی وزیر جمهوري دموکراتیک افغانستان و تمام خلق شریف افغانستان تقدیم نموده اند.





نعت ریاست رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی ولو مری وزیر جمهوری دموکراتیک افغانستان سومین و چارمین اجلاس شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان در قصر گلخانه خانه خلق برگزار شد

# متن بیانیۀ رئیس شورای انقلابی ولومری وزیر در پایان جلسات شورای انقلابی

رفقای عزیز !

حزب دموکراتیک خلق افغانستان و خلق زحمتکش افغانستان بکار خستگی ناپذیر شما بخصوص که در طول دوروز اخیر تبارز دادید و از خود نشان دادید افتخار می کند و اطمینان کامل دارد که برهبری دولتی شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان کشور محبوب ماسیر تکامل مطلوب را می بیناید و اهداف والای انقلاب نورحما تامین شدنی است و افتخارات بزرگی را برای زحمتکشان افغانستان و زحمتکشان جهان به بار می آورد \*

روحیه عالی وطنپرستانه را که در جریان مباحثات روی قوانین و روی اولین پلان پنجساله جمهوری دموکراتیک افغانستان نشان دادید و آن به پیروزی های قطعی خلق افغانستان است همه ما می بایم که جلسات دوروزه شما بهترین مثل نقش عالی رهبری شما از امور

دولتی افغانستان است، فضای دموکراتیک آزادی وسیعی که در صحبت هایی از آن مستفید شدید و مورد استفاده قرار دادید و عملاً سهمگیری تا آنرا در ترتیب تنظیم، تأیید و تصویب یک تعداد قوانین و یک تعداد موافقتنامه ها با کشور های دوست و پلان پنجساله جمهوری دموکراتیک افغانستان نشان دادید دلالت بر کفایت قابل اعتماد شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان می کند که خلق افغانستان به رهبری شما بر سرنوشت خود مسلط هستند و خود زندگی خود را ترتیب و تنظیم می نمایند \*

امیدوار هستیم که از این حلقه پرافتخار شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان روحیه عالی برادری، کار دستجمعی هماهنگی و احساس گرم وطن پرستی به تمام افغانستان همچو منبع پرافتخار موجی که افغانستان را بصورت

سریع در حرکت تکه می کند به هر فرد افغانستان، به قلب هر فرد افغانستان و به ذهن هر فرد افغانستان برسد \*  
سهمگیری شهدارنه افشاد و مباحثات روی قوانین، موافقتنامه ها و اولین پلان پنجساله جمهوری دموکراتیک افغانستان و نتایج رای گیری روی تمام آنها بخوبی نشان میدهد که همه ما و شما بایک آرزو، با یک هدف پرافتخار با یک احساس وطنپرستی می کوشیم تا کشور محبوب خود را از تمام بدبختی ها و فلاکت های بقایای نظام فئودالی هرچه زودتر نجات بدهیم و هرچه سریعتر افتخار اعمار جامعه سو سیایستی را در افغانستان داشته باشیم \*

افتخار داریم همانطوریکه هر فرد شما در جریان چندین ساله مبارزات طبقاتی خود به خلق خود وعده داده بودید که روزی خواهد رسید همچنان که از خلق بیرون آمده اید از خلق آموخته

اید بسویه دولتی نیز در خدمت خلق خود قرار خواهید گرفت امروز عملاً نشان دادیم که با چه فداکاری، با چه قربانی با چه زحمتکشی وعده های حزب دموکراتیک خلق افغانستان را در عمل قرار میدهم و واقعاً در خدمت خلق زحمتکش خود قرار میدهم بر علاوه که اعضای پرافتخار ارگان پر افتخار رهبری دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان هستید هر کدام شما اعضای ارگانهای رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان و کادرهای پرافتخار حزب دموکراتیک خلق افغانستان نیز می باشید \*

یقین داریم که همه اعضای پرافتخار حزب دموکراتیک خلق افغانستان نیز اعمال و کردار شما را و کار خستگی ناپذیر شما را سرمشق قرار میدهند و در خدمت خلق خود طوری قرار می گیرند که اطمینان و اعتماد کامل به تمام زحمتکشان ما ایجاد میشود که لطفاً ورق بزنید



در عمل می بیند شعار مصونیت، قانونیت و عدالت در همین جلسه نیز می درخشند و در سراسر افغانستان مورد عمل قرار می گیرد .

شما در تمام مباحثات خود نشان دادید بحث بهترین وطن پرستان افغانستان عزیزان ترنستان کارگری هستید که منافع زحمتکشان تمام جهان را نیز در نظر دارید .

شما در کار های خستگی ناپذیر تان علاوه انبات رسانیدید که نه تنها زحمتکشان افغانستان را در نظر دارید بلکه لحظه نقش زحمتکشان افغانستان را در حفظ و دفاع از صلح منطقه و صلح جهان هم از نظر دور نداشته اید . نقش شما مایه افتخار زحمتکشان افغانستان است که با سر بلندی از قربانی های خود در برابر زحمتکشان سراسر جهان بخاطر دفاع از صلح جهان یاد کرده می توانند و همیشه در سنگر مبارزات ضد امپریالیزم ، ضد ارتجاع ضد صهیونیسم و ضد اپارتایدو تبعیض نژادی قرار دارید .

وضع گیری طبقاتی شما در دوروز جلسات شورای انقلابی عملا نشان داد که جمهوری دموکراتیک افغانستان با افتخار و سر بلندی در پهلوی تمام کشور های صلحدوست جهان مقدم بر همه کشور های سوسیالیستی و در راس آن اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی با افتخار قرار دارد و افغانستان عزیز در پهلوی کشورهای برادر سوسیالیستی در راس آنها اتحاد شوروی بیرق سرخ صلح دوستی و صلح خواهی را بلند نگه می دارد .

در جریان صحبت های ما شما مخصوص با ارتباط اولین پلان پنجساله جمهوری دموکراتیک افغانستان همیشه به نمایندگی از تمام زحمتکشان افغانستان مساعدت ها و همکاری های وسیع و عمیق اتحاد شوروی را به نظر قدر دیدید و آنرا بهترین نمونه دوستی و برادری بین خلق های افغانستان و اتحاد شوروی شناختید .

از ینجاست که همه ما و شما بر حق می گوئیم که مناسبات دوستانه بین افغانستان و اتحاد شوروی و دفاع از ین دوستی بر افتخار بین خلق های افغانستان و اتحاد شوروی امروز جزء وطنپرستی و وطنپرستان افغانستان گردیده است .

همچنان ما از مساعدت ها و روابط دوستانه تمام کشور های سوسیالیستی که از انقلاب بر افتخار ثور پشتیبانی نموده اند و از مساعدت های ممکن دریغ

نکرده اند به نظر قدر می بیند و از آن امتنان عمیق داریم .

ما همکاری های تمام کشور های دوست را که در انکشاف اقتصادی و اجتماعی جمهوری دموکراتیک افغانستان با خلق افغانستان ، با جمهوری دموکراتیک افغانستان مساعدت می کنند بغوشی گرمی و دوستی استقبال می نماییم . شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان بحث جزء پالیسی دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان دوستی با پاکستان و ایران را جزء پالیسی خارجی خود قرار داده است .

ما صمیمانه علاقمند هستیم که در منطقه صلح برقرار باشد و مناسبات دوستانه بین افغانستان ، ایران و پاکستان رشد و تکامل کند .

شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان انتظار دارد که به تعقیب سفر مشاور جلال تهاب ضیاء الحق رئیس جمهور پاکستان در امور خارجی به اشغالی افشاهی که به افغانستان صورت می گیرد رئیس جمهور پاکستان جلا تهاب ضیاء الحق نیز هر چه زودتر به افغانستان خواهند آمد تا در افغانستان از طرف دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان و خلق افغانستان با گرمی دوستانه استقبال

دفاع از صلح در منطقه ضد تمام دشمنان مشترک خود قرار دارند و از دوستان مشترک خود دفاع مینمایند . با اظهار این احساسات گرم برادرانه برادری به خلق های زحمتکش پاکستان و ایران نه می خواهم نا گفته بگذارم که خلق افغانستان احساس گرم دو ستانه با خلق هند و رشد و تکامل روابط دو ستانه بین افغانستان و جمهوری هند دارند .

ما معتقد یم که روابط دو ستانه بین خلق های افغانستان و هند آنقدر ریشه های تاریخی و پر افتخار دارد که هر حکومتی که در یکی از ین کشور ها به وجود می آید لاجرم به طور ضرورت از مناسبات دو ستانه بین خلق های افغانستان و هند دفاع خواهند کرد و هر کسی مخالف این دوستی عنعنوی و تاریخی بین خلق های افغانستان و هند قرار میگیرد نمیتواند تا دیر باقی بماند.

## تاریخ را خلق می سازد قدرت نیرومند خلق است

ما در علاقمندی با حسن دوستی و همجواری با هند پاکستان و ایران با صراحت میگوئیم که با کشور چین نیز علاقمند دوستی میا شیم و پالیسی بین المللی ما به

صراحت معلوم است که تجارت بر بیش از شصت سال دوستی بین افغانستان و اتحاد شوروی و مساعده های فراوانی که خلق شوروی و دولت شوروی به افغانستان کرده و میکند نشان میدهد هر کی دشمن شوروی است دشمن ماست هر که دوست شوروی است دوست ماست . با وجود تمام این حقایق که به ارتباط موقف بین المللی جمهوری دموکراتیک افغانستان به عرض رسانیم .

جمهوری دموکراتیک افغانستان شدیدا علاقمند ادامه سیاست عدم انسلک به سویه بین المللی است ما معتقد هستیم که نهضت عدم انسلک به نفع صلح ضد امپریالیزم و ضد استعمار و مبارزه دارد و نقش مهمی را انجام میدهد .

وفا داری به عدم مداخله در امور دیگر درمناسبات بین المللی دفاع از صلح مبارزه سر سخت ضد امپریالیزم ضد استعمار ضد اپارتاید ضد صهیونیسم و تشابیه وسیع بین اهداف بین المللی و صلح خواهی کشورهای سوسیالیستی و نهضت عدم انسلک ما را به این معتقد میسازد که کشور های سوسیالیستی متحد ین طبیعی نهضت عدم انسلک اند که ما نیز علاقمندی شدید به نهضت عدم انسلک داریم بخاطر وحدت بیشتر استحکام بیشتر و نیرومندی بیشتر آن با تمام قدرت و نیروی خود میکوشیم .

جمهوری دموکراتیک افغانستان با اینکه برای همیشه با امپریالیزم بریده است و ضد امپریالیزم مبارزه میکند و هیچگاه در پهلوی کشورهای استعماری قرار نخواهد گرفت و در پهلوی کشورهای سوسیالیستی همیشه قرار خواهد داشت و پالیسی های جنگ طلبانه مبارزه خواهد کرد و به سیاست عدم انسلک وفا داری عمیق خواهد داشت از منشور ملل متحد نیز عمیقانه و وسیع پشتیبانی میکند .

یقین داریم که همه شما رفقای قهرمان این ارزشهای نیک مشترک خود را به تمام همکاران و کارکنان دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان میرسانید و تمام کارکنان و همکاران تانرا طوری رهنمایی و تربیه میکنید تا در این پالیسی های

بقیه در صفحه ۸۰





«تجلیل روز سوم عقرب از عنعنات پر افتخار مبارزات خلق  
دایر و حزب قهرمان ما گردیده است .  
رفیق حقیق الله امین

شنبه ۵ عقرب ۱۳۵۸ ، ۲۷ اکتوبر ۱۹۷۹



## پیروزی انقلاب ثور آرمان شهدای سه عقرب را تحقق بخشید

متن بیانیه رئیس شورای انقلابی ولومیری  
وزیر در پایان جلسات شورای انقلابی .

\*\*\*

سوم عقرب روز نبرد افتخار خلق .

\*\*\*

سه عقرب ، روز حماسه آفرین .

\*\*\*

دعوت به دریمه دانسانی لاری دپلویانو .  
سرشناسی اوویار ورخ .

\*\*\*

اشتراک ملل متحد در مبارزه جمهوری  
دموکراتیک افغانستان علیه بسموادی .

\*\*\*

طرح قانون اساسی بزرگترین وثیقه ملی  
ج ، د ، ا .

\*\*\*

یک داستان کوتاه ، یک مرد انتظار  
میکشد .

\*\*\*

ستراتژی سیاسی نظامی انگلیس در  
افغانستان .

\*\*\*

وده هاعطال خواندنی دیگر .

\*\*\*

شرح روی جلد  
ستوری منگل هنرمند ورزیسه راد یو  
تولیزبون خلق افغانستان .

آل یحیی بلند نموده و مشعل فروزان  
آن قربانیان راه آزادی را تابناک تر  
ودرخشده تر نگه داشتند و نهال آزادی را  
که با خون شهدای آن ریشه دوانیده بود  
باخونهای گرم و آتشین خود آبیاری و تنومند  
ساختند، چنانکه سر بازی وشهادت عبدالقادر  
قهرمان درسه عقرب ۱۳۵۱ توسط متحدین  
چپ نمای امپریالیزم و پیروزی انقلاب ثور با  
قربانی دادن شهدای آن ثبوت خوب این مدعی  
ماست .

اکنون این روز پر غرور و افتخار آمیز  
رادر حالی تجلیل و بزرگداشت می نماییم  
که پیروزی انقلاب ثور ارواح همه شهدا  
وقربانیان راه آزادی را شاد و مسرور گردانیده  
و ارزوی مقدس شانرا که عبارت از آزادی  
وطن و نجات خلق افغانستان بوده به سر  
رسانیده است .

مادر حالیکه بر خلق تاریخ ساز و شهید  
افغانستان که هیچگاه در برابر دشمن به  
کرنش و تضرع نه پرداخته و پایمردی و  
شجاعت تمام در راه تأمین عدالت و نجات خلق  
به پیش رفته اند شادباش میگوییم، بر روان  
پاک شهدای سه عقرب و همه قربانیان راه آزادی  
درود و بر قاتلان شان نفرین می فرستیم .

تابناک باد خاطره شهدای سه عقرب و همه  
قربانیان راه نجات خلق ها .

جاودان باد مشعل فروزان راه آزادی .  
پیروز باد مشعل داران این راه انسانیت  
در سراسر جهان .

را هنوز هم افشاء نمود . بدین مفهوم که  
در آئین قانون اساسی نیم بند و قلابی  
سلطنت ظاهر شاهی که آنهم جهت فرو  
نشاندن خشم خلق و فریب توده های عظیم  
افغانستان بپیان آمده بود ، و در نظر به صراحت  
تمام از ادی فکر و بیان ، اجتماعات و تظاهرات  
مسالمت آمیز را مجاز دانسته بود ، خلق  
افغانستان به استناد آن خواستند تا جریان  
رای اعتماد شورای آئین را بر یکی از  
حکومات دست نشانده درباری از نزدیک  
مشاهده کنند ولی گنگنه شایسته شدند  
و به امر سردار مستبد و خونخوار (سردار  
عبدالولی) توسط عمال دربار زیر دیکتاتور  
مسلح تانک ها و دیگر سلاح های گرم  
گرفته شدند و جاده ها را به خون خلق  
بیگناه و بی دفاع ماکه بجز از قلم و کاغذ در  
دست نداشتند رنگین نمودند .

آن محکومان تاریخ می پنداشتند که این  
عمل جنایتکار شان بدوام تسلط ننگین و غیر  
انسانی شان می افزاید اما غافل بودند از آنکه  
قطره های خون شهدای راه آزادی روزی به  
سیل خرو شانی مبدل میشود و بنیاد ظلم و  
استبداد را از بیخ و بن نابود میسازد، و این  
گفته شاعر عدالت پسند را هم بخاطر نداشتند  
که :

«خون ناحق دست از دامان قاتل برداشت  
دیده باشی لکه های دامن قصاب را»  
راستی خون ناحق شهدای سه عقرب دست  
از دامان قاتل بر نگسرفت و خلق رزمنده  
افغانستان بعد از آن همه ساله در همین روز  
صدای اعتراض را بر ضد دولت های خونخوار

این حقیقت که دوستان نادری استان بوس  
در بار انگلیس بود ، زنده هر هبوطن ما  
روشن و آفتابیم و واضح است که نادر غدار  
باعبد و پیمان و شمشیر برهنه در کمر، توسط  
انگلیسهای آزمند و چابوگر جهت تاراج هستی  
خلق و سر کوب نیرو های مترقی و وطنپرست  
به افغانستان فرستاده و دستور داده شد تا  
عناصر آزادیخواه و ضد استعمار را سر ببرد  
وندای آزادی را در گلوها بخشند!

چنانچه بعد از آنکه همین گودی کوکی  
امپریالیزم به سریر سلطنت افغانستان تکیه  
زد ، چراغ بدست در جستجوی وطنپرستان  
افتاد و تا توانست کسی را سرزد ، کسی را به  
چوبه دار بست و عده بی راهم روانه سیه چالها  
و با انواع مصایب و شکنجه ها دست و گریبان  
نمود .

به تعقیب آن اخلاف جنایتکار ش که غلامی  
و جاکر منشی راز اسلاف وطن فروش خود  
بارت گرفته بودند خط مشی ننگین و جنایتکار  
آنها را در آزار و کشتار اولاد راستین این کشور  
چنان مو به مو عملی نمودند که ارواح خبیثه  
نیاکان شانرا شاد و نفرین خلق را نثار آنها  
نمودند .

یکی از این جنایات و گناهی نا بخشودنی  
که لکه ننگین دیگری بر جبین خاندان نادری  
کوبید حادثه سه عقرب ۱۳۴۴ بود که بار  
دیگر احساس وطنپرستی و آزادمندی خلق  
افغانستان را در افکار جهانیان تثبیت و خصلت  
اصلی ضد انسانی دوستان تاریخ زده یحیی



# تاریخچه

## سوم عقرب روز نبرد و افتخار خلق

چارده سال پیش از امروز در زمان زمامداری سیاه ظاهرشاه زمانیکه از تاجاع سلطنتی و طبقات حاکمهی ارتجاعی در نتیجه ی میا رزات پیگیرو قهر مانا نه و خستگی نا پذیر خلق افغانستان وادار به عقب نشینی های نمسی شدند و هکذا چون ارتجاع و وقت به مشوره با دار های امیر یالیستی خویش دوام حکمر وائی خود را در خطر می دیدند بشکل يك اکت دپلو- ماتیك ترکیب دولت و طرز اداره ی خود را ظاهرا تغییر دادند به این معنی که اولی- جره ای را احصار و قانون اساسی را دست زده و انتخابات قوه ی مقننه را براه انداختند.

خلق افغانستان واز همه او لئرو شنفکران مترقی می دانستند که این تلون روش برای بهبود خلق نه بلکه برای دوام زمامداری سیاه سلطنت و دیگر طبقات حاکمهی ارتجاعی اجرا می شود. ولی برای اینکه از هر امکانی برای آزادی و پیشرفت نهضت خلق استفاده نمایند با مبارزات خود بر طبقات حاکمه و سلطنت قو دادا لسی فشار می آوردند تا بخواست خلق تن در دهند.

ولی بحکم علم مترقی و تجارب تاریخی همه میدانند که قانون و غیره اکت های دموکراسی ما با نهی دولت های طبقاتی و ارتجاعی کلاما بیست بروی کاغذ و هرگز در عمل پیاده نمی شود. اثبات کننده ی این ادعای ما رویداد تاریخی سوم عقرب ۱۳۴۴ است.

قانون اساسی نام نهاد ظاهر شاه حاکم حاکم موادی بود که از آن می شد چنین استنباط نمود که دولت ارتجاعی اختیار انی را قایل شده اند و لسی در اولین قدم این استنباط جامه ی عمل نبوشید، بعد از آنکه اولین شورای قلابی آندوره تشکیل گردید و حکومت موظف جهت اخذ رای اعتماد بشوید و رفت روشنفکران و سایر افراد وطن خواستار آن شدند تا این جلسه (جلسه ی اخذ رای اعتماد حکومت وقت) بشکل علنی دایر شود تا خلق از چگونگی موضوع آگاهی یابند ولی قبل از آنکه این خواست به یو تهی آزمایشی گذاشته شود انقلابیون مترقی بغلق باز موکرده بودند که قانون و سایر تمهیدات دولت های ارتجاعی واز جمله دولت ارتجاعی ظاهر شاه صرف برای حفظ منافع خود شان است و گر خلق بخواهد از آن به نفع خود استفاده نمایند ارتجاع

سلطنتی با همه قوا از آن ممانعت خواهد کرد. روشنفکران و سایر علاقمندان در اطراف مقرر شو را جهت استماع و مشاهد میزای اعتماد هجوم آوردند و لی عمان دولتا ترس آنکه میا دا و کلائی شو رای طبقاتی تحت تا ثیر حضور خلق و موجودیت روشنفکر- ان در تالار شو را هیچانی شوند و خلاف دساتیر و فرمایشات شان عمل نمایند

از علنی بودن این جریان با اعمال زور و قوه ممانعت بعمل آوردند و یکبار دیگر در عمل ثابت ساختند که ارتجاع و طبقات حاکمهی ارتجاعی هرگز به چیزی که می گویند وفا نمی کنند. مرا جعی- که در اطراف مقرر شو را تجمع نموده بودند

توسط پولیس و سایر عمال دولتی متفرق ساخته شدند و لی ارتجاع وحشی پیگیر از آن بود که تقریباً يك سال قبل از آنروز خلق افغانستان برای نجات کامل خود از پنجه ی استعمار و استعمارگر، گردان پیش آهنگ خود حزب دموکراتیک خلق افغانستان (پیش آهنگ طبقه ی کارگر کشور) را تشکیل داده بودند و این گردان پیش آهنگ بشابه مغز متفکرو رهبری خلق همه اعمال انقلابی و وطن پرستانه ی آنها را تنظیم می نمود و هر اقدام خلق را در مسیر نهضت عمومی و مبارزه ی طبقاتی علیه استعمارگران و استعمارگران سوق می دادند.

آری جنبش مختصری که صبح سوم عقرب برای يك خواست محدود بمیان آمده بود به يك جنبش عمومی و سرا سری خلق علیه ارتجاع تبدیل شد و از يك خواست محدود (علنی بودن جلسات رای اعتماد بحکومت موظف آتوقت) به جنبش عظیم ضد سلطنتی و ضد قو دالیزم تبدیل شد. در رأس این همه فعالیت های مترقی و انقلابی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و فعالین آن قرار داشت.

آری جنبش شکل سرا سری بخود گرفت و ارتجاع سلطنتی به تکاپو افتاد. در عکس العمل های ظاهری رژیم در وهله ی اول و در نیمه ی روز تا نك های ارتجاع با انداختن پم های اشک آورو ما نور های رنگا رنگ خواستجو وطن پرستان را رهبران و مشت سازد ولی رزمندگان راه آزادی خلق تصمیم گرفته بودند که هر چه بیشتر ما هبت

واقعی ارتجاع سلطنتی و طبقات حاکمهی ارتجاعی را بخلق بر ملا سازند از نبرد از عمل باز نه ایستادند و پیش رفتند. در پنجایک نکته ی مهم دیگر نیز قابل تذکر است و آن اینکه دولت ارتجاعی ضمن این تظاهرات (تظاهرات سوم عقرب با شکوه ترین دموکراتیک سیون خلق در طول سلطنت ظاهر شاه بود البته قبل از آن نیز عکس العمل های از طرف خلق تبارز داده شده بود)

اجت های خود را موظف نموده بود تا در پهلوی اخلاص تظاهرات معلوم نمایند که پیگیر ترین و موثرترین عناصر درین مبارزه کی ها هستند و یقیناً نوکران دربار، حزب دموکراتیک خلق افغانستان را آشتی نا پذیر ترین دشمن ارتجاع سلطنتی و قو دادا لیزم قلمداد کردند زیرا بعد از ختم تظاهرات سوم عقرب در سائر عکس العمل ها و اقدامات دولت محصور ضربات دولتی و ارتجاع فعالین و نظامیان این حزب انقلابی قرار داشت.

چون دولت ارتجاعی ظاهر شاه وسیله ی و سائر عمال دربار در وجود حزب دموکراتیک خلق گور کن های واقعی خود را می دیدند لذا به کمک و مشوره ی امیر- یالیزم و ارتجاع منطقه همه ضربات خود را متوجه حزب دموکراتیک خلق افغانستان ساخت و هر گون توطئه و دسیسه را علیه آن بکار انداخت. چه این حزب دموکراتیک خلق افغانستان بود که موثرترین پیگیر ترین مبارزات ضد ارتجاع و امیر یا لیزم را می انداختند.

بعد از آنکه جنبش سوم عقرب ۱۳۴۴ ادامه پیدا کرد دولت ارتجاعی به سخت سرا سیمه و وار خطا شد و شروع به اقدامات چندی تر نمود و لی ارتجاع کوکودن و کوتاه فکر نمیدانست که هر قدر بر عناصر مترقی و وطن پرست فشار وارد شود همانقدر متشکل می شوند و به همان پیمان دست به اقدامات ضد ارتجاعی می زنند و هم چنان از تاجاع خیره سر تا بیج اعمال زور خود در ساعات اول روز نتیجه ی درست گرفته توانست چه آن خواست های محدود (علنی بودن جلسه ی رای اعتماد) اثر مداخله پولیس سلطنتی و ارتجاعی به خواست عمده تر و شعار های وسیع تر ضد سلطنت و ضد قو دالیزم و امیر یا لیزم تبدیل گشت.

بهر صورت زمانیکه ارتجاع خود را در خطر بیند به هر اقدامی دون صفته دست می زند از نیرو ظاهرشاه بر ای با شان ساختن نهضت اوج گیرنده ی سوم عقرب ۱۳۴۴ با همراهان و همدستان در باری داخل مشوره شد و سناک ترین، بی سوه ترین و فاشیست ماب ترین عنصر دربار و نژاد- یکتا رین عنصر به خود یعنی سردار- عبد الوالی که در آتوقت علاوه از دامادی و پسر عمو بودن شاه سمت قوماندانی قول اردوی مرکزی را نیز بر عهده داشت مامور سرکوبی این جنبش نمود.

سردار وحشی و ستم کش در آخرین ساعات روز سوم عقرب ۱۳۴۴ در حالیکه بر ماشین جنگی تکیه زده بود به نوکران

چا کران امر آتش بر خلق را صادر نمود ظاهرا این واقعه در حالی رخداد که کارگران، دهقانان، اهل کسبه و روشنفکران مترقی و انقلابی و غیره اشتراک کنندگان تظاهرات سوم عقرب اصرار داشتند تا رفقای همزمشان که در طول روز از طرف پولیس ارتجاع زندانی شده بودند رها داده شوند ولی جواب این خواست عادلانه ی خلق گلوله های کشنده و وحشیانه ماشین های جنگی ارتجاع بود که عدهای زیادی را بخاک و خون غلطانند و سر دار جبار این زاندام درجه يك دربار ظاهر- شاه بی رحم خود چنین می اندیشید که با این کار سفاکانه و ناشیانه ی خود نهضت را برای ابد ختم خواهد کرد؟! ولی در طول تاریخ چنین بوده و کارنامه ی حاکمانه ی خلق خلیفها شهادت می دهد که حقیقت رانمی شود کشت و نهضت را نمی توان خفه کرد اگر چه عاملین و فعالین آنرا بزنجیر بکشند، بدار بیاورند، به گلوله بپزند و...

بیادآوریم که در همان گیریو دار زدو خورد خلق با ارتجاع و در حالیکه خون های عده ای زیادی از قهرمانان روی سر لکهای اسفالت و کوچه ها را رنگین ساخته بود صداهای بلند بود که می گفتند این خون ها هرگز بهیتر نخواهند رفت از همین خون ها ست که بیرق خلق مسارنگ خواهد گرفت از همین خون ها ست که روی خلق ما سرخ و شادمان خواهد شد آری چنین شد.

نهضت سوم عقرب را می توان سر آغاز جنبش های قاطع ضد قو دالی و ضد سلطنتی دانست چه از همان تاریخ به بعد خلق افغانستان مصممانه در راه آزادی و شکست زنجیرهای استبداد و ارتجاع و امیر یا لیزم بشکل خستگی نا پذیر و با شدت و هرگز از پانه نشستند. زیرا بر خلاف گذشته درین وقت خلق افغانستان گردان پیش آهنگ و سر سپرده ای نیز در خدمت داشتند (حزب دموکراتیک خلق افغانستان) و همه جنبش ها و نهضت ها و مبارزات خلق توسط این گردان فروتر ترین و صوابی ترین راه سوق داده می شد.

از آنروز تا پیر و زی انقلاب ثور در پهلوی سالی بر مبارزات خلق افغانستان همه ساله روز سوم عقرب را با برهانداختن تظاهرات و برگزاری میتینگ ها و جلسات اعتراضی آمیز برگزار کرده اند. ولی ارتجاع سلطنتی نیز بیکار نه نشسته و ساحه ی توطئه و دسیسه ی خود را وسیع و وسیع تر ساخته بود و برای انجام دسایس و توطئه ها علاوه از قدرت دولتی متحدین دیگري را نیز بمیدان آورده بود که متحدین چپ نمای امیر- یالیزم و ارتجاع افراطی راست در رأس آنها قرار داشت چنانچه در طی تظاهرات خلق سراسر افغانستان در روز سوم عقرب هر سال حوادث دلخراشی دیگر ی نیز وقوع پیوسته و داغی سنگی دیگر ی بقیه در صفحه ۸۰





مرحوم عبدالقادر شهید که توسط متعذبین چپ نهایی امپریالیزم در ۳ عقرب ۱۳۵۱ در هرات به شهادت رسید .

## ۳ عقرب

# روز حماسه آفرین

گور خونین شهیدان به تو آواز دهد  
آتش را که فروزان شده خاموش مکن  
ماه هوای وفای تو گذشتیم از جان  
دوستان را ببر از یاد فراموش مکن

می توانند روحیه انقلابی ها و زمزمندگان راه آزادی را ضعیف نمایند زهی خیال باطل و افکار پریشان . آنان نمی دانستند که جریان دریا وار ملت ها را نمی توان سد کرد این شهادت تاریخ و پاسداران سیاهی و ظلمت با پندار های طاعون زده و بی بنیاد و احمقانه حتی می پنداشتند که گل مبارزه را بخشکانند و آتش را که فروزان شده بود خاموش کنند . آنان که انقلاب نور نتیجه ای جانبازی های شان، فداکاری ها و شهادت های شان است روحیه ایمان و مبارزه را هرگز و هیچگاه از دست ندادند . از دشواری ها ، از فضای اختناق و ترور و دام ها و دانه های که دشمن می افشاند هراس نکردند و بی اعتنا ماندند . صفوف مبارزه را هرچه فشرده تر و منظم تر می کردند تا این کاروان راه سر منزل برسانند و دیوار سیاه استبداد د بستانگان ظلمت را و پاسداران دنیای کهن ، اهریمنان و نابکاران را فرویزند و پرویزانه های آن دنیایی دیگر بسازند .

شهیدان گل کفن فاجعه ی ۳ عقرب به راه پیمایان اندیشه های نوین درس بزرگ دادند ، یوئندگان راه حقیقت از شکست های موقتی هراسناک نگردیدند و دست از پیکار انقلابی و آرمان های انسانی شان نبرنداشتند و خواندند که :

بار دگر به جنگ تو خیزد قبیله ام  
راضی مشو به فتح خود واز شکست ما  
آنان پیروزی خود را باور داشتند . شهیدان روز خونین سه عقرب آن فرزندان کوهستان ها آن عقابان دور پرواز واز جان گذشته ، درفش سرخ مبارزه را تا پای جان بردوش داشتند .

و امروز است که سه عقرب راه پاساران پایدردی ها ، آن دلوری ها و شهادت هاروژ فراموش ناشدنی و بزرگ می نامیم .

آن دل سوخکان و عاشقان راه رهایی انسان پیمان انقلاب را با خون سرخ خویش اسفند کردند و به این سان یاد آن راد مردان را گرامی می داریم ، کاش آن قهرمانان زنده می ماندند و اهتزاز درفش سرخ کارگری را در فضای میهن آزاد خویش می دیدند . می دیدند که کشور شان دیگر از اسارت ه آزاد است ، غول سرمایه و فئودالیسم به زانو نشسته و دیو استبداد نابود گردیده است و همزمان انقلابی شان با ایمان و با شهادت و تقوای انقلابی به سوی جامعه های از استعمار انسان از انسان در حرکت اند و در ویرانه های کاخ های سرنگون شده استبداد ، بنیادی وایی می ریزند که از بنیاد و باران گزند نیابد و تلاشی های مذبوحانه دشمنان نیز نمی تواند به جایی برسد . چه حقیقت پیروز است . و اهریمن مقهور اهورا ، دانی براندانی ، روشنائی بر تاریکی ، نور کهن پیروز می گردد و این قانون تغییرناپذیر دیکتاتور تاریخی است و از آن گریزی نیست .

شگوفان و سرخ بادگل یاد شهیدان خونین کفن روزه عقرب .

از وسوسه بفروختگان گرونی ی تاریخ را تلاش های مذبوحانه ی بی هنری چند که چشم طمع باز کرده اند و کاسه ی گدایی در دست گرفته اند و شکم خویش را مانند آن زاغ بلشت که سه صد سال به پستی و خواری عمر گذراند و شکم از گند و مردار آنگذ نه می تواند از حرکت باز دارد و نه می تواند سمت حرکت آن را تغییر دهد . تاریخ فر زندان راستین خود را هرگز فراموش نمی کند .

و چنین بود که انقلاب ثور برای همیشه تاجودان تا بیکران کیش سالاری و سرداری را نابود کرد واز میانه برداشت . بعد ازین افتخار بر خلق است ، بر سپاهیان گمنام ، بر فاتحان واقعی تاریخ ، بر رنجبران ، زحمتم کشان و بر کسانی که از خون آنان درخت آزادی و انقلاب آبیاری شد .

روزخونین ۳ عقرب در تاریخ نوین میهن ما صفحه ای در خشان است که در طی آن گروهی از جوانان وطن پرست ماکه راه شرافتمندانه مبارزه را پذیرا گفته بودند جان خود را از دست دادند ستم کیشان و جباران وژندارم جوران سلطنت فاسد ظاهرشاه و درراس آنها دیوانه ی تاریخ آن جلاد خونخوار ، آن قشنه ی خون وطن پرستان و انقلابی ها ، آن شاگرد مکتب بیداد موسولینی ها ماکیلول ها و هنتر ها سردار جنرال (۱) عبدالولی بر صفوف دلبستانگان آزادی انسان بریونندگان راه حقیقت و اندیشه های مترقی و انسان های آگاه ، روشنفکران ، محصلان ، انقلابی های واقعی در روز سه عقرب ۱۳۴۴ یورش بردند و در ساحه ی مقدس پوهنتون برناموس و شرافت فرزندان دانشجو که سنگری به جز قلم ، تجاوز کردند و باین عمل که به جز قلم ، تجاوز کردند و باین عمل که ننگی در دامن خویش در تاریخ گذاشتند . و باین پندار احمقانه و بی پایه که با اینکار

کوهستان بستگی به تخم های من دارد به سعادت خود پشت یازد و با پسرک کاکایش عروسی نکرد ، قربانی راپذیرفت و به خوشبختی آیندگان اندیشید .

« می خواهم مرانچینی تانم هایم راهم جا میباشیم و به هارا باز پر از لاله کم » و بدینسان است که کشور ها در تاریخ خود روز هایی دارند ، ملی ، روزهای افتخار آفرین و بزرگ و این روزها در شمار روز های عادی نمی آیند ، روزهایی اند برجسته که با خط جلی و درشت در سینه ی تاریخ نوشته شده اند ، و تابش از پیروزی انقلاب ثور ، در کشور ما از روز هایی کذایی تجلیل می نمودند . از روزهایی که مستبدان و سپاهکاران آنرا به سود خویش تفسیر و توجیه می نمودند و دومان تاریخ زده ای ناصری که با بیشمری از روند تکامل اجتماعی می خواستند جلوگیری نمایند و یوایی و حرکت انسان ها را سد نمایند که برای ملت ما و خلق های ماهیج افتخاری نداشت آنان به ناحق واز روی ریا و فروغ خور فانی کابل و فاتح تل و میوند میامیدند ، این بی خردان نمی دانستند که افراد فاتحان نیستند ، فاتحان واقعی تاریخ خلق اند و کابل را کسی فتح نکرد و همچنان میوند و تل را . مگر آن سر باژن گمنام که با خون سرخ خود کوهساران را رنگین کردند و صدای تندنگ های شان در کوچه و بازار غرید . فاتحان تاریخ خلق اند ، ملت ها ، سر بازی های گمنام ، به فلان ، این فلان ، نه سرداران و سالاران و پیوچ اندیشان و پادوسرایان شان که تاریخ نگاران جیره خوار باشند . تاریخ نویسان بی مسولیت و اجیر که به بلند گویان بی اراده ی در بار ها تبدیل شده بودند و همچنان شاعران و دست به قلمان آژمند همیشه تاریخ میهن ما را به سود طبقات ستمگر و حاکم تفسیر کرده اند . شرمشان باد زهنگامه ی رموایی شان . این متاع شرف

راه مبارزه راهی است دشوار گذر و پرخطر ، و نیازمند از خود گذری ها ، قربانی ها و پذیرفتن شکست ها ، نا امید نگشتن به راه پیمایی ، ادامه دادن و در سر انجام رسیدن ، از قطره می آغاز کردند و پیوستن به دریا و خود دریا شدن . تردید را ، دودلی را در راه رسیدن به آرمان های انسانی و ساختن دنیایی دیگر ، در فرهنگ گرانبار ما ، اندیشمندان گذشته ی مانفی کرده اند . عطار آن عارف دل سوخته ، آن عاشق ترین شاعران در هفت صد سال پیش ازین گفته بود :

گر مرد رهی میان خون باید رفت  
از پای فساد سر نگون باید رفت  
تو پای در راه نرنه و هیچ عیسی  
خود راه بگویند که چون باید رفت

باری ، مبارزه همیشه قربانی می طلبد ، مردان میدان می خواهد ، گردان پیشنهاد ، دلوران صف شکن . انقلاب مجلس عروسی نیز نیست عملی است خشونت بار که طبقه ای را از میان برمی دارد و طبقه ای دیگر را با نهاد هایی کاملاً متفاوت به میان می آورد که نیروی بالندگی ، باروی و سرشاری فراوان دارد ، انقلاب ثور درختی نیست که در یک شب قامت افراخته باشد ، ریشه های این ستاور درخت در میان توده ها بود و برگ - هایش از خون فرزندان راستین این آب و خاک سیراب گشته ، از خون شهیدان ۳ عقرب . که مانند آن گل لاله که در قبه های صمد بهرگی آمده و دختری بود به صورت گل ، به پسر کاکایش که آمده بود تا او را ببیند و با او عروسی کند ، گفت :

چون بقای لاله های سرخ سال های آینده ی



# د عقرب در يمه د انساني لاری د پلویانو د سر بنندنې، او ویاړ ورځ

د کوربه لورېدی مقصد، وڅوڅپیل لرځو چی خپلی غوښتنې (دې ګناه) ندیاو خوشی کول، ورسره طرح کوی خود ظاهر شاه استبدادی حکومت دغه حرکت د خپل عمره لښوالی یوه نښه وګنله او ددغې نښې دله منځ وړلو له پاره له یې دې ګناه انسانانو له وینو توپولو څخه ډډه وکړه او د پلویانو مانښتګو او ټوپکو داوړیل امر یې ورکړ او د فیر سرګونو د پاسه یې دخپل کرغین سلطنت د استبدادی واکمنۍ د سپیڅلو مخالفینو قهرمانو مبارزینو وینی جاري کړی چی په دی توګه دخاوری اوڅلکو دینس ظاهر شاه او دده د پلویانو اصلی څیره رسوا شوه .

دغه کارنه یوازی داچی دخلکو د زغورنی د لاری د اسیلو مبارزینو روحیه ونه وژله بلکې لاری پیاوړی کړه او هره ورځ تر پخوا ورځی زیات د افغانستان دخلکو د دموکراتیک ګوند پړشواخوا راټول شول داڅخه چی ددی قهرمان هیواد دخلکو درک کړه چی د افغانستان د دخلکو دموکراتیک ګوند دی چی په رښتینۍ توګه سره د سلطنتی استبداد د رانسکورولو او دیوی یې استعمار ټولنی د جوړولو له پاره مبارزه کوی .

د افغانستان دخلکو دموکراتیک ګوند تر هغې نیتې راوړوسه هر کال د عقرب درېه لپته د مظاهرو میتونګو او اعلامیو په ترڅ کی نمانځلې او خوځندار تاجی رژیم استبداد او بی عدالتی یې رسوا کړی دی او ددغې نیتې د شهبانو روح ته یې دروونه استولی دی او هر کال یې د زیار د ټوپکو د زغورنی د سړی لاری د شهبانو په وینو باندی لوږه کړی او ویلی یې دی چی ترڅو ستاسی هیلې تر سره نکړو آرام به نه کېښو .

دغې لوبې ته وفاداری د افغانستان دخلکو دموکراتیک ګوند وفا دار غیری ارواښاد عبدالقادر شهبید له شهادت څخه ښه جوړیدای شی چی د عقرب درېمې نیتې د کالیزی د نمانځنۍ په مظاهره کی په ۱۳۵۱ کال دهرات په ښار کی بداسی حال کی چی دخپل ګوند سور بیرغ ، د هیواد د زیار ایستونکو پر ګڼو دویار سمبول یې پراوړی و د دامیرالیزم او ارتجاع د ګواکۍ نیانځکو د مخکښی پلان او توطی له امله په شهادت ورسید .

دخلکو لاری وفادار ارواح ښاد عبدالقادر شهادت د افغانستان دخلکو دموکراتیک ګوند صفونه لایسی ټینګ او پیاوړی کړل او تر پخوانیانو یې د ارتجاع او استبداد د رانسکورولو او ددغې دانسانی ضد اوڅلغې خدمتګار په افشاء کولو کی هڅه وړاند کړی .

د تور دڅښکې ماتونو کی انقلاب بری چی زمونږ په هیواد کی د استعمارګرانو دغه انسان ډوله لېوان واکمنۍ د تل له پاره پای ته ورسوله اوزمون په دغلابی خاوره کی یې د تاریخ یونوی سور باب پرانست د همدغس سر وینو د ټوپکو او د اسیلو انقلابیانو د مبارزو او سر بنندنې نتیجه ده .

اوس زمونږ پدی حماسه هستونکی هیواد کی د استعمار دله منځه وړلو آزادی د لاری د شهبانو امیدونو او هیلو غوځی غوړیدلی او لایسی غوړیږی . زمونږ زیار ایستونګی خلک هیڅکله دخپلو سر سپارلو مبارزینو کارنامی او سر بنندنې نه هر روی بلکې هر وخت یې یادونه تازه ساتی اوزورح ته یې تړوڅوڅپه استوی او ددغوی په لاری پل پدی .

توله همدی امله د عقرب درېمې نیتې د شهبانو د باتدازه ساتو او د هغوی په فیرونو د عقیدت ګلونه پښو او شغرت ټپوی بلوو .

ژوندون

سره هغه نویالی او هیواد پالونکی قهرمانان چی دخپلی خاوری او خلکو سره یې مینه درلوده په راز راز دسیسو او توطیو ترسور کړل له منځه یې یو پول او تور کونوته یې واچول خو قهرمان افغانان ددی خپلواکی خاوری سرلوړی قربان د خپلې سپیڅلې خاوری پرسینه باندی نه دامیرالیزم او ارتجاع توره پښه پریریدی اونه دامیرالیزم د ګواکۍ کرغینه پښه .

هغه و چی د یحیی داوادی واکمنۍ د رانسکورولو له پاره اصولی ډله ییزه مبارزه پیل شوه او د افغانستان دخلکو دموکراتیک ګوند (دهیواد دکارگری طبقې مخکښ) جوړ شو چی دکارگری طبقې دوران جوړونکی ایدیالوژی یې دخپلی مبارزی د لاری بل مثال وګرځاوه او ددغه خلاصه مثال په رڼا کی خپله طبقاتی مبارزه د زیار ایستونکی انسان د زغورنی له پاره پرمخ بیوله او له یوی ورځی نه یې بلۍ ته پوخوالی پیدا کړه او آبدیده کیده .

د افغانستان دخلکو دموکراتیک ګوند پدی ټکی پوره باور درلود چی دموکراسی له پاره مبارزه د سوسیالیزم له پاره له مبارزی سره ژور اونه بیلیدونکی اړیکې لری نو د همدغه اصل په پام کی نیولو سره یې دخلکو د دموکراتیکو حقوقو او آزادیو د ساتنۍ او دموکراسی له پاره د مبارزی لارښوونه کوله .

د ظاهر شاهي واکمنۍ په توره دوره کی دهاګوړی او خلکو غوږولو په مقصد د دی لپاره چی خپله واکمنۍ موده څه لانوره هم اوږده کړی تش په نامه دموکراسی د ډنډوره وغږول شوه اودوخت له تبلیغاتی وسایلو څخه یې پدی نارو سوړو دخلکو غوږونه ګاڼه کړل چی ګواکۍ دله په سلطنتی دوره کی دموکراسی ده چی د صدراعظم د پارلمان له خوا دراپوه ګټلو انتخابیږی او اعلام یې کړه چی د صدراعظم د رای اخستلو د جریان د کتلو له پاره چی په علنی توګه هیوادوال کولای شی چی دشورا تالار ته ورشی . خوځله چی ۱۳۴۴ کال د عقرب په دوهه ورځ د یوهنسون محصلان د یوهنی زده کوونکی او مترقی روښانفکران دشورا تالار ته د جریان د کتلو له پاره ورغلل نو د ظاهر شاهي حکومت د تش په ناهه دموکراسی پرده څیره شوی او دغه دامیرالیزم د لاس بوخی حکومت د اپوزنکی څیره ښکاره شوه .

دوخت د ارتجاعی حکومت د برچو او سپین خړوبو پولیسانو په زور دشور تالار ته د مترقی روښانفکرانو د ننوتلو مانع شول اوبه زیات شمیر وطنپرستان یې بندیان کړل . د همدغې ورځی په سبا یعنی د عقرب د میاشتې په دریمه نیټه د یاد یوهنسون محصلان د یوهنی زده کوونکی د یوی مسالمت آمیزه مظاهره په ټول چی د افغانستان دخلکو دموکراتیک ګوند (دهیواد دکارگری طبقې مخکښ) د غوږیو له خوا یې لارښوونه کیده راووتل او دوخت صدراعظم

دوخت یو استعماری یرغلگر دنورو دځمکو د نیولو په لړکی دخپل نیری او ټساور یو مخالف سر تیری چی دخپلی خاوری د ناموس څخه د دفاع او خپلواکی له پاره جنگیده ژوندی و نیواو ددغه لوقمار استعماری طاقت د یرغلګرو مشر ته یې بوت هغه امروګر، چی لاس یې ځینې بری کړی، خوځله چی دهغه څیړونکی لپوه امر پرځای شو و دیر هیواد او خاوری مین انسان یولاس غوځ شو، نو په بل لاس یې خپلی وینی راوخیستی او پر خپل مخ یې پوری کړی . په دغه وخت کی له دغه قهرمان مبارز څخه ددی کار د علت پوښتنه وشوه . هغه په ډیرو پایو اوسر لوری سره ورته وویل : خپلی سړی وینی می ځکه پر خپل مخ پوری کړی چی نه غواړم زما دښمن د مرګ په وخت کی هم زما رنگ ډیر و ګوری . ددی دانسانیت او دیر خپلواکی مینو

انسانانو د عقیدې پوخوالی او سر بنندنه چی په کومه لاره چی دخلکو او خاوری د زغورنی له پاره مبارزه پیل کړی نویا په دغه لاره کی له سر بنندنې او قربانی څخه ډډه نه کوی . که نه نومرګ په هر حال کی بد او خراب دی په تیره بیا دهغو کسانو له پاره چی د عقیدې څښتن وی اوزپړونه یې په راتلونکی باندی، په روښانه راتلونکی باندی له امید څخه ډک دی . خو ژوندی پاتی کیدل هم په هریه اوهر شرط سره دانسانانو وړندی . ځکه هیڅکله باید د هدف لاره منفي نکړی . که چیری ژوندی پاتی کیدل د حیثیت د لاسه ورکولو د پستی په قبولو له عزت او آبرو څخه د تیریدلو او په سیاسی واجتماعی عقیدې باندی بیتواپښودلو په شرط وټو مرګ سل ځله پردغه راز ژوند باندی شرف لری .

د قهرمان افغانستان د ویاړلی تاریخ سره باپونه ددی شهادی ورکوی چی افغانانو هیڅکله د پردیو تسلط او یا د پردیو د لاس بوځو اوتالی څټ واکمنۍ ته غاډه نه ده ایښی او تل یې د وطن د زغورنی نجات او دموکراسی له لاره کی نه ستړی کیدونکی مبارزی کړی اونه هیریدونکی قربانی یې ورکړی دی . ددی لرغونی او ویاړلی ټاټوبی غر اوسمه، دره او دښته او هره تړه او ډیره ددی حماسه هستونکو افغانانو دکارنامو شهادت ورکوی چی څرنگه یې د تاریخ په هر موږکی د جابرو او یرغلګرو خوله ور ماته کړی او بیت سر او ډیر رنگ یې شولی دی .

سمه ده چی قهرمانو افغانانو د لومړی ځل له پاره داسیا په زړه کی دیرنگی استعماری یرغلګر شمله ټپته کړه اوه ختوری یې له خپلی خاوری څخه وشاوه او خپلواکی یې وګټله خواستعمار خپل لاس بوخی (غدارانار) دخپل مکارانه سیاست په نتیجه کی بیا په بل رنگ د افغانستان پرخلکو تحصیل کړ . غدار نادر او دهغه اولاد ی پخپل واد

که د ټولنیز تکامل د تاریخ پانی په غورسره واورو، نو په کوروچی د ټولنیز تکامل په هر پړاو کی انسانانو د ظلم ، بی عدالتی، محکومیت استبداد او بالاخره له استعمار څخه خلاصون او د عدالت او خپلواکی د تامین له پاره داسی مبارزی او سر بنندنې کړی دی چی هغه تل دخپلواکی او دانسانیت د لاری د پلویانو له پاره سر مشق و اوی به .

کله چی به بشری ټولنوکې د خصوصی مالکیت موضوع رامنځ ته کیری او دهغی په نتیجه کی به ټولنه کی شتمن او نیمشتمن را پیدا کیری نو ورسره ټولنه په دوو متخاصمو طبقو (حاکم او محکوم) ویشل کیری نو حاکمی طبقې دخپل تسلط اولاس بری د قوا له پاره هر راز وسایل په کار اچوی او حتی دخپلو ناوړه او شومو ګټو د تامین له پاره له هېڅ ډول غیر انسانی عمل ، انسان وژنی او نورو څخه ډډه نه کوی . چی ددغې خبری څرګند ثبوت دمر ټوبیدووان نه په یوه کتنه رامنلومیری . خودارتجاع او حاکمه طبقو د ظلمونو تیریو او استبداد په وړاندی محکومه طبقه (د ټولنی اکثریت پر ګڼی) هم لاس تر زنی ندی کېښاستلی او تل یې ددغو غیر انسانی تیریو او ظلمونو په خلاف د مبارزی غږ پورته کړی اوله سړی جګړی څخه نیولی بیا له طبقاتی او یا استعمارګر دښمن سره د جګړی په تاوده ډگر کی چنگیدلی او دخپلو سر بنندنو په نتیجه کی دوخت د ارتجاع په ګونډو کړی او خپلواکی یې ګټلی، او که کله ناکله د پریښو قیامونه له ماتې سره مخامخ شوی هم دی، خو بیا یې هم د راتلونکو بریالیتوبونو له پاره لاره اواره کړیده .

حاکمه طبقو او داندورو دځمکو د لاندی کولو مینه والو استعماری قدرتونو تل دا هڅه اوهاند کړیدی چی خپل دښمن په هره ممکنه وسیله چی په لاس کی یې لری له منځه یوسی . عالم قتلونه یې کړی انفرادی وژل یې کړی، کورونه یې سوځولی، د مړونو په وړاندی یې دخپلواکی دانسانی لاری د پښتګانو یراموسونو تیری کړی، راز راز ناوړه او غیر انسانی اعمال یې کړیدی، ترڅو په پر ګڼوکی دخپلواکی غوښتنی او له استعمار څخه خلاصون له پاره د مبارزی روحیه مړه او پاکمزوری کړی، څو هغه څوک چی دانسانی عالی مرام له پاره مبارزه کوی هغه ته بیا دخپل مرام او مفکوری له لاره کی دسر اموال قربانول ویاړدی نه داچی له سر بنندنې څخه وډاډی .

تاریخ په خپله سینه کی دانسانی لاری دداسی سر بنندونکو کیسی راتقلوی چی اوس هم دهغی په اوریدو سره د پریښو او خلکو د خلاصون او دامیرالیزم او ارتجاع دله منځه وړلو د لاری د مبارزینو روحیه پیاوړی کړی او هغه سر بنندنه چی دوخت له زور ګیر طاقت

سره یې په غرو وهلو کړیده د ښیرت د زغورنی د لاری د پلویانو ویاړ ګڼي .



پلینوم کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان (پیشاهنگ طبقه کارگر کشور) که به تاریخ اول عقرب ۵۸ تحت ریاست رفیق خردمند حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی ولومری وزیر جمهوری دموکراتیک افغانستان در قصر ملکخانه خانه خلق دایر گردید و جلسات آن هنوز ادامه دارد دور نماینده سال آینده افغانستان را نشان داد و بازدیدگر خلق مارا که از سالیان درازی در تحت ستمهای ملی، فرهنگی، نژادی و مذهبی قرار داشتند مزده راهی و آزادی داد. حزب دموکراتیک خلق افغانستان از همان نخستین روزهای تشکیل خویش تاکنون تا وقتی که انقلاب شور را به یاری قوای مسلح خلق افغانستان به پیروزی رساند در امرنامه های درخشان خویش مزده ای آزادی خلق، نوید رهایی و ساختن یک زندگی آبرومند و شگوفان راداده بود، اعضای باردار این حزب پیش از در میان خلق می رفتند و اندیشه های مترقی و

به صورت منظم و آگاهانه تحت راهنمایی حزب طراز نوین طبقه کارگر گردانید و به امرنامه و شعار و جهان بینی علمی ایمان میاورند. چنین بود توده های زحمکش افغانستان که در طول تاریخ درد شوار ترین شرایط بوسه می بردند و چشمان شان با سیاهی و استبداد خو گرفته بود و به سبک زندگی در فزون و سستی و حتی پیش از آن عمر به سر می بردند در زیر درفش سرخ کارگری متشکل گردیدند، یک مشت محکم شدند، اراده نمودند و نظم فرستوت سلطنتی آل یحیی را فرو ریختند و در سلوچه انقلاب تور نیز به خلق تحت ستم افغانستان مزده ها و وعده های زندگی ساز داده شد، اما اراده های شخصی و دیکتاتوری های فردی گاهی در راه پویایی واقعی حزب دموکراتیک خلق افغانستان موانع وسد ایجاد می نمود، بعد از پلینوم مورخ ۲۵ سنبله ۵۸ برگی دیگر و صفحه های دیگر در تاریخ حزب پیش از هنگام وزندگی اجتماعی ماروی داد، برای مدتی در فضای کشور مافضای اژتس و وحشت ایجاد گردید و سازمان اکسا با اعمال غیرمسئولانه

عاقل بیرنگ گوهدامنی

## سیمای درخشان زندگی در ده سال آینده

پیشرو را تبلیغ می کردند و گسترش می دادند، و با این کار خود اندیشه های انقلابی زمان را به نیروهای مادی میل می کردند. سخنی تکراری است که بنویسیم انقلاب شور یک حادثه غیرمنتظره نبوده و از سالیان دراز به این سو شرایط عینی و هنی این رستاخیز ملی و همین آماده گردیده بود شرایط عینی آنکه توده و خلق نمی خواستند با همان شیوه ی بوسیده ی استبدادی حکومت داران بر آنان حکومت برانند، و حکمرانان نیز دیگر نمی توانستند با همان ابزارهای فرسوده و شیوه های کهن استعماری و دلباس رفورم های نیم بند اجتماعی و دموکراسی های فلابی و جمهورییت های عوامفریبانه خلق را بفریبند خلق با قبول اندیشه های انقلابی به نیروی بزرگ مادی برای دگرگون کردن زندگی خویش تحت راهنمایی حزب دموکراتیک خلق افغانستان بدل گردیده بود و از این دیدگاه شرایط ذهنی نیز میسر بود، و کلاسیک های ایدئالوژی مترقی در تعریف شرایط ذهنی گفته اند:

«شرایط ذهنی آنگاه پدید می آید که توده ها

خویش در گستردگی این فضای و حشیر سبزی عمده داشت. تا آنکه نام آن دستگاه به (کام) کارگری استخباراتی مو سسه که مجهز با جهان بینی علمی طبقه کارگر است و اعضای آن فرزندان راستین این مرزوبوم اند تبدیل گردید و این گامی است انقلابی در راه تحقق آرمان خلق و آرزوهای شان از دولت کارگری شان جلسات شورای وزیران و پلینوم کمیته مرکزی، که به رهبری رفیق حفیظ الله امین رئیس شورای انقلابی منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و ولومری وزیر جمهوری دموکراتیک افغانستان برای بحث و گفتگو در جریان است، رویدادی شگفت دیگر در تاریخ همین مابه حساب می آید.

در این جلسات بود که رفیق امین بر رهبری دسته جمعی تاکید کردند و با توضیح انقلابی تصریح نمودند که امور کشوری وایک شخص یک فرد، نمی تواند به پیش برد. تاریخ کشورها نیز این واقعیت را به اثبات رسانیده است که افراد نمی توانند بی اتکاب توده ها امور مملکت داری را به پیش ببرند، خواستهای مردم، نیازهای توده ها را تحقق

بخشد این رهبری دسته جمعی است که می تواند این امر را به پیش ببرد، چنانکه پیشوای کبیر کارگران جهان گفته است: «ما آتوت میتوانیم کشوری را درست اداره کنیم که: آنچه را توده ها حس می نمایند ما آنرا به درست ترین صورت آن بیان کنیم».

اعضای کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان و انقلاب و وفاداری صادقانه به خلق به دور هم گرد آمده اند و در سر نوشت همین خویش قلم می زنند، و جهان بینی علمی طبقه کارگر را به تحقق می رسانند. و در پی ساختن افغانستان سکوهمند، سر بلند و رها از ستم طبقاتی، و پس ماندگی های اقتصادی و اجتماعی اند. فرزندان راستین این آب و خاک این ایمان آورندگان به آزادی واقعی انسان با درک معمولیت عمیق آن خست های نخستین کاخ زوال ناپذیر افغانستان شگوفان فردا را اینک می نهند.

در سر آغاز جلسات اعضای کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای وزیران جمهوری دموکراتیک افغانستان رفیق حفیظ الله امین، سیمایی از ده سال آینده افغانستان را ترسیم کردند که طی دو پلان پنج ساله جمهوری دموکراتیک افغانستان جامه ی عمل می پوشد.

این مزده برای همه وطنپرستان، برای همه دلدادگان راه آزادی و رهایی انسان از استعمار انسان غرور انگیز و افتخار بخش است.

در ده سال آینده، مابه زندگانی نوین و درخشانی می رسم و این نوید از نوز آن مزده های نیست که ستمکاران و پیدادگران برای خلق برای فریب دادن آنها بی دادند، و مردم های نیم بند شان در صفحات کاغذی ماند

و جنبه های عملی پیدامی کرد. آنان در لفظ دموکرات و آزادی خواه، و طرفدار بیشتر فت های اجتماعی و ایجاد زندگانی نوین بودند. اما برای عمل یک تمام بر نمی داشتند آنان نمی خواستند که در همین به صنعت توجه گردد چون اگر کشوری صنعتی گردد طبقه کارگر پدید می آید و جهان بینی علمی خویش را به بار وری و شگوفای می رساند و این به سود سرمایه داران و صاحبان وسایل تولید نیست. با وی از صنعتی شدن افغانستان عزیز همیشه مستبدان و حکمرانان آل یحیی و پادشاهان پیش از آن و از آن بیشتر نیز در ترس و هراس بودند آنان افغانستان را به حالت کشور نیمه زراعتی می خواستند، و فواید آن را تقویت می نمودند، از پیداری دهقانان و اتحاد آنان با کارگران این سازندگان دنیای نوین در هراس جاودانه به سر می بردند.

اما اکنون که در کشور عزیز انقلاب شور به رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان به پیروزی رسیده است و ماراه رسیدن به جامعه ی بدون استعمار و فرد را در پیش گرفته ایم به صنایع سنگین و زراعت نوین توجه جدی

می گردد اعضای شورای انقلابی و ستمگر مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان پس ازین با ایمان پر شور انقلابی و بدون اینکه به مقام و جاه بیاندیشند همه در یک صف با درک وظایف حساس و بزرگ شان چرخ دولت را به پیش میرانند و با تقوای سیاسی و انضباط حزبی به پیش می نازند و افغانستان را سر بلند و مترقی و شگوفان می سازند.

در ده سال آینده به مساله فرهنگ که از سیاست نمی تواند جدا باشد توجه جدی به عمل می آید در پالندگی فرهنگ خلق تلاش صمیمانه صورت می گیرد. تفوق های زبانی و نژادی را به دازین در کشور مانی می توانند راهی باشند، و این سیاست پوسیده چاکران امپریالیسم که در میان توده ها تفرقه ایجاد می کردند دیگر کاری از پیش نمی برد و این ترس به خاکی می نشیند.

استعمار همیشه کوشش دارد که در لباس فرهنگ نیز دست به عوامفریبی بزند و از مبارزات خلق برای آزادی دموکراسی صلح و ترقی جلوگیری نماید. استعمار دانشمندان و فرهنگیان دانشمندان را به نیرنگ های مختلف می خواهد به سوی خویش بکشد و در مغز آنان تخریب تحریف و انکار و اژوت پنهانی اصلی شان آنان را باز دارد. اما در همین مابین ازین چنین نخواهد شد دولت خلقی مابه مساله به نام فرهنگ خلق توجه جدی و صمیمانه دارد و استعمار گران را که در لباس بخاوند مردم ما را همراه نمایند می شناسد.

در ده سال غرور آفرین آینده که ضامن زندگانی نوین به شمار می آید، بایسواد مبارزه بی ایمان صورت می گیرد، و این غول را که از سال های دراز به اینسو خلق مارا آزرده است از نفس می اندازیم، و اجازه زندگی بیش ازین برایش نمی دهیم.

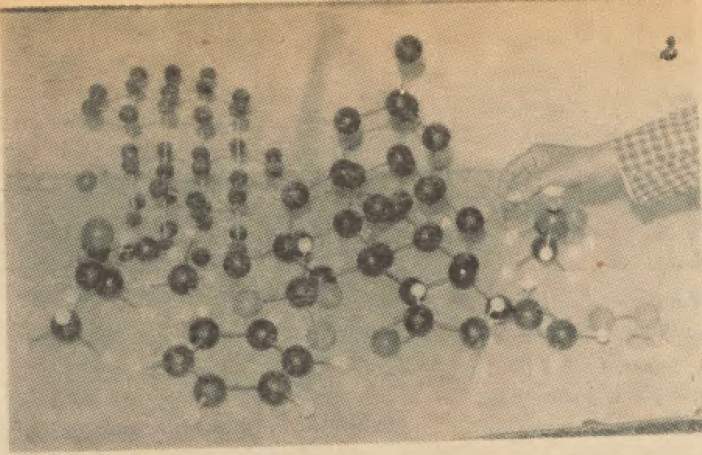
در ساحه تعلیمات و اندوختن دانش و یاد گرفتن گام های بلندی برداشته می شود و به عنصر دانش که سرچشمه ی دگرگونی به حساب می آید توجه آگاهانه صورت می گیرد اگر انسان خرد و دانش و آگاهی نداشته باشد نمی تواند در امر تکامل اجتماعی آن گونه که ضرور است سهم جدی و فعال بگیرد.

در ده سال آینده که در کشور ماسه مشعل تابناک مصوینیت، قانونیت و عدالت همچنان به روشنی می تابد. ماما لکان واقعی افغانستان عزیز هستیم دیگر دست بیگانه را یارای آن نخواهد بود که ثروت ملی و طبیعی مارا به غارت برند. با کمک های صمیمانه کشور های دوست و آشنای که سال پیش ازین دیوسرمایه دارای راشکست داده و در راه بنیاد جامعه ی بدون استعمار گام برانسته و اینک نمره ی آن را بر می دارند. ما می توانیم پروژه های بزرگ اقتصادی و صنعتی و زراعتی خویش را گسترش دهیم و به باوروری برسانیم.

به پیش به سوی ساختن جامعه های درخشان آزاد و سر بلند و رها از استعمار فردا.

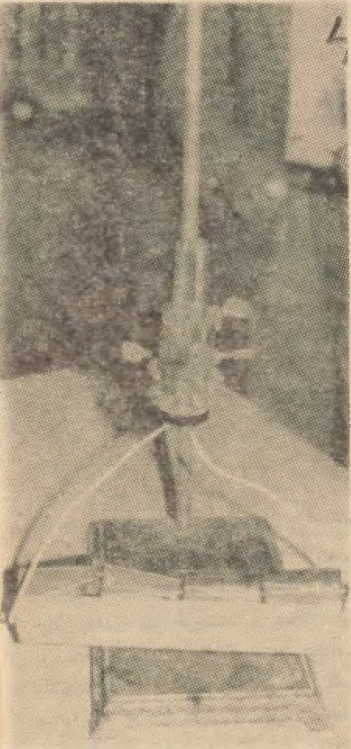


# اشتراک ملل متحد در مبارزه جمهوری دموکراتیک افغانستان علیه بیسوادی



ارسالی اداره اطلاعات ملل متحد

## تجهیزات ارزان قیمت ساینس برای مکاتب



از جانب يك پروژه یونسكو برای تربیه در ساینس كه می شود. بوسیله این پروژه تربیه اعضای مركز ساینس هم در خود مركز و بوسیله يك پروگرام فیلوشپ ها با تأکید بالای اشتراك در دركشای های منطقوی و باز دید های مطالعوی صورت میگیرد. برای انكشاف تجهیزات تزریق مفكوره های جدید و دانش نظر وسیع در مورد روشهای تربیوی اساسی می باشد. پروگرام تربیوی بر یکن

يكی از عوامل بسیار مهمی كه در كوشش برای پیشبرد تدریس ساینس و ریاضیات بایست مدنظر گرفته شود اینست كه چگونه اینها را عملی ساخته وبا واقعات زندگی روزمره ارتباط داد. واضحست كه تجهیزات و وسایل كمك های درسی برای برآوردن این احتیاجات اساسی می باشد. سامان و تجهیزات كه در كشور های صنعتی تولید میشود اكثر گران و خیلی اختصاصی بوده و با شرایط و احتیاجات محلی مناسبت نمیداشته باشد.

پیشینی شده است كه سیستم تعلیم و تربیه افغانستان در آینده قریب تو سعه عظمی خواهد یافت. در عین حال مساعی جدی بعمل میاید تا کیفیت تعلیم و تربیه بهتر گردیده و مفید تر شود. مركز ملی ساینس. يك شعبه وزارت تعلیم و تربیه موظف به انكشاف و تولید مواد و وسایل كمك درسی جهت مضامین ساینس و ریاضیات برای سوبه های مكاتب ابتدایی و ثانوی می باشد. مركز مذکور در حرم بو هنتون كابل واقع شده است. اگر چه جز بو هنتون نمی باشد. مجموع اعضای این مركز به صد نفر میرسد كه ازین جمله ۴۰ نفر آنها آمران شعبات ساینس و ترتیب دهندگان نصاب تعلیمی می باشند. ۱۵ نفر در فعالیتهای تولید مواد اشتغال دارند. این مركز دارای شعبات ریاضیات، فزیک، كیمیا، بیالوجی، تعلیم و تربیه محیطی. تحقیقات تربیوی و دیسچ می باشد.

مركز ملی ساینس كه در سال ۱۹۷۱ تأسیس گردید مصروف انكشاف نصاب تعلیمی و مواد تربیوی برای ساینس و ریاضیات تا نوب تربیه داخل خدمت نظارات از تدریس ساینس و ریاضیات و دیسچ تربیوی در ارتباط به فعالیتهای فوق می باشد. فعالیتهای این مركز

پروژه مربوط به پلانگذاری و تطبیق « پلان ملی سواد آموزی اكابر » را تمویل میكرد صندوق انكشاف بین المللی سویدن و اف. ای. او. پروگرام سواد آموزی را برای دهقانان عضو كوپراتیف معاونت مینمود و صندوق ملل متحد برای فعالیتهای مربوط به نفوس پروژه سواد آموزی را كه مربوط به رهنمایی صحت فامیل بود كمك میكرد. خیلی تجارب فینمداری بدست آمد و مواد مفید سواد آموزی تلویز گردید كه وظیفنا به كروپهای مطمح نظر، مانند دهقانها، اعضای كوپراتیف ها و زنان ارتباط می گرفت. كتابهای متعدد قرائت كمك درسی تولید گردید و تجارب در طرح نصاب تعلیمی، تربیه، سروی و ارزیابی نیز حاصل گردید. همیشه این دست آورد ها هنوز هم در وظایفی كه رویدست داریم ارزشمند می باشد.

معداك نمیتوان ادعا كرد كه همه این مساعی تأثیراتیرا كه از سرمایه گذاری های مادی و تخنیکي توقع برده میشد بوجود آورده باشد. برای وسع ساختن پروگرام مبارزه با بیسوادی چنه بخش سواد آموزی در توده ها اراده سیاسی موجود نبود. ماشین تشكیلاتی نیز ضعیف بود و جرات برداشتن گامهای بزرگ را نداشت. و نتیجه آن بود كه تا شروع انقلاب ثور سواد آموزی محض به چند هزار نفر معلود در پنج - شش ولایت رسیده بود و پس. در تحت چنین شرایط كمك ملل متحد كه طور اوسط سالانه به سیصد هزار دالر میرسید محض تأثیر محدودی میتوانست داشته باشد. بیشتر محلود به تربیه يك كدر كوچكي در بعضی مهارتهای اساسی بود.

انقلاب ثور شروع يك عصر جدیدی در ساخه تعلیم اكابر در افغانستان بود سواد اكنون یکی از اهداف مهم انقلاب را تشكيل میدهد و همان مقامی را داراست كه امحای فیو دالیزم دارا می باشد. این يك پروگرام بزرگست كه در ظرف پنج سال بیشتر از ۱۵ میلیون نفر را در بر میگیرد و همه افراد میسر و منابع را در كشور بسیج می كرد. این يك اقدامست كه در جوامع دارای نظیر این اهداف نمونه شده میتواند.

عكس العمل ملل متحد جهت فراهم ساختن كمك تحت این روحیه جدید و این اهداف مشتاقانه بود. شكل جدید كمك ملل متحد سه ممیزه مهم دارد: (الف) سه شعبه ملل متحد یعنی پروگرام انكشافی ملل متحد، یونسف و صندوق ملل متحد برای فعالیتهای مربوط به نفوس بقیه در صفحه ۵۶

دسترس به تعلیم و تربیه و بوسیله تعلیم و تربیه به میراث و انبوخته فرهنگی انسانی تقریباً مانند غذا، لباس، و مسكن از حقوق طبیعی هر شخص میباشد. به پیروزی از همین تعهد اساسی برای انكشاف انسانی بوده است كه ملل متحد از یوناسیس مساعی كشور های عضو خود را در فراهم ساختن فرصت های تربیوی بصورت رسمی و غیر رسمی حمایت کرده است. معینا باوصف كوشش هادر ظرف این سه دهه. تعداد بیسودان در جهان روبه افزایش است. اعلامیه سمبوزیم بین المللی منعقد در سیپولس در سال ۱۹۷۵ حاكیمت كه « این انكاس دهنده تاكافی پالیسی های است كه در مقابل ارضای خواهشات اساسی انسان بی تفاوت میباشد. » این گفته راجع بحالت قبل از انقلاب ثور افغانستان كاملا صدق میكند. فعالیتهای مشكل تربیه اكابر در افغانستان تاریخچه درازتر از يك دهه دارد اما این فعالیتهای به مشكل قسمت كوچكي از نفوس كشور تماس گرفته میتوانست. باسواد شدن بذات خود بحث يك هدف تلقی میشد نه آنكه وسیله ای برای تغییرات اساسی بشری پنداشته شود.

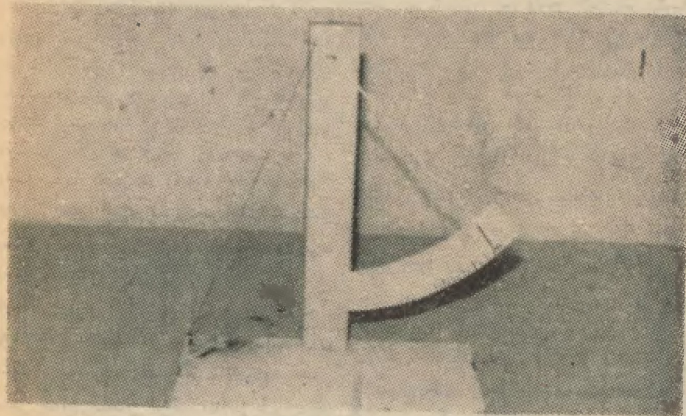
انقلاب ثور يك تحول كاملی را در پرنسپ و طرق مبارزه با بیسوادی بوجود آورد. اكنون این مبارزه به وسیعترین مفهوم آن يك نهضت بزرگست كه هدف آن نه تنها آموختن مهارتهای اساسی در سواد آموزیست بلكه ایجاد و قوف و آگاهی در میان مردم راجع به تحول اجتماعی و اقتصادی و نقش غیر قابل انكار ایشان در اعمار يك افغانستان نوین میباشد.

كمك ملل متحد در مبارزه علیه بیسوادی بایست در مقابل این پس منظر دیده شود. مساعی اورگانهای ملل متحد با تعلیم و تربیه اكابر درین كشور سابقه بیشتر از ده سال دارد. معینا طوریكه در مورد همه چنین كمك هادصدق میكند معاونت ملل متحد از آنچه كه هدف سیستم ملی بوده است، نمیتوانست كار بیشتری انجام دهد. قبل از انقلاب ثور سه اورگان ملل متحد فعالیتهای مربوط به سواد آموزی اكابر را كمك میكردند.

پروگرام انكشافی ملل متحد صندوق ملل متحد برای فعالیت های مربوط به نفوس صندوق انكشاف بین المللی سویدن و اف. ای. او. هر يك ازین شعبه فوق يك ساحه مخصوص تربیه اكابر را طوریكه دستور مخصوص خود شان تعیین کرده بود كمك میكردند: پروگرام انكشافی ملل متحد

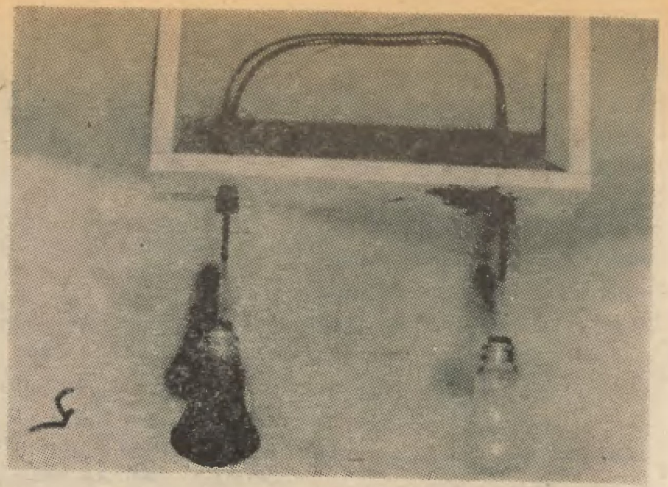


تجهیزات و وسایل به ترمیم و حفاظت و مراقبت  
 احتیاج میداشته باشند و مرکز چنین تسهیلات  
 رانیز فراهم مینماید.  
 بهیث يك فعاليت مهم • مکتبی برای تربیه  
 تکتیشن های لابراتوار مکاتب نیز تاسیس  
 شده است. مرکز ملی ساینس مسوول تدوین  
 امور تربی و کورسهای این مکتب  
 می باشد.  
 مرکز ملی ساینس • در طول عمر هشت  
 تربیه ساینس و ریاضیات در افغانستان انجام  
 بدهد.  
 سالة خود بهیث يك واحد فعال در داخل  
 سیستم تعلیم و تربیه درآمده است. بوسیله  
 كمك های یونسكو و پروگرام انكشافی ملل متحد  
 كه برای ۱۹۷۹-۱۹۸۰ به هفتصد هزار دالر  
 میرسد و بشکل ترینك تهیه مشاور و فراهم  
 ساختن مواد تربیوی و مواد خام می باشد. چنین  
 پیشبینی شده است كه مركز مذکور رول  
 مهمتر و مبتكرانه تری را در اصلاح و تنظیم مجدد  
 تربیه ساینس و ریاضیات در افغانستان انجام  
 بدهد.

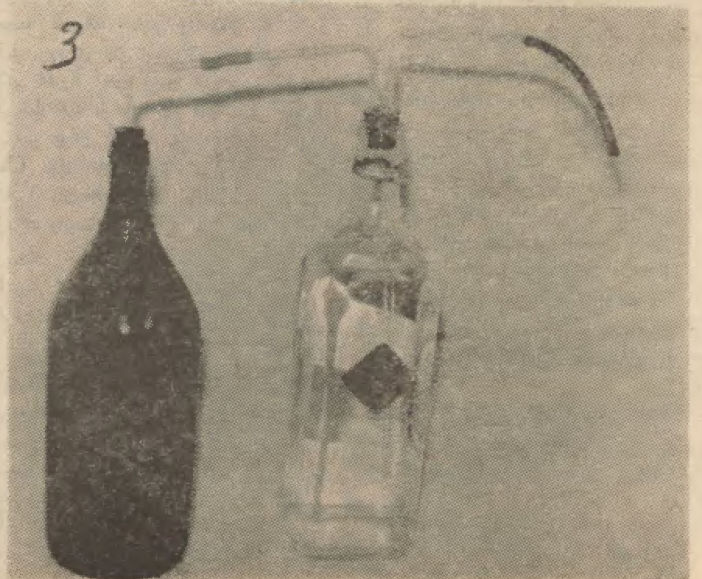


## کنترول توپر کلوز در افغانستان

در نتیجه تبعات و تحقیقاتی که درسی سال  
 گذشته بعمل آمده بالاخره مرض سل قابل  
 جلوگیری و علاج شده است. اکنون ممکن است  
 که يك پروگرام کنترول توپر کلوز بر اساس  
 يك تکنالوجی ساده و ارزان معیادی طرح  
 گردد.  
 چنین پروگرامی بدون شك میتواند موفق  
 باشد. مشروط بر آنكه با شرایط احتیاجات و  
 تسهیلات يك کشور متوافق شده باشد.  
 معینا از لحاظ اینکه در مقابل برابلهای موجود  
 معلی راه حل یگرنك كه در همه مواقع قابل  
 تطبیق باشد موجود نیست بکار انداختن موثر يك  
 پروگرام کنترول توپر کلوز میتواند مواجهه  
 بمشكلات شود. هر کشور و حتی حصص  
 مختلف يك مملکت بعضی اوقات بایست راه  
 مخصوص به خود را در تطبیق طریقه های امتحان  
 شده کنترول توپر کلوز در یابد كه با شرایط  
 خود شان به بهترین وجه متوافق باشد.  
 در افغانستان مانند بسیاری کشورهای دیگر  
 توپر کلوز بهیث یکی از بزرگترین پراپلم های  
 صحنی باقی مانده است در حدود تقریبا ۳۰ فیصد  
 اطفال الی سن ۱۴ در حال حاضر مصاب به توپر-  
 کلوز میباشند و يك تعداد نسبتا زیاد جوانان  
 كه مولد ترین قسمت نفوس را تشکیل میدهند  
 معرض مصاب باین مرض میباشند كه انعكاس  
 دهنده يك حالت اپیدميك خطرناك می باشد.  
 وزارت صحت عامه افغانستان از وضع بخوبی  
 آگاه بوده و توپر کلوز را بهیث یکی امراض  
 ساری ای میداند كه بایست بدرستی در کشور  
 کنترول گردد. يك تقلیل تدریجی پراپلم بهیث  
 وظیفه دراز مدت تمام عناصر خدمات صحنی کشور  
 میباشد.  
 سهمگیری بین المللی در پروگرام کنترول  
 توپر کلوز افغانستان يك تاریخ طولانی دارد  
 (در حدود ۲۰ سال) اما چنین سهمگیری به  
 پیمانه موثر در ۱۹۷۴ موقعی آغاز شد كه  
 همکاری حكومت افغانستان پروگرام انكشافی  
 ملل متحد سازمان صحنی جهان یونسف پرو-  
 گرام مواد غذایی جهان و موسسه همکاری بین-  
 المللی جاپان متحدهاء متشكل شده و بهیث عناصر  
 همکاری پروگرام درآمدند. موسسه ملی توپر کلوز  
 در همان سال تشكيل گردید كه بهیث مركز  
 برای تربیه و تبعات پروگرام شد. از آن تاریخ  
 بعد انكشاف قابل ملاحظه در فعالیت های مربوط  
 به کنترول توپر کلوز در کشور مشاهده شده میتواند  
 يك شبکه اختصاصی موسسات کنترول توپر کلوز  
 در سرتاسر کشور موقعا ایجاد شد كه مشتمل  
 از ۶ مركز منطقوی و ۲۲ مركز ولایتی میباشد  
 اقداماتی بطرف توحید فعالیت های کنترول توپر-  
 کلوز با خدمات عمومی صحنی گرفته شد: در حال  
 حاضر ۲۸ فیصد واکسیناسیون ضد توپر کلوز  
 و ۲۳ فیصد تشخیص وقایع مرض بوسیله واحد  
 های خدمات اساسی صحنی صورت میگیرد  
 بقیه در صفحه ۵۶



جنبه هارا تأکید میکند.  
 بر اساس کتب درسی ساینس جعبه های  
 وسایل كمك تدریس برای ریاضیات فز يك  
 كیمیا و بیالوجی تهیه گردیده است. هدف  
 آنست كه تاحد ممكن از مواد و منابع میسر محلی  
 استفاده شود. علاوه پائین نگه داشتن سطح  
 مصارف، متوافق ساختن مواد محلی و اتكا  
 بخود طور اتوماتيك در پروسه مضمرب میباشند.  
 در طول سال گذشته مجموعا ۴۴۰ جعبه وسایل  
 كمکی تدریس تکمیل گردید و بمكاتب ثانوی  
 در کشور توزیع شد. بادر نظر داشتن اینکه  
 اصلا تسهیلات وركشاپ در مركز برای دیزاین  
 و تهیه نمونه ها میباشد رقم تولید جعبه وسایل  
 درخور توجه می باشد. علاوه جعبه های  
 شخصی يك تعداد وسایل دیگر نیز برای  
 كمك به تدریس ساینس و ریاضیات تولید  
 گردیده است. بوسیله دایر شدن وركشاپها  
 در مركز را جمع به تکنالوجی تربیوی  
 مفكوره ها و دیزاین ها انكشاف یافته است.  
 درین كارها از پرسونل خارج از مركز  
 استفاده گردیده است. كه از  
 ایشان هم بمنظور جمع آوری مفكوره ها و هم  
 برای نشر و گسترش مفكوره ها كار گرفته  
 شده است. برای يك پروژه نمونه در تعلیم  
 و تربیه معیطی اخیرا يك جعبه مخصوص  
 انكشاف داده شده است كه كاملا بامواد كورس  
 توحید گردیده است. درین منابع محلی كاملا  
 استفاده بعمل آمده است كه بادر نظر گرفتن  
 هدف كورس دارای اهمیت زیاد است.  
 مركز ساینس بادر نظر دو نظارت چی دهر  
 ولایت فعالیت های خود را در سراسر کشور  
 گسترش میدهد. این ناظرین مركز • معلمین  
 مكاتب را در سر وظیفه شان كمك میکند.  
 بوسیله ناظرین وركشاپها و سیمینار ها طرز  
 استعمال وسایل و مواد تولید شده در مركز  
 ساینس برای معلمین یاد داده میشود. در  
 تهیه و تولید كتابهای راهنمای استعمال وسایل  
 مودرسی مساعی قابل ملاحظه ای بعمل آمده  
 است.





# طرح قانون اساسی بزرگترین وثیقه ملی ج، د، ا

حزب دموکراتیک خلق افغانستان پلنو م تاریخ ۲۵ سنبله را دایر نمود و رفیق حفیظ الله امین به حیث منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شو را ای انقلابی و لمپی وزیر، از طرف کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای انقلابی انتخاب شد. رئیس شورای انقلابی بایا نیه تاریخی خویش و تحقق پذیرفتن شعار مصوبیت، قانونیت، عدالت، صفحه نویی به حیات خلق باز کرد و با پیامبر محتوا را نالما نو انقلابی خود کار کمسیون تسوید و تدوین قانون اساسی و بزرگترین وثیقه ملی خلق قهرمان افغانستان را آغاز نمودند. کار تسوید و تدوین قانون اساسی جدید از طرف کمسیون های منتخب تحت ریاست رئیس شورای انقلابی به شدت پیش میرود و این اطمینان و افتخار دل هروطن پرست را در سینه به خوشی می آید و در کس قانون اساسی ما به زودی تدوین و نافذ میگردد و در پرتو این قانون مصوبیت، قانونیت، عدالت، طوریکه شایسته عصر نوین ما ست تحقق پذیرفته و زمینه برای ایجاد یک جامعه بدون استثمار فرد از فرد مساعد میگردد.

اردی قهرمان خلق و به پشنیانی بالقوه و بالفعل خلق، انقلاب کبیر نوو پیروزش قدرت در کف وارتین واقعی انتقال یافت و بتاسی از پلان ها و برنامه های انقلابی تحولات عمیق و دیگر گونی های شگرفی در حیات اقتصادی، اجتماعی فرهنگی، و غیره خلق و ملیت های برادر پدید آمد کاروان انقلاب به سوی افق های روشن و تابناک پیش میرفت و کدر رهبری حزب با آس های و منانت مسیروترقی انقلاب را تعقیب مینمود و اندیشه مترقی و آئین پرولتاریا شخصیت برستی را محکوم مینمود و در چنین موقع بود کدر رهبری حالت رسالت تاریخی خود را به ثبوت رسانید و کمیته مرکزی

اریکه نشینان رژیم های فردی راه رسم و آئین چنین است که همیشه بی رحمانه اکثریت جامعه و مولدین نعمات مادی و معنوی را به زنجیر بکشند و از پوستر گوشت آنها زندگی خویش را رنگین و نقی بخشند و در پرتو چنین اندیشه منفی ضد کرامت انسانی و حقوق بشری میلیونها انسان از هر گونه مزایا معیشت محروم مانده و جز حسرت و واشفته حالی تو شده ندارند و علی الرغم آن یک مشت اقلیت ستمگزار بهترین زندگی مستلید بوده و بصورت انسانوی حیات به سر می برند طبعادر جوامعی که تسلط فردی فرمان می رانده همه پلان ها و برنامه های آن در راه منافع فرد صرف و عملی میشود و به این

احسان

## امواج نیر و مند مبارزات آزادی خواهی در امریکای لاتین

ویا پنهانی دست می زنند. بطور مثال سقوط دولت قانونی سلواویر النده توسط ارتجاع چلی به کمک مستقیم امپریالیزم بین المللی از نمونه برجسته پیوسیدگی تجاوز و غارتگری بی زرداد خانه امپریالیزم بشمار می رود. به تمام جهانیان روشن است که در زمان حکومت مترقی و انقلابی النده جامعه چیلی بطور روز افزونی عقب ماندگی های اقتصادی خود را رفع نموده و در سیمای مادی و معنوی جامعه تغییرات اساسی و رادیکال به میان آمد. و برای خلق چیلی زمینه وسیعی بپایان آمد تا در راه اعمار جامعه فراوانی و فاقسد استثمار فرد از فرد گام های متینی بردارد. این دوران که از سال ۱۹۷۰ الی ۱۹۷۳ ادامه یافت معادن بزرگ مس، آهن و فولاد که در دست انحصارات امپریالستی و مالکین بزرگ وابسته قرار داشت ملی اعلام گردید.

سکروز دولتی اقتصاد تقویت گردید و کنترل شدید بالای تجارت خارجی صورت گرفت، اقتصاد جامعه در این دوره شگوفان و انقلابی کاملاً از وابستگی ارتجاع، کاپیتالیسم و امپریالیزم رهایی یافت. برای رهایی دهاقین از استثمار فیودالان و رفووم های بنیادی بپایان آمد و در سرتاسر کشور سیستم کورپراتیف زراعتی با شیوه ها و اسلوب های علمی تعمیق یافت بطور خلاصه سطح عمومی زندگانی خلق بلند برده شد و شاهراه تمدن و اعمار جامعه سوسیالستی طبق اندیشه ها و تئوری دوران ساز طبقه کارگر فراهم گردید. برای ارتجاع و امپریالیزم بین المللی اتخاذ چنین سیاست اقتصادی چیلی دیگر قابل

عصر کنونی ما شاهد مبارزات قاطعانه و آشتی ناپذیر بین استثمارگران و استثمار شدگان و بطور عموم بین خلق ها و امپریالیزم شدت جریان دارد. واقعیت های حوادث جاری سیاسی بین المللی بطور انکار ناپذیر نشان میدهد که دوران تسلط امپریالیزم به پایان رسیده و دوران نو و شگوفان انقلاب های خلقی کارگری و رهایی بخش آغاز گردیده است. ناکامی ستراتیژی های جهانشمول امپریالیزم در سرتاسر جهان به سقوط دیکتاتوری های استبدادی و روی کار آمدن دولت های جوان و مترقی در صحنه جهانی بازتاب گویای این حقیقت می باشد.

امریکای لاتین که سالهای طولانی منبع سرشار مواد خام انحصارات امپریالستی را تشکیل میداد و چشم طمع استعمارگران بدین ناحیه جهان بطور مداوم دوخته می باشد. امروز کاملاً در شرایط جداگانه ای قرار دارد. خنهای امریکای لاتین از مبارزات خروشنده و انقلابات کارگری در آسیا و از قیام های آزادی خواهی مردمان قاره افریقا الهام گرفتند. شکل ها و انسجام مبارزات سیاسی در امریکای لاتین بخصوص در دهه اخیر بطور قابل ملاحظه ای رشد و گسترش یافته است.

عقب ماندگی و حشمتناک اقتصادی و استثمار و حشیانه ارتجاع و الیگارشلی محلی عوامل اساسی ای اند که خود باعث تشدید مبارزات طبقاتی درین جا گسردیده است. ولی امپریالیزم و ارتجاع بین المللی برای اینکه به استیلا خود و عمر تنگی چاکران خود بیفزاید در امور داخلی این کشور ها آشکار

دوس منافع جمعی قربان منافع فردی میگردد. تحت این گونه شرایط حق تلفی، بی عدالتی، آدم کشی بی سواد، و به همین ترتیب ده ها و صد ها فجایع چون مکروب کشنده گریبان گیر اکثریت عظیم در چنین جوامع معروض به علت شده راه رفاه و رفاهیت را بروی آنها می بندد و فواین مقرر را تاول و لواط، همه منافع فردی را تضمین می کند، و از حقوق حقه اکثریت که مولدین نعمات مادی را در جامعه تشکیل میدهند، چشم می پوشد، و لی با این همه بیداد گریم و حق تلفی ها صورت آشتی ناپذیر بین ستمگر و ستمکش مجادله به طور آگاهانه و نا خود آگاه ادامه پیدای کند و بالا سر رهبران و رهمنایان در صفوف و مشاغل عرصه وجود می کنند و خط فاصل استثمارگر را از استثمارشونده مجزا ساخته و صف های زحمتکشان جهت سرکوبی و سرنگونی قدرت های حاکم جبار مستحکم و بسیج میشوند. خلق طبقاتی را میکند و ستمگران را از بین نو و دنیای انسانیت ایجاد میگردد و دقل از انقلاب شکوهمند و درشت ستمگر بسالای خلق قهرمان ما حکومت میگردند و قشریسی هویت چاکران ارتجاع و امپریالیزم نیم قرن خلق زحمتکش و ملیت های وطن پرست ما را در آتش کشیدند و صد ها و هزار ها جوان مترقی و وطن دوست در بای دار، سیاه چال ها سزنان های رژیم های مستبد آلبیجی جان دادند.

قانون اساسی و سایر قوانین و لوایحی که در عصر استبداد ظاهر داود و نادر غدار نافذ شده همه آن در محور منافع اریکه نشینان سلطنتی و فیودالان خون آشام و عمال فاسد و نوکران ارتجاع و امپریالیزم میجرخید از قوانین بهیث رو پوش تدوین

تحمل نبود از پرتو بایی شرمناک ترین شیوه با ارتجاع سیاه چیلی دمساز گردید و بکمک دارودسته پینوچت رژیم انقلابی و قانونی النده را سقوط داد. از همان لحظه استقرار رژیم ارتجاعی تراژدی الفناک سراسر جامعه و دامان خلقهای چیلی را فرا گرفت. ولی این اعمال وحشیانه امپریالیزم و ارتجاع محلی هرگز مبارزات قهرمانانه خلق چیلی را نابود ساخته نتوانست، توده های وسیع مردم بر ضد دیکتاتوری و استعمار داخلی دست به قیام ها و مبارزات مسلحانه ای زدند.

در برازیل نیز امپریالیزم بین المللی بعد از سقوط حکومت لیبرال جوگت گولادرت در سال ۱۹۶۴ دیکتاتوری رادر آن کشور تاسیس نموده و بخاطر تاراج بی رحمانه ثروت های ملی خلق برازیل از هیچگونه جنایت شانه خالی ننمود. دولت جدید ارتجاعی برازیل برای اینکه از منافع امپریالیزم پاسداری نموده باشد برای سرمایه گذاری و انحصارات امپریالستی پنتاگون زمینه فراخی مساعد نمود به همین ترتیب اوضاع سیاسی و اقتصادی در بعضی از کشورهای دیگر امریکای لاتین از قبیل ال سلواویر، ارجنتاین و یوراگوای نیز عیناً به همین منوال می باشد. تمام این اعمال بی بند و بار و بدون کوچکترین احساس مسئولیت در مقابل بشریت صرف برای بلع نمودن ذخایر و منابع سرشار طبیعی بخصوص ذخایر نفتی این گوشه جهان چیزی دیگری نمیباشد.

طوریکه قبلاً ذکر گردید مبارزات خستگی ناپذیر خلقهای امریکای لاتین در برابر ارتجاع داخلی و امپریالیزم پیوسته و توسعه می پذیرد.

انقلاب های زنجیر شکن که در سالهای اخیر در قاره آسیا، افریقا و امریکای لاتین یکی پس دیگری به پیروزی رسید توازن قوا

بقیه در صفحه ۴۱



در اول سپتمبر ۱۹۳۹ با حمله فاشیست های هنری بالای پولیند جنگ دوم خانمانسوز جهانی که پنجاه میلیون انسان را از بین برد آغاز گردید. از آن وقت تاحال چهل سال میگذرد اما مردم هنوز هم سوال های رنج باری بخود میدهند، جنگ چرا آغاز شد؟ آیا میتوانست کاری کرد که جنگ بسو قوع نمی پیوست؟

در سپتمبر ۱۹۳۸ صدراعظم وقت انگلستان نیویل چمبرلین سه مرتبه نزد هتلر به برلین پرواز نمود. تا بالاخره در ۲۹ سپتمبر معاهده موثقی بین انگلستان و جرمنی امضا گردید. در نتیجه امضای این معاهده چکوسلواکیا از هر نگاه به فاشیست ها گذاشته شد، بعد از باز گشت در میدان هوایی لندن چمبرلین چنین فرود آمدن از طیاره کاغذی را درست داشت و آنرا به مردم نشان میداد و به بسیار مسرت میگفت: «این است صلح برای نسل آینده» اما این سند چنین تذکر رفته بود. «ما این معاهده را همچنین موافقت نامه بحری بین جرمنی و انگلستان را به قسم سمبول تمایل تلقی نموده که هیچوقت با یکدیگر به جنگ

مبادرت نخواهیم ورزید و تمام مسائل را در کسب گهرانی از طرف دولت انگلستان و هیران در تبس و قس پو لند از کمک های صمیمانه شوروی ایا ورزیدند. به این ترتیب حکومت وقت پولیند تخته خوبی به هتلر تقدیم کرد.

تا تاریخ ۲۳ ماه می سال ۱۹۳۹ یعنی یک روز بعد از امضای «معاهده آهین» با ایتالیا هتلر رهبران وایش را در اطاق کار خود احضار کرد و در جمله مخفی که از پروتوکول آن فقط يك نقل ترتیب گردید و در آن تصمیم ذیل اتخاذ گردیده بود: «مساله ترحم بالای پولیند یکلی ملای قرار داده میشود و در اولین فرصت مناسب پولیند را باید مورد حمله قرار داد» اما چندی قبل ازین در ۱۱ اپریل هتلر فرمان دیگری به تمام قوای مسلح خود صادر نموده بود. درین فرمان ذکر شده بود که اهداف عمده قوای جرمنی این است تا در مدت بسیار کم قوای عسکری پولیند را محو و نابود نمایند. برای این کار پلان حمله ناگهانی باید ترتیب داده شود. فرمان حاکی از آن بود که از اول سپتمبر به بعد قوای جرمنی در هر لحظه برای حمله بالای

مترجم عبدالله (سعیدی)

از سبوتیک

# یک گام تا نابودی

آینده بطور قاطعانه از طریق مشوره و مذاکرات با یکدیگر حل و فصل خواهیم نمود. در قسمت اخیر کاغذ امضا های هتلر و چمبرلین ثبت گردیده بود. حال از اسناد فاشیست ها که بدست آمده چنین نتیجه گیری میشود. جرمنی در سال ۱۹۳۹ ممکن بود بالای پولیند حمله نمی کرد اگر میدانست که در سرحد نه تنها در مقابل عساکر پولیند بلکه در مقابل عساکر شوروی نیز قزاقی گیرد. پس چه علت باعث اخلال این کار شد. و به چه ترتیب سال فلات بار ۱۹۳۹ برای خلق اروپا آغاز گردید.

در بهار همین سال از تمام اطراف و اکناف اروپا بوی باروت بهشام میرسید. عساکر ایتالیا البانیا را در تصرف خود در آوردند جرمنی الغای معاهده بین آلمان و انگلستان را اعلام داشت و معاهده عدم تعرض با پولیند نیز فسخ گردید.

در نیمه اول ماه می سال ۱۹۳۹ یوتومکین معاون وزیر خارجه اتحاد شوروی به رهبران وقت پولیند اظهار داشت که اگر پولیند متمایل باشد از کمک همه جانبه دولت شوروی برخوردار خواهد شد. اما رهبران وقت پولیند که بادولت شوروی خصوصیت طبقاتی داشتند پیشنهاد شوروی را نپذیرفتند و با آنکا به معاهده همکاری مقابل به فرانسه

در نیمه اول ماه می سال ۱۹۳۹ یوتومکین معاون وزیر خارجه اتحاد شوروی به رهبران وقت پولیند اظهار داشت که اگر پولیند متمایل باشد از کمک همه جانبه دولت شوروی برخوردار خواهد شد. اما رهبران وقت پولیند که بادولت شوروی خصوصیت طبقاتی داشتند پیشنهاد شوروی را نپذیرفتند و با آنکا به معاهده همکاری مقابل به فرانسه

ساعت نهایت برارزش بود. اتحاد شوروی بیکار دیگر به رهبران انگلستان و فرانسه در مورد اوضاع وقت پیشنهاد به صادر نمود و از آنها خواستار شد تا هیات های نمایندگی آنها در مسکو باهم مذاکره نمایند. در لندن سفیر شوروی به افتخار هیات نمایندگی فرانسه و انگلستان ضیافتی ترتیب نمود. در ضمن این ایوان مایسکی سفیر شوروی در لندن و جنرال درگس رئیس هیات نمایندگی انگلستان گفتگوی ذیل رخداد:

- لطفا اگر بگویند که به کدام تاریخ عازم مسکو میشوید؟  
- تا هنوز تصمیم نهایی درین مورد اتخاذ نگردیده است.  
- شما حتما پرواز خواهید کرد؟  
- نه خیر زیرا که هیات نمایندگی فرانسه و انگلستان به چهل نفر میرسند و با تمام

میشوید: انگلستان و فرانسه مامورین فرعی درجه دوم خود را فرستادند که صمیمانه خواهان مذاکرات از ماموریت مخفی آنها آشکار بود که انگلستان نمیخواهد هیچ نوع تهدیدی را متحمل شود و دست و پای خود را ببندد آنها وظیفه داشتند تا گفتگو را بسیار بطی بکش بپردازند از احتیاط کار بگیرند و به فرمول بندی های عمومی اکتفاء نمایند. هیات نمایندگی اتحاد شوروی که وروشیلوف وزیر دفاع وقت ریاست آنرا به عهده داشت سه نوع پیشنهاد را به جوانب مقابل ارائه نمود. اما آنها نه تنها پیشنهادات را نپذیرفتند بلکه مذاکرات را نیز خاتمه دادند. قسمیکه بعد ها آشکار شد درین وقت دولت انگلستان گفتگو های مخفی را با هتلر پیش میبرد هدف آنها تنها این بود که جرمنی علیه شوروی قرار بگیرد و با جرمنی معاهده عدم تعرض امضا نمایند. سفیر جرمنی در انگلستان



ترتیب پلان برای حمله ناگهانی

محمولات پرواز در طیاره چندان مساعد نیست. ممکن است در یکی از کشتی های سر یسع الحر کت جنگی خود به مسکو خواهید رفت؟  
- نه خیر، زیرا که درین صورت تقریباً بیست افسر کشتی مجبور اند جاهای خود را به ماوا گذار شوند. این کار تکلیف اضافی ایجاد مینماید.  
- در اینصورت دریکی از کشتی های سریع الحركت مسافری خود عازم خواهید شد؟ وقت بسیار خطرناک است شما باید هر چه زودتر عازم مسکو شوید.  
جانب مقابل آشکارا خواهان ادامه گفتگو نبود. فقط بتاریخ ۵ اگست در کشتی مسافربری «سیتی اف ایکس» بطرف مسکو روانه گردیدند.  
اتحاد شوروی به هیات نمایندگی خود تاکید کرده بود تا با مامورین فرانسوی و انگلیسی معاهده دفاعی امضا نماید. مارشال ژوکوف درین مورد در خاطرات خود چنین



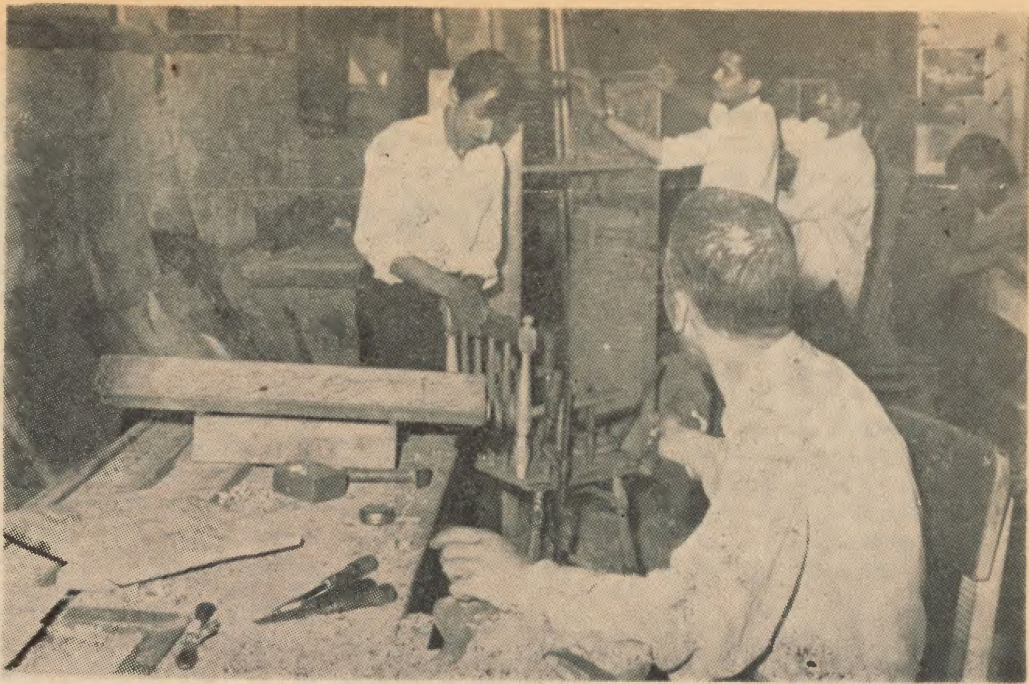
شما نمی زند ؟

هیچوقت ، زیرا هر خانه کانکرتی بازم به دروازه ، کلکین و غیره ضرورت دارد که ما آنرا درست میکنیم . پس سکتگی در کار ما وارد نمیشود .

- این صنعت را نسبت به گذشته منظورم از زمانه های بسیار قدیم است چطور می بینی ؟ با اینکه کار های قدیم نجاری ما خیلی زیبا و نفیس است و از ظرافت و ریزه کاری های زیادی بر خوردار است اما امروز هم اگر خواسته باشند میتوانیم مانند گذشته این کار ها را انجام دهیم . منتها وقت و زمان بیشتر می خواهد . چون در گذشته مقدار ساختمان ها خیلی محدود و کم بود بنابر آن یک نجار یا یک صنعت گر وقت زیادی را برای ساختن آن صرف نمیکرد . اما امروز چون تعداد ساختمان ها روز بروز بیشتر میشود و از طرف دیگر امروز سادگی را بیشتر می پسندند ازین رو هر صنعت گر کوشش میکند که کار خویش را هر چه زودتر انجام دهد . روی همین ملحوظ ریزه کاری هاییکه در بعضی سقف ها ، دروازه ها و دروااق ها قدیمی وجود داشت امروز کمتر به نظرمی خورد . و همین امر باعث میگردد که این صنعت کمتر خود را بنمایاند . و یکجده خیال میکنند که صنعت گر امروز آن مهارت صنعت گر گذشته را ندارد در حالیکه عقیده من غیر از این است .

موبل سازی رشته دیگر این صنعت است . صنعتیکه روز بروز رونق می یابد و انکشاف میکند .

از یک موبل ساز سابقه دار در باره صنعتش معلومات می خواهم ، میگوید :



کندن کاری روی چوب در کشور ما تاریخ خیلی قدیم دارد

## صنایع نجاری در کشور ما تاریخ دیر پای دارد

صنایع است که در کشور ما عمومیت دارد . این صنعت تنها در کابل محدود نمانده بلکه در تمام ولایات افغانستان رواج دارد . ابتدا شعبه بزرگ این صنعت را که عبارت از ساختن وتبیه وسایل اولیه یک ساختمان ومشتعل بر کلکین ، دروازه ، سقف وغیره است به شما معرفی میکنیم وبا یکتن از صنعت گریکه پیشه ساختن این وسال را بهمه دارد به گفتگو می نشینیم و ازش دران مورد معلومات می خواهم .

اسمش غلام سخی است وسابقه سی سال کار در رشته نجاری دارد . می پرسم کمی در این مورد روشنی اندازد میگوید :

برای شما معلوم است که هر قدر تمدن بلند برود به همان پیمانه سطح زندگی نیز بلند می رود . وقتیکه سطح زندگی بلند رفت توقعات وخواسته هانیز زیاد میگردد و همین امر باعث میشود که صنعت نیز رشد و ترقی کند .

حرفه ما هم بستگی به این تحولات دارد . مثلا اگر در گذشته شخصی خانه می ساخت طبیعی بود که آن خانه به وسایلی مانند دروازه ، کلکین ، سقف وغیره ضرورت دارد بناء برای خانه خویش این وسایل را تهیه می کرد اما بشکل ساده و ابتدایی آن . اما امروز همان خانه ویا خانه دیگر از این وسایل نیز استفاده میکنند منتها به شکل اساسی تر آن به این ترتیب حرفه ما همیشه در حال تحول بوده وخواهد بود .

- آبا منازل کانکرتی صدمه به کارهای

کابل از جمله شهر های بزرگ صنعتی کشور ما محسوب میگردد و چون فابریکه های خورد و بزرگ باعث گردیده که یک تعداد زیاد از صنعت گران در این فابریکه ها جذب شوند اما در پهلوی این فابریکات بزرگ و کوچک ، هستند دستگاه هایی که توسط یک یا چند نفر اداره میشوند و شکل صنایع خصوصی را بخود گرفته اند .

در این هفته روی سخن ما به نجاری ، کندن کاری ، چوب بری و خرازی است و به صورت عموم میتوان گفت به صنعت نجاری . این صنعت مانند سایر صنایع دستی انکشاف قابل ملاحظه نموده است . با اینکه در گذشته محدودیت های زیادی برای صنعتگران بوجود می آوردند ولی با تمام این ها این صنعت راه خود را در قمار سایر صنایع باز کرده است .

صنعت نجاری را میتوان به چند شعبه تقسیم کرد :

کندن کاری ، موبل سازی ، خرازی ، صندوق سازی ، پرکاری و صنایع نظریف دیگر مانند سیت سازی وغیره و ساختن دروازه و کلکین برای ساختمان ها .

اگر به تاریخ این صنعت نظر بیاندازیم میتوانیم تاریخ آنرا تا به قرن ها قبل یعنی تا پنج هزار سال بشماریم .

چوب بری هاو کندن کاری های که روی چوب صورت گرفته و آثار آن هنوز باقی است تاریخ آنرا خیلی پیش از تاریخ اسلام نشان میدهد . ولی کمتر آثاری از این صنعت باقی مانده . بهر حال نجاری از جمله



او راهش را یافته است و بکارش عشق دارد



از هم  
که  
کار  
ظهور  
ینی؟  
یلی  
های  
گرس  
بن  
شان  
مقدار  
آن  
را  
اما  
سروز  
دگی  
گر  
سه  
یزه  
ها  
به  
که  
نگهد  
پارت  
فیده  
ست  
شاف  
ساره



گوشه‌ای از تولیدات مختلف دافغان تصدی که از زیبایی و ظرافت زیادی برخوردار است.

نمی‌تواند .  
اگر چه در چند سال اخیر صنایع فلزی  
رقیب سرسخت صنایع چوبی بشمار می آید  
ولی هیچوقت نتوانسته جای صنعت چوبی را  
بگیرد. صنایع فلزی یک مزیت دارد و آنهم  
مقاومت و استحکام آن ولی ظرافت و زیبایی  
صنایع چوبی را هرگز ندارد و نتواند  
داشت .  
- امروز در بیشتر فرنیچر و ایزم از مواد  
مانند فارمیکا و تخته های پرس شده مانند  
اسپانت پلیت استفاده میشود، در این مورد  
چه نظر داری ؟

- در این شکی نیست که هر صنعت نظر  
به مقتضای عصر و زمان خود تحول میکند  
و انکشاف می یابد . امروز که از این  
صنایع کیمیای در ساخته های خویش  
استفاده میکنیم بخاطر شرایط و مقتضیات زمان  
است و دیگر علاقمندی مردم نیز در آن  
نقش زیادی دارد . از حق ننگذیم که این  
فرآورده های کیمیای در زیبایی صنایع  
تجاری نقش ارزنده دارد . و در پهلوی زیبایی  
کار صنعتگر را نیز سهل و ساده ساخته  
است . مثلاً در گذشته برای صاف کردن  
یک چوب مجبور بودیم ساعت ها وقت خود را  
صرف کنیم در حالیکه امروز تخته های پرس  
شده بدون کدام مشکلی جای آنرا گرفته  
و از نظر ظرافت نیز برتری بیشتری دارد .

فارمیکا که تازه در صنعت تجاری از آن  
استفاده میشود کار تجاران ما را خیلی ساده  
ساخته است . و همچنین علاقمندان آن نیز خیلی  
زیاد اند . استفاده از این پدیده هادر صنعت  
تجاری ، به این صنعت شکل تازه بخشیده  
است .  
در مورد کندن کاری روی چوب از یک  
صنعتگر که پیشه اش کندن کاری روی چوب  
است سوال کردم که در مورد تاریخچه  
این صنعت چه معلومات دارد، میگوید :

صنعت کندن کاری روی چوب در کشور  
ما تاریخ بسیار قدیمی دارد . آثاریکه در  
بعضی معابد و ساختمان های قدیمی به چشم  
لطفاً ورق بزنید

عامل اگر در فرآورده های تجاری مراعات  
گردد ساخته ای که از زیر دست آنها بیرون  
میشود بدون عیب و نقص بوده و خود صنعتگر  
نیز انسانی است موفق در زندگی  
- آیا صنایع فلزی رقیب برای صنایع  
چوبی نخواهد بود ؟

چرا، تا اندازه صنایع فلزی نمیتواند با  
صنایع چوبی مخصوصاً در حرفه با رقابت  
نماید ولی به جرئت میتوان گفت که هرگز  
جای صنایع چوبی را صنایع فلزی گرفته  
ارزش دارد، لوازم مدرن یا کلاسیک قدیمی؟  
برای صنعت گر هر دو یکی است و هر دو  
شبهه برایش ارزش دارد البته هر کدام در مقام  
خود . اما شرطش اینست که این فرآورده  
ها چگونه ساخته میشود . یک عدد تجاران  
حرفوی اند که صرف برای شان پول مطرح است  
تا نوعیت کار از همین سبب است که تا اندازه  
این صنعت شکل تجارتی را بخود نگرفته  
است . ولی عده دیگر هستند که بکار شان  
عشق، علاقه و توجه خاصی دارند . از مواد  
خوب و عالی در ساخته های شان استفاده میکنند  
و توجه می نمایند که کار شان بدون عیب  
و نقص باشد . که بیشتر این فرآورده ها را  
میتوان در موسسات دولتی از قبیل فابریکه  
تجاری وزارت تعلیم و تربیه، و تصدی افغانی  
ترکانی و امثال آن بخوبی مشاهده کرد .  
فرآورده هایی که از این موسسات بیرون می  
شود هم از نظر زیبایی و ظرافت و هم از نگاه  
دوام خود قابل یادآوری است .  
- از نظر تو یک تجار و یا یک صنعتگر موفق  
کدام است ؟

- موفقیت و کامیابی یک تجار و یا هر صنعتگر  
دیگر بستگی بدو عامل مهم دارد . یکی علاقه  
و پشتکار دوم راستی و صداقت در کار . این دو

من بیشتر از سی سال عمر خود را در پای  
این صنعت گذرانده ام . و در طول زندگی  
شاید به هزار ها چوکی، میز، انواری، و دیگر  
وسایل خانه این خانه ساخته باشم اما با  
تمام این ها و گذشت سالها باز هم فکر می کنم  
که در شروع کار قرار دارم. همانطوریکه  
هر علم بی پایان وناه محدود است این کار را  
بیشتر بگویم این صنعت هم دامنه و وسیع  
دارد که انتهایش معلوم نیست .

مویل سازی تاریخ بسیار قدیم در کشور  
ماندارد شاید پنجاه سال بیشتر عمر نداشته  
باشد . اما در طول همین مدت این صنعت  
روبروز انکشاف قابل ملاحظه ای نموده  
است . صنعت مویل سازی بصورت عمو م  
به دو شعبه تقسیم میگردد یکی ساختن خود  
مویل ها از قبیل چوبی، کوچ، چیرکت، میز،  
انواری و غیره که تماماً از چوب ساخته می  
شود . شعبه دوم این صنعت بر کاری و رویه  
کاری میباشد که تقریباً میتوان گفت آخر  
کار است .

در صنایع چوبی گذشته بیشتر ساختمان  
ها با کندن کاری از قبیل گل و برگ ترین  
می یافت که امروز این تزئینات را کمتر  
میتوان دید . اما از یکی دو سال به این  
طرف باز هم ساختن لوازم منزل مانند چوکی  
های بزرگ و کوچک، انواری، اقسام میز ها  
به استیل قدیم یعنی با کندن کادی دواج  
یافته و امروز این شبهه بازار گرم دارد و  
تقریباً میتوان گفت که احیای دو باره هنر  
قدیم است .

- بیشتر مردم بکدام شیوه از لوازم منزل  
علاقه نشان میدهند قدیم یا مدرن ؟  
این بسته به میل طرف است یک عدد زیاد  
مردم علاقمند مویل و فرنیچر مدرن هستند



صنعت کندن کاری روی چوب در کشور خردی و فرآورده های آن امروز علاقمندان زیاد دارد.



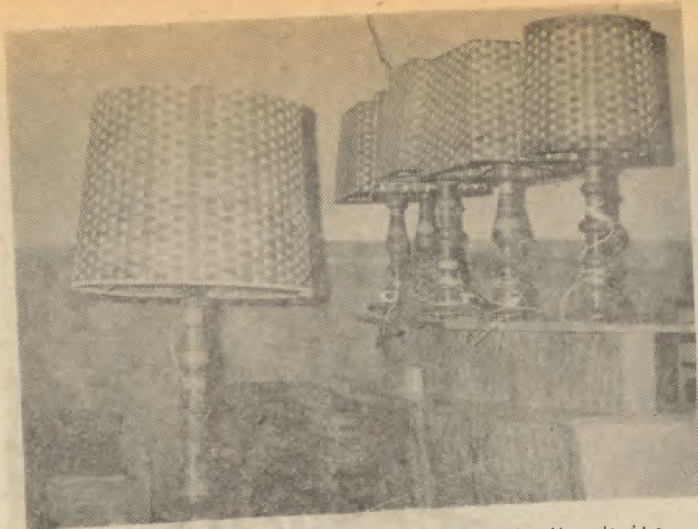
می خورد تاریخ کهن این صنعت را بخوبی می رساند .  
- از نظر تو این صنعت منظورم کندن کاری روی چوب است آیا انکشاف نهاده یا برعکس میرزولی داشته است ؟  
وقتیکه به آثار قدیمی برمی حویریم ورزیه کاری های که در آن مشاهده میکنیم و این آثار را باحال مقایسه می نمایم یکتو تفاوتی در آن نمی بینیم بدین معنی که آثار گذشته و قدیمی ما از ظرافت ورزیه کاری های بیشتری برخوردار بودند، در حالیکه از نظر وسایل نیز محدود بودند، ولی پس از انقلاب فقرمند نور میتوانیم ادعا کنیم که این صنعت نیز راه احیای دوباره خویش را در پیش گرفته است .

هنریکه در بهت فراوانی سپرده شده بود و حالا تازه جان میگیرد .  
- هنر کندن کاری چگونگی هنری است ؟ کندن کاری یکتو هنر تربیتی است که حوصله، ذوق و دقت زیاد می خواهد و باید علاوه بر آنکه صنعتگر در پهلوی هنر کندن کاری نقاشی و تناسبات را نیز یاد داشته باشد . پس گفته میتوانیم که این صنعت باهنر نقاشی رابطه نزدیک دارد . و هر یک در تکمیل دیگر خویش نقش بسزایی دارند .  
- وسایلیکه در این صنعت از آن استفاده میشود کدام ها اند ؟

باید بگوییم که در صنعت کندن کاری روی چوب از وسایل و لوازم خاص استفاده نمیشود تنها سه وسیله اساسی در این صنعت چکش، قلم و سوهان است و پس و این وسایل از قدیم تا امروز همین بوده است .  
- یک چوکی ساده بایک چوکی که روی آن کنده کاری شده باشد چند از نگاه قیمت تفاوت دارد ؟  
یک موضوع را باید خاطر نشان سازم و آن اینکه یک موبل ساده اگر قیمتش هزار افغانی باشد، شاید سه تا پنجصد افغانی بیشتر باشد اما این بستگی به طرز کندن کاری و جسامت خود موبل دارد . هر قدر موبل بزرگتر باشد به همان پیمانه کندن کاری روی آن بیشتر میشود و مطلب دیگر اینکه کندن کاری ها هم از خسود کتوری های دارد . بعضی کندن کاری ها



صندوق سازی از جمله صنایع نجاری محسوب میگردد که یکمده زیادی را بخود مصروف ساخته است



جراغ های ساخته شده از چوب از زیبایی و ظرافت خاص برخوردار است

برخیه است ساخته شده است . و همینطور خاکستر دانی، گلدانی و غیره چیز هاییکه می بینید همه و همه از تونه پارچه های چوب ساخته شده است .  
- آیا این ساخته های شما فروش هم دارد ؟

بلی، چرا نه نداشته باشد، این اشیا که ظاهرا ساده بنظر می آید ولی در حقیقت خیلی بدرد بخور است . شما اگر نظیر آنرا که در ساخته های خارجی باشد از بازار بخريد شاید چهار چند قیمت این را داشته باشد در حالیکه این فرآورده ها هم از نگاه زیبایی و هم از نگاه جنسیت خویش بهتر از فرآورده های خارجی است .  
- در ساخته های خویش از کدام چوب ها استفاده میکنید و از نگاه کار نان کدام چوب بهتر است ؟

این بسته به میل خریدار و علاقمند است که کدام چوب را می پسندد، اما، ما در تمام ساخته های خویش از هر نوع چوب استفاده میکنیم . در قسمت این سوال شما که کدام چوب بیشتر بدرد بخور است باید بگوییم که تمام چوب ها برای ما قابل استفاده است ولی چوب های نسبتا نرم کار ما را آسان تر میسازد ولی بعضی از این ساخته طوری است که غیر از چوب سخت از دیگر چوب ها ساخته نمیشود .

- شما در موسسه خود چند نفر کارگر دارید و آیا با حال چقدر تریبه نموده اید ؟ در کارگاه ما بیش از ده نفر کار میکنند یکمده هم بدون اخذ معاش برای یاد گرفتن کار با ما همکاری دارند، و شاید تا حال پنجاه نفر در این قسمت تریبه شده باشند . صدای چکش های متواتر که روی چوب می خورد قویه مرا جلب کرد نزد جوانی که

با چکش و قلم روی چوب می کوبید رفتم او مصروف کار خود بود، بدون اینکه سر خود را بلند کند با تراس های که در روی چوب می آورد ، چوب آ هسته آ هسته شکل میگرفت و بالاخره پس از چند دقیقه شیشه خاکستر دانی از چوب ساخته شد . هنوز کار زیادی باقی بود تا این پارچه چوب یکسک خاکستر دانی به تمام معنی گردد . از این جوان در باره کارش سوال کردم با دلچسبی جواب داد : یکمده عشق دارم ، وقتیکه مصروف مشوم اصلا گذر دقائق و ساعات را فراموش میکنم ، کارم خیلی مصروف کننده و جالب

است . وقتیکه موفق میشوم تا از یک پارچه چوب بی مصرف شی مورد احتیاج را میسازم به خود می بالم و احساس خوشی و غرور به من دست میدهد امیدوارم که در آینده بتوانم کار های بیشتر و سودمندتری انجام دهم و... با زهم مصروف کارش میشود و صدای چکش و قلم بلند میشود، دیگر نخواستم مزاحم او گردم از دکان خارج میشوم .  
اگر گذر تان به فلاحه و یا سرای شما لی .... بيفتد یکمده را مصروف ساختن صندوق های میوه می یابید این ها از پارچه های چوب چنار با سرعت تمام که باعث شگفتی انسان میگردد به ساختن صندوق مشغول اند وقتیکه از کار شان سوال کنید با علاقمندی جواب میدهند و میگویند : میوه یکی از اقلام درشت صادراتی کشور عزیز ما افغانستان را تشکیل میدهد و باید برای این قلم در ست که به اقتصاد کشور ما کمک بسزایی میکند صندوق ها ساخت و ما هم مصروف این کاریم .  
می برسم بکنفر به تنهایی ازین چوب های بریده شده به چه اندازه صندوق میسازد میگوید : ممکن در حدود صد تا یکصد و پنجاه صندوق .  
خرادی هم قسمت دیگر از صنایع نجاری را میسازد ، این شیوه نجاری امروز علاقمند زیادی پیدا نموده است و روز بروز بر تعداد علاقمندان این صنعت اضافه میگردد . علت این علاقمندی مردم به این صنعت برای چیست و بخاطر چه ؟  
این سوال را از خردا کاریکه مصروف ساختن یک سیت چوکی خردای بود نمود . در جواب گفت : علت عمده که مردم علاقمند فرنیچر خردای شده اند در قدم اول قیمت آن است . شما به تناسب دیگر لوازم، لوازم خردای شده را ببینید قیمت آن خیلی کمتر است و این از نظر اقتصادی برای خریدار نهایت ارزشمند است .  
هر پهلوی قیمت ارزان و مناسب این فرآورده ها استحکام و دوام آن هم قابل بحث و اهمیت است . از همین رو امروز بیشتر خارجیان که در کشور ما زندگی دارند از این ساخته ها استفاده میکنند حتی علاقمندان آن در اروپا نیز روز بروز بیشتر گردیده است . تغییرات و تحولاتی که روز بروز در این صنعت داده میشود بیشتر بر مجویت آن تریب علاقمندان آن افزوده است .



# ده قرن در چهل سال

از پسمانی تا پیشرفت، از زندگی کوچی تا سوسیالیسم پیشرفته

مردمان آسیای میانه اتحاد شوروی چنین راهی را در ظرف چند ده سال طی کرده اند .

بغاطر میاوریم سطور چند از راپور تاز زورنالیست فرانسوی را که راجع به آسیای میانه نوشته بود - (ده قرن رادر ظرف کمتر از چهل سال عقب گذاشته اند) اما در جهان هیچ چیزی (خود به خود اتفاق نمی افتد) برای هر چیز اسباب و عوامل وجود دارد . امادر اساس چنین پیشرفت سریع جمهوریهای آسیای میانه چه چیزی نهفته است ؟

تا قبل از انقلاب کبیر اکتوبر ۱۹۱۷ خلفای روسیه در سطوح مختلف اقتصادی سیاسی پیشرفت های فرهنگی و نتیجتا در سطح های مختلف استحکام ملی قرار داشتند . در آسیای میانه با فرق از مناطق اروپا بی مملکت ، بیشتری خلقهایشان به صورت ملت تشکیل شده بودند . بسیاری آنها بشکل کوچی زندگی میکردند . در عرصه اقتصادی و اجتماعی رول عمده را مناسبات عقب مانده بی فیودالی بازی میکرد تجارب شوروی نشان داد که فرق در سطح پیشرفت خلقها به حیث یک مانع بر طرف ناسدنی برای اتحاد آنها در چوکات یک دولت یگانه شده نمی تواند : به همین سبب سوسیالیسم به خلقهای عقب مانده اجازه داد تا با کامیابی سریع خود را به ملت های پیشرو و پیشرفته برساند .

اتحاد شوروی به اثر از بین بردن ستم ملی وحقیقت بخشیدن خود ارادیت - آزادی خلقها - حق ملتها برای تعیین سرنوشتشان بوجود آمد . وضع قوانین اساسی مشکل ترین کار هاست . بسیار مشکل تر از آن از بین بردن ستم ملی و بر طرف کردن عقب مانیا در عمل است . تاریخ به سامانهای فراوان آموزنده میدهد که چگونه کلمات زیبای آزادی - برابری - دموکراسی - همانطور بشکل کلمات نوشته شده روی کاغذ باقی میماند .

در یکی از تصامیم کمیته مرکزی حزب کمونیست که در آغاز سالهای بیست گرفته شده بود - گفته شده : « کمک بزرگ از جمهوریها - یا ایالت ها باید بادر نظر داشت و مطابقت با روابط اقتصادی و طرز زندگی

و او کرانین بود . از آنجائیکه جمهوریت های خاوری ذخایر لازم را برای صنعتی شدن نداشتند - پول طرف ضرورت آنها از بودجه سرتاسر اتحاد جماهیر شوروی اختصاص داده شد . در عین زمان دهیشتیان آسیای میانه - یابا عباره دیگر قسمت بیشتر مردم در سال ۱۹۲۴ از پرداخت مالیات عمومی برای مدت پنج سال معاف شدند .

نتایج چنین سیاست اتحاد شوروی بزرودی خود را نشان داد . در سال ۱۹۲۷ هنگامیکه جواهر لعل نهرو واز مسافرتش به شوروی دو - باره بوطن بازگشت به هیوطان خود گفت :

« آگاهی از موفقیت های بزرگ مناطق عقب مانده آسیای میانه که در زمان حکومت شوروی به آن دست یافته اند - تاثیر بزرگی بالای من گذاشت . موجودیت اتحاد شوروی در جهان تاریخ واقفیه ده یک پدیده روشن و مطبوع است .

اما سال ۱۹۲۷ فقط آغاز پیشرفت نبود . مهم ترین مرحله در تحول سوسیالیستی آسیای میانه دسته جمعی ساختن زراعت بود . برای آمادگی آن در جمهوریت های خارجی اتحاد شوروی لازم به تحقق بخشیدن و تغییر شکل اساسی در حدود روابط تولیدی ماقبل سرمایه داری بود .

اصلاح اراضی و آبیاری - تعیین حدود چراگاه ها و مراتع - مصادره دارایی های نیمه فیودالها ( بابایا ) .

رژیم عقب مانده در آغاز باید به خسرده بودروازی تغییر میخورد - نقش مهم دسته جمعی ساختن زراعت برای رشد راه غیر سرمایه داری چنین تعیین شد - که خلقهای عقب مانده در حالیکه بطور عادی تولید کنندگان کالا باقی ماندند - گذار به سوسیالیسم را تحقق بخشیدند .

بزرودی بعد از سه ده سال کلخوز ها و سلخوز های آسیای میانه تبدیل به موسسات سوسیالیستی و معجز با مکانیزه عالی شدند . ...

برای اینکه از اعداد سو استفاده نکرده باشیم - راجع به رشد جمهوریت های آسیای میانه ارقام را مثال نمیاوریم . تأیید میشود که سر زمین های ملیت های دور دست در یک مدت کوتاه به جمهوریت های عصری فوق العاده پیشرفته بی صنعتی و زراعتی مبدل شدند . آنها مراحل رشد کاپیالیستی را عقب

گذاشته و به ملیتهای پیشرو و پیشقدم اتحاد شوروی خود را رساندند . اما در اساس این پدیده ملی که ما میبینیم - تقسیم مجدد منابع مادی به بنیاس تمام دولت و کمک متقابل برادرانه ای خانواده های خلقهای شوروی قرار داشت . همزمان آسیای میانه پسمانیهای فرهنگی را نیز از بین برد . و باز هم نقش قاطع را کمک برادرانه بی خلقهای رشد یافته تر باز نمودند . فدرا سیون روسیه و اوکراین نه تنها در جمهوریت های خاوری انجینیران متخصصین زراعت - ثوب فلز - و ترنیران - معدنکاران راه سازی معماران بلکه استادان معلمین داکتران و کارکنان علوم و هنر را نیز فرستادند .

باید خاطر نشان ساخت : مساله مطلقا روسی ساختن خاور بودهیچگاه از یکی از اسناد حزب کمونیست اتحاد شوروی نقل قول میشود که روی این سوال روشنی مطلق می اندازد .

در تصمیم کنگره دوازدهم حزب سال ۱۹۲۳ راجع به آن که باید قوانین وضع شود تا استعمال زبانهای محلی رادر تمام موسسات که برای مردم عمان محل ملیتهای کوچکتر خدمت میکند مهیا سازد و بانها سخنگیری انقلابی متخلفین حقوق ملت ها و مخصوصا حقوق ملیتهای کوچک را تعقیب و بسزای اعمالشان برسانند مستقیما تذکر داده شده بود . این تمام ساحات زندگی را دربر میگرفت در این میان راجع به برابری زبانها نیز برن برن و بساو مهیا ساختن راه های آزاد رشد هر یک از زبانها ، آزادی مطلق حرف زدن هر نفر و هر طایفه - تربیه کردن آوختن - اطفالشان راه هر یک از زبانهای اتحاد شوروی که خواسته باشند سخن زده شده بود .

روشن است که زبان روسی مثل مروجترین زبانها در اتحاد شوروی وسیله رابطه بین تمام ملت ها شد . اما انتخاب زبان روسی برای قانونی و تربیه مردم باید زنگار نبوده و نه چرخه تمام خلقهای اتحاد شوروی رضا کارانه بود . در آسیای میانه روشنفکران ملی با آهنگ سریع بوجود آمد . تعداد محصلین بالای هر یک ده هزار نفر ساکنین در جمهوریتی مانند ازبکستان نظر به آلمان غرب و ایتالیا برتری داشت و نظریه تعداد داکتر امریکا انگلستان و فرا نسه را عقب گذاشته بود .

میخواهیم یکبار دیگر به کلمات زورنالیست فرانسوی باز گردیم . ( ده قرن در ظرف کمتر از چهل سال طی شده ) . مثل که میبینیم این واقعیت است نه یک تمثال هنری بلکه اعتراف یک واقعیت حقیقی .



# انتون چخوف

د

## ماکسیم کورکي

### په نظر کې

تیریسې

«انتون یو اووېچ، تاسې په دې سړي بې وجداني سره ما د یوې بیخي پیچلېده مشالې سره مخامخ کوي، که چیرې زه و پوهیږم چې د ګر بګوري پف په وجود کېد شیطاني کار و نو دسر ته رسو او له پاره اګا ها نه اراده و چود لری. دا د ماوظیفه ده چې هغه بې له خټه زندان ته و سبار م. په دې د لیل چې د نو لنې ګټې هدا غواړي که چیرې هغه و حشی او دخپل عمل لسه جنایت خټه خبر نه وی، نو بیا می زړه پری سو ځی.

که چیرې هغه دیو داسې مو چود په حیث په نظر کې ونیسم چې له عقله عمل کوي اوزه له رفت خټه ډکو احساساتو ته ځان و سبار م، څنگه کولی شم چې ټولنی ته ضمانت ورکړم چې دغه دنس ګر بګوري به نور ددروازو قفلونه نه واوړي او تر یو نه به له خپلو لارو خټه دباندي نسه غور ځوی؟

وروسته لږ څه چپ شو، او په چو کې کنا ست او خپلې سترګې یې په آنتون یا ولووېچ کې خټې کړې. ددې سړي رسمي لباس نوی و او لاند یې لکمی یسې دیو ه متعصب او ګستاخ ژنګی چې تا زه یې خپل مخ مینځلی وی، دسترګو په شان خلیدی.

آنتون یا ولووېچ په خورا و قار سره وویل «که چیرې زه قاضی وم، د نیس ته به برات ورکړم».

«په څه دلیل سره؟»  
«هغه نه می ویل: (دنس، ساتر اوسه پوری دیو ه آگاه او با خبره جانیګار پسه اندازه رسد نه دی کړی، څه ولاړ شه ترڅو چې هغه ځای ته ورسیری.)»

سړی وخنډل مګر ډیر ژر یې خپل وقار بیرته لاس ته راوړ او ادامه یې ورکړه: «نه، آنتون یا ولووېچ محترم، هغه مثله چر تاسې میدان ته را ایستلی ده، یسوازی دیو لنی په ګټه حل کېدی شي، هغه ټولنه چې زه یې د ځان او مال د ساتنې

سره

چخوف هر چیرې دپستیو او مزخ فانتو دینګار کولو هنر په خپل ځوان کې درلود. داسې هنر چې یوازې هغه خلک چې له خپل ژوندانه خټه عالی او لوړو قعات لری او په هغوی کې ما هراو استادی ته رسیری او د سادګی، بیکلا او دانسا ناټو دهما هنګی دلید لو له سو ځړونګی هسوس خټه سر جسته اخلی. هغه دپستیو او مزخ فانتوچې او بی رحمه قاضی و.

یو ځلې یو چا دده په مخکې وویل چې دیوې مشهورې مجلې چلو و نکي، هغه سړی چې تل د نو رویه نسبت د زده سوې او علاقی داو تیا خټه خبری کوي، بی له کو م واده غله خټه یې داو سپنی دلا ری سا نو نکي نو هین کړی، او دخپل عادت سره سم د خپلو لاس لارې خلکو سره سم گذاره نه کوي.

آنتون یا ولووېچ په خدا سره وو یسل. «طبیعی ده، ځکه هغه یو اشراف زاده شی دتعلیم او تربیې خاوند یوسړی دی ... لوړ او بر جسته تعلیم یې کړی دی او د څرمی خپلې په پټیو کوي» او دا کلمات په داسې ټول ادا شول چې د «اشراف» کلمه یې له یوه مسخر مشوې او منځنۍ موجود بد له کره. دیو ه مشخص ور څپا نه لیکونکي په باره کې یې ویل: «یو ډیر با استفاده شخص دی، لکنی یې تسل: له آب و تاب او خوړو خټه ډکې وی ... خلکو په مخکې خپلې بیخي نه دا حق په نامه غږ کوي. دد ستګار ان یې په یوه لنه کوته کې بیدیری او ټول درو ماتیزم دزیا ټوا لی او پر مختیا په کار کې لاس لری ...»

«آنتون یا ولووېچ! آیاناسی دغسې اوهام او احوال خوشی؟»

«هو! یونازین سړی دی.» آنتون پا و - لووېچ په داسې حال کې چې نو خنده، بیایې تکرار کړه «په ټولو شیانو پوهیږی، ډیره مټا لعه کوي. هغه دری ګتا نه له مسا خټه واخیستل او هغه یې بیرته را نه وېل. لږ څه پریشان فکره دی. نن تاسې ته وایې چې ښه سړی باستی او سټا بیا بیل سړی ته وایې چې دخپلې معشوقې د میره ورښمنی جوړایې موغلا کړی دی.»

کله به په نظر کې داسې ښکار یدې چې له نا امیدۍ خټه ډک حرکات یې د نو رویه نسبت دده په رفتار او عمل کې مو جود دی. یو دا سې ټول نا امیدۍ لکه سره ما یو سی او چو پتیا.

یو ځل یې ماته وویل چې: «روس یسو عجیب موجود دی چې تر ډیره وخته یو ری یو شی په خپل ځان کې نه شی ساتلای په ځوانی کې په ډیره مینه، خپل ځان په هر شی یا ندی چې مخې ته یې موجود وی سنیا لوی. کله چې ډیر ش کلنۍ ته ورسیری دخو شی او چټې شیا نو له ډیری خټه په غیر چټی رنگ لری او نه یو، بل څه ورته نه یا تی کیری. که چیرې انسان و غواړي چې ژوند و لری، هغه هم یو انسانی ژوند، باید کار و کړی کار په ډیره مینه ا وایان سره ولی مونږ

په خپل هیوا دکې نو هیرو چې هغه څرنګه سرته ورسو و. دهمما ری استاد چسې یو دوه کو رز آبا د کړی، نور کرا ر کښی او خپل پاتی ژوند دور نو په لوېس سره تیر وی. یا دا چې دنما یس د صحر شتا ته چکرو هی.

یا دا چې یو ډاکتر لږ څه تجربه پیدا کړه، نو بیا په علم او پوهی یسې ته ګر زی هیڅ وخت د (درملو له خپرو نو) خټه په غیر بل څه نه لولی او په ځلوینت کلنر کابلا عقیده پیدا کوي چې ټول عر ضو ته لهولګی او زکام خټه پیدا کېږی ما هیڅ وخت له یو داسې کار کوو لکې (کارفیلد) سره خبری نه دی کړی یعنی ورسره مخامخ شوی نه یې چې د خپل کارله اهمیت ځنی ډیره لږه خبر تیا و لری. هغوی عمو مسا خپل ځانونه په پابخت او په ایا لسی ښار ونو کې د فن کوي. لیکو نه لیکي، زیو ف او امسر ګون آبه یی لیری ترڅو چې هغه تر اجرا لاندې ونیسی زیموف او امسر ګون هم هغه په خپلو کارو او محسوسو کارونو کې (کارمند) هم دیو بیت پرست په څیر چې چټی شکیو ته اهمیت نه ور کوي، په خپلو د غو استاد و سر، اور کار ته هیڅ توجه نه کوي او هغه قا غسی چې په یوې بریالۍ د قا غی سره یې نو م او نشان پیدا کړی دی، نور نو خپل ځان ته دحقیقت خټه ددفاع له باره دردمنه ورکوي.

بلکې خپلې یسې د آسو نو د خپلو لو په مسا بقه ایز دی. او خپل ځان په ټولو هنرونو کې یوه اوکار شناس ښی. یوه هنرمند چې په دوه یا دری نقشونو کې یې بر یا لیتو ب لاس ته راوړی، نور پا خپلو نقشو نو با ندی هیڅ نظر نه اچوی، بلکه یوه جګه خولۍ په سر ایږدی او ځان نابغه بولی ... ددغو کلماتو لاندی یو سوږ او له غمو ډک سر زش پټ دی. مګر چخوف په هماغه حال کې چې خلک یې حقیر گنل، دتر حم احساس یې هم کاوه. که چیرې دده په مخکې دجا سړه بد رفتار شوی وی دایقینی وه چې د هغه ددفاع له باره را یو رته کیده.

«وړی! هغه یوزوږ سړی دی. او یا (۷۰) کاله عمر لری ...»

«هغه تر اوسه ځوان دی، یوازې او یوازې دده یې تیرېګی ده چې ...» او کله به یې چې دا ټول خبری کو لی مایه ده کې د کر کې او تفر هیڅ ډرل ښه نه لید له ...

کله چې محترم خلک، دآلبون دلبور (دختر البون) کیسه اولی نو خا ندی او په احتمال سره ویلی شو چې قافرنه دی چې هغه د کر کې ډک ریشخند چسې خوښ خو را که مالک یې به هغه بیچاره او بی وزلی مو چود با ندی چې له هر چا او هر شی سره بیګا نه دی په دا ستان کې وویښ. زه د چخوف په ټولو خند وونکو کیسو کې دده دبا ک ا دانسا نی زده آرام او ژور آهو نه او رم. هغه مایو سازه او له توجهه ډک آهونه چې دانسانی موجود - اتو لپاره نه شی کو لی د خپل ځان دجوچۍ دیت له پارماحترام لاس ته راوړی. او دوحشی قو نو نو په مقابل کې یې له مفا ومته ډیر.



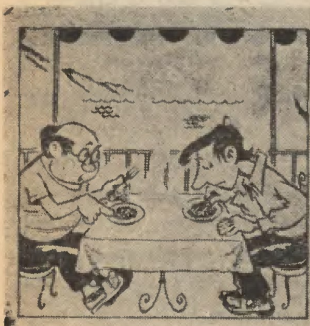
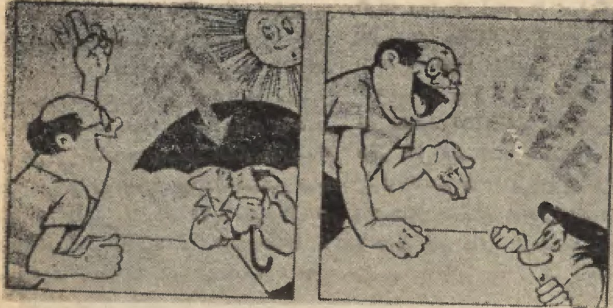
# گرداگرد ؟؟؟

چشم های گردش را که در آن نیشک های گرد چون دایره های متحد المركز قرار داشت به سویم گشتانده بالحن پرسوده گفتم :

"می فامی که یکی از زهرناک ترین سارق هائمه بسیار عالی داره ؟"  
تفسم بند شد .  
کمی پس تر پرسید :  
"قدم نمی زنی ؟"



گفتم :  
"جرائی"  
"ممکن توفان شوه"  
"ده ای آسمان آبی آبی ؟"  
"می فامی که آدم صدای غرش رعد ره ده فاصله بیست کیلومتری نفی شوه ممکن همی حالی ده دور دستیا رعد غرش کنه ..."  
من که زیر تأثیر این "مطلق" رفته بودم



اضافه کردم :  
"ممکن همی خالی کدام توفان باران حاره بی سرازیر شده باشد ."  
او ناگهان به شاخه دیگری پرید و گفت :  
"تصادفا همی حرف «ی» ده زبان اروپایی زیاد به کار می بره ، مثلاً ده زبان فرانسوی ازهر هزار کلمه ۱۸۴ تا ی ان «ی» داره ."  
من فرار را برقرار ترجیح دادم .  
بقیه صفحه ۴۳

تقریبگاه یابه عبارت درست اگر بگویی استراحتگاه بنده در یکی از کوهستان های خوش آب وهوای روستا های دور قرارداد است .  
اناقی که در آن به استراحت و گرفتن نیروی از دست رفته می برداختم ، روشن ، آفتابی وهوادار بود . در اتاق نان میز دوفتری بنده رادر برنده که همه جای کوهستان سر سبز رادیده می توانستم گذاشته بودند و قوت خوردن نان قایق های رنگارنگ را با بادبان

های کوچک سپید که در آنها آدم های با پوست آفتاب سوخته ، به استراحت می برداختند مریدم . این کنشی شک ها به روی مخمل آبی بحر مثل اینکه با آهنگت موزون وملایمی بر قصد پایین وبالای شدند .  
هوای دلکش وزیبا بودومن سعی می کردم اززندگیام در این بهشت روی زمین جداکنر لذت را ببرم .

روز دیگر که با اشتیهای فراوان وسرحالی پایین شدم که نام بخورم یک مرد میانهمسال آنسوی دیگر میزنان بنده نشسته بود .  
کومه های گرد چشم های گرددهان گرد عینک های گرد وازهمه مهیتر سر طاس گرد داشت .  
"خوب همی ؟"  
"خوب ..."

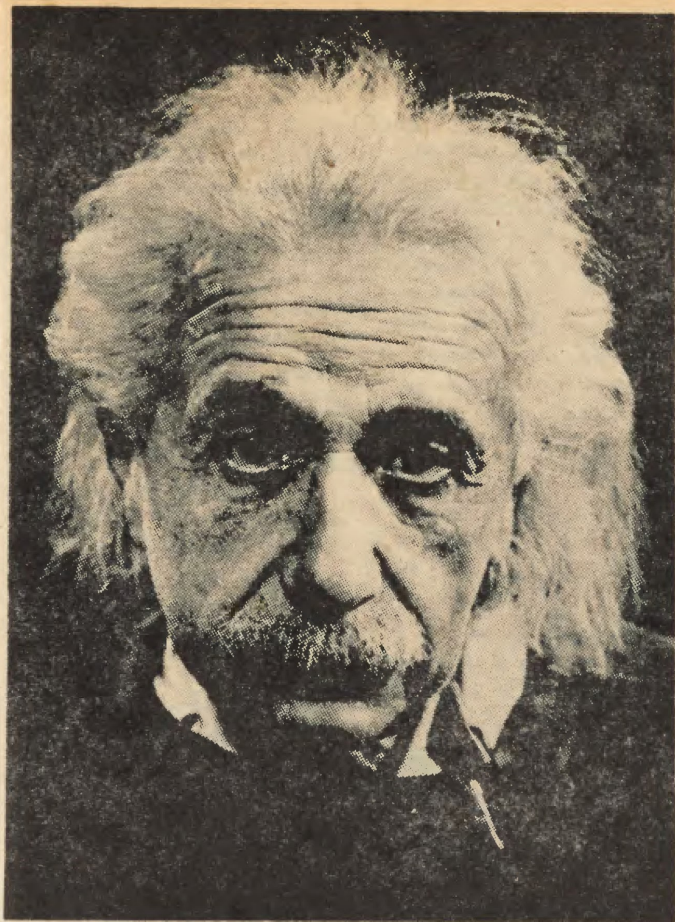


هغه توبه خمکه کی چی به ده پوری تسلی ده ، هغه خه چی د ورنیا دپوی سر ته ورسوی ."  
به هغه وخت کی ماد (وامیلی یوسلاف) به نام یو پرام لیکه ، او د وا سبیلی له آب و تا به یک مغرورانه پیش آمد می ورته و او راوه .  
ما که چیری لږ خه ډیر قوت به خان کی در لودی !  
به خیل سو خونکی نفس به می خپلی شاو خوا واوروی و بلی کړی وی ،  
دنوی به چار چا پیره به مگر خیدم او خمکه به می شود یاره کو له ،  
لوی او واده پر تمین بنا رونه به می جوړ کړی وو .  
کلیسا وی به می جوړی وی ، او دموو باغو نه به می جوړ کړی وو .  
هغه وخت به نری دیوی ښکلی بیغلی به خبر ښکاره شی !  
او ما به هغه وخت هغه د ناوی به خبر به غیر کی نیولی وه ،  
خمکه نه می به خپلی سستی پوری ټینگه نیولی وه ،  
پورته لږ به می کتل او ... نه به وژیوی وه .  
وونی چی او س می هغه خو مره ښکلی کړی ده .  
تاسی هغه دیوی ډیری به شان به فضا کی و غور غوله ،  
ما هغه دیو ښکلی (جواهر) به خیبر ښکلی جوړه کړه !  
که کولای می شوی ، به ډیری خوشحالی سره به می تاسی ته هدیه کړی وای .  
خو داکار نه شم کو لای خککه چی ډیره راته گرانه ده .  
دجخو ف دا پیش آمد ډیر خو ښ شو ،  
به عصی اوخی سره بی ما او آ . آن آکسین وویل :  
(پنه ... ډیر ښه .... حقیقی ، انسا نی .  
رښتیا هم بوداسی شی دی چی به هغه کی (دېو لو فلسفو معنی پنه ده) بشر نری داو-  
سیدو خای گرځولی دی .  
او د هغه خخه به د خیل ژوند له باره یوشه خای جوړکړی ."  
خیل سر بی و ښو راوه او تکرار بی کړه (هغه به داکار وکړی) .  
ماته بی وویل چی یو ځل بی یا ووايه ،  
اوپه داسی حال کی چی له کړکی خخه بی دباندي کتل ، دهغه اورید و نه بی غو ښ نیولی و .  
(دوه ورو سستی بیتو نه بی ښه نه دی ،  
مبارزه غو ښو نکي دی ، ز ا بد دی) .  
جخوف په ډیر لږ او په بی میلی سره کولی .  
ما تقریباً به هغه اصیل اصرار سره چی ده به هغه شکل د لږ تو لستوی به باره کی خبری کولی ، صحبت کړی و .  
جخوف به ډیر کم کله به چی به ذوق برابر و . له خندا خخه به ډیر کم خوله به بی دخیل داسان طرح غوږ نه و بيله ، دده ټول داسا نو نه له استپرا خخه ډک وو :  
بانی په ۵۷ مخ کی

توب ژوند نه دتسلیمی غاږه ایز دی . او به خیل ورځنی ژوند کسی بی له خوړلو او خپلو خخه بل شی نه عقیده نه لری او دپوی اودزور او روله لاسه دوهلو (ونکولسو) نه دبری خخه پرته بل هېڅ احساس ددوی به وجود کی نه پیدا کړی .  
تر اوسه پوری هیچا د وژندانه د توجنیو او وپو شیا نو په غم لړلی ما هیت با ندی لکه خخه چی جخوف به رو ښا نه اوښکاره ټول ور با ندی پو هید لی او پو هید یی ، پوه اوخبر تیانه ده حاصله کړی . مخکی له دی هېڅ لیکوال به دی نه دی قادر شوی چی دجخوف به شان هغه ټول شیان چی دپنځنی طبی به بی نقله او نا مرتب ژوند کی موجود دی تشریح کړی .  
دده د ښمن ابتذال و . به خیل ښویل ژوند کی دهغه به ضد جنگیده . دهغه دسر زنتی لپاره بی دهغه له مخه پرده بودنه کوله بخیل تیزاو با انصافه فلسفم سره دهغه تصویر چو پوی اوبه هغو خا یو نوکی چی به لو مری نظر سره ، دسوی نظر نه راخی چی ټول شیان به بهر ښ شکل او په منا سبت ښ طرز او په منظمه څښلا ترتیب شوی دی . دی دابتذال خواوی یکی پیدا کوی . او کله چی ابتذال به خیل ښ رنگ قریب ، کله چی خیل بی رو ښ بدن-  
شاعری بدن بی ، داوسنی لاری پسه واگو ن کی چی خاص دصند نو تو دپولو او را وپولو له باره و . کښیو دده خوا نه بیر نه راوگر خید .  
دغه ښمن رنگه کشیف واگون . دیویربالی او میندل ریشخند به خبر به خیل ستی دښمن ، زما به اصفا بو فضا ر وار دوی او ډیرو بی شمیر (سادونه او خاطری) به حسادت لرو لکو نشریوکی سر با کا را نه خوا شینی چی به ماورا کی بی دهماغه ابتذال د نفس مسور نش احساسوو چی تر پردی لاندی دخیل دښمن په مرگ باندی د خو شجالی جشن نسی .  
ما هیڅوک نه دی لید لی چی د کار اهمیت به اساس کی تمدن بی دجخوف پسه اندازه زور او د مختلفو اپخو له بلسوه احساس کړی وی .  
دغه احساس ، خیل ځان دجخوف دژو-  
ندانه به ټولو کو چپو شیا نو کسی ښکاره کوی . د کور داناښی به انتخاب کی به هغه علاقی او مینی چی دکور دلوازهو او اسباب سره بی درلوده اوپه هغه وخت کی عزم چی دشیانو د ټولو کو لو له هوس خخه بی لاسی اخستی و . بیای هی د هغوی له ستا پنی خخه ، دشری روح دموصول به عنوان نه ستی کیده . هغه داغ دجوړو او او سا ختمان سره ډیره مینه درلوده ، خمکه بی ستا بيله ، به خپله داکار به وجود کی بی شعر احساس سولو داحساس خخه به بوی ډکی توجه سره بی دمیوه لرونکو ونو او د گیلاوو دپو وده او رشد ، چی به خیل لاسی بی نهال کړی وو نما شا کو له . دهغو بی شمیر کارونو به منځ کی چی به (او نکا) کی بی هغه احاطه کړی وویل :  
"که چیری به نری کی هر چا ، به



# نظریات واندیشه‌های البرت انشتین در صدسال آینده جامعه بشری



البرت انشتین

هسته کس میدانند که پروفیسور البرت - انشتین نوآوری‌هایی در باره انرژی هستوی نموده که فورمول مشهور او «انرژی مولده مساوی است به حاصل ضرب کتله غانسی شده به مربع سرعت نور ای مساوی است به ام، سی مربع امروز در ساحت علوم مورد استفاده اعظمی قرار گرفته و شهرت جهان شمول کسب نموده است. همچنان البرت انشتین تئوری نسبیت را طرح نمود که امروز در صنعت هواوردی از آن پیروی شده و یا تئوری عام وی در باره نسبیت زبان زد خاص و عام است. این همه نوآوری‌ها و اکتشافات در ساحت علم بوده که مقام وی را در تاریخ جامعه بشری و در تاریخ اکتشافات علوم ارجح به خصوص بخشیده است. این همه اکتشافات نه تنها در ساحت علوم و جامعه بشری منحصر گردیده بلکه در ازدیاد شناخت و معرفت آدمیزاد در باره جهان طبیعی نیز مقام برجندی را حایز است.

فریکدان برجسته عالم بشریت (البرت انشتین) کارهای علمی خود را در سال ۱۹۰۵ (که در حدود سنین بیست و شش سالگی قرارداد است) بواسطه انتشار چارماله فلسفی آغاز نمود. قبل از اینکه انشتین درجه دکترای فلسفی را اخذ نماید وی تأثیرات فوتوالکتریک، محاسبه غیر دید مالیکول‌ها محدودیت موجودیت اساسی حساس بودن هر یک از امواج پاینده را تشریح و تئوری نسبیت خود را در ۹۰۰۰ کلمه بصورت فشرده و دقیق بیان داشت.

اکنون که صد سال از روز وفاتش میگذرد، ساحت تحقیق بخشیدن اندیشه ها و نظریات علمی موصوف در سراسر جهان می باشد چنانچه تئوری انفجار اتمی اوبه محققین رشته الکترو انجیری این امکان را میسر نمود که چگونه میتوانست آتذهای حساس ستروم - اقسام را بصورت کاملتر بهبود بخشند. سیمین دستگاه قدرت های هستوی در جهان امروز ثابت کنند نظریه و تئوری انشتین عینی بر تبدیل ماده به انرژی می باشد هم چنان تئوری قانون نور موصوف تکامل و پیشرفت اشعه لیزر را بنیان گذاشت. دستگاه های اتمار مصنوعی که در دورا دور کمره زمین به گردش اند نظریات فوتوالکتریک را که از ذرات شمسی تولید میگردد ثابت نموده است.

گرچه جسم البرت انشتین ازین جهان رفته است اما نظریات، تئوری ها و اندیشه

در جریان همین ساعات و اوقات فراغت بعد از وقت بود که وی تئوری را کشف نمود که جهان را کاملاً تکان داد که حتی تئوریسین های بزرگ اتمی تا سال ۱۹۰۵ به کشف آن قادر نگردیده بودند. دانشمندان فزیک در مورد تأثیرات فوتوالکتریک تحقیقات بعمل می آوردند گفته می شد که اگر ذرات نور روی فلز تصادم کند ذرات برقی که بنام الکترون نامیده میشود از آن بیرون می شود اگر این الکترون ها در فضا بدوران افتند موادیکه با آن در تصادم قرار می گیرد بنام فوتومسیف یاد می گردد در صورتیکه الکترون ها در مواد باقی بمانند مواد متذکره بنام فوتولانک یاد می گردد که تحت تأثیر نور و ولتاژ برقی در اطراف مواد فوتولانک پیدا میشود که آنرا به یک بطری کوچک برقی میل می سازد.

در آن زمان دانشمندان عقیده داشتند که برای جدایی الکترون ها از مواد فلزی و غیره یک انرژی ضرورت است و این واضح بود که اشعه نور این انرژی را ذخیره می نماید بواسطه ازدیاد اشعه نوری آنها استدلال می نمودند که میتوانند انرژی زیادتری تولید نمایند و با انرژی زیاد الکترون ها آزاد شده و با یک سرعت زیادی در فضا به حرکت درمیایند. مگر به این شکل که اگر یک اشعه نو و ی سبز رنگ را در نظر بگیریم دانشمندان معتقدند که تمام الکترون به یک سرعت از آن جسم خارج میشوند در صورتی که اگر رنگ

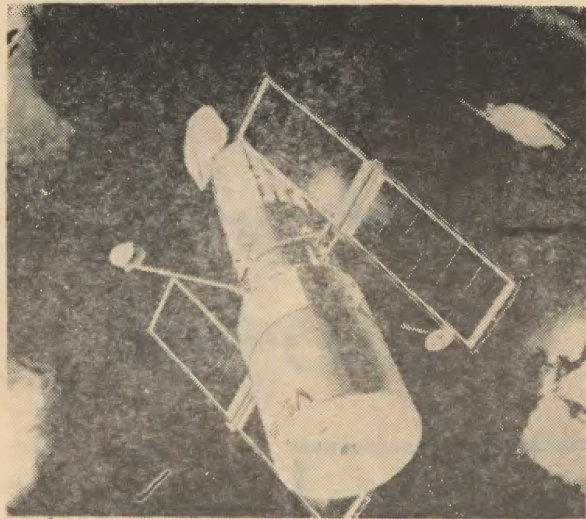
خشن و نارام و ی مانع افشای این مساله می گردید و روی این لحاظ وی اکثر ا در صنف درسی کمتر حاضر می گردید وی ترجیح میداد تا روزنامه ها و جراید علمی مطالعه را شخصا مرور و مطالعه نماید وی در زمان امتحان نوت های درسی رفاایش را بکار مطالعه می نمود و حاضر به امتحان می گردید. معلمین قبلی انشتین هیچکدام حاضر نبودند و نبی خواستند وی را سفارش خوب نمایند روی این لحاظ بود که وی نتوانست کرسی علمی را در یکی از پوهنتون ها احراز نماید بالاخره بعد از تلاش و مجاهدت زیاد با کمک رفقا و حلقه های خوشاوندان توانست وظیفه خصوصی در یابد و در صنف دوم یکی از مکتب ها بجهت ناظر امور درسی داخل کار شد وی از مطالعه نوشته های معلمین چیز های زیادی را در می یافت که قبلا به آن مواجه نگردیده بود.

در این زمان وی دریافت که مفکوره سطوح فزیک کدما مفهوم نداشته و در صدد کشف قوانین دیگر برآمد. اداره مکتب نیز از وی تقاضا می نمود تا راهی در یابد که چگونه بتوانند مسایل و معما های پیچیده و مغلق علمی را در یک کلمه ساده و روان و عام فهم بگنجانند. اداره مکتب پول و بودجه کافی به اختیار البرت گذاشت تا بتواند در مسایل فزیک تحقیقات انجام دهد و کار و بار روزمره اش را در این لحاظ تا حدودی کاهش بخشد تا وی فرصت کافی تفکر در مورد مسایل فزیک در یافه تواند.

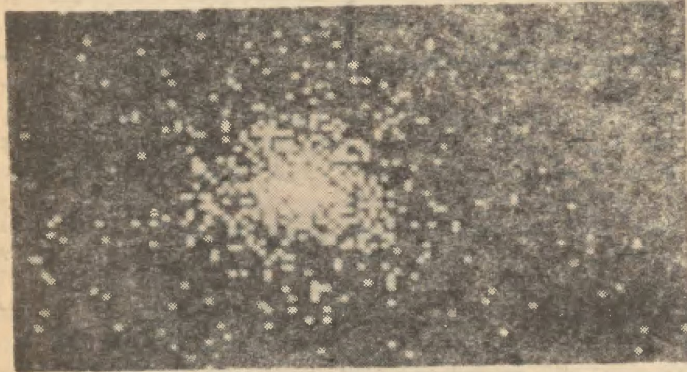


که به اندازه سرعت نور در حرکت باشیم و فنی که به سرعت نوری حرکت کند مکان به صفر تقرب نموده و زمان به یک وجودیت تبدیل میشود.

انشتین میگوید برای این که سرعت نور را که موجود است در یابند انرژی قابل ملاحظه بصورت لایتهای بکار برده از این لحاظ هریک از موجودات عینی مادی هیچگاهی نمیتواند به سرعت نور در حرکت باشند



یکی از تلسکوپ های فضایی مدار زمین فرستاده شد. دانشمندان هنوز هم نظریات انشتین را در مورد شناخت کائنات با وقت پیشتری پیروی می نمایند.....



سینوس اکسل-۱ با فاصله ۶۰۰۰ سال نوری بعید بوده که در تصویر کمپیوتری ستاره ها دیده میشود

زیرا نور شکلی از انرژی خالص است و فنی که به سرعت نور حرکت کند مکان به صفر تقرب نموده و زمان به یک وجودیت تبدیل میشود.

انشتین مسئله مهم زمان و مکان را نیز مورد بحث قرار داد که خلص آن چنین است: مکان در زمان است و زمان در مکان. ماده به انرژی و انرژی به ماده تبدیل میشود.

و فنی که به سرعت نور حرکت می کند مکان خورد شده و زمان مدت آن طولانی می گردد.

سال ۱۹۰۵ قطر يك مایکول شکر ۹۰۸ انگستروم یا هزار میلیون حصه يك متر بوده است.

پنج سال قبل ازین که انشتین بدنیا بیاید رابرت براون دانشمند کیمیا گفته بود که اگر يك دانه خورد و کوچک پولن گل به کب بیفتد هیچ گاهی از حرکت باز نمی آید. گفته می شد که اگر کسی مدت يك سال هم انتظار بکشد حرکت پولن هیچگاهی متوقف نمیشود. انشتین به این موضوع روشنی انداخت که حرکت دائمی پولن در آب بواسطه حرارت آب صورت می گیرد که در اثر آن مایکول های آب دائم در جریان می باشند و پولن نیز درین حرکت با مایکول های آب تبادل انرژی می نماید اما هیچگاهی انرژی ازین نیرو در آنرا ازین بواسطه حرارت ذرات خورد ذخیره نگردند مایکول های آب به مراتب کوچکتر از ذرات مایکول پولن است زیرا صد میلیون مایکول آب از يك طرف و صد میلیون مایکول آب از طرف دیگر دائم فشار می آورند و این امر باعث میگردد تا حرکت پولن در آب بصورت واضح و برجسته ملاحظه شود.

هیچ یکی از این تجارب نتوانست آرزوهای دانشمند جوان را قانع سازد زیرا وی نور را به مثابه امواج می پنداشت و وی نتوانست تا اثرات فوتو الکتریک را کشف نماید. او نشان داد که نورنه از امواج مسلسل و نه از امواج منقطع تشکیل گردیده بلکه نور مشکل از توده های زیاد امواج انرژی اند که بنام فوتون هایاد میشود هریک از فوتون ها داری انرژی اند که مطابق به فریکوئسی نبوده های موج اند. هر قدر فریکوئسی زیاد باشد انرژی نیز زیاد است غرض اینکه در اطراف انتشار باید امواج فوتون ها به شکل توده های متحد باقی می ماند. و فنی که فوتون ها به سطح فوتو الکتریک تصادم نماید کلیه انرژی آن در یک نقطه تجمع می نماید روی این لحاظ با کشف این حقیقت وی از تشابه واضح سلوک فوتو الکتریک موفق گردید بلکه وی نتوانست فرمول های ریاضی را نیز طرح و تدوین نماید که به اساس آن دیگران بتوانند خصوصیت نور را مورد ارزیابی و مطالعه قرار دهند.

مطالعات دقیق و عینی وی از طبیعت لقب بزرگترین دانشمند طبیعی را بوی ارزانی داشت آثار علمی دیگر انشتین در مورد تئوری اتم و مایکول ها مشهور است در سال ۱۹۰۵ دانشمندی بودند که به عنیت اتم و مایکول هیچ عقیده و ایمان نداشتند همه آنها در بحر اندیشه های ایده آلیستی غرق بودند. وی ثابت نمود که مایکول ها وجود داشته و این يك واقعیت علمی و عینی است که تجارب برصحت آن انگشت گذاریده چنانچه وی مایعی را در ظرف انداخته به اثر حرارت به بخار و بخار را به مایکول ها تبدیل کرد در صورتیکه اگر باید فشار در سه اساس قانونمندی مشخص که از تجارب علمی بدست آمده تغییر می یابد. انشتین این نظریات را به شکل علمی در کلیه مواد و اجسام تطبیق نمود به نظر البرت انشتین حرارت فقط حرکات و اهتزازات اتم هایی است که به اساس قانون ریاضی انشتین یا یکدیگر تبادل انرژی می نمایند. انشتین نتوانست اندازه مایکول های خود را محاسبه نماید چنانچه طبق گفته وی در



# رنگ‌ها و بیماری‌ها

## طب رنگی هم‌مطراز طب سوزنی

زیبایی مجموعه از هماهنگی و رویا رویی و آمیختگی رنگ‌ها است. به این جهت است که رنگ رامادر زیبایی گویند. از نگاه بعضی هازیبایی و رنگ‌ها در دیک معنی دارند. ما موجودیت رنگ‌های مختلف رادر طبیعت حس می کنیم و منبجیت يك موجود زنده مقابل آن از خود عكس العمل نشان میدهم مثلا دیدن يك منظره پائیز در ما احساس مختلف می آفریند، یا از دیدن رنگ‌ها امواج آبی دریا احساسی بما دست میدهد. که فرجام آن آندوه ویا شادی است.

روانکوان را عقیده برین است که انسواء رنگ‌ها برای ضمیر آگاه ویا ناخود آگاه انسان ارزش معنی سمبولیک دارند وهرکدام تصویر های ذهنی خاصی را میسازند. رنگ‌ها برای سلامتی، احساسات جنسی، حالات انفعالی مثلا شادی واندوه وعواطف مثلا دوست داشتن ویا نفرت تأثیر می گذارند. نقش رنگ در زندگی ما تا آنجاست که نمیتوان يك دنیای بدون رنگ یاحتی دنیایی واقف به رنگ خاصی باشد تصور نمود. امروز درپهلوی رنگ‌های طبیعی رنگ‌های ترکیبی نیز داریم که حدود آن تاچهل هزار نوع میرسد. مطالعه تیوری رنگ بصورت عموم از چهار نگاه زیر صورت می گردد:

- ۱- از نگاه تکیه برتائیرات بیولوژی و نگها استواری دارد.
- ۲- آمیزش وهماهنگی رنگ‌ها.
- ۳- تأثیر رنگ دوجله دادن شخصیت:
- ۴- رنگ سپید به فرد اعتماد بنفس و آرامش خاطر میدهد.
- ۵- رنگ‌های نمایانگر طبع محافظه کار است.
- ۶- رنگ گلابی سوخته به بیننده احساس آرامش خاطر می بخشد.
- ۷- بانوجه به اصل بالا در سال ۱۹۷۷ د ر

۱- رنگ های سرد بروی سیستم اعصاب انسان اثر نا خوش آیندی بجا میگذارد. زیرا احساس نا امیدی و میل در خود فرو رفتن ازروا وکناره جویی را تقویت میکند.

۲- در مقابل رنگ های گرم اثرات مثبتی روی اعصاب دارند این هاشاط آور بسوده تحرك وفعالیت را بوجود آورده وانسان را سر حال وبناش نگه میدارد. این رنگ ها بین سرخ، صورتی، نارنجی، زرد انواع رنگ‌های سبز، وقهوه یی روشن میباشد. بسد ازگروه بندی وتعیین اثرات رنگ ها ویا زده اش به شخصیت وزندگی انسانها، کار شنا سان پوهنتون ایکاشیکا تحت نظریه پروفسور اکیوسانو به پژوهش های هرچه وسیع تر وعلمی تر همت گماردند. بعدها دانسته شد که بهترین رنگ برای اطاق نرس های شناخانه رنگ سبز است که رنگ گرم وشاد وآرامش بخش است. بعددورحلقه های علمی خبر دا غسی پیچید که گفته میشد رابطه بسیار نزدیکی میان رنگ غذا ودستگاه هضمی برای هضم غذا وجود دارد. انبوه اطلاعات نشان میدهد که امروز غذای لذیذ مطبوع وخوردنی تر است که خوشرنگ وخوش ترکیب باشد. زیرا میل به خوردن غذا از راه دیدن غذا وبوسیله تأثیری که رنگ ظاهری آن روی چشم می گذارد تقویت می شود. وهر قدر

- رنگ ها بچند گروه تقسیم می شوندچه اثراتی در سلامتی روان انسانها دارند؟
- رنگ ها برای ضمیر آگاه ویا ناخود آگاه ارزش ومعنی سمبولیک دارند.
- آیا غذاهای خوشرنگ ساده تر هضم می شوند؟
- طب رنگی گام دیگری برای معالجه انسان نه مبارزه با بیماری.
- کدام رنگ‌ها غم انگیز وکدام رنگ‌های شادی بخش هستند؟
- در آینده نزدیک ازین شیوه با درونمایه امیدوار کننده غرض پیشگیری امراض مسری استفاده خواهد شد.

غذا زیباتر وجالب تر آماده شود وبه شکل جالبی با رنگین کمان هادر مقابل چشم قرار بگیرد اشتها بر انگیز است. وآسان ترهضم میگردد.

«پاولوف» دانشمند شوروی معتقد است: خوشمزگی غذا به بو، درجه حرارت، صدای خرد شدن آن زیردندان وبیشتر از همه بهرنگ غذا ارتباط داد، مناسبترین رنگ‌ها از نگاه درجه هضمیت بین رنگ‌ها ازغوانی تا سرخ میباشد.

سال هاست که انسان به نقش رنگ در غذا توجه دارد وهنوز معلوم نیست انسانها چگونه آموختند بجای غذای بی رنگ غذای رنگین وبل پذیر بخورند اما میتوان گفت که انسان از وقتی پختن غذا را آغاز کرد به نقش رنگ در غذای برد (پیش از حوره پخته خواری انسانها به خام خواری رو کرده بودند. وامروز به یقین ثابت شده است که غذا هاوسبزیجات خام بهتر از غذاهای پخته است.

تنها در چند سال اخیر با ایمان آمدن غذاهای حاضری (کانسرو) وغیره بشرآموخته است دیگر بجای رنگ های طبیعی از رنگ‌های مصنوعی استفاده برد. امروز این نکته کاهلا روشن است که رنگ هادمت حفاظت (شلف لایف) خوراکی ها رازیا د میسازد. و رنگ جا لبی به غذا میدهد.

سراسر امریکا واروپا موج مدسیاه پاگرفت. این نهضت بعد ها اسم زندگی در ظلمت راگرفت. طراحان، نقاشان همه در بازار ها رنگ سیاه روانه کردند. حتی گل سرخ یخن به گل زر سیاه تحویل یافت. اما این موج وبوسیله روانسانان رد گردید و پیشقدمان آن به عنوان افراد غنده یی ومنزوی تلقی گردید ودانسته شد لباس سیاه رنگ چه تأثیر به اعصاب پوشنده آن دارد. داکتر ماکس لوجه روان شناس مشهور سویی رنگ‌ها را بدو دسته تقسیم می کند:

- ۱- رنگ‌های که از روز الهام گرفته اند.
  - ۲- رنگ‌های که از شب الهام گرفته شده اند.
- دردسته دوم رنگ های تیره چون سیاه، آبی نفتی، خاکی، خاکستری تیره جای دارند. که باعث افسردگی بیننده می شوند ودسته دوم رنگ های روشن موجود در روزند که در بیننده احساس نشاط، میل به فعالیت شور وهیجان رازنده می کند چون سرخ، زرد، نارنجی، سبز وغیره.

برای نخستین بار جاپانی ها 1 ز تحلیل رابطه میان رنگ وروان انسان قدم فراتر نهادند و تلاش آنها، در مورد شناخت رنگ وروان آدمی پا گرفت.

اکیوسانو دانشمند جاپانی از نظر فزیک واثرا آن بالای انسان رنگ هارابه گروه های ذیل تقسیم می کند:

رنگ‌ها امروز در صنایع ساخت غذای عنوان مواد حفاظتی مورد استعمال دارد.

رنگ‌ها در مواد خوراکی به استندرد معینی (تی پارت پارت فی ملیون) علاوه می شود واگر ازین سرحد تجاوز کند سرطان را اند و احتمال خطرهای زیادی رادر خود دارد احتمال زیان بخش بودن رنگ های غذایی برای انواع مصنوعی آنها بیشتر است. ناسه سال پیش صنایع غذای اروپا برای اینکه به محصولاتش که در قطعی های کانسرو عرضه میشود رنگ بهتری بدهند ازیک ماده کیمیایی سرخ رنگ بنام آی ۱۲۳ استفاده می کردند. به نازگی کشف شد که مصرف این ماده کیمیایی خطرناک است.

معالجه بارنگ ویا طب رنگی دیده جدیدی است ومانند طب سوزنی میرود تا جایش را با موفقیت در میان روش های درمانی جدید پیدا کند. اینک عده از اطباء اروپایی وامریکایی این شیوه را که هدف آن درمان به کمک رنگ هاست پیشنهاد می کنند. با اینکه این روش مانند طب سوزنی ریشه خیلی ها قدیمی دارد ودانش خیلی قدیمی است ولی فرمود آن کمتر فهمیده شده است. وهنوز هم جزئیاتش در سرایریده ابهام قرار دارد. طرفداران روش معتقد استند که این متود به زودی جایش را به عنوان يك اصل مداوایی ودرمانی درعالم طبابت احراز خواهد کرد. یکی از پیشقدمان فرین راه استاد یکی از پوهنتون های ایتالیا بنام «جان باتیستا میاشد او معتقد است استفاده از رنگ به حیث يك عامل تعادل بخش روانی وبه عنوان يك مؤلد سلامتی درآینده جهان طبابت را تسخیر وتوجه جهانیان را بخود معطوف خواهد ساخت. چنانچه استفاده از رنگ به حیث يك شیوه درمانی بالاخص بیماری های روانی سابقه و ریشه قدیمی دارد. اکنون که در مورد سوکه واهمیت شیوه گفتیم ببینیم آیا کندوکاوها وبژوهش های علمای سراسر جهان در مورد کاری از پیش برده است؟ بازده وثمر این تحقیقات چقدر مفید بوده است آیا آنرا میتوان در هر گونه شرایط پیاده کرد؟ بدرستی معلوم شده است که:

رومیزی سرخ ضد برخورد، رومیزی بنفش ضد اشتها، رنگ آبی ضد بیماری اصمما (نفس تنگی) بوده وبالاخره رنگ نارنجی نبض را سریع میسازد.

امروز از رنگ هاستفاده غلط میشود. مثلا رنگ سپیدی که در شناخانه ها مورد استعمال دارد با خاصه «هینوتری» اش اثر مطلوبی بالای بیماران ندارد دو عو ض پروفسردلیونی یکی از پیشقدمان طب رنگی برای تزئین شناخانه ها رنگ سبز رایشهاد میکند.

همچنان رنگ فولادی که برای تزئین اکثر جاها مستعمل است متاسفانه داوای خاصیت مایلینوکینک یا مالینوکولایی است. جلومگیری از تزئین واستفاده از بندو رنگ در مکاتب، شناخانه وغیره جاهای عمومی کاری است معقول. مؤثریت رنگ در معالجه بیماری ها: درین باره نظریات مختلفی وجود دارد از آن جمله فرضیه «رادیاسیون» یا تشعشع رنگ‌ها است. هر يك از رنگ هادر میدان های رنگه دارای انحرافات اند، انحرافی که به دلیل



نتوان  
معنی  
شود  
را اند  
حتمال  
سرای  
سال  
به  
عرضه  
مسانی  
رودند  
ساده  
است  
با  
پیدا  
تکایی  
سک  
که  
ها  
لی  
هنوز  
د  
د به  
وایی  
د  
از  
شد  
یک  
لد  
سر  
نت  
میوه  
و  
کده  
اوها  
نورد  
این  
سرا  
ستی  
فش  
سا  
سی  
ورد  
اثر  
ضی  
نگی  
هاد  
شر  
مت  
نین  
انه  
ز  
ع  
ی  
بل



دلفین ها به انسانها علاقه خاصی از خود نشان میدهند .

از سمیو تیک

متر جم ش . احمد شاه

## دلفین یا

## دوست انسانها

درین او ا خرد ر بعضی از ممالک جهان دلفین ها را به طرز مخصوصی تربیه نموده اند تا از آنها بمقصد نمایش و اشغال

مختلف دیگر استفاده کنند . یکی از نمایشگاه ها ی دلفین ها در شهر با تومی واقع در ایالت گر جمنا ی اتحاد شو روی میباشد . این نمایشگاه که گنجایش دو صد و پنجاه نفر را دارد از تماشاچیان هیچ وقت خالی نمیشد . نمایش در اینجا شبیه نمایش در سرکس میباشد . بطور مثال طبق هدایت مربی دلفین ها توپ را به سبد یا سبکبال پرتاب میکنند یا همدیگر والیبال بازی میکنند . خود دلفین همزمان از آب جمست میزنند و دو باره در آب فرو میروند . به این ترتیب چندین نوع نمایش را اجرا میکنند . اما در حقیقت این یک نمایشگاه نیست بلکه یک لابراتوار تحقیقاتی است که در آنجا تحقیقات مختلف صورت میگیرد . طبق اظهار یاروسلاف -

بلیز نیوک آمر لابرا توار هدف آنها این نیست که دلفین ها توپ را به سبد یا سبکبال پرتاب کنند و یا کدام نمایش دیگر را اجرا کنند ، بلکه هدف عمده این است که در یابند تا کدام اندازه دلفین ها برای انسانها

مفید و به اصطلاح دوست شده میتوانند در لابرا توار مذکور سعی میکنند تا بدانند به چه طریق توسط دلفین ها محلاتی مصاحبه جالب قبل از شروع نمایش



را در یا بند که از نقطه نظر ما هی غنی باشد یا بوسیله دلفین ها ماهی ها را به سوی کشتی ها ی ما هگیری سو قد دهند و با از کدام طریق دیگر درین قسمت به اشغال ص مو ظرف اطلاع بدهند .

طبق اظهار محققین دلفین را تا هنوز به اصطلاح عاقل شمرده نمیتوانیم بلکه تنها گفته میشود که انکشاف مغزی دلفین هامسانی به سطح انکشاف مغزی شبانازی میا شد و در مقابل حوادث عکس العمل بسیار سریع از خود نشان میدهند در نتیجه قابلیت دلفین ها را حافظه نه بلکه عکس العمل آنها تعیین میکنند .

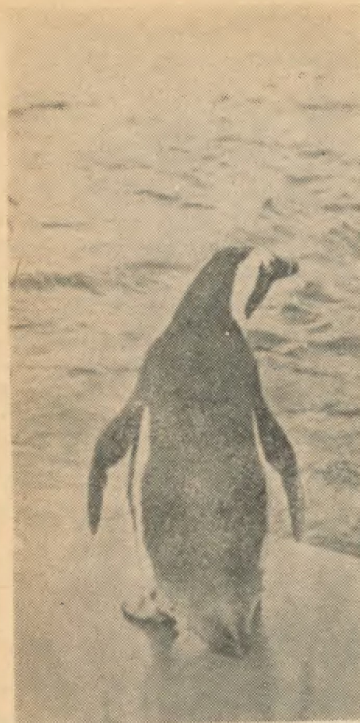
دلفین ها در تمام شرایط یعنی چه در بحر و چه در حوض های تحقیقاتی به انسانها علاقه خاصی از خود نشان میدهند اما یکی از تفاصیل این است که دلفین ها اشخاص را از همدیگر با نند سگ ها از همدیگر فرق کرده نمیتوانند و به تمام اشخاص عین علاقه را نشان میدهند .

در لابرا توار تا هنوز با دلفین ها از طریق صدا ها و حرکات مخصوصی عفا هیه میباشد . پند و تاحال تقریباً سی نوع حرکات مخصوص را آموخته اند اما در قسمت کسان دلفین ها تشابه صداهای مخصوصی انجام میشود در اتحاد شوروی به کمک حیوان شناسان آله ای ساخته شده است که توسط آن (لسان) دلفین ها به دقت فهمیده می شود یکی از مفا صد د بگر

در لابرا توار تعیین محل رهسپاری دلفین ها و تحقیقات در قسمت عواد خود را گویا آنها عیا شد . زیرا که در چند سال اخیر از تعداد دلفین ها در تمام نقاط جهان کاسته شده است . برای این مقصد در سال ۱۹۶۶ یسار ابتکار اتحاد شوروی از طرف ممالکی که به بحیره سمباره ارتباط داشتند و واقفانه

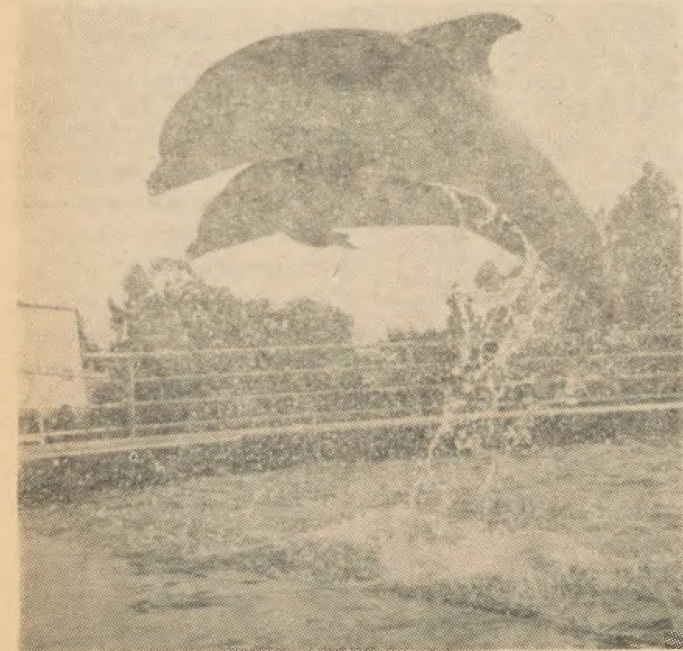
بقیه در صفحه ۴۱

دلفین ها در وقت جمست از آب



یکی از دلفین ها ، در یک حالت جالب

دلفین ها در وقت جمست از آب



دلفین ها در وقت جمست از آب



در همه جوامع بشری استعمال آتش کثرت داشته تنها به استثنای جزیره نشین اندامن که آنها اعتداده فراموش کردن هنر آتش سازی و استفاده نکردن از آتش داشتند ، با فی حسی میان گروپ های انسان بدوی که بسا سطح و تکنالوجی عصر سنگ نژاد همگی میکردند ، عهد انستند که چگونه آتش بسازند و از کدام ابزار در تولید آتش کمک خواسته و آنرا مورد استفاده قرار دهند .

باید تذکر داد که نسبت اختراع ابزار و انکشاف تکنالوجی عصری آتش بشو ه های نوینی بدست آمده و غرض استفاده به منظور های گوناگون متدرجاً و آهسته آهسته و تا اندازه ای هم به آسانو بدون تکلیف ساخته و تولید می شود ، بطور مثال ذریعه ماشین های عصری ، استفاده از انرژی برقی و مقدار معین مواد لازمه گورگرد با چوبک های آن ساخته شده و هنگام ضرورت انسان را بی نیاز می سازد که در این صورت آتش با شیوه های نوین

می توانیم که استعمال و استفاده از آتش شکل طبیعی و یا اجباری نداشته بلکه روی سلسله نیاز مند یها و اتفاقاتی بماند آمده است ، اینکه افراد آن شکل فرهنگ و کلچر تحصیل شده ، استعمال و ساختن آن که چگونه انسانهای اولیه و بدوی آنرا آموخته اند ، مربوط میشود به یک تحقیق خیلی عمیق و طولانی ، که نه تنها در این مختصر نمی گنجد بلکه از بحث ما نیز خارج است و لی جای شک نیست که آتش در اثر مراحل و طولانی تکامل تاریخی با قدم های منظم و تدریجی گوناگون انسانهای اولیه بدست آمده است . آتش یک نقش ارزنده و بی شمیری را در فرهنگ و کلچر انسان و تکامل جسمی و بیولوژیکی آن بازی کرده است . مهمترین واولین اثر از هم آتش مانند اسلحه تدافعی برای انسانهای اولیه کمک کرده تا انسان توانسته باشد با استفاده از این سلاح خود را از خطر شکار حیوانات درنده در شکارگاهها دور و درامان نگهدارد . قدیمترین انسان یا انسان

شکار یا در شکار کردن حیوانات نیز مورد استفاده انسانها قرار می گرفت ، با کمک آتش انسانها توانستند به شکل یک گروپ بزرگ ، گله های علف خوار را ترسانند و این رزمه ها را بطرف مرادها و دره های باریک و سراشیبی های خطرناک بکشانند تا بدینترتیب آنها را از پرتگاهها قتل عام کرده و مدتی از گوشت آنها تغذیه نموده واز پوست و استخوان آنها نیز احتیاجات ضروری خویش را رفع نمایند .

استفاده و استعمال آتش بمنظور پختن غذا ، تأثیر بسا بزرگی را پیرامون تکامل بیولوژیکی انسان وارد آورده ، چنانکه جویدن گوشت خام و غذاهای نباتی سبب یجعات شکها و عضلات قوی دلاشه را ایجاد می نمود . که انسانهای نهایت بدوی و گوشتخوار چنانکه دیده می شود (نظر به پیدایش بقایای استخوانها و فوسیل های شان ذریعه باستان شناسان و اتنولوژیست ها ) دارای چهره های جسم و انکشاف یافته بوده همچنانکه بر

جنوبی نموده بطرف قطبین راه یافتند واکثر نقاط را تحت تسلط خویش در آورد از زمان پریشی (یک زمانی بود که موجود انسان بر از موی بوده یعنی مانند سگ و حیوانات یک قشر انبوه موی و پشم وجود انسان را پوشانیده و از گزند سرما تقریباً آنها را محفوظ گردانیده بود ) به این سوا آتش به انسان موقع داد تا بشکل وسیع در پرتگاهها و حفری های جنگل دست یابد و بخشی های پاکشده جنگل را برای زراعت و اقامتگاه های خود اختصاص دهد .

نا گفته نماند ، مهمترین اثر همه انسان قبل تاریخ آتش را برای روشنی و روشن ساختن نیز تهیه می کردند . قبل از اینکه انسان می پذیرفت و انسانها مجبوراً می خواستند

آتش طول فعالیت کلتوری انسان را افزایش بخشد و آنرا با وزن و مقدار روشنی روز متعادل گردانید . بعد از پیدایش اختراع و استعمال آتش انسانها عوضی کناره گرفتن از فعالیت به زور و جبر و خوابیدن بعد از غروب آفتاب یک سلسله کارهای ارزنده

ی بدست می زدند ، مثلاً بعد از غروب آفتاب به شکل گروپ واز گرد آتش جمع می شدند و با خوشی و سرور دور هم حلقه میزدند و ملاحظات و برخوردهای روز مره خود را در چگونگی شکار توضیح می کردند و بعداً برای روز آینده و طرز شکار پلان های طرح مینمودند بدین ترتیب آتش موقع مساعدی را برای انسان درازمنه قدیم مهیا ساخت تا در هنگام فرات و مجال یافتن ، به آبان دانی دست بزنند و از ایام یکبارگی حد اعظم استفاده نمایند و درین مردم آبی های فامیلی ، بزرگان و صاحب تجارت از آزمایش ها و رویداد های زندگی برای جوانان و تازه کاران حکایات می نمودند و کوشش می شدند تا این گونه گرد هم آبی شکل رهنما بی را داشته باشند . افسانه ها گفته می شد واز سینه به سینه منتقل می شد و با گذشت زمان خاطرات گذشتگان و ازنده نگاه میداشت و تا اندازه ای هم مورد استفاده قرار می گرفت . لذا گفته می توانیم که در جوامع بدوی زمین با خانه و سرپناه متراکم دفن شده و بدین گونه گرد هم آبی کنار آتش در زمره اولین مدینه انسان اولی به حساب آمده است .

آتش یک حالت و موقعیت روحانی خوی راه زندگانی انسان را جاداد ، یعنی اینکه آتش دیگر مشوق خوب و بزرگتری برای شکارچی بود تا شکارش را در فضا آزاد پخته کرده بدو تریس با سایر

# استعمال آتش در زمانهای قبل تاریخ

نوشته: وی. آن میشر

مترجم: م. راد

آمدگی های استخوانی که ما هیچهای فک را با هم متصل می سازد ، نیز دارند در حالیکه استعمال آتش نحو ای شگرفی را در ساختمان فیزیکی انسان پدید آورده چنانچه بعد از غذای که پخته می شد این قدرت ما هیچها را نسبتاً تقلیل بخشید یعنی تغییر غذای خام به پخته سبب شد تا قدرت و توانایی ما هیچها و عضلات شکها به تقلیل رفته که در نتیجه موجب یک تحولی شگرف در ساختمان و شکل ظاهری جمجمه انسان گردید . جمجمه نازکتر شد که این وضع برای مغزی که در آن مغز جا دارد ، موقع داد تا فراخ و وسیع گردد .

همچنان آتش انسان را از سر محافظت می کرد . شواهد باستان شناسی اشاره می کند اینکه تنها زمانیکه انسان قادر به استعمال و بدست آوردن آتش شد آنگاه بود که انسان اقدام به پیشرفت در نواحی سردتر در عرض جغرافیائی

اولیه و ایجاد انسانهای امروزی که در فضای آزاد ، بدون سرپناه زندگی می کردند اصلاً در ایننگام سرپناهی وجود نداشت ، یا بهر حال دیگر جای مشخص برای رهایش نبود و بهایش شان موجود نبود . هرچای می رسیدند اقامت می گزیدند و حتی شبها را از ترس چون همواره به شکل گروپ واورو گله حیوانات با لای درختان و جاهای نسبتاً مطمئن تر صبح می کردند و بر می بردند . حرکت می کردند و دنبال شکار می گشتند تا در یکسو از خطر حیوانات نسبتاً محفوظ باشند و از طرفی هم بتوانند شکار را محاصره کرده بچنگ بیاورند ، و شبها در قله های بلند صبح می نمودند . فقط بعد از کسب و بهره بردن آتش بود که آنها توانستند بطرف مغاره ها حرکت کنند و در گام اول پناهگاههای سنگی (مغاره های طبیعی) اولین و سابقه دارترین جای اقامت گزینی و شب پائی بود که توسط انسانهای اولیه و حتی جانور گوشتخوار تصرف و اشغال گردید . همچنان آتش بمنظور آلهه

تولید و عرضه میگردد ، در غیر آن آتش به شکل دیگری کشف و مورد استفاده قرار می گرفت . اگرچه جوامع بسط درازمنه باستان از ارزش های آتش بسیار دور و حتی بی خبر بودند ولی با آنهم زندگی شان خیلی باهم مشابه و ارتباط نزدیک داشت که اینگونه نزدیکی و گرد هم آبی ها صرف بمنظور بقا زندگی بوده است . بعدها که آتش را خلق کردند جمعیت هافزوده تر شدند و زندگی انسانها حتی ساختن فیزیکی ایشان نیز تغییر پذیرفت . اکثر جوامع افسانه ها را در مورد آتش خلق کردند . چنانچه آیین های عصر وودیک آتش را چون رب الهی و پرستش میکردند و در ستایش آن سرود های مقبولی را میخواندند ، حتی امروز هم پرستش آتش یک بخشی از مذاهب هند و را در مراسم تشریفات و محافل خوشی تشکیل داده چنانچه از بهترین نمونه آن می توان مدیهب زردشتی را در هند یادآور شد . با آنهم هستند عده ای که از آتش ترس داشته واز آن بعضی اوقات و یا مطلقاً دوری می گزینند . پس بدین ترتیب گفتیم



اعضای فامیلی یکجا در اطراف آتش جمع شده و با خوشی و سرور آثرا صرف نما بد که اینگونه گرد هم آیی و صرف غذا شکل میله را هم بخود داشت.

دیگر شکار در گران شکارها را چون راه ها و نازک دنیا در جا های گوشه و دور از انتظار دیگران مانند قله ها، چاه ها، زیر سنگها له ها حتی چتری ها رویش خاک و سنگ ریخته و بطور خام پنهان نمی کردند که با هیچ عمل مقدار زیاد مواد خام را تقریباً تلف نمی نمودند. پس بدین ترتیب آتش بشکل یکفوه ورشته اتصال بسیار قوی در تحکیم قایمیلی های بشری نقش ارزنده ای پیدا کرد که در نتیجه گفته می توانیم واقعا زمانیکه انسان قادر شد آتش را مطیع و تحت اداره و کنترل خود در آورد، آنگاهست که وی توانست با هیچ عمل خود حتی دیگران را نیز رام و اهلی ساخت.

وزمنه گسترش فامیلی را میسر گرداند، چنانچه این عمل تحقق هم پذیرفت.

قدیمترین مدارک آتش با شریکت یا معاشرت فر هنگ انسان و یا با بقایای فزیک آنتست که از امتداد قسمت های شمالی اروپا و چین بدست آمده است. ممکن این هم بطور یقین و کامل نباشد تا اینکه انسان شروع به مهاجرت و حرکت بطرف مناطق و محیط سرد تر نمود، آنگاه هست که انسان یقیناً به آتش و موجودات آن احساس ضرورت کرده است. همچنان این نکته قابل قبول را با ید خاطر نشان ساخت که اثرات قدیمه آتش در اروپا و برخی حصص چین نگا هدار شده زیرا انسان بعضی اوقات جایی را در مغاور های مختلف در افریقا و جا های دیگر چنانچه معمولاً آنها در هوای آزاد و سر باز زندگی می کردند، برای بود و باش خود انتخاب می نمودند تا از یکسو نسبتاً از گزند حیوانات درنده و مضر درامان بوده و از جانبی هم با فرآورده های طبیعی دسترس داشته باشند، که در نتیجه از همچو جاها به اثر کاشها اثرات آتش بدست آمده است.

بنا بر کاوشهای محققین از مفارده سکیل واقع در کرانه دریای دورانس که از مارسلیز چندان فاصله نداشته و دریای مذکور در کنار خود چندین طبقه و تراس را تشکیل داده است، یکمقدار چوب سوخته یا ذغال، خاکستر و همچنان استخوان های سوخته و سنگهای که بوسیله حرارت آتش چاک و یا ترکیده بدست آمده است محققین مذکور باین نتیجه رسیده اند بقایای که از مفارده مذکور بدست آمده تا ریخ آن گمان غالب به ۷۵۰۰۰ تا ۸۰۰۰۰ سال قبل منسوب می شود. فقط کمی جو آتس از مفارده سکیل ساحه جو کوتین که نزد یک پکن

موقعیت دارد با داشتن مدارک آتش و بقایای آن معروف می باشد ساحه مذکور علاوه بر غنی بودنش از نگا فاریکه ابتدا بی یامرکز اولیه ساختمان ابزار سنگی چون ساطور، قطع کننده و برنده سنگی و استخوانهای وافر حیوانات پستاندار، یک مقدار زیادی از بقایای انسانهای بدوی و دوره انسان فوسیل (شامل انسان اولیه و با نژاد انسانهای امروزی)، سن اتر و بوس - بکنینس رانیژ دارد بوده است در این ساحه مدارکی که موجودیت آتش را در آن زمان به اثبات می رساند عبارت از آتشدها، ذغال، چوب سوخته، استخوانهای سوخته حیوانات بشمول شاخ گوزن، دانه های حیوانات سوخته و همچنان فرش گلی پخته شده برنگ های سرخ و زرد می باشد.

اثرات آتش در ساحتی که متعلق به فرهنگ و دوزخ شلوسو لین شناخته شده و با فرهنگ و کلتور افراد سنگی چون ساطور و برنده یک پیروزی رسیده است، نیز شریک و هم دوره می باشد. قدیمترین این ساحت عبارت است از فو را لبا و امبر و نا در هسپانیای مرکزی که به ۵۰۰۰۰ سال قبل منسوب و تا ریخ گذاری می شود. شواهد و مدارک استعمال آتش ذریعه انسان دوره اشولین در افریقا از ساحت از یمیل مربوط به کشور تانزانیا و آبشار کالامبو واقع در کشور زمبیا نیز ذریعه کاوشهای محققین بدست آمده است.

در دوره پیشینه سنگی که تقریباً در حدود ۳۰۰۰۰ سال قبل شروع شده و فضاء انسان مهاجرت نشین ساحه وسیع و پهناور جهان را احاطه نموده همچنان آتشدهای متعدی از سطح های آوریکنشین واقع در ابری پاستو و ساحت مختلف فرانسه و ساحه اوکراین گوستینگی کشف و مربوط بدوره های باستان شناخته شده است.

قدیمترین اشکال گلی که ذریعه آتش پخته شده و بمنظور های خاصی در ایام قدیم مورد استفاده قرار گرفته از مناطق دالتی و یستونیس و پاولونزدیک برونواقع کشور سو سیالیستی چکو سلواکیا بدست آمده است که محققین اشکال مذکور را مربوط به ۲۰۰۰۰ سال قبل دانسته اند همچنان در گوستو ستنسکی بقایای استخوانهای سوخته حیوانی که بیشتر را تشد ان ها یافت شده و گمان غالب از هنگام پختن یا کباب کردن حیوان ذریعه استعمال آتش با نسو در آنجا ها مانده باشد، بطور معلوم و یقین میرساند که چون چوب هنگام سر ما و زمستان در جلگه های یو شیده از برف

متفرق شده و بدست آوردن آن زحمت زیادی را ایجاب مینمود، لذا استخوان حیوانات را سوختند و در رفع نیازمندی نموده اند باید یاد آور شد که با لخره آثار قدیمترین شیوه استعمال آتش بر این ترتیب و نگهداشت وجود انسان از گزند سرما از چندین قسمت در ساحه متگسو واقع آسترالیا ذریعه محققین و باستان شناسان بدست آمده است اکسیرا باستان شناسان استخوانهای سوخته و خاکستر اجساد فنی شده را از آتشدها و قبرهای که در مجرای دریاچه مذکور قرار داشت ذریعه کاوشها از ساحه مند کره بدست آورده و آنها را بعد از تحقیق به ۳۰۰۰ سال قبل نسبت داده اند.

طبق عقیده عده ای از دانشمندان و محققین آتش تقریباً یک میلیون سال قبل مورد استفاده انسانها قرار گرفته و لی باوصف تحقیقات و پژوهشهای متواتر تا هنوز بدقت فیمیده شده نتوانسته است که انسان چه زمانی قادر شده تا آتش را توسط متدودهای مصنوعی حاصل و تولید نماید؟ اگر چه دلیل زیادی موجود است که سبب بروز آتش در طبیعت شده است که مهتر از همه شعله و رگزدن جنگل و تولید آتش است ذریعه ماشین یا اصطکاک درختان با یکدیگر.

همچنان کوه های آتشی فشان میداد دیگری است که آتش را تولید نموده است، اگر چه اینگونه تولید آتش در برخی از مناطق محدود بوده است. ناگفته نباید گذاشت که تراوش و رخنه های طبیعی آتسل و گاز نیز سبب دیگری است که آتش را همان آورده است. پس به یقین میتوان گفت که انسان قبلی شاهد آنتست که در بعضی مواقع آتش طبیعی موجود بوده و در برخی موارد ممکن هم ذریعه اتفاقات ناگهانی صورت پذیرفته و از تصادم سنگی به سنگ دیگر و یا درختی بد رخت دیگر چر قه آتش تولید شده باشد که ممکن بعداً انسانها مفیدیت آنرا احساس کرده باشند و در آن هنگام زمانیکه یکبار آتش ذریعه اینگونه اتفاقات بوجود میامد بدست انسانهای اولیه قرار میگرفت، نگاه بود که بشکل گرم و پراور بدور آن حلقه زده و بادقت کامل همواره در حفظ و نگهداری آن میکوشیدند، یعنی اینکه آتش را محاصره کرده و در آتشدهای مخصوص و بزرگ مثلاً یک چتری زمین، سنگ قالبای بزرگ و غیره جاها نگهداری مینمودند بعد از همه مراحل گوناگونی که در کشف و چگونگی استفاده و نگهداشت آتش سپری شد، برخی از فامیلها در خانه های روستاها (حسی) امروز هم در مناطق خیلی دور افتاده از شهر و قریه (بطور دائم آتش را در آتشدها نه روشن نگهداری میکردند آتش مصنوعی

بد و طریق تولید میشد: یکی ذریعه ضربت و تصادم و دیگری ذریعه ماشین اصطکاک. متدود ضربتی یا تصادمی عبارت است از یک گره کوچک ترکیب گوگرد و فلفل (مواد اولیه و ایندانی گوگرد امروزه که بمقابل یکبارچه سنگ ضربت و یا تصادم داده میشود و در نتیجه جرقه یا شعله زنده بوجود میاید و جرقه ای که از این طریق تولید میشود فتمیله خشک و بدون رطوبت را می تواند روشن سازد شیوه یا متدود دیگری که عبارت از مالش دادن یک شیئی باشی دیگر یا اصطکاک اجناس است نسبتاً پر زحمت تر بوده و ایجاب به مینماید که پارچه های چوب خشک را با یکدیگر بشکل دوامدار مالش داده تا حرارت تولید شده و ذریعه آن فتمیله خشک روشن گردد قدیمترین مدرکی از شیوه تولید آتش توسط متدود ضربتی یا تصادمی از مفارده بلجین بدست آمده که محققین آنرا مربوط به ۱۵۰۰۰ سال قبل شناخته اند، و این طریق ایجاب یک گلوله کوچک و یا توپ سلنا بد طبیعی آهن را (یا یک پارچه آهن و نکل) نموده تا با یک مجرای عمیق سبب تکرار عملیه در عین محل شده بتواند یعنی در عین محل شکل یک جری را داشته باشد. تولید آتش ذریعه عملیه ماشین یا اصطکاک ایشاء با لغاضه بعد از اینکه انسان شروع به ساختن ابزار و وسایل سنگی توسط خورد و یا رجه ساختن سنگ در دوره پیشینه سنگی نمود، آغاز گردیده که محققین آنرا به ۳۰۰۰۰ سال قبل منسوب کرده اند. ولی تخنیک اینگونه استفاده که بیشتر بشکل مستقل ذریعه بومی های آستریالیایی مورد استعمال قرار میگرفت توسط یکمده محققین و دانشمندان کشف گردیده و استعمال آنرا بشکل منفرد دانشمندان در حدود ۴۰۰۰ سال قبل نسبت داده اند، اینگونه مرا حسل را آتش گلشتانده است اگر چه بطور دقیق معلوم شده نتوانسته است که آتش در کدام قاره کشف و یامورد استفاده و استعمال قرار گرفته است و لی با تهم در بعضی قاره ها چون افریقا برای اینکه دارای اقلیم گرم و قاره ای بود و مردم اولیه تا دیر زمان در فضا سر باز زندگی میکردند لذا بقایای آتش از زمانهای خیلی ها نخستین تا حال کشف و بدست نیامده است، و در قاره های دیگر نیز مدارک اولیه بطور دقیق تا حال معلوم نگردیده است که چگونگی و چه زمانی آتش کشف و مورد استعمال انسان اولیه قرار گرفته است تا توضیح و تشریح گردد و لی محققین و دانشمندان یوسته در زمینه مصروف پژوهش اند. تا با شد که بارها هتکابی این معضله روشنی های بیشتری در کشف و تحقیق علوم دیگر بیاندازند.





احسان شریف

## دیکتاتوری پرو و لتاریا

### وسازمان جوانان

دیکتاتوری پرو لتاریا که در گذار از مرحله سرمایه داری به جامعه سوسیالیستی مرحله موقت و حتمی و انکار ناپذیر است امریست برای رسیدن به جامعه فارغ از استثمار و از فرد. دیکتاتوری پرو لتاریا حافظ و نگهدارنده یک طبقه بر طبقات دیگر است باین تفاوت بزرگ.

حکومت های فاشیستی و استعمارگر بمنظور صیانت منافع طبقات استثمارگر که خود از همان طبقه نمایندگی میکند بر طبقات و توده های زحمتکش و رنجبر جامعه عرض اندام نموده است اما دیکتاتوری پرو و لتاریا به خاطر حفظ و نگهداری منافع طبقه زحمتکش و بهره ده جامعه که معمولاً میزان پیشرفت از اکثریت به مفهوم وسیع کلمه را نشان میدهد. عرض وجود می نماید که بخاطر تحقق خواست و آرزوهای توده ملیونی کمتر هشت می بندد و به نفع انسان دست به اقدامات مؤثر میزند.

سیستم دیکتاتوری پرو لتاریا از نظر مکانیسم آن دارای تسه ها و اهرمهای است که منجبت نیروی هدایت کننده عمل میکند این اهرمها و تسه ها عبارت اند از:

اتحادیه کارگران - شورا ها کوپرایف ها و سازمان جوانان.

سازمان جوانان که بسنج شدن عناصر انقلابی و روشنفکر جامعه رادر بردارد متشکل از آنده جوانانی است که توانسته اند فرم طبقاتی جامعه خود را بیندویزای درهم شکستن

## غذا و ارتباط آن به سلامتی انسان

از بسیاری جهات سلامت ما وابسته بطرز تغذیه ماست. بر اثر یک تغذیه درست و مناسب میتوان از بسیاری بیماری های کوچک و بزرگ جلوگیری کرد، در حالیکه با اشتباهات و خطاهایی که در امر تغذیه مرتکب

که متأسفانه بسیاری از مردم با تغذیه نادرست و ناسالم باعث بسا مریضی ها میگردد و این بخاطر اینستکه آنها از خواص و مضار غذاهایی خبر هستند و نمیدانند خورا کهای که مصرف میکنند چه نفع و چه ضرری دارند. با اطلاعاتیکه از این مقاله بدست می آورید که شاید هم زیاد نازیکی برای شما نداشته باشد میتواند استفاده نماید ولی حد اقل این مطلب شما را یاد آوری می نماید که چه بخورید و چه نخورید تا مستمند و تند رست باشید. با استفاده از این مطلب که حاوی نظرات متخصصین علم غذا شناسی است خواهید توانست پروگرام غذایی سالم و مفید برای خود ترتیب دهید. و در ضمن ما روش خاص با غذا و خوراکهای مخصوصی را بشما توصیه نمی کنیم زیرا تغذیه امریست که تابع شرایط زندگی افراد میباشد و نمی توان در این مورد یک نسخه کلی و عمومی تهیه کرد.

شما متوانید حتی غذاهای سنگین و خورا کهای را که از لحاظ خاصیت چندان تعریفی ندارند بحد اعتدال بخورید. بدون اینکه خطری متوجه تان گردد، در حالیکه برعکس خوراک های بدون ضرر اگر بعد اسراف مصرف شوند و بطریقه طبع آنها نادرست باشد، مبدل به غذاهای زیان بخش میگردد و چه بسا که امروز شما در برابر یک خوراکی ساده حساسیت داشته باشید، آن خسو راکی برای شما صورت سم را پیدا کند...

دیگر اینکه شما در این مطلب با حسابهای درهم و پیچیده مربوط به کالوری و ویتامین ها و تجزیه و ترکیب های کیمیای مغلق و روبرو نخواهید شد. زیرا آشپز خانه رانمی توان به آزمایشگاه تبدیل کرد بنظر هر کس هنر خوب تغذیه کردن زاینده عقل سلیم و تجربه شخصی است تیوری ها و حسابها در آن نقش اساسی را بعهده ندارند.

با این حال امیدواریم که امر تغذیه، یعنی رکن اصلی و اساسی تندرستی شما به صورت یک امر ماشینی در نیاید، بلکه این مساله از روی عقل و بصیرت انجام شود و شما که مسؤول خوراک خانواده هستید یادتان باشد





## سخنی چند با خوانندگان این صفحه

هر هفته عده ای از خوانندگان این صفحه با فرستادن مطالبشان همکاري می نمایند و ما را در راه بهتر شدن مجله شان ياري می کنند اما اين هفته روی سخن به آن دسته از همکاران قلمی این صفحه است که با خط ریز خویش باعث زحمت آبروتران مجله میگردند. گذشته از آن بعضی از این همکاران مطالبی مسمی فرستند که اصلا برای مجله قابل قبول و هضم نیست.

وباز هم صرف نظر از این موضوع این عده با تلفون های وقت وبی وقت خویش که چرا فلان مضمون به چاپ نرسید باعث اذیت کارکنان این مجله میگردند. اگر برای این همکاران در صفحه جواب ناهانها تذکرات چند میدهم باز هم مورد قبول اینها قرار نمیگیرد.

متصدی صفحه جواب به نامه دایم به این خوانندگان ارجمند خاطر نشان ساخته است که مطالبی برای مجله تان بفرستید که قابل نشر بوده و ارزش این را داشته باشد که خواننده این مجله با وقت کمی که دارد از آن استفاده نماید ولی این دوستان یا بهتر بگویم این «آشنا با نا آشنا» کوچکترین توجهی نکرده باز هم با همان خط ریز و غیر خوانا که به مشکل میشود چند سطر از آن را خوانند به این کارشان ادامه میدهند. چه میشد که اگر این خوانندگان را

تا پ می نمودند و بما می فرستادند و یا لاف بخت نمیتا درشت و خوانا که باعث تکلیف آبروتران نگردد به ما او سال می نمودند.

ما که سالها درد دلها ی شما را گوش کردیم، یکبار هم شما به درد دل ما گوش دهید و این خواهش ما را بپذیرید.

خوانندگان ارجمند این مجله البته مطلع اند که مجله شان، مجله خانواده هاست و باید مطالبی از خانواده و آنچه

مربوط به آن است در این مجله نشر گردد ولی در پهلوی آن این مجله وظیفه دارد تا بعضی مطالب جالب دیگر را نیز به نشر بیاورد تا ذوق خواننده ها که بیشتر مایل هستند مطالبی دیگر را نیز در مجله خود داشته باشند مدنظر گرفته شود. از این جاست که این مجله در پهلوی

نشرات ذوقی خود بعضی مطالب دیگر از آموزنده را نیز بچاپ می رساند تا ذوق آن دسته از خوانندگان که بیشتر مایل به این گونه مطالب اند بر آورده گردد فلذا توقع ما از تمام خوانندگان

این مجله مخصوصا ما از این صفحه شان اینست که مجله خود را با فرستادن مطالب متنوع انقلابی و آموزنده کمک و یاری نمایند تا خدا بخواهد که این مجله شان آنطور بکه توقع خوانندگان ارجمند و عزیز است به نشر اوقات خویش ادامه دهد.

## گریز جوانان از ازدواج

امروز یکی از پدیده های رایج در جامعه گریز جوانان از ازدواج شده است. به همین جهت بسیاری از جامعه شناسان و علما معتقدند که «تمدن» و «پیشرفت» وجود آنکه مزایای زیادی را به جهان بشریت هدیه میکند مشکلاتی را نیز با خود به همراه می آورد که از جمله گریز جوانان از ازدواج را میتوان نام برد. مخصوصا در دهه اخیر بیشتر میتوان این قرار جوانان را از ازدواج مشاهده کرد. علت این گریز چیست؟ آیا عامل اصلی این گریز مسائل اقتصادی است؟ یا نبودن اطمینان مقابل بین دختر و پسر بخاطر خوشبختی از آینده؟ تکنولوژی و تمدن امروزی در این گریز دخیل نیست؟

واقعیت اینست که تا قبل از انقلاب ثور جوانان با هر چنین حالت قرار داشتند یعنی بی خانگی، نامساعد بودن وضع اقتصاد به ایشان این امکان را میسر نمی ساخت تا برای خود زندگی ایده آل انتخاب کنند. بعضی های گوناگون باعث گردید که بود که جوانان کمتر بشکر ازدواج ببینند و ده ها مساله دیگر بود که جوانان ما را از ازدواج گریزان میساخت. ولی بعد از انقلاب ثور جوانان مارو حیه



## نکاتی چند درباره زندگی

پیش از همه باید بگویم که هیچکس از من نخواست است که این عقاید را، بصورت

فورمولی برای خوشبختی زندگی زناشویی، در این جابجوسیم و بنابر این، طبعاً ضمانت نمیکیم که همه ای این عقاید واقعا درست و بیجا باشد و بدرد همه کسی بخورد و همه خانواده ها را از مشکلی که معمولا بدان دچار اند برکنار مسازد.

مقدمه کوتاه، باید خدمتان عرض شود که از ذکر این نکته بای خودداری شود که همه

این عقاید و اندرزهای ۴۰ اکنون ملاحظه خواهید کرد، زاینده فکر و اندیشه شخصی من نیست. غالب آنها مطالبی است که در باره خوشبختی خانواده ها مخصوصا زن و شوهر ها آمده است و ما آنرا برای شما گلچین کرده ایم. حالا این نکات را بخوانید:

نکته اول- هرگز، کسانی را که بنحوی در زندگی گذشته همسر شما مقامی داشته اند، به عنوان موضوع صحبت انتخاب نکنید.

نظر اکثر از خانواده ها این عادت بد است که بعضی زنها دارند و ناگفته نماند که (مرد هاهم دارند) بدین معنی که می خواهند به ترتیب شده زنی (پامردی) را که سابقا مورد توجه همسر شان بوده است دست ببندازند و مسخره کنند. همین موضوع یکی از سرچشمه های دشواری از زن ها و شوهر هاست.

خوب، شما چه غرض دارید که شوهر تان سابقا می خواسته با زنی ازدواج کند که

زیاد زیبا نبوده و شاید هم اصلا زیبایی نداشته است؟

و شما که مرد دانسته و فهمیده و خانواده داری هستید چکار دارید که اولین خواستگار زنتان مردی پیر بوده است .... فعلا که به خواست خواننده شریک زندگی همدیگر شده اید برگزیده های یک دیگر خویش بوده فراموشی نکنید، اگر یک وقت خواستید در این مورد صحبتی نکنید، بطوری حرف بزنید که طرف به هیچصورت احساس تمسخر در حرفهای شما نکند.

زن و شوهری که بی جهت (و باجهت) سعی میکنند از چنین موضوعی حرف به میان بیاورند، بدست خود، زندگی خانوادگی شان را به برنگاه سقوط سوق میدهند. اگر هم کار به آنجا نرسد، بسیار احتمال دارد که هر اثر همین صحبت های بی جا بی لزوم یکی از طرفین عصبانی شده باعث مجروح شدن همدیگر گردند.

نکته دوم- هر شوری باید سعی کند نام های خواهرخوانده های همسرش را یاد نگیرد و بداند. گرچه این کار برای شوهر مشکل باشد باز هم سعی خود را بنماید زیرا با این کار زن را خوشحال میسازد که شوهرش نظر به علاقه که به او دارد نام دوستان او را یاد دارد. این امر علاوه از آن باعث خوشحالی دوستان همسر تان نیز میگردد. و وقتی که دوستان همسر تان از شما به قدر دانی یاد کرد طبیعی است که این امر بر خوشحالی همسر





فاطمه . د . نیرو

## مبارزه در راه رهایی زنان، مبارزه در جهت دموکراسی و ترقی اجتماعی است

مبارزات رهاگرانه زنان در واقعیت امر ، بخشی از مبارزات انقلابی طبقه کارگر را (چه در دوران سلطه طبقات مروج و چه در دوران بعد از پیروزی انقلاب کارگری) احتوا میکند . اما مبارزات زنان همانند مبارزات عمومی طبقه کارگر و گردان پیشاهنگ آن در پروسه انقلاب با نحوه واشکال مبارزات قبل از انقلاب از هم متفاوت میباشد . زیرا قبل از انقلاب زنان بیشتر در تشکّل سازماندهی و تبلیغات سیاسی تکیه میکردند . در حالیکه بعد از انقلاب نه اینکه در جهت گسترش تشکّلات، سازماندهی و تبلیغات روشنگرانه شان می تلاشند ، بلکه در پروسه تحول انقلابی جامعه نوین خویش نیز بصورت آگاهانه و فعالانه سهم میگیرند .

مثلا زنان آگاه و بیکارجوی افغانستان که در چوکات یک سازمان خلقی تحت دو فنی ایدئالوژی علمی پرولتاریا و در فروغ رهنمود های داهیانه حزب دموکراتیک خلق افغانستان به منظور رهایی شان از بند اسارت ملی ، طبقاتی، خانوادگی و دیگر تبعیض و ستم علیه ارتجاع، استبداد، استعمار و امپریالیزم دلیرانه میزدند اکنون در پروسه انقلاب گسور بیش از پیش دارای رسالت ووظایف سنگین

بوده و باید با درک همین رسالت ووظایف خویش مبارزات شانرا تقویت و گسترش دهند .

از آنجاییکه مبارزه زنان در شرایط انقلاب ثور دواوی پسمیلوهای زیاد واشکال متنوع میباشد باید تمام زنان وطنپرست، انقلابی، درک وچیز فهم دست هم داده و به سازمان خلقی شان پیوسته و در جهت رهایی کامل شان کار و بیکار خلاق ایفاء نمایند . بدیهی است که رهایی کامل زنان از بند انواع اسارت ملی ، طبقاتی، خانوادگی و فرهنگی تنها در جامعه فاقد طبقات مفسر می آید . بنابراین زنان آگاه افغانستان باید باتعلق ظفر مند انقلاب جاودان و ووظایف شانرا تمام شده بدارند . از طرف دیگر مبارزات زنان کشور ما طوریکه در بالا تذکر دادیم بخشی از مبارزات عمومی و انقلابی طبقه کارگر کشور و حزب راستین آن یعنی حزب دموکراتیک خلق افغانستان را در بر میگیرد . لذا بین مبارزات آگاهانه زنان و مبارزات عمومی و انقلابی زحمتکشان مامنظور تکامل انقلاب ثور و بخاطر درم شکستن مقاومت ها و واکش های گونه گون دشمنان داخلی و خارجی وطن محبوب ما ارتباطات

ناگسمنی وجود دارد که نمیتوان این ارتباطات را نادیده بپنداشت . چنانچه آموزگار کبیر پرولتاریای جهان میگوید : «مبارزه برای برابری زنان بخشی از مبارزه عمومی طبقه کارگر برای دموکراسی و پیشرفت اجتماعی است» . رهایی واقعی زنان مستقیما وابسته به دگرگونی های انقلابی ، سیاسی و اقتصادی در کشور است . و فقط گذار انقلابی جامعه به سوسیالیزم میتواند زنان را بطور کامل از نابرابری و استثمار رهایی بخشد .

زنان آگاه و رزمنده افغانستان نسبت به همه زنان مبارز جهان در شرایط بغرنج و حساس قرار گرفته اند .

چه از یکطرف انقلاب کارگری مادر شرایط فیودالی تحقّق یافت و هنوز زنان کمتر یا از دایره خانواده در عرصه اجتماع نهاده و به تحصیلات و مشاغل پرداخته اند که این حالت موجب ضعف کمی زنان چیز فهم، روشنفکر، با سواد و مبارز شده است . در حالیکه در جوامع سر مایه داری زنان صرف نظر از اینکه چگونه در حصار مظالم سر مایه محصور اند با آنها بیشتر در مکاتب، پوهنهی ها، موسسات و کارگاه هادیده میشوند . و بدین ترتیب زمینه پذیرش علم و ایدئالوژی در بین ایشان به ملاحظه میرسد . اما از طرف دیگر زنان ما بنا بر سنن ملی و معیار های فرهنگی شان نسبت به جوامع غرب هنوز در تحقّودات گونه گون اند . که این دو جهت هریک در تشکّل ، تنظیم ، سازماندهی و بیداری زنان کشور و گرایش آنان به تحول و تکامل جامعه اثرات منفی بجا گذاشته است .

معبدا زنان کشور ما وقتی میتوانند بهتر در کار و بیکار خویش مؤفق باشند که همگام با مبارزات کارگری کشور و در سنگر دفاع از انقلاب مجدانه در حرکت باشند . و روابط منطقی مبارزه شانرا با مبارزات عمومی طبقه کارگر و گردان پیشاهنگ آن درک کنند .

چنانچه رهبر داهی انقلاب کبیر اکتوبر میگوید : «پرولتاریا نمیتواند خود را آزاد کند بی آنکه برای آزادی کامل زنان مبارزه کند» هرگاه در جامعه ما این اندیشه راه یابد که زنان و مبارزه آنها در امر تکامل انقلاب و اعمار جامعه نوین و بدون طبقات چندان مؤثر نیست اشتباه محض میباشد . زیرا زنان باید بدانند که اگر طبقه کارگر بدون رهایی زنان از

چون در افغانستان زنان هنوز غالباً بسواد، خانه نشین ، مستور و بعد از نهضت قراردادند. لذا رفع چنین حالات و کشاندن این زنان به نهضت انقلابی و بخصوص در سنگر انقلاب کار مشکل بوده که معای همه جانبه و کار خستگی ناپذیر را میطلبد . زنان آگاه و مبارز ما بنابه همین کمیت معین زنان کشور که دور سازمان خلقی زنان و حزب ما حلقه زده اند دل خوش نمایند . بدین مفهوم که نهضت زنان کشور ما باید به سطح جنبش کارگری جامعه گسترش یابد تا بتواند تمام زنان را بحرکت در آورد چنانچه آموزگار کبیر پرولتاریای جهان میگوید :

«جنبش زنان باید وسیع ترین اقشار زنان را دربر گیرد این جنبش باید بخشی از جنبش عمومی توده ها باشد یعنی - بخشی از جنبش همه استثمار شونده گان و ستمکشان و نه تنها بخشی از جنبش کارگری»

زنان آگاه و انقلابی ما میدانند که اسارت ملی ، طبقاتی ، خانوادگی و انواع تبعیض و ستم بر زنان همزمان با بیداری طبقات مالکیت، خصوصی و استثمار فرد از فرد بوجود آمده است . هرگاه زنان نجیب کشور ما بخواهند آزادی کامل و از حقوق همه جانبه انسانی شان به خور دار گردند باید تا پای جان در راه محو طبقات و استثمار فرد از فرد بیکار نمایند بخصوص در کشور ما دیگر وظایف نهضت زنان از جار چوبه صرفا تبلیغاتی و سیاسی خود بیرون شده و حالا بشا به بخشی از مبارزات و نهضت کارگری کشور در آمده است .

## برانی بادنجان زیر آتش

حصه وسط دونیم نموده آنرا بروی یک غوری پهلوی هم قرار داده ماست یاچکه آماده شده و بالای آن انداخته روغن گرم شده را بالای آن علاوه کنید باعنای خشک ، مرچ و گشنیز آنرا زینت داده و برای صرف بالای میز و یا روی سفره بپزید .

اولتر بادنجان را شسته بعد توسط خمیر تمام بادنجان را پویش نموده آنرا در بین خریج قرار دهید بعد ماست یاچکه آماده شده را با سیر کوبیده شده مخلوط نماید بعد از بیست دقیقه الی نیم ساعت بادنجان ها را از زیر خریج کشیده سپس آنها را از





## تا کدام حد باید از معالجات خانگی استفاده کرد!

امراض از نظر نوع خود گوناگون و مختلف اند. از این رو بعضی از امراض را با معالجات خانگی و برخی دیگر را باید به ادویه مدرن تداوی نمود.

حقیقت اینست که مرض مهلك و خطرناك مثل امراض سینه و بفل تبتانوس، محرقه، نوركلوز، اپاندیسیت، امراض مقاربتی، تب های شدید بعد از ولادت را باید با مشوره دكتور توسط ادویه مدرن مداوا نمود. هیچگونه غفلت و تنبلی درین مورد مجاز نیست...

در صورت وقوع امراض فوق نباید وقت خود را با تداوی های خانگی تلف کرد.

دانش اینكه کدام عرض را با معالجه خانگی و کدام آنرا با ادویه مدرن درمان كنیم مشكل است... برای فهمیدن و تشخیص آن به تجربه و مطالعه زیاد درین زمینه احتیاج داریم.

به خاطر باید داشت كه برای درمان امراض مهلك بدون اتلاف وقت به دكتور مراجعه کرد.

### طرق تداوی قدیم و جدید:

بعضی طریقه های درمانی مدرن بهتر از تداوی و معالجه های خانگیست، لیکن در برخی موارد طرق تداوی قدیمی و سنتی بهترین طورها محسوب شده است.

بزرگسالان قدیمی با اطفال بهتر از بخورد مادران و پدران مدرن با اطفال شان است. از جمله میتوانیم بگوئیم كه مادران قدیمی شیرمادر را بهترین غذا برای طفل شان میدانستند و هنوز هم می پندارند. طب امروزی ثابت کرده كه آنها درست فكر میکردند و می كنند. در حالیکه مادران به اصطلاح مدرن قریب تبلیغات تجاران شیر های بودی راخورد و تصور مینمایند كه تغذیه طفل



به طور مثال: من شخصیرا كه شدیداً از درد سر بخود می پیچید، دیدم... برای آنكه او را تداوی کرده باشم، زنی يك توتۀ از لبلبوی خام را به او داده و گفتم، این قوی ترین مسكن و كشنده درد است.

مردكه به تداوی این زن اعتقاد شدید داشت آنرا فوراً چوبیده و قوت گرفت، هنوز بیش از چند دقیقه نگذشته بودكه اوسلا متی خود را باز یافته و احساس بهبود كرد. بناء باید گفت كه بعضی از تداوی های

خانگی صرف بخاطر اعتقاد داشتن بدان موثر واقع میگردد زیرا بوضاحت ترین مثال دیدیم كه لبلبوی خام نه بلکه اعتقاد تداوی آن زن موثر واقع شد. در غیر آن در لبلبوی خام هیچگونه خاصیت ازین بردن در وجود نداشته و ندارد.

بنابراین باید گفت كه اكثر مریضان خیالی كه فكر میکنند آنها مریض اند... فقط با داشتن اعتقاد قوی بیک تداوی صحت یاب میگردند كه این خود وسیله ای خوبی است، برای تداوی چنین اشخاص.

## نورپه افغانستان کی بنھی نه استعمار پوری

هغه په زړه پوری خلقی اقدام وچه د لومړی ځل لپساره په واقعی توگه د شور په شا ته تلو تکی انقلاب له بریالیتوب څخه ورسته عملی شو او دوام نمیر فرمان د مادریدو په وسیله یی هغه تور ځنځیرونه چه کلو ته کلو نه یی زموږ د هیواد بنھی په ډیره فحیانه توگه زوړولی او کړولی وو ما ت کړل او هغو ته یی د آزادی او بسيا توب ملغلری ورپه غاړه کړی.

په تیرورا سته کي غیږن بی محتوا او تش په نوم داود شاهي جمهوریت کړنه یوازې د پلار واکي تورو ځنځیر ونو زموږ د هیواد بنھی دهر ډول آزادی څخه محرومی او په

خلور و دیو الوتو کي یی ایسا ری کړی وه بلکی د متاع په حیث به د معاملی با زار

نه و پاندي کیدلی او په ډیره بی شرمانه توگه به دیسو په مقابل کی څرخیدل د د شان ناو و پنا انډ و لیو اود انسان پلو رنی بازار د و مره تود شوی و چی څیره د سوداگرانو تر منځ رقابت ته پورته شوی وه اوبی له دی چی

دا دانسانیت قاتلان د بنھی بشری حقوق د پیرزندی او دغنی شخصیت او انسانی کرکتر په نظر کی ولری د مریی په سفت څر څول کیدی.

د شور انقلاب نه یوازې دانسانیت سوداگران ابدی کندی ته وسپارل شول بلکی

دهغوی تور او وژونکی مناسبات هم پټک شول اود تل له پاره له منځه لاړل، اودیو داسی غوږیدلی ټولنی اساسی

بنسټ گڼیښودلی شوچی په هغه کی به نه یوازې انسان ته دانسانیت په سترگه کتل کیږی بلکی د هر ډول استعمار څخه به هم خلاصه وی او زموږ زیار ایستو تکی پرمی به د ژوند دیوه آزاد، آباد، غوږیدلی اوسموسور پسرلی خاندان وی هر چا ته به د خپل استعداد په اندازه اوکار په اندازه معاش ورکول کیږی اود مفتخوار فقر به ټول کړی.

معلومه خبره ده چی د شور د ستر خلقی با خون د بریالیتوب څخه را پدی خوا نه یوازې داجی دافغانستان دټولو ژباویستو

تکو په گټه پاڅه گامونه او چت شوی دی اود هغوی د ژوندانه په هره بر څه کی

مثبت بدلونونه رامنځ ته شوی دی بلکی ددی ستر با خون له برکته زموږ د هیواد

دمنظومو بنځو او پیښلو د هو سایی او سو کالی په خاطر او د تیریز راسته او انسان وژونکی رژیم دناوړو او خیر نو

مناسباتو او پلار واکي دبیر محو کړی و و و و څخه دهغوی د ژغورنی او خلاصون د

پاره هم لوی او دیاوونی وړ گامونه اخستل شوی دی د نا رینو سره د بنځو

د حقو قو برابر ی او دهغوی د آزادی او

برابری تا مینیدل هغه ستر خلقی گام وچی وروسته د شور د ستر انقلاب څخه پورته

کړای شو، زموږ خلقی او د خلکو په

هوسایی مین دولت چی یوازینی ارمان یی

زموږ ټولو زیار ایستو تکو او استعمار شوو پر گټو ته خدمت دی تل هغه کوی چه

د تیر و نا انډولیو او د فرد له خوا د فرد په

استعمار دولاړو ناوړو مناسباتو او نابرابر

یومخه ونیسی او زموږ د خلکو د ژوندانه

خران و هلی و چی دشتی سمسوری او زړغون

کړی څکه دا انقلاب د خلکو انقلاب دی د خلکو له پاره او د خلکو د گټو دسا تلو په خاطر

را منځ ته شوی دی. هر هغه اقدام چه زموږ د پراخو پر گټو سو کالی پکښی پرته دی او زموږ زیار ایستو تکو له پاره ژوند بشو تکی ز پری وری زموږ د خلقی دولت کی پلاره ده او تر

وسه و سه زیار باسی چه داسی نافع او ژوند بشو تکی اقدامات د عمل په ډگر کښی پل کاندی دهملی او چت او انسانی اصل له مخی د بنځو د حقو قو پوره پیژندنه او

تأمین چه زموږ د ټولنی ټیما یی قشر تشکیلوی





## ۳ عقرب

سه عقرب ستاره های بارید  
خون مردان با شهابت خلق  
و همساران راه آزادی  
همه را شعر خلقها بر لب  
ذره ذره ز هر کرانه شهر  
حمله بر دژ ارتجاع بردند  
باسداران شو اما سبید آمد  
دروان راه خویش پیسودند

تیغ خورشید انقلاب کشید  
سرخ در جاده های سپردوید  
دسته . دسته زهرکرانه رسید  
همه را شور توده گشت نشید  
جمع گردید و آفتاب دید  
کاخ دشمن به خویشتن لرزید  
همه را سر شکست و سینه درید  
همگی بی هراس و بی تر دیدند  
صف خود را فترده تر کردند  
تا که خورشید انقلاب دید  
عادل بیرنگ کوه دامنی

۱۸۱ به شهیدای راه آرمان خلق

به تیرو رژیمو نو کی زمو نبرد زیار کنبا نو دژوند یوه منظره.

## د کیردی اختر

## زندگی

و

## نبرد

وا یی سبا اختر دی

بوچی لگیاده لیمخی ټکوی  
بوچا لگیادی لرگی ما توی  
ما شو مان ژاپی مرورغوندی دی  
پیغلی زهی، زهی جامی جوپوی

زوی دخیل پلار خنی پوښته کوی  
ولی دا موز نوی کالی نه لرو؟  
نویو کالیو تری غو ښتنه کوی  
ولی په کور کی اوږه غوپی نه لرو؟

پسلاره سبا اختر دی

پیغله سری سترگی وچی شنهی ناسته  
پخیل زاږه کمیس لاسو نه وخی  
کله ننکی، کله اوږی یادی  
کله ډک ټهر سو چو نه وخی

څکه سبا اختر دی

هلته په څنگ کی یو څلمی ښکاری  
په یو کنډول کی ټک تور تیل اوږی  
دخپل زاږه دسمال ټوټه یی پری کړه  
غوږو کی ډو به کړه پخپلی غوږو

وا یی سبا اختر دی

مور خپله غیږه کی ما شوم لوږوی  
ټرمو اوږو باندی یی مخ پر یمیخی  
دمیږو کوچو باندی یی سرغوږوی  
رانجه را واخلی پری سترگی تورو

څکه سبا اختر دی

دادی اختر دی شورما شور ښکاری  
دکین دی مینځ کی سره غوټه ناسته دی  
نشته کیکو نه چاکیان شرینی  
یوه جوارو ډوډی گوږه اوشکور ښکاری

داسی زما اختر دی

درمحمد افغا قیار

ژوندون

خوشاره بردن از يك آرزو در کام توانبا  
خوشادل های گرم و آتشین از مهر انسانبا  
حیات بی تکاپو همچو زندانیست بی زنجیر  
خوشا باشیلن زنجیر هادر پای اومانبا

مرا در زندگانی گرامیدی هست جز این نیست  
که دیو ناامیدی ها نگیرد راه ارمانبا

دل بی معنا شهریست بادر واژه بسته  
برون در نیب و تیر زهر آلود دربانبا

چه دشوار است دوراهای وهوی کاروانماندن

نماند هیچ نامی در فراموشی دورا نها  
ملوی خود پرستی دشته الماس میفواهد

تو مردم شو وبا مردم بکن تجدید بیمانبا  
به گیتی استواری هست اگر باعزم مزدوراست  
که چشم زندگی دیدست بسوی رانه ایوانبا  
به قربا نگاه سرخ آرزو کالیست ایمانی

که شرح عاشقی نتوان به دفتر ها به دیوانبا  
سعادت در تلاش مرد تنها کی توان جستن  
خوشا از دور دست روستا هورای دهقانبا  
حبیب از شمع معفل آنچه من آموختم اینست  
که حفظ آبرو را شرط باشد رفتن چانبا

کابل ۲ عقرب سال ۱۳۵۸

دکتور اسد الله حبیب



## دېز گر جو نگره

يوه زړه غونډی کلاوه هلته  
 شا ږی میری وی خړی پری ځمکی  
 یوه سپیره غو ندی بید یا وهلته  
 یوه جو نگره دېز گروه پکی  
 له اوسیلو جوړه غو غا وه هلته  
 له یوی شمعی شین لو گسی پور ته وه  
 نوره سره غو ندی فضا وه هلته  
 دیوه کتگی له پا سه سوی سلکی  
 دېز گړلور چی نیمه خوا وه هلته  
 په پوزه کی باندی پرته وه نجلی  
 دا د خپل ژوند په تمنا وه هلته  
 ددی سلگیو او سیلو کی پته  
 یوه غمجنه وا ویلا وه هلته  
 دغه بنز گر سره ملگری ومه  
 ځکه ځما مینه پخوا وه هلته  
 چی کله کله به تپو سن ته ور تلم  
 تل د مظلوم سوی ژړا وه هلته  
 دفر یا دو نو ما تم جوړو  
 تا به وی جوړه کر بلاوه هلته  
 له غمه ډ که در نخو نو دنیا  
 تابه وی څه توره بلا وه هلته  
 په تورو شپو کی کله پتور تلم  
 ځکه ځما مینه رسوا وه هلته  
 دتې مو او ښکو له مو جو نوځینی  
 دا انقلاب و م میده وه هلته  
 له انقلاب نه پس هم ور غللم  
 بیابه جو نگر و کی رڼا وه هلته  
 سیمه گلزاروه باغ بن سمسور و  
 یوه دگلو تما شا وه هلته  
 چمن شین شوی و گلان وویکی  
 یوه تازه غو ندی هوا وه هلته  
 یو شور ما شور و دطو طیانویکی  
 شور دبلبلو تما شا وه هلته  
 دآرزو گا نو سپر یدلسی غو تسی  
 په مکیزو کتل ، نازوا اداوه هلته  
 هیلی تر سره شمع په بیالبلیده  
 یوه به زړه پوری مسکا وه هلته  
 دغه جو نگره کی هر څه بدل وو  
 خیال بدل شوی و ښکلا وه هلته  
 جوړه یوه دخو شعا لی دنیا  
 ډ که له مینی دنیا گسی جوړه وه  
 لایلا مجنون سره پخلا وه هلته  
 دا انقلاب دی چی بز گرته گلستان راوپی  
 شیرزی دشعربه څپو کی ارمغان راوپی  
 علی احمد - شیرزی

## قربانی

صبا ی عید ، میگوید : دم قربانی ، نزدیک امت  
 به هر سر ، کرده خون خورشید گل ، افکار خونینی  
 درفش سرخ خلق ، ای آتشین کردار معبودم ،  
 به تو آورده ام قربانی اینک ، شعر رنگینی

## آزادگی

تأقد رت جنبشی بود تن را  
 کج ، نزد کسی مساز گردن را  
 با گرد ریا و ننگ در پیوزه  
 آلوده مساز پا کد امن را  
 یا قایل زبستن بجو مسکن  
 یا در دل خاک ک ساز مسکن را

## برابری

مشتو دگر تو ناله بیجان جویبار  
 گرمی مجو زمناز غم افزای آبار  
 بلبل مکن بکنج قفس ناله های زار  
 قمری چو سرونالم به آزادی برار  
 ای شاعری که امت ترا شعر آبدار  
 بر چشم مشتری هنر خویش عرضه دار  
 معیار برتری بجهانست حسن کار  
 یعنی چو صورتیکه بمعنی است استوار  
 شور و نای زنده امواج رود بار  
 عزم و ثبات و علم و عمل رنگ اعتبار  
 دست طلب ز دامن مظلوم و امدار  
 گشتا بود مجاهده بارنج بی شمار  
 با چرخ کهنه کار دلیرانه کار زار  
 پای اراده داشتن و دست اختیار  
 مانند کوهسار وطن باش استوار  
 خردی مکن زبونی و خواری بخود میار  
 جهد توهم زسینه خارا کشد شرار  
 ای آرزوی خفته شبهای انتظار  
 از پشت ابرهای سیه گشت آشکار  
 دیگر بحال خویش زبونی روا مدار  
 افسانه های ثابت و سیار هوا گذار  
 دیگر مکن نوشکوه زبیدار و زگار  
 دیگر تراست شاهد اقبال فرکنار  
 دیگر بوجدلیقه عمر تو میوه دار  
 محکوم غیرد ا نبود زندگی شعار  
 چون موجهای سرکش دریای بیکنار  
 انگیزه مسرت پیران هوشیار  
 یارب تو از فساد زمانش نگاهدار  
 گرجان خود عشق وطن میکنی نثار

ای آشنای نعره امواج بفرار  
 سوز حیات نیست به آوای سرداو  
 مرگست بهر خاطر صیاد زندگی  
 زبینه نیست طوق اسیری بگردنت  
 زرقی رنگ خشکی لب چشم تر نماد  
 بازار گرم بی هنران سرشده می  
 جای برادری و زمان برابریست  
 کردار مامعرف ما هست جاودان  
 درس تلاش میدهد وسعی بیکران  
 نقش امیدو عشق بود جوهر پیر  
 از شاهراه منزل مقصود با مکش  
 پرسیدم از بلندنگاهی حیات چیست  
 با ازدهای فقر و جهالت نبرد کن  
 از همت بلند دنیای بیش و کم  
 همواره در مقابل طوفان حادثات  
 گروارمی بخویش تویی عالم گیر  
 خشم بود ز برق جهان سوز تند تر  
 برشو ز خواب دیده بکن باز روز شد  
 خورشید زندگی تو با تابش دگر  
 دیگر مکش توانا فرومایگان دهر  
 دیگر ز نفس و سود کواکب سخن مگو  
 دیگر بکام خویش بگردان ستاره را  
 دیگر ترا بطالع و آژونه کار نیست  
 دیگر بهار آرزوی نیت بیخزان  
 اصل حیات نیست جز آرزو یستن  
 جوش و خروش مردم آزاده و دلیر  
 طوفان شور و حال جوانان باصفا  
 در پیکر جوان وطن خون دمیده است  
 گلپای افتخار بروید ز خاک تو

حیدری پنجشیری

\* با عرض یادآوری و پیوزش، در شماره سی و یکم اشتباهاتی رخ داده که به ترتیب ذیل تصحیح گردد :

- شعر یشتی چارم از شاعر گرانمایه لطیف ناظمی است .

- شعر «سیمرغ آتشین» که بقیه بی آن زیر عنوان «ای میهن» بجای رسیده است ، همان دنباله شعر «سیمرغ...» است که سهواً عنوان «ای میهن» در گرما گرم کلر پرنیو تاب فورمه چاپ کردن افتیده بود .



# دنیای اطفال

## حسادت در اطفال

بود که همیشه میل داشت با برادرانش مساوی شود و حتی از آنها هم فراتر رود و جای آنها را بیشتر بگیرد.

تا نیر این عقده گاهی تا آخر عمر در نزد اطفال باقی مانده و افسوسناک و مضمحل آن در زندگی آنها انکار ناپذیر می باشد. کودک وقتی که نو زاده را در خانه نواهد خود می بیند دچار نگرانی گردیده و حس میکند که این مهمان تازه وارد جای او را نزد والدین مخصوصاً مادر گرفته است و کودک اغلب در چنین مواقع مرگ رقیب را آرزو میکند. باید دانست که مرگ بنظر کودک تقریباً مفهوم غایب بودن و از نظر دور شدن را دارد.

پس بر والدین واجب است تا با بدنیا آمدن طفل جدید از توجه و محبت خویش به اطفال بزرگتر غافل نگردیده و عشق و علاقه بیشتر به آنها مبدول نگردد.

دخترک باحو نرسدی جواب میدهد: بلی مگر سطل ما را دو باره بیاورید!

یک طفل دیگر گفته: دلم میخواهد اینم جو چه را با یک توپ بدل کنیم چون دندان ندارد، رویش سرخ است و بومی دهد.

(شارل بودون) در یکی از کتابهای خود بنام (روانکاوی و یکتور هوگو و مطالعه بر (آنا روی) در یافته که هوگو در کودکی بسختی دچار این عقده بوده مگر از طریق به گرازی و تعالی بر این عقده ناخود آگاه پیروز آمده و عقده فروتری ناشی از رقابت را بصورت شاعرانه های جاودانه شعر وادب ترمیم کرده است.

ویکتور هوگو ازدو برادر خود کوچکتر بوده و در سالهای نخستین کودکی از ضعف مزاج رنج میبرد پدر و مادرش هم چندان توجهی به او نداشتند این

مختلف را سبب میشود که البته بالای شخصیت کودک رول عمده دارد.

اوضاع خانوادگی و طرز رفتار پدر و مادر خواهر و برادر با کودک در ریشه دار شدن ویا ضعیف و حتی بی اثر شدن آن تاثیر بسزائی دارد. وظیفه والدین است تا بر موز روانشناختی و تربیتی و تربیت کودک تا اندازه ای آشنائی حاصل نمایند و باید از تباطؤ خود را با فرزند آن آطور تنظیم کنند که از اخلاقیات عاطفی برکنار بماند و حسادت و نفرت را بمعبت و عشق تبدیل بسازند. خوشبختانه اکثر کودکان بزودی بالای این نوع کینه و نفرت غالب گردیده و قدرت آفرینانند که محبت و صمیمیت صادقانه و کودکانه را جانشین آن کنند.

بیدار شدن این عقده در کودکان زیاد هم ایجاد نگرانی را نمی نماید زیرا امکان آن موجود است که عقده مذکور به وجهه نیکو و موافقت آمیز حل شود.

ناگفته نماند که داشتن خواهر و یا برادر برای زندگی آینده کودک عقده محسوب میشود زیرا بزرگ شدن با خواهر و برادر آمادگی است برای زندگی در اجتماع آینده.

حل عقیده حسادت برای زندگی آینده کودک نهایت ضروری است زیرا همین نوع حسادت ها را بعد ها در مورد همسفری ها و نزدیکان خود معمول خواهد داشت.

روانشناسان از وقتی که متوجه این عقیده شده اند مطالب جالب و دلچسپ از زبان خود کودکان جمع آوری نموده اند. از جمله این دو مطلب را برای خوانندگان ارائه میداریم:

یکی از روانشناسان میگوید: من دختر پنج ساله ای را می شناسم که صاحب برادری شده بود روزی یکی از دوستان بشوخی از وی پرسید: آیا میخواهی که من نوزاد را در سطل خاکریزه انداخته و بیرون بیندازم؟

هرگاه نزدیک خانواده نو زاده تولد میشود کودک بزرگتر این تازه وارد را رقیب خود دانسته و نسبت باو شدیدا احساس حسادت مینماید که این حالت در او گمراهی بسیار ایجاد میکند و این بصورت ناخود آگاه همان کینه بزرگتر نسبت به کوچکتر است و به اشکال مختلف عکس العمل از خود نشان میدهد که ریشه اغلب اختلافات و نزاعهای جزئی بین اطفال را همان رقابت های کودکانه تشکیل میدهد که در مواقع مختلف برانگیخته شده و بروز میکند که سبب نگرانی والدین می گردد.

سوزده بعضی آثار ادبی، رومانشها و نمایشنامه ها را نیز همین عقده های کودکانه میسازد.

داکتر کوکر در کتاب خود (کودکان عصبی) می نویسد: علاوه بر مشاهدات درویشی در روزنامه ها و جرایدها میتوان موارد بیشمار در این زمینه ملاحظه نمود.

از جمله در یکی از روزنامه های معتبر یکی از همالک متروقی خبری بچاپ رسید بود بدین شرح:

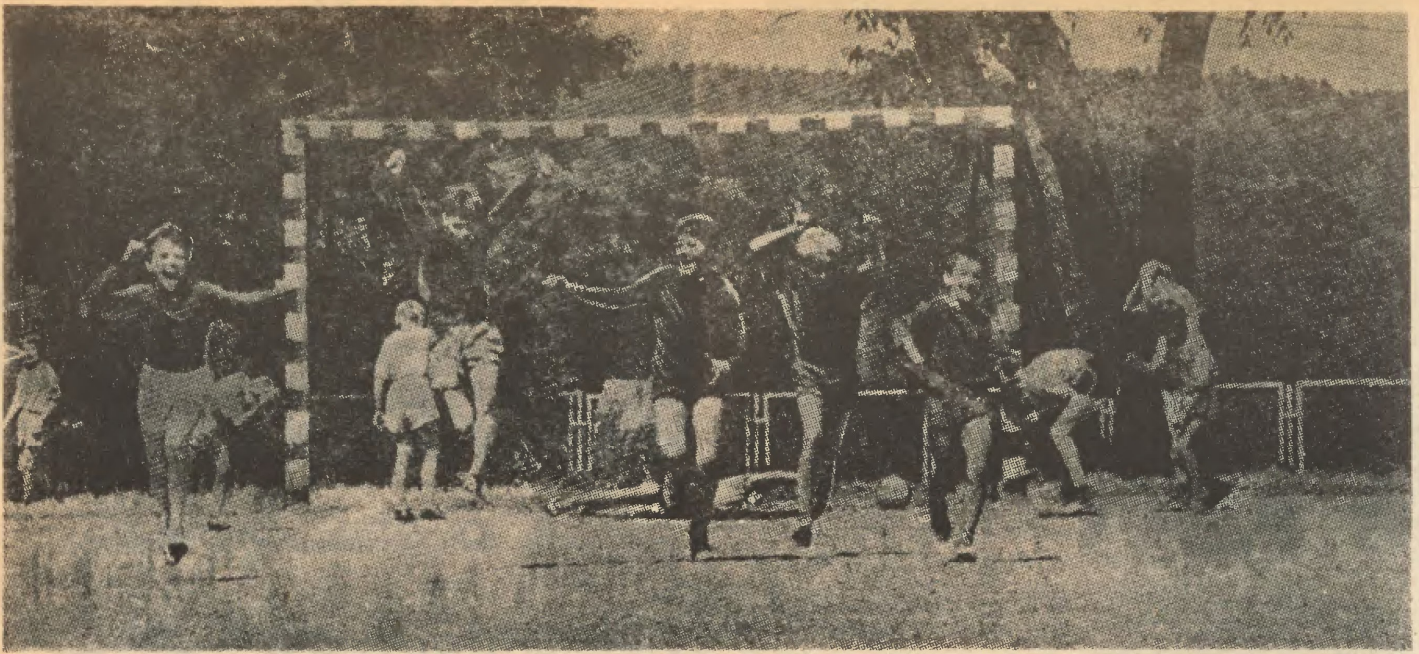
بسیار ساله و هشت ماهه که نسبت به خواهر چند روزه خود شدیداً حسادت می کرد از یک غیبت کوتاه والدین استفاده نمود نو زاده را با اندازه لبت و کوب می نمود که مادر و پدر هنگام بازگشت با جسد بیجان نوزاد مواجه میشوند و آثار ضرب و خراش بسیار در بدن لطیف او مشاهده میکنند. اغلب رویای کودکان از همین عقده ها سرچشمه میگیرد که با تغییر و درک درست آن میتوان به گسرتاری هوایی او پی برد.

قابل تذکر است که اگر این عقده حسادت با خواهر یا برادر در او آن کودک کسی به نحو مطلوب گشوده نشود بعد ها به اشکال مختلف از جمله بصورت دشمنی و کینه نوی حسد احساس گناهکاری، عقده شرم و خجالت، نگرانی و افسردگی در میاید و بطور خلاصه باید گفت حالات



فراهم نمودن وسایل نقاشی برای کودکان و تشویق آنها دویتر باعث شگوفائی استعدادشان درین رشته میشود.





صحنه‌ای از ورزش اطفال در اتحاد شوروی



توجه : ریوسفری

## فرصت‌های تازه تعلیمی برای جوانان و اطفال اتحاد شوروی در (۵۶) زبان کتب برای اطفال چاپ میشود و بیش از (۷۰) نوع نشریه و مجله مخصوص اطفال وجود دارد



آنها به مطالعه کتب دلچسپ می‌پردازند

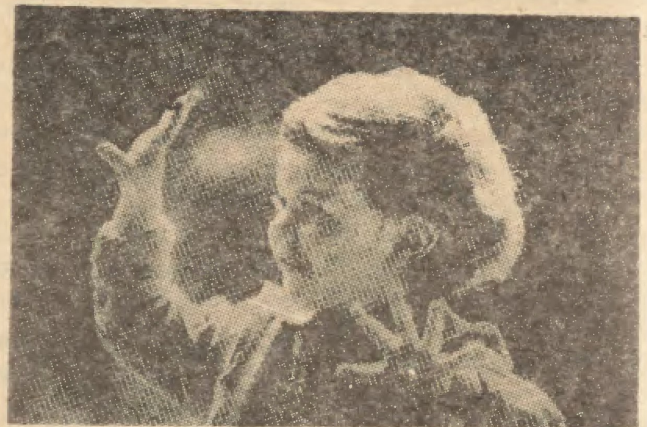
بیک نوع فعالیت حرفه‌ای وعادت به کارهای از قبیل راندن تراکتور، قطار آهن و کار در فابریکه یک اساس محکم مادی برای تعلیم و تربیه گذاشته است.

در اتحاد شوروی اکنون (۱۵۰۰۰۰) مکتب عمومی برای آموزش و پرورش جوانان و اطفال موجود است و اعمار مکاتب جدید ادامه دارد. تنها در سال جاری اعمار چندین صد تعمیر برای بیش از یک میلیون نفر در نظر گرفته شده که در نتیجه آن تسهیلات بهتر درسی از لحاظ اتاق‌های متعدد برای دانش‌آموزان میسر خواهد شد همچنان با اعمار مکاتب مجوز سالون‌های بیشتر مطالعه و اتاق‌های استفاده از ماکه و مواد علمی که با سبک‌ها نیز مجهز خواهد بود در دسترس این نسل‌های تلویزیونی، تپ ریکاردها و پروجکتور فعال و پرنحرک قرار خواهد داشت.

دستگاه‌های صنعتی اتحاد شوروی بمنظور کمک در پیشرفت تعلیم و تربیه مدرن ترین وسایل را بدسترس مکاتب می‌گذارد تا شاگردان طور بهتر و آسان تر معلومات جدید بپذیرند و درصحنه ۴۳

بدون شك وقوع انقلابات علمی و تکنالوژیک در جهان کنونی باعث شده تا کارگران، تکنیشن‌ها، انجینیران و سایر اقشار مؤلفه‌طور مداوم مهارت‌های شان را بمنظور معامله سریع و موثر با مسائل بیسود و انکشاف بخشند که این امر به پیمان خوبی در کشور پیشرفته اتحاد شوروی مراعات گردیده است. اکنون در جمیع ساحات تولیدی عملیه کار در همه اوقات با تعلیم و تربیه توأم بوده و شامل تجدید تربیه پرسونل است که این امر بذات خود مسوولیت‌های جدیدی را بدوش تعلیم و تربیه گذاشته است.

بافر نظر داشت این امر مقامات اتحاد شوروی تعلیم و تربیه را بحیث یکی از ساحات عمده و حیاتی برای خلق آنکشورتلقی میکند که نه تنها هر جوان، طفل و تبعه اتحاد شوروی را با تفاهم عمیق در مورد تنظیمات اساسی طبیعت و جامعه مجهز می‌گرداند بلکه همچنان بانها می‌آموزاند که چگونه دانش بیاموزند و فکر کنند. آماده ساختن مجدد جوانان برای کار در ساحه تولیدات مادی و انتخاب صحیح حرفه از طرف شاگردان و محصلان در زمینه از اهمیت خاصی برخوردار است. انکشاف علاقه در هر شاگرد



یکی از اطفال شاداب

اتحاد شوروی در پهلوی سایر فرصت‌های بی‌سابقه‌ای که بعد از انقلاب کبیر اکتوبر در رشته‌های مختلف حیات اجتماعی و سیاسی برای خلق آنکشور میسر ساخته است تسهیلات خوب تعلیمی و تربیوی را مطابق ایجابات عصر و زمان نیز با اختیار خلق آنکشور قرار داده است. اتحاد شوروی به عصر تعلیم و تربیه بحیث تهداب عظیمی برای پیشرفت فرهنگی و انکشاف دانش علمی و تکنیکی توجه خاصی مبذول نموده و سرمایه‌گذاری‌های قابل ملاحظه در این ساحه بعمل آورده است.



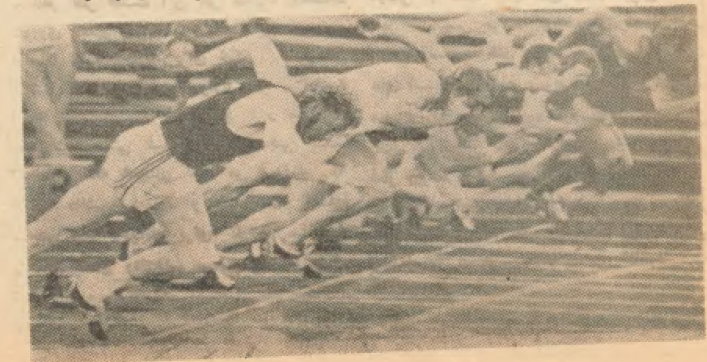


## اینک فقط چند هفته دیگر به شروع بازی های المپیایی ۱۹۸۰ باقیمانده

طوری که علاقمندان ورزشی آگاهند بازی های المپیایی برای سال ۱۹۸۰ در مسکو برگزار میگردد که آمادگی برای بازی های مذکور از مدت ها است که با جدیت تمام ادامه دارد. در ضمن اینهمه تپ و تلاش ها نباید مساعی کشورهای گیتی که بعضا قصد سهمگیری در المپیای ۱۹۸۰ را دارند ننشود نادیده گرفت اشتیاق ملل جهان برای آگاهی ازین آمادگی ها و حصر ندارد به تاسی از همین نیک بینی ها و علاقمندی ها اخیرا بدعوت مردم آسترلیا و نیوزیلاند که بایستی ژورنالستانی را که از ورزش و باز یبانی که قرار است در المپیایی ۱۹۸۰ انجام پذیرد، از کشور های شامله، آمادگی کشور های شامله و همه و همه مشخصات دیگر پوره معلومات داشته باشند وضمنه به لسان انگلیسی خوب بلدیت داشته باشند در آسترلیا و نیوزیلاند بفرستند تا در یونیورسیتی ها، انستیتوت ها، رادیو تلویزیون، جراید و نشریه ها، در باره آمادگی و تدارکات بازی های المپیای ۱۹۸۰ معلومات کامل ارائه بدارند که این دعوت پذیرفته شد و تروپسی از ژورنالستان روانه کشور های متذکره گردیدند تا بایست که معلومات همه جانبه را در اختیار منابع اطلاعاتی و نشراتی شان بگذارند (یاتر بیان) نماینده بازی های المپیای در

آسترلیا گفت: مردمان شوروی زیاد دوستدار ورزش اند و بهلوانی را می پسندند. بازی های المپیای که فقط چند هفته به برگزاری آن مانده است از همین اکنون علاقمندی فراوانی از تمام قاره ها نسبت به آن ابراز گردیده و پیوسته در صدد کسب اطلاعات تازه در زمینه اند. «بیتر گوتز» سکر تر ورزشی سدن گفت که:

المپیای مسکو داغترین حادثه ورزشی دهه نیم قرن موجود بشمار میرود. نامبرده ژورنالستان شوروی را در قسمت به اختیار گذاشتن اطلاعات مکمل ورزشی در باره المپیای ۱۹۸۰ برای آسترالیایی ها کمک فراوان کرد. هر چند که با پرواز طیاره از سدن تا مسکو ۲۴ ساعت وقت را در بر میگردد لکن برای اینکه خود با چشم سر ناظر جریان بازی های المپیای باشند از همین اکنون ورزشدوستان تلاش برای رسیدن به مسکو، محل برگزاری بیست و دو همین بازی های المپیایی ادامه دارد. بهین ترتیب (دایمی باتواین) نماینده ورزشی شهر نیوزیلاند خبر داد که همین حالا قسمت زیاد هو تل و سایر مراکز اقامت از طرف سهمگیرندگان بازی ها ریزرف بیصبرانه در صدد فرار رسیدن موعدا جرای مسابقات اند. موصوف متذ کر گردید که



آمادگی برای دوش در مسابقات بازی های المپیایی ۱۹۸۰

مهمان نوازی شوروی ها خیلی ها چشمگیر و قابل یاد آوری است. نمایندگان ورزشی و ژورنالستانی که جهت ارائه جواب به پاسخ نامه نگاران ورزشی نیوزیلاند و آسترالیای بران کشور های رفته بودند میگویند که دو ساعت تمام در باره چگونگی بازی های المپیایی ۱۹۸۰ و مشخصات آن سوال شد و دو ساعت دیگر پاسخ ها را دربر گرفت. علاقمندی پیش از حد آسترالیایی ها برای آکپی از جریانات ورزشی ۱۹۸۰ مسکو اینست که ورزشکاران آسترالیایی در بازی های ۱۹۷۶- المپیایی مقام نهم را حایز و بدو یافت مدال طلا نا یل نگردیده بودند معذالك اینبار خیال دستیابی به چنین مدال را دارند. (کن بوت) یکتن از مبصرین ورزشی متذکر گردید که المپیایی ۱۹۸۰ به نوبه خود در رشد استعداد های ورزشکاران، در توسعه انواع ورزش ها و فعالیت های نو ورزشی جان تازه ای بخشیده. کتاب



بهلوانی جز پروگرام های ورزشی ۱۹۸۰ المپیای مسکو میباشد.

## از آواز خوانی در کاباره تا پرده فلم های سینمایی

در پنجا از يك هنرپیشه و آواز خوان زن حرف میزنیم، آواز خوانیکه در سنین کودکی در آسمان هنر، ستاره اش تابیدن گرفت و خود حیثیت ستاره فروزان هنری را یافت این زن (ایوگاتشوفا) است که اینک در بسیاری از کشور ها هنرش مورد استقبال فراوان قرار گرفته، با او آشنا شده و صمیمانه دوستش میدارند. وی ابتداء در حلقه مسابقه دهندگان آواز خوانی (هوپر طلایی) یا (افسانه طلایی) شامل گردید و دیری نگذشت که راهش را در تلویزیون باز کرد او دیگر هنرپیشه تلویزیون شده بود و فقط همان میلودی همه پسند نخستین او بود که مشهور ساخت و بر سکوی شهرتش نشاند، او نه تنها يك آواز خوان كوچك نه بلکه يك رقصه كوچك نیز بود. از همان مراحل ابتدایی برای ظا هر شدن (یوگاتشوفا) با بیحوصلگی انتظارش برده میشد. در سالون های کنسرت از خارج و داخل استقبال گرم می باشد و اینهمه استقبال از وی، باعث گردید که (یوگاتشوفا) در ردیف هنرپیشگان شماره يك در آید. آواز های فراوان وی ریکا رد گردید. همه میبوتانه از هم میپرسیدند چه شد که یکبار چنین حلقه افتخارات هنری بوگاتشوفا



# بمب‌های نیوترونی، دشمن شماره یک صلح و آرامش بشریت

های سدید و سایر امراض مدهشی و موشوف که مرگ راحتی در قبال دارد تهدید میکند و فیصله‌ناپذیری که اگر احیاناً زنده بماند، اثرات نامطلوب آشفته های نیوترونی و غیره عوامل ناشی از آن در اشخاص مزبور باعث میشود تا فرزندان، نواسه ها و نسل های بعدی ایشان نافرمانی و خلفه بدینا بیابند. اطفال مقصومی که قرار است مثلا پنجاه سال بعد بدینا بیابند مگر چه گناهی دارند؟

اینکه اضلاع متحده امریکا قسمت اعظم بمب های نیوترونی را استحصال داشته است بجهت آنست تا با ساز هم مردم را در اسارت نگه دارد و از استعمار حایه کرده باشد. اینجاست که موجی از اعتراضات بخاطر جلو گیری از ساختن بمب های نیوترونی بالا گرفت تا باشد که کشور های شامله ناتو را متوجه این امر ضد امنیت، آسایش و صلح بشریت گردند. از آنجائیکه جبهه نیان مشتاق صلح کامل در سراسر جهان اند مساعی همه جانبه برای صلح ادامه دارد لازم می آید که به تولید بمب های نیوترونی که تراژیدی بشر در آن نهفته است هر چه زود تر پایان داده شود صرف نظر از اینکه انحصارات ناتو برای تولید انواع اسلحه ها قابل تحمل نیست و این غیر قابل باور است در عصر یک علم و نخیک به اوج شکوفایی خود رسیده (ناتو) انحصارات تولید اسلحه را بدوش دارد. در واقع میشود چنین تفسیر کرد که آنانی اسلحه های نیوترونی را بدست دارند که دشمن بشریت بوده و میخواهند جنگ را در جهان آتش بزنند که برای صلحجویان و صلحستندان این یک امر یست گران و غیر قابل تحمل، چه جهان نیاز مند صلح سراسری است. بودجه نظامی امریکا (بناگونی) قسما وقف ناتو گردیده و از همینجاست که در اروپا (۷۰۰۰) نوکلئور و مراکز و پایگاه های بمب های نیوترونی دارد. در حال اگر جلو تولید بمب های نیوترونی بطور قطع گرفته نشود دیر یا زود جهانیان را یک فاجعه بزرگ که کنون بخاطر بمب های نیوترونی بسوی ایشان کمین کرده، تهدید خواهد کرد. از همین اکنون آنانیکه آگاهند این امر ضد امنیت و صلح را به بررسی گرفته و پس از قضاوت میداند که مسوولیت آتراجیه کسی و یا کشوری بعهده دارد. لکن بطور قطع تلاش پاسداران صلح جهان، تلاشی انسانی و نافع ترقی پسندان و صلحجویان و نو عیستان، تا باشد که جلو تخریبکاری های اهریما نه گرفته شود و نه امپریالیزم، نه ارتجاع و نه هیچ نیروی دیگر ضد انسانیت، جلو پیشرفت نیروهای ترقی و زحمتکش جهان را نتوانند سد شوند.

بمب های نیوترونی که تدبیر آن از طرف کشور های امپریالیستی رویدست گرفته شده است وسیله ایست برای ناآرامی کتله های بشریت که بهیچا میشود آنرا دشمن صلح و آرامش شناخت. از یرو کشور هائیکه خواهان ساختن بمب های نیوترونی خاصا کشورهای اروپای غربی شامله پیمان ناتو اند. بایستی به او شان هشدار داد که نباید صلح جهان را به مخاطره بیندازند که کنفرانس صلح جهانی متعقد برلین در فور وری سال جاری بیشتر روی این امر انسانی که باید جلو ساختن بمب های نیوترونی گرفته شود، بیشتر تاکید میوزد. یکن از مریوطین پیمان ناتو در اروپا جنرال هایک مدعی است که بمب های نیوترونی از بدو پیدایش آن پیوسته باذلت تعقیب و یا دشده است و در انتظار منحنیت یک هیولا عرض وجود نموده. یقینا هم همینطور است چه کشور های سوسیالیستی منحنیت پاسداران صلح در جهان همه وقت مخالف ساختن بمب های نیوترونی اند. اینک منا بمع پروپا گندی غربی با جدیت تلاش دارند تا- ظاهرا ثابت سازند که بمب های نیوترونی فقط وسیله ایست مثل سایر وساییل جنگی منتها (کمی بهتر) امریست نابخشودنی چه همین بمب های نیوترونی است که قیافه منحوس مرگ را جلو و جلو تردید کان کتله های کانون بشری قرار میدهد. ناظرین را عقیده برینست که بمب های نیوترونی بیشتر مایه متلاشی شدن نسل های کنونی میگردد که جنبه تخریبی آن بهر آ تب بیشتر از بمب های هستوی است. شدت قوای بمب های مزبور بدجیست که هر کجا زنده جانیست بمعرض رسیدن آن در یک سرزمین همه رایگسره به نیستی و مرگ میکشد. بمب های نیوترونی را که وحشی مستبد یاد کرده اند. با انفجار آن توفانی بوقوع می یوندد و سرعت نیوترون هائیکه از آن خارج میگردد (۴۰۰۰۰) کیلو متر فی ثانیه محاسبه گردیده است که بمحض اصابت در جسم حشرات وجود را یکسره تخریب و سپس بالای آنانیکه در فواصل بعید تر قرار دارند در وجود ایشان یکنوع سمم بار می آورد و ایسن تعداد خودشانرا در قطار مردگان ردیف میکند حتی در فواصل (۷۰۰) متری انفجار، حشرات بدن زن جانی مرگ را در خود زخمه میکند چه شعاع تسیکه از اثر انفجار بمب های نیوترون بدید و تادور دست ها میدود از اثرات بدنامی از آن بطور حتم دوهفته بعد مایه نابودی افراد محله مذکور میگردد چه حتی در فواصل (۱۷۰۰) متری، ده فیصد با شند گمان آن مژه مرگ را می چشمند و نود فیصد متباقی را نیز سرطان



صحنه از فیلم (زن آواز خوان) که در آن

«یوگاتسوف» رامی آید.



«یوگاتسوف» در کنار مرد ایده آل.

فیلم هنریشه چون «یوگاتسوف» تا آندم مطرح نبود زیرا اکثر کرکتر فطری «یوگاتسوف» با صحنه های فیلم مطابقت منکوروبی ندارد و این ضعف و نقطه تنزل فیلم است. وقتی موزیک به فغان می آید و «یوگاتسوف» برای خواندن آهنگی حنجره میگشاید معمولا آهنگ های تراژیدی که خودش همچو آهنگ ها را دوست دارد واکثرا خودش آهنگ هایش را کمپوز میدارد، میسر آید. اینجاست که تماشاگر در جهان هنر شگرف و صدای اعجاز آمیز هنرمندش فرو میروند و در پایان آهنگ در می یابد که چه ستاره و هنریشه فروزان و موفقی در برابرش هنرمایی کرده است. (زن آواز خوان) نیز فشنگترین آهنگی است در فیلم که خیلی ها ماهرا نه از حنجره طلایی این زن بیرون شده و بیرون از چهار دیواری سالون ها تا بیرون ها میروند و بدون تردید این آهنگ نام با مسمانیت برای فیلم مزبور از نگاه «یوگاتسوف» که خود توانایی شعر گوئی دارد، اکثرا اشعار خودش را می خواند. شعر یک معرفت است و یک نیاز، نباید دروغ در شعر راه داده شود، شعر باید میرا از اشتباهات باشد. چیزیکه باعث شد تا از هنریشه کاباره ای که دیگر اینک اوبازگی ها در فیلم ظاهر گشت و اسمش روی زبا نها نشست، اینجا گزارش بدیم همانا ابتکارات هنری «یوگاتسوف» است و درخشش ایسن ستاره جدید امایش از حد تصور موفقی زیبا، با استعداد و صاحب خلاقیت هنری.

کاباره بود و اینجا هنریشه موفقی فیلم کرکتر «یوگاتسوف» یک کرکتر نمونه وی است که با اندیشه جدی و عالی کار های هنری اش را دنبال مینماید و همه مسائل محوله هنری را با کاوش و تعمق به بررسی میگردد. در فیلم (زن آواز خوان) تمام مسائل فیلم روی خود او که قهرمان فیلم است می جرخد، روی خودش که در آواز خوانی یدطلا دارد که از طرف اولیای امور هنری این یک آغازیست برای پیروزی های چشمگیر و همه پسندیدنی. «یوگاتسوف» در فیلم (زن آواز خوان) نام مستعار «اناتر یلسوف» را گرفته بود. موضوع فیلم سراسر صداقت و درستکاری در ارتباط با مسائل معاشرت بود و ابقاء گر عین کرکتر هادر بیاتی نیز بود و از نگاه او دو رنگی را هنر پذیر نیست. وی بیرو همان مقوله ایست که هنر و هنر موسیقی عاری از ریا همانست که از دل برخیزد و بر دل تسبند و فقط اثر خاص و دست نخورده بر قلب بگذارد. اصلا در قدم اول برای ستاریو نویسی و نویسنده داستان



(الیزابت) اجازه نداشت که دیگر انتظار بکشد و باید تصمیم خود را می گرفت . مادرش او را آرام نمیگذاشت و باید در بین این دو مرد یکی را انتخاب می نمود این دو مرد اساساً با هم فرق زیاد داشتند یکی آن شاید هنوز به مرحله مردانگی نرسیده بود در حالیکه يك سال از الیزابت کوچکتر هم بود . او بیست و يك سال داشت و دختر بیست و دو سال . طبیعی است این مرد که اسوش (تیور) بود يك جوان زیبا و دو ست داشتی بود اما خیلی پس رفته و خجالتی که در هر فرصت دست و پای خود را گم می کرد . اگر کسی با او صحبت می نمود فوراً از خجالت سرخ می شد . انسان بسادگی می توانست ببیند که این جوان نادر گوش در عشق الیزابت غرق بود و او را می پرستید . اگر دختر را نگاه میکرد ضربان شدیدی قلبش حتی از سینه جشمانش در می آمد . این پس رفتگی مانع اظهار عشق او به دختر نمی گردید در مجالس با او مانند يك طفل پیش آمد می کردند . اما با وجود سن کم خود جوان قابل ازدواج و خیلی فعال بود . زیرا او تحصیلات

با او مطرح می کرد . مادر الیزابت می گفت : دیگر با اعصاب من بازی نکن ، چون این روش تو دیگر فایده ندارد . چرا بالاخره تصمیم نمی گیری ؟ دخترک جواب میداد : - بخاطر یکه (تیور) صدمه تبه بیشتر خوش می آید پس او را به اندازه ای دوست دارم که فکر میکنم مادرش هستم صرفاً . او تا کنون موضوع را برای من واضح نساخته است . - تو باید با او مذاکره نمایی . - تو او را خوب می شناسی . اگر میخواهم که به عشق خود اعتراف کند از نزد من بگریزد و بعد يك دسته گل بزرگ برای من بفرستد و به این صورت از عشق خود حرف می زند . مادرش گفت :

- خوب اگر اینقدر احمق است بسا بد با قسمت خود بسازد . من بتو يك هفته دیگر وقت میدهم تا تصمیم را بگیری . از این زیاده دیگر انتظار نمی کشم دیگر کافی است . الیزابت يك هفته انتظار نگذشت . بلکه همان روز میخواست موضوع را بیکطرفه کند

- بالاخره ... یکرز او را خواهد ساخت . و آنوقت بدون خد ا حافظی و به سرعت از اتاق خارج گردید او رفت . الیزابت تا روز آینده انتظار کشید در ضمن قبل از ظهر روز دیگر برای او يك کتاب آوردند که يك رمان انگلیسی بود این کتاب را (تیور) فرستاده بود . الیزابت کتاب را با بی اعتنائی در العاری کتاب ها گذاشت و بایک قهر و خشم بسی نظری که حکایت از مایوسی و احساس تحقیر در خود میکرد از جشمانش می درخشید . با خود فکر کرد که : « در عوض اینکه عشق خود را بمن اعتراف نماید ، بمن کتاب می فرستد . حتی به این صورت نیز نمی شود يك کلمه از زبان او در آنوقت به جستجوی مادر خود شتافت و با ملال خاطر به او گفت :

- مادر ، من تصمیم خود را گرفتم . من زن (گیزا) می شوم . او را برای طعام شام دعوت کن . من به او قول ازدواج میدهم . - اوه ! بالاخره ... وکی رادوست داری ؟

و قتی که چندماه بعد از مرگ شوهرش در بین کتاب های خود به جستجو مشغول بود يك رمان قدیمی انگلیسی بدستش افتاد که فوراً آنرا ساخت . این کتاب هدیه (تیور) بود که در آنوقت برایش فرستاده بود . الیزابت در حالیکه کتاب را بدست داشت در فکر عمیقی فرو رفت . او (تیور) را بعد از آن دوسه مرتبه سر سری دیده بود . (تیور) بالای مزرعه خود مقیم شده و بندرت به شهر می آمد . دیگر هیچوقت با او تماس نگرفته بود .

الیزابت در حالیکه تبسمی بر لبانش نقش بسته بود با خود فکر کرد : « در حقیقت او را دوست داشتم » آنوقت خود را مشغول مطالعه کتاب نمود . بعد از مرور دوسه صفحه دفعتاً از بین کتاب يك مکتوب بیرون افتاد که به اسم او آدرس شده بود . متعجبانه آن را باز کرد . در نامه (تیور) به عشق خود اعتراف کرده و از او خواستگاری نموده بود . در اخیر نامه چنین نگاشته شده بود :

- اگر من اشتباه می کنم و شما مرد دیگری رادوست دارید ، در آن صورت حاضرم انتظار بکنم . این انتظار هر قدر که طول بکشد من خسته نخواهم شد حتی تا پایان عمرم . در آینده قلب من دیگر هیچ چیزی انعکاس نخواهد داشت غیر از موهای نضوری رنگ چشمان آبی پر رنگ بنفشه ، اندام باریک و دخترانه و دستهای ظریف و قشنگ شما . این عکس برای ابد در قلب من باقی خواهد ماند . و اگر شما بعد از بیست سال هم مرا نخواهید . و یا بعد از چهل سال هنوز هم من در انتظار شما خواهم بود . قدردان حرف شما کافی است . الیزابت دقایق زیادی را جمع به این راه عجیب قسمت و سر نوشت فکر کرد آنوقت در جستجوی آدرس (تیور) افتاد و بعد از آنکه او را در یافت فقط این چند کلمه را بوی نوشت :

من تنها هستم و به شما احتیاج دارم . (الیزابت )

درین دو روز (تیور) به بودا پست آمد . او دیگر آن جوان خجالتی و زیبا نبود . بلکه يك مرد چهل و چهار ساله و متین و خیلی قشنگ با حرکات سرشار از زندگی . پوست نضوری رنگ آفتاب ساخته و اندام باریک در مقابل او ظاهر گردید . آنها هیچ کلمه ای از گذشته یاد نکردند . الیزابت از اینکه اعتراف کند در آنوقت کتاب هدیه او را حتی باز هم نکرده بود خجالت می کشید مرد را نیز خاطرات گذشته توأم با زردگی از یاد آوری سال های سپری شده مانع می شد .

از این وقت به بعد (تیور) هفته يك مرتبه به بودا پست می آمد هنگامیکه خزان فرارسید . برای دایم در بودا پست مقیم شد . آنها همیشه با هم به تئاتر ، سینما و گشت و رفتند . انسان همواره هرسه آنها را با هم یکجا میدید

اثر از (شولت فون هرزانی) نویسنده شهر مجارستانی

ترجمه از (حجاز)

# يك مرد انتظار میکشد...

خود را در رشته زراعت درونیور سیتی خاتمه داده و يك مرد متکی بقد بود پدرش دارایی زیادی را بعد از مرگ به او میراث گذاشته بود .

مرد دیگر بیست و دو سال داشت و زیبا نبود . اما در مقابل ، رفتار خیلی جدی آرام و متین داشت او حقوق تحصیل کرده بود و از جمله حقوق دانان جوان و موفق به شمار می رفت همه می گفتند که در دفتر کارش به او خیلی اهمیت و احترام قایل هستند ارتقای او در مسلكش آرام و موفقیانه به پیش میرفت ، انسان میتوانست بسنجد که معاش او بعد از سپری شدن پانزده سال چقدر خواهد بود و اطفال که تا آنوقت بدنی می آورد چند ساله می شدند و چگونه باناز و نعمت پرورش می یافتند . او هم عاشق الیزابت بود اما در هنگام رو برو شدن با الیزابت لکنت زبان به او دست نمیداد و اگر با او هم صحبت می گردید از خجالت سرخ نمیشد . او از عقب عینک های خود بصورت جدی الیزابت را می نگریست خیلی واضح و سنجیده فواید این ازدواج را

و این سوال حل شود . زیرا خودش هم دیگر حوصله نداشت . بعد از ظهر همان روز (تیور) برای صرف جای بمنزل شان آمد به مجردیکه مسا در ش آنها را تنها گذاشت آنوقت (تیور) دوباره سراز با هم کرد و بانگاه های مضطرب و نا آرام اطراف را می نگریست . الیزابت تصمیم گرفته بود که سرال عشق و ازدواج را مطرح کند و از لابلای این گفتگو نتیجه حاصله را هر چه که بود بگیرد . بنابراین با لحن جدی پرسید :

- (تیور) بمن بگوید چرا ازدواج نمی کنید ؟ مرد جوان تابنا گوش سرخ گردید . « پاله جای را که در دست داشت می لرزید و آن رادوباره در جایش گذاشت آنوقت بالکنت زبان و لبان لرزان جواب داد :

- برای اینکه ... برای اینکه من ... که من خیلی عاشق هستم . اوه ! بالاخره ... وکی رادوست دارید ؟ جوان در حالیکه خیلی دست و پاچه شده بود از جایش بلند شده گفت :





مادر، دختر و (تیپور) را •

يك روز (تیپور) به الیزابت گفت كه میخواهد چند دقیقه تنها با او صحبت نماید. ضربان قلب الیزابت از هیجان به طیش در آمد و همان لحظه تصمیم گرفت كه این موته بدون توقف در خواست او را بپذیرد • بالاخره می توانست زن مردی شود كه او را از صمیم قلب دوست داشت • هنگامیکه تنها شدند در حالیکه مرد داستان او را گرفت بملايمت گفت: من میخواهم يك موضوع مهم را با شما در میان بگذارم ... من عاشق دختر شما هستم و میخواهم با او ازدواج كنم • او نیز مرا دوست دارد در موضوع سن و سال با هم بتوافق رسیده ایم • امیدواریم كه شما با این وصلت رضایت داشته باشید •

در لحظات اول تمام اشیا در مقابل چشمان الیزابت به چرخ در آمد و نزدیک بود تعادل خود را از دست بدهد • و ازینكه سرنوشت یکبار دیگر با او چنین معامله ای نموده بود، خیلی متاثر شد •

اما بزودی جلو احساسات خود را گرفت • آنوقت بدون كدام حرفی از جای خود بلند شد و مکتوبی را كه تیپور چندین سال قبل برایش نوشته بود و هنوز آنرا درزوله میزد تخریر خود را احتیاط نگه میداشت آورد بدستش داد و گفت: «آخرین سطور نامه را با آواز بلند بخوانید» •

مرد، آنرا با آواز بلند خواند و در حالیکه با سر خود اشاره مثبت می نمود اظهار كرد: - بلی همینطور است • موهای نضواری رنگ، چشمان آبی پرنگ بنفشه، اندام باریك و دخترانه و دست های ظریف و قشنگ، این بكلی صفات (ایوا) است •

(ایوا) امروز همچنان زیبا است كه شما در آن وقت بودید من عاشق دیوانه وار این تصویر دخترانه هستم و تا به امروز به او و فادار ما نده ام با او شما دوباره بمن مراجعت می كنید • می فهمید چه می گویم؟

الیزابت سكوت كرد • آنوقت در حالیکه اشك در چشمه اش حلقه زده بود جواب داد: - من شما را خیلی دوست داشتم تیپور ! چیزی كه من به شما احساس می كردم زیادتیر احساس مادری بود • شما آنقدر خجالتی و پس رفته بودید و به كمك احتیاج داشتید كه انسان مجبور بود شما را دوست داشته باشد • در عمق روح خود به شما مانند پسر خود نگاه می كردم و اینك می بینم كه سر نوشت نیز چیزی دیگری نمیخواهد • من (ایوا) را پرسش می كنم و برای او نیز همچونك احساس دارم • بروید با هم خوشبخت باشید • آنوقت دست خود را بالای دست او گذاشت گفت :

- صرف عاشقان وفادار پیدا نمی شوند • بلکه مادر ان فدا كار نیز وجود دارند •

پایان





تهیه و تنظیم : صالح محمدکسار

## حدول کلمات متقاطع

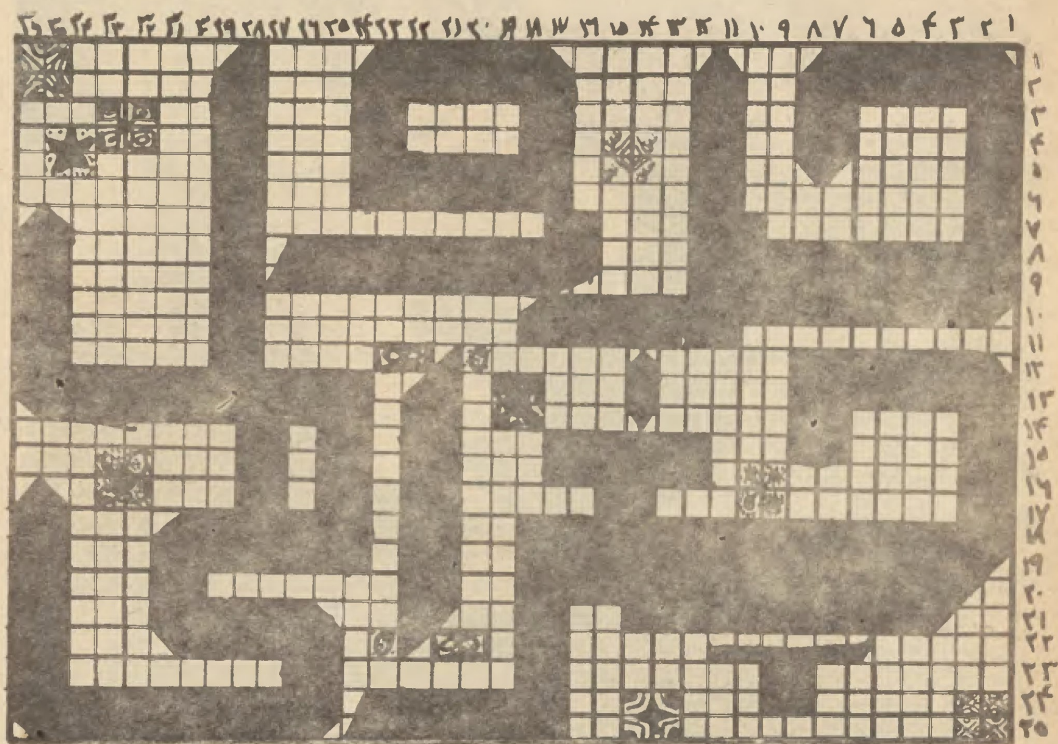
افقی:

از خزندگان، ۳- بدون حرف چهارم منظم آن منکر میشود، یکی از ممالک عربی، میبند به پشتو، ۴- یکی از ولسوالی های کشورما، بانغیر حرف دوم سنگ مرمر میشود، امید، ۵- بدون حرف آخر بهار است، پایش رافطع سازید سازید امر میشود، منظم آن گوزر است، ۶- از شهر های ممالک شرقی، بدون حرف آخر منظم آن نیک است، آخرش راکم سازید عطر میدهد، ۷- من به پشتو، نمیشود، سیم پراگنده، ۸- گاز نامکمل، مادر عربی، ۹- یکی از ولایات شرقی کشورما، یکی از مراکز جهان، ۱۰- یکی از ممالک دنیا، بانغیر کم دریای گنگا میشود، سرحدین افغانستان شوروی را تشکیل میدهد، ۱۱- یکی از کشورهای آمریکایی، پنهانی است، ۱۲- از آسیا میبراید، باجمع حرف میم و حذف الف یتیم میشود، ۱۳- قلب آسیا، باجمع فه لغافه است، نصف وردک، ۱۴- درین بیره قرار دارد یکی از دریاهای مشهور اتحاد شوروی، ناقل آب است، ۱۵- بگذار بزبان عوام، بدون آخر خود یمن است، منظم آن نیم است، به تایوان نرسیده، ۱۶- یک کلمه که معنی ندارد، از آنطرف آب میاورد، باجمع (ره) افادیده میشود، ۱۷- سخت نیست، ۱۸- مطبخ غیر منظم، ۱۹- نصف بهتر، یکی از ممالک آسیایی، در ردیف سیزدهم عمودی قرار دارد، ۲۰- رقم بی پایان، کور نشده، یکی از جمهوریت های شوروی، ۲۱- از تعامل دوعنصر بدست میاید، جوگ بی سر، ۲۲- تیر کوتاه، طرف، ۲۳- عددی به پشتو، کشوریکه شاه را سرنگون ساخت، ۲۴- گول پراگنده، از بازار خریداری میشود، ۲۵- یکی از کشورهای جهان، ارا پراگنده، ۲۶- مرکز هند، امر به کوشیدن، از جاهای تاریخی کشورما، ۲۷- از جمله براعظم ها، اولش را کم کنید خودش یک است، ۲۸- ۲۹- رود نیل درین آن جریان دارد، ۳۰- یک کشور با مرکز خودش، یک کشور عربی، ۳۱- با علاوه (ی) بعد از حرف اول نیال و با کم کردن دوالف ازین آن پایتخت این کشور میگردد، ۳۲- گام کوتاه، خمیر است اما اولش نبود، از آنطرف غیرت است، از براعظم های جهان، ۳۳- رول میان تپی، حرف سوالیه پشتو، روشنی به پشتو، از مراکز اروپایی، ۳۴- منظم نیم است، معکوس یکی از مناطق توریشیک کشورما، یکی از ممالک اروپایی، ۳۵- پیر نشده، ۳۶- مرکز کشورما، از واحد پول آسیایی.

مختلف وسه خانه، منظم آن از کشور های افریقای می شود، مرکز افریقای، ۱۷- از کوه های بلند جهان، بزرگترین دریای کشورما، بدون حرف اول قطفن است، ۱۸- اسب به زبان پشتو، از کوه های پامیر سر چشمه میگردد، ۱۹- رفیق بولت، پای فاسق قطع شد، ۲۰- نصف ساعت، از جمله براعظم های جهان، پایش را ببرد رد میشود، ۲۱- ارم بی آغاز تا ردوم دار، هزار کیلو، جدید، یار مفتوش، ۲۲- یکی از ولسوالی های

های جهان، ۷- یکی از ولایات کشور ما، میر و م به پشتو، یکی از کشور های اروپایی، بانغیر حرف آخر افریش میشود، ۸- از آن طرف نگاه است، مرطوب، ۹- آتش عرب، داس بود آخرش شکست، ۱۰- یکی از ممالک جهان، یکی از کشور های جهان با تغییر حرف آخر، ۱۱- یکی از کشور های جهان، یکی از ممالک اروپایی، یک کلمه بی معنی، ۱۲- یکی از ممالک آسیایی، سرزمین تمدن غرب، از ولسوالی

۱- آب در آن جریان دارد، مرکز است از ولایات کشورما، ادنا است مگر بی سر، به مجارستان نیز شهرت دارد، ۲- از اعداد پشتو- بانغیر حرف اول گران میشود، از حروف آسیا انتخاب کنید، دو حرف اول را کم سازید الم میگردد، ۳- گهواره انقلاب، گیس میان تپی، منظم آن اغنا میباشد، سرزمین سیاه موی و جلالی، یادداشت، این به پشتو، از جمله میوه جات است، ۴- رها شد بدون حرف اول، از آنطرف خشک نیست،



طرح از: خالده (عالمی) منظمه صنف هشتم لیمه جهان ملکه ولایت غزنی

کشورما، سرزمین تمدن، قیود نشده، ۲۳- مرکز یکی از ممالک افریقای، این براعظم در ردیف بیستم افقی قرار دارد، ۲۴- منظم آن زن و روم است، باخ مریخ است، دروازه پشتو، ۲۵- یکی از کشورهای جهان، اداو امدار، عمودی: ۱- یکی از ممالک عربی، ۲- منظم آن یکی

های ولایت غرب کشورما، این کشور در همین ردیف قرار دارد، ۱۳- کلمه بی معنی، در بین غزنی و قلات قرار دارد، ۱۴- از کشور های عربی، اوغندا بدون آغاز، از آن طرف جوان نیست، ۱۵- یکی از مناطق کشور ما، منظم آن مادر کلان پشتو است، ریگ و سنگ نیست، یکی از بزرگترین دریا های جهان، ۱۶- از جمله براعظم های جهان، سه حرف

یکی از شهر های بزرگ هندوستان، از آلات موسیقی شکسته، اول بی آغاز، ۵- بانغیر کم یکی از ولسوالی های شرق کشور ما، منظم آن درین بهار قرار دارد، اهلی بی پا، منظم آن یکی از مراکز اروپایی، ۶- یکی از ولایات کشورما، یکی از کشورهای جهان، بدون حرف آخر یکی از کشور



## این مرد کیست ؟



در عید میلاد مسیح سال ۱۶۴۲ کودکان بسیاری چشم به جهان گشودند اما فقط یکی از آنها بود که نامش برای همیشه در صفحات تاریخ علوم ثبت شد . او یکی از چهره های بسیار درخشان جهان علوم است کار های او در ریاضیات، فزیک نظری و فزیک تجربی چنان مهم و بی سابقه بود که تا زمان انشتین کمی نتوانسته بود با او برابری کند یکی از تذکره نویسان معاصر او رابه رودنیل تشبیه میکند که همه به عظمت او قایل اند و لی کمی سر چشمه آنرا نمیشناسد با این همه با استفاده از آنچه از دوران خرد سالی او در دست است میتوان تا حدی اخلاق و روحیات و تحولات فکری او را تحت مطالعه درآورد او در دوران کودکی علیل و ناتوان بوده طوری که میگویند قادر به تحمل سروگردنش هم نبود پدرش سه ماه پیش از تولد او در گذشت بعد از دو سال مادرش ازدواج کرد و تربیت این کودک بدست مادر کلانتر افتاد او بعد از آن نمداری داشت نه خواهر و نه برادری . به همین

## کدام صحنه ها ؟

هر کشوریکه تحت سلطه امپریالیزم باشد بالاخره تلاش میکند تاخود را ازین سلطه ظالمانه برهاند که نمونه های بارز آن کیوبا و ویتنام را نامبرده میتوانیم این صحنه هم یکی از صحنه های پیروزی کشوری میباشد که عساکر آن هر مست با دم پیروزی بوده و مالک کشور خود اند و آنرا نگهبانانند حالا برای ما بنویسید که این عساکر مربوط کدام کشور می باشند .



سبب بود که او در جوانی گوشه گیری و را اختیار کرد و اندیشیدن در خلوت و تنهایی را وسیله آرامش قرار داد تا آنکه عساکت کرد که در خود فرو رود و زیاد تر اوقات خود را به اندیشیدن بگذراند وقتی که او چهارده ساله بود پدر اندر او مرد و مادر دو باره نزد او آمد و خواست که پسرش به کار دهقانی مشغول گردد ولی او قبول نکرد، تا اینکه به دانشگاه کیمبر یج شامل گردید ایژک برواستاد ریاضیات متوجه استعداد او شد و او را تحت مراقبت خویش درآورد بدین ترتیب آن کودک علیل و مریضی در بیست و شش سالگی به مقام علمی ممتاز رسید او در دوران تحصیل در رشته های ریاضیات و تخنیک سماوی و نور تحقیقاتی انجام داد و مردی بود بسیار معجوب و متمایل به ساده گی و همیشه از اعلام کشفیات خود بیزار بود به همین منظور ر واقعیاتی را که در باره تجزیه و تحلیل نور بدست آورد منتشر نکرد. او نظریه خود را چنین اعلان کرد: اگر نور سفید از منشوری بگذرد پرتوهای رنگینی که نور سفید از آنها ترکیب شده باز اویه های مختلف میشکنند و به شکل فیته رنگینی از منشور بیرون می آیند اگر برعکس همین فیته رنگین از منشور دیگر بگذرد پرتو ها به یک دیگر وصل شده و تشکیل نور سفید را میدهند . موصوف بعد از آن شهرت زیاد حاصل کرد و بالاخره او از منجمین و ریاضیدانان مشهور جهان بشمار رفت .

حالا شما از روی بیوگرافی، اسم را برای ما بنویسید نا گفته نماند که با حل سوال یک قطعه فوتوی خویش را نیز ارسال دارید و هم برای اینکه به سوال مازودتر جواب گفته باشید فوتوی اورا نیز برایتان چاپ نمودیم .



## این ستاره کیست ؟

یکی از ستارگان مشهور جهان رود وینام معشوقه جنگل نیز شهرت داشت زیرا او با حیوانات علاقه میگرفت . حالا شما به سوالات ذیل جواب بگویید :

- ۱- در کدام سال تولد یافت ؟
- ۲- در کدام آرکستر ها اشتراك نموده است ؟
- ۳- در کدام سال به هالیوود رفت ؟
- ۴- برای اولین بار در کدام کهنی فلمبرداری شروع بکار نمود ؟
- ۵- آیا با کدام کهنی فلمبرداری دیگر هم کار نموده است ؟
- ۶- از چند فلمش نام ببرید ؟
- ۷- یکی از همبازی های او را نام ببرید .

## شما که هم بدون اینکه توجّه داشته باشید این عکس چیست ؟



به این عکس خوب متوجه گردید و بعد از آنکه آنرا بدقت دیده و مطالعه نمودید برای ما بنویسید که این عکس چیست از کجا بدست می آید و نیز علاوه نمایید که در کدام کشور جهان زیاد پیدا میشود ؟

## راجع به کودک ؟

به چهره بشناس این کودک متوجه شوید میدانید برای چه آنقدر خوش و خندان معلوم میگردد از نگاه روانشناسی کودک به سوالات



## ذیل جواب ارایه دارید :

- ۱- بخاطر چه آنقدر خوش است ؟
  - ۲- آیا ترسیده است ؟
  - ۳- کدام حالت خنده آور رانیده است ؟
  - ۴- آیا میخواهد بفرصد ؟
  - ۵- آیا به آینده اش امیدوار است ؟
  - ۶- مادرش رانیده است ؟
- حالا از نگاه روان شناسی جواب ما را بنویسید و اگر اصل مطلب ما را نوشتید بالعکس و مضمون تان یکجا چاپ میگردد .

## حل کنندگان



امان الله عثمانی

حل کنندگان جدول عبارت اند از عزیز احمد عطایی اسدالله قیومی ، نگیلی، فضل احمد عزیز احمد و لی زاده محمد سلیم، غلام ربانی ، محمد افضل، میر آغا، که تنها فوتوی امان الله عثمانی به چاپ رسید .

## مربوط به کدام داستان است ؟

این عکس را که درین جا ملاحظه میکنید یکی از داستان های مشهور را تمثیل مینماید و حتی فلمی هم ازین داستان تهیه گردیده است اگر با این داستان و نویسنده آن آشنایی داشته باشید و یا فلمی که از روی همین داستان تهیه گردیده است برای ما اسم این داستان را بنویسید و ضمن آن یک قطعه فوتوی خویش را نیز برای ما ارسال دارید .





بسیار طبعی افغانستان هر قدر به آن غول استعمار نزدیکتر می شد شوق بلعیدن تمام و کمال آن نیز برایش ضروری تر مطرح می شد . چنانچه بعد از تطبیق موفقیت آمیز دومرحله اول سیاست نظامی و سیاسی انگلیس «لارد» با لمرستون، صدراعظم وقت انگلیس «لارد» انگلیسی هند نوشت که: «وقت آن رسیده است تا جدا در افغانستان مداخله بعمل آید و از توسعه یافتن قلمرو ایران رویه جانب هند جلوگیری شده و سدی در برابر روس کشیده شود» . (در اینجا قابل تذکره می دانیم که بگوئیم استعمار تنها تا بدست آوردن منافع خود از دولت های ارتجاعی پشتیبانی می کند چنانچه در مرحله اول پلان استعماری خود در مورد افغانستان ، انگلیس ها ایران را تقویه و تطمیع نمود ولی اینک دولت انگلیس حکم می کند که از پیشروی ایران جلوگیری شود) همچنان همین شخص (لاردرستون) به پارلمان انگلیس خبر داد که: «حاصل عقیده قلبی من اینست که اگر ما از افغانستان دست بکشیم بزرگترین مصالح دولت انگلیس را برپا کرده ایم . و اگر افغانستان را برپا ملاحظه ای که باشد اثر آن را نمانیم متعین باشیم که باز روزی فرا خواهد رسید که مجبور گردیم با تلفات بسیار مالی

ولایات شرقی افغانستان اعلام کردند و از همین وقت به بعد استقلال سیاسی افغانستان معدوم شد و ولایات شرقی افغانستان تحت ضربات متوالی و بیرحمانه ی انگلیس واقع شده انگلیس های استعمارگر به این ها هم اکتفا نکرده و نقشه ی انهدام کامل افغانستان را بسر می پروراندند و می خواستند نام افغانستان را از روی نقشه ی دنیا محو سازند ؟!

لارد گران پروک وزیر خارجه ی وقت امیر ا طوری انگلیس تو سطا مکتوب ۱۲ اکتوبر ۱۸۷۹ عنوانی لارد لیتن و ایسر ای هند چنین نوشت : «ازین بعد افغانستان نمی تواند بحیث یک کل موجودیت داشته باشد » پس لیتن به اساس همین نظر ریاست رهبران امیر ا طوری فیصله کرد که اشغال نظامی کابل دوام نماند . کلنل جان هم شمشیر تحت الحما یه ی قندهار را از طرف دولت انگلستان در سال ۱۸۸۰ در ماه می بکسر سردار شیر علی خان پسر سردار میر دل قند هاری بست و تبریک گفت . ایسن سر دار دست نشاندگانه در وقت جلوس خود به ولی نعمت خود

گفته بود عجا ئل افغانستان را بحیث یک کل از روی اتلس جهان ز دود . لارد لیتن گفت: اشغال افغانستان از طرف قوای انگلستان تا آنوقت دوام می کند تا افغانها به اطاعت از انگلیس ها عادت گیرند و از قدرت امیر ا طوری بکلی مطلع شوند . اما آقای بیکنس فلذیک شخصیت دیگر دولت آنوقت انگلیس ازین سخاوت ؟! لیتن انتقاد کرد و گفت : اشغال نظامی افغانستان باید ابدی و جاودانی ؟! باشد تا دنیای عادت بگیرد که قدرت ما در افغانستان پایدار و جا و دانی است . دولت انگلیس در تمام این اعمال ظالمانه و خالصانه ی خود در برابر افغانستان تحت بیرق «مقابله باخطر روس» قرار می گرفت تا دنیا و مخصوصا مردم انگلستان را اغفال نمایند ، درحالیکه دولت روس تا جایکه در آسیا رسیده بود توقف داشت و در صدد عبور از دریای آمو نبود ، زیرا امیر طووان روس مصروف فعالیت هادر ارو با وبه مقابل دولت های آن قاره بودند

و چا معه ی افغانی بحالت قرون و سطی باقی می ماند و چگونه یکدولت و هیر ی- شده از طرف امپریالیزم ستمکار مرتجع ، خلق افغانستان را به وسیله ی آتش و خون در زیر تسلط یک رژیم زندان و زنجیر ترور و وحشت، مظلوم و فقیر و دل شکسته می سازد . تا بکلی احساس آزادی و سرفرازی و ترقی خواهی در ذهن خلق افغانستان ببرد ، وبه اصطلاح انگلیسی « مردم به ذلت و پستی و اسارت عادی سگر دند » . ولی تنها چیزی را که انگلیس نتوانسته بود نصیب این بود که با لفرض امی این پروگرام انگلیسی تطبیق همی شد ؟! تنها برای رخنه در بین شهر های کشور ما و طبقات حاکمه ی ارتجاعی این کشور نیم قرن ضرورت بود در حالیکه خلق افغانستان که همه در دره ها و دشت ها و روستا ها سالم و دست نخورده می ماندند و در اولین فرصتی که می یافتند بمقابل تجاوزگران شدید ترین عکس العمل نشان می دادند زیرا سیر تاریخ وقایع نشان می دهد که تمام جامعه از حرکت نمی ایستد و نمی توان خلق را بصورت مجموعی منجمد نمود . البته این یک واقعیت تاریخی است که دولت امیر بالیمتی برپا نیابا آن قدرت نظامی و سیاسی و عظمت که در شرق و غرب جهان داشت یعنی در هر پنج قاره ی جهان جار و جد و بنجاه ملون نفوس بشری را تحت سلطه ی خود داشت و از نظر فرهنگ و تخنیک و اقتصاد وارد و در صیف اول دول بزرگ دنیا قرار داشت پس و قتیکه با افغانستان مقابل شد تا جایکه حر بفاد دولت ها و طبقات حاکمه ی ارتجاعی افغانستان بودند . در تطبیق تمام این های خود موفق و کامیاب بود .

انگلیس توانست تو سطا شجاع پادشاه ابدالی افغانستان معاهدات لا هور و قندهار را (۱۸۳۸-۱۸۳۹) بر افغانستان تحمیل و ولایات شرقی کشور را مجزا نمایند و هم چنان مطابق پلان وسیلی قوای نظامی خود را در مملکت مسلط و اداری کشور را نظارت نمایند . امیر دوست محمد خان نیز از مقابل قشون دشمن جنگنا کرد و به بخارا فرار کرد و باز جنگنا کرد و به انگلیس ها تسلیم شدو با یکمد و پنجاه نفر خانواده ی خود بهند رفت و جیره خوار دشمن شد همچنان وی در دوره ی دوم سلطنت خود معاهده ی پشاور (۱۸۵۵) را با فدا کردن استقلال افغانستان قبول نمود و در هنگام انقلاب هند و ستان با وجود اصرار زیاد خلق افغانستان در صدد تا مین ولایات از دست رفته ی شرقی افغانستان بگریز نیامد . پسر این امیر ترویسونی امیر شیر علی خان نیز جنگنا کرده از مقابل دشمن فرار نمود و بغرض استمداد از یک دولت استعماری دیگر ( دولت استعماری روسیه ی تزاری ) بمزار شریف رفت و به گفته ی معروف از زیر باران سرفراست و به زیر ناوه دان نشست .

ادامه دارد

## ستراتیژی سیاسی و نظامی انگلیس در افغانستان

پیوسته گذشته

(نماینده ی امیر ا طوری) گفت که: این شمشیر را در راه خدمت به بریطانیای کبیر از غلاف خواهم کشید ، ولایت کابل نیز توسط گریفن به سردار ولی محمد خان پسر امیر دوست محمد بحیث یک حکومت تحت الحما یه ی انگلیس سپرد (خلق افغانستان این سردار را بنام ولی محمد لاتی یاد می کردند و کلمه ی «لار» دی «در بین عوام بحیث یک لقب تو همین آمیز استعمال می شد ولی دو لسان خلق آنوقت افغانستان لاردی را لاتی می گفتند ) در باب ولایت هرات آقای سالسبریز از لندن در مکتوب اکتوبر ۱۸۷۹ به رونا لید تا مین سفیر انگلیس در تهران نوشت که:

«هرات را به ایران بدهید ؟! به این شرط که در موقع خطر ، انگلیس هرات را اشغال خواهد کرد ولی این بار نو به دولت روس بود که نگذازد انگلیس بنام ایران در هرات نفوذ نماید لذا مذكرات انگلیس و ایران در مورد هرات بی نتیجه ماند .

یک لارد دیگر انگلیسی بنام تندردن در همین وقت پیشنهاد کرد که سرحدات ایران و افغانستان به نفع ایران تعیین شود به این ترتیب دولت انگلیس چنانکه

و چانی دوباره این کشور را اشغال نماییم . گورنر جنرال انگلیس در هند نیز گفت که : «ما باید بقدر توان کوشش کنیم و بنگذاریم که در افغانستان قوت های خارجی نفوذ کنند امنیت مادر شرق مستلزم آنست که در افغانستان دستگاهی ایجاد نماییم که مانع حمله ی خارجی باشد ، و اما توان آنرا نداشته باشد که با دشمنان کشور گیر ما همراهی کند ما باید درین کشور یک سد دائمی بسازیم تا مانع حمله ی دشمنان شمالی و مغربی مسا باشد .

ازینرو انگلیس ها در سومین گسب سیاست نظامی و دیپلماتیک خود به اشفاق حکومت سکهای پنجاب در زیر پشور شاه شجاع فراری در سال ۱۸۴۴ باجیل و پنجبرار عسکر منظم و توپ خانه به افغانستان نااختند و تادامنه های جنوب هندوکش آمده ، گردن بند و سلی را بگردن افغانستان انداختند . زیرا «سکرت کمیته ی انگلیس در یادداشت ۲۵ جون ۱۸۳۶ خود به لارد آکلند گورنر جنرال هند انگلیس نوشته بود : «در افغانستان جهت مقابله با پیشرفت نفوذ روسیه بهر نوعی که می خواهید عمل کنید» . و انگلیس ها در وقت بازگشت از افغانستان نیز ولایات سند و بلوچستان را از افغانستان جدا به حکومت انگلیس ملحق نمودند و به تعقیب آن خود را جانشین حکومت سکهای



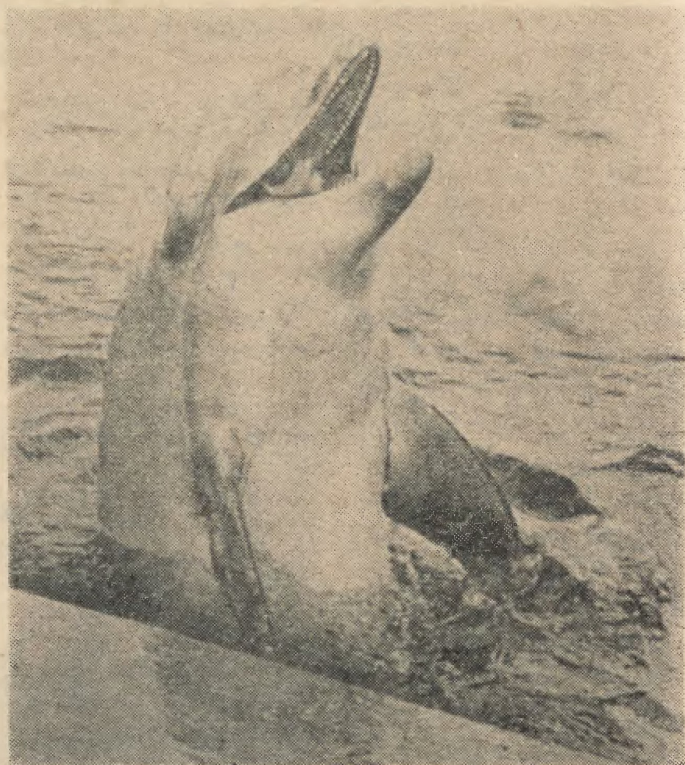
## دلفین یادوست...

اما باز هم از صید دلفین ها در بحیره سیاه خود داری مشهود .



حلقه را دوباره از آب آوردن برای دلفین کار ساده بیش نیست

امضا کردید . در یمن موافقت نامه ذکر شده بود که تازه سال صید دلفین ها منع می شد اگر چه از مدت موافقت نامه مذکور سه سال اضافه تر گذشته



از تبسم دلفین، دوستی اش با انسان هویدا است

## یک کام...

چند روز بعد از اعضای معاهده وزیر دفاع شوروی و روسیلوف اظهار داشت : « این معاهده رانه بیاطری امضا نمودیم که گفتگو های ما با انگلستان و فرانسه قطع گردید بلکه در نتیجه اعمال هیات های نمایندگی انگلستان و فرانسه صورت گرفت » اما شوروی به معاهده عدم تعرض اعتماد نداشت تنها سعی می نمود وقت را کمای کند و خود را علیه تجاوز آماده نماید .

ایوان مایسکی که خود در مذاکرات اشتراک داشت چنین می نویسد : « این یگانه راه مایود . ما از اثر سیاست بی بنوبار

## ...رنگ ها...

۶- رنگ سبز مایل به زنگاری به بیمارانی زخم معده اثر شفا بخشی دارد .  
۷- بیماری های ناحیه بی عصبی را با جاسازی رنگ آبی بروی آن محل می توان آرامش بخشید .

اگر تا این جابا ماهستید و باخوش بینی زیاده آلوده این شیوه درمانی فکر می کنید . امیدواریم چند توصیه زیر را رعایتی بدارید :

۱- لباس های زیر نباید به رنگ سیاه انتخاب شود زیرا این رنگ بخاطر شعاع نفعی تأثیر خوبی بالای بدن ندارد .

۲- رنگ سفید و رومی و به رنگ سبز بسته بی انتخاب شود زیرا این رنگ اشتها بر انگیز است و این رنگ غذای معده را به فعالیت و می دارد .

۳- رومی و سبزی سرخ و فو لادی با زایل نمودن اشتها از برخوردی جلوگیری می کند زیرا در انسان احساس سیری ایجاد می کند .

۴- رومی و سبزی با رنگ بنفش حتی خاصیت غذا را تغییر می دهد از انتخاب این رنگ برای سفره کناره بچوید .

شناخت رنگها و تأثیراتش ما را روزی بجای خواهد رساند که به کمک آنها خواهیم توانست بیماری های مسری را ریشه کن کنیم و به کمک تحقیقات علمی روزی فرا خواهد رسید که روش استفاده درست رنگ ها را بیاهوزیم به امید رسیدن آنروز !  
«پایان»

## امواج نیر و مند

رابطه سویه جهانی به نفع صلح، تر قی سوسیالیزم تغییر داد . انقلاب نور که در قلب آسیا بر ای اولین بار شمع فروزان آزادی و رهایی از اسارت استثمار و امپریالیزم رابه رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان بلند نمود برای کسلیه خلق تحت ستم حس اعتماد و ایمان به پیروزی رابه ارمغان آورد چنانچه خلفای چلی به انقلاب نور در آنسوی گیتی افتخار و مباحات نمودند و انهدام دیکتاتوری آبرو باخته پلوت ران بود شونده اعلام نمودند .

همچنان پیروزی انقلاب خلقی در گرینادا و پیروزی انقلاب نیکاراگوا و آزادی بعضی از جزایر حوزه کارابین مژده ای دیگری میباشند برای خلفای امریکای لاتین تا صنف ف نیرومند خود را بر ضد دیکتاتوری ها و ارتجاع بین المللی هرچه بیشتر فشرده نمایند . بدون تردید می توان گفت که کله کنور های امریکای لاتین علی الرغم اینکه تحت نفوذ ارتجاع و امپریالیزم قرار گرفته است دیروپازود بر ضد استثمارگران و مرتجعین پیروز خواهد شد و گلم کینه و فرسوده تسلط امپریالستی ازین گوشه جهان نیز چیده خواهد شد ، زیرا حکم تاریخ پیروزی خلق و نابودی دشمنان خلق، ارتجاع و امپریالیزم می باشد .

ضریب انکسار نور های رنگه مختلف در طیف بوجود می آیند . انسان با دیدن رنگ های مختلف عکس العمل های مختلف روانی نشان میدهند و این عکس العمل هادر مقابل رنگ در افراد مختلف ، مختلف است . درین شیوه درجات مختلفی برای حساسیت در مقابل رنگها وجود دارد و شناخت میزان حساسیت در مقابل هر رنگ کاری است ساده و امروزی ضمن آزمایش های متعدد این شناخت به سهولت عملی میگردد .

از روی تمایل ویا نفرت با رنگی میزان این حساسیت با یک مقایسه ساده بروی یک طیف رنگه مقابل رنگ ها اندازه گیری میگردد باید گفت مساله هنوز در مراحل تحقیق و تجربه است و بزودی از (آزمایشگاه) ها به صحنه عمل و شناخت ها پیاده خواهد شد .

رنگ بطور کلی تأثیرات متمایزی بر اعصاب دارد درست مانند طب سوزنی . پس میتوان گفت که طب سوزنی در عین حال میتواند نوع پیشرفته از طب رنگی باشد . مثلا رنگ سوزن های که استعمال می شود اهمیت فراوانی برای مؤثریت آن دارد . در حقیقت امر این سوزن ها برای نقاط مختلف بدن با رنگهای مشخصی هستند که این رنگ ها روی سیستم عصبی آن منطقه تأثیر مطلوبی دارد . رنگهای گرم که از رنگ سرخ شروع شده و به سبز متوسط می انجامد عدم تعادل های را که در کمبود دیشنسیتی ناشی می شوند تعادل می کند . در حالیکه رنگ های سرد که از سبز متوسط شروع و به رنگ بنفش ختم میشود عدم تعادل های را که از «زیادی» ناشی می شود از بین می برد .

بطور عمومی برای معالجه بیماری های کاربری رنگ به اساس دوطرفه زیر صورت میگردد :

۱- با رنگ های توری که در آن نور از فلتر های مختلف می گذرد و بروی بیمار می افتد .

۲- استفاده از مجموع هفت رنگ شناخته شده .

اساس معالجه این شاخه طب به معالجه انسان نه مبارزه با امراض استواری دارد .  
**کدام رنگ برای کدام بیماری؟**

۱- با گذاشتن دستبند های سبز تیز بروی دست میتوان تب را کاهش داد .

۲- رنگ آبی ضد آسما (نفس تنگی) است بکوشید در تروئین منزل (برده ها، موبل ، باملحفه ها، رخت خواب، بستر خواب) ازین رنگ استفاده کنید .

۳- اسپال شدید را میتوان به کمک دستبند های مخصوص به رنگ زرد تیز در بیمار تخفیف داد .

۴- ریزش موی را میتوان با رنگ سبز بسته بی مهار کرد . اگر پارچه باالی بستر خواب تا زرا به این رنگ انتخاب کنید ، معجزه آزا خواهید دید که چه سان ریزش مویتان رفع خواهد شد .

۵- «انسومنا» بی خوابی بالاخص کودکان را میتوان با استفاده از رنگ زرد زعفرانی معالجه کرد .



# دياک الو تکه

## په بهر نی فضا کی



دياک الو تکی نن په نړۍ کی زیبا ت شهرت لری. دیاک نوم دالکساندر باکووف لوف له نوم څخه اخیستل شوی چی ددی الوتکی مخترع دی. اوس دده نوم په ټول نړۍ کی زیبا ت شهرت لری. کله چی باکووف په (۱۹۲۰) کال کی دخپل لمړی الوتکی طرح رامنځ ته او هغه ئی جوړه کړه نو زیبا ت شهرت ئی وگاټه. په دی الوتکه کی ځوان شوروی پیلوت داو پدی الوتنسی نړۍ وال ریکارډ ټینګ کړ. الکساندر باکووف په مسکو کی دیوه مشهور انجنیر په کورنی کی ستر گي دما نيس او تخنیک نړۍ ته وغږولی. هغه په وېکتوپ کی د مخترع غنیو زیبا ت آثار او کابو ته ولوستل او وروسته له څو مودې هغه ددرگي اېلو شنبه مه اشنا شو. سرگي اېلو شنبه هم په یو بزگري کورنی کی زیږیدلی و چی وروسته دالوتکو لوی مخترع شو اودباکووف لوف په ژوندانه کی ئی ستر رول ولوباوه. په هغو کلو نو کی سرگي اېلو شنبه دالکساندر باکووف لوف استعداد او ذکاوت ته متوجه شو او هغه ته به ئی تل درس او تعلیم ورکاوه چی الوتکی څنگه جوړیږی؟ الکساندر باکووف په ۱۹۳۱ کال کی د فلوت فضائی اکاډمی پای ته ورسو له او په دی وخت کی هغه څو ډوله سپکی او سیمو رڼی الوتکی اختراع کړی وی. دهغو امکانا نو پېسه استفاده چی په هغو کلتونو کی دالکساندر باکووف لوف لپاره برابر شوی وو پخپله د الوتکو د جوړولو او طرحی دفتر ئی رهبری کاوه او له نورو موادو او تکنالوژی څخه ئی کار اخیسته تر څو دالوتکی چټکوالی لوړیږی. کله چی په ۱۹۳۹ کال کی له هیټلری فاشیسم نه سره دجنگ خطر زیات شو الکساندر باکووف دوه مونوره لرونکی بمب غورځوونکی الوتکه جوړه کړه. ددی الوتکی چټکوالی په یوه ساعت کی (۵۶۰) کیلمتره وپه داسی حال کی چی دهغه وخت دیوی مجبزی ښکاری الوتکی سرعت او

وغز اوه، له هغی ډلی څخه دیاک ۲۵۰ ډول له الوتکی کولای شول چی څومگړی په فضا کی پاتی شی. ددی الوتکی حسا سو اوقسوی دستگاؤ دا امکان برابرؤه چی تر څو الوتکه په هر ډول جوی حا لانواو هوا کی ټا کل شوی هدف کشف کړی.

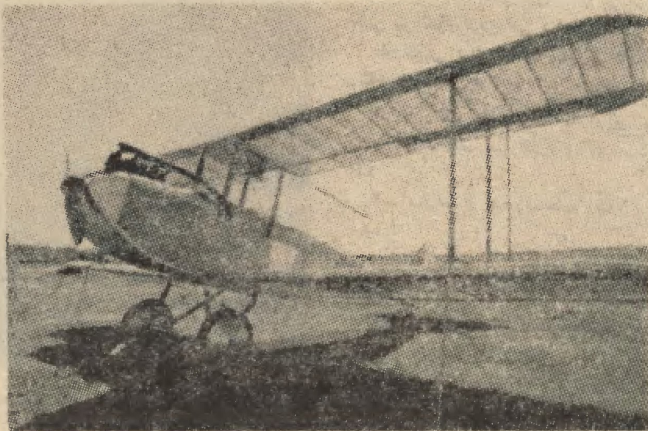
الکساندر باکووف دهلیکو پیر ونسو مخترع هم دی په ۱۹۵۳ کال کی دهغه دیاک ۴۲۰ ډوله هلیکوپتر د نړۍ د مشهورو هلیکوپترونو په ډله او قطار کی ځای درلود. دهغه دوه مونوره لرونکی هلیکو پیر کولای شول چی د شپږ اعشاریه پنځه ټنو یو وزن د (۲۰۰۰) مترو په لوېوالی فضا ته پورته کړی. په ۱۹۶۷ کال کی دمسکو په هوایی ډگر کی دالکساندر باکووف الوتکه دنداری او از ماینټ ډگر ته را ووتله چی په امانی سره جگید لای او کینیناسټای شوی.

دالکساندر باکووف نوی الوتکی نن په نړۍ کی زیبا ت شهرت لری. دی الوتکویو خلیا دهغه او دهغه دطرحی اوجو پو لوددفر استعداد، ذکاوت اولیاقت په ډاگه کړ.

مگر الکساندر باکووف خپل سپورتی الوتکی نه هیر وی. دمثال په توگه دهغه دسپورتی الوتکو له ډلی څخه یوه هم دیاک ۱۸ ډوله سپورتی الوتکه ده چی له هغه سره

لری چی یوئی فو مانډان اوپلنی پیلوت دی، ځکه چی ددی الوتکی زیبا تی برخې اتوماتیزه شوی دی. کله چی له الکساندر باکووف څخه پوښتنه وشوه چی دانسان کوم کر کټر خو پوی اوله هغه سره مینه لری؟ نو هغه وویل: (دسپین).

په رښتیا هم دهغه د طرحی او جوړولو په ځانگړی دفتر کی هیڅ وزگار سیمان نه لیدل کیږی او تل دفعا لانه کار فضا حکه فرمای. دهغه دطرحی او جوړولو په دفتر کی دهغه د فکر او ذکاوت دطرحه سیمو او جوړو شوی الوتکو مو ډولونه شته. په زړه پوری ټکی دادی چی د هغه دطرحی په دفتر کی دسگر ټو دایرو داچولو لپاره هېڅ شی نشته یعنې په دفتر کی ئی سگرت



دیاکووف د استعداد لپرنی نمره.

څخه دشوروی اتحاد سپورت مشال دما بقو کی استفادی کړی او همدا ډول له هغو څخه دالوتکی دیاک ټو په غرض هم گټه اخیستل کیږی. پوری گا کارین ددی الوتکی په هکله داسی ویلی دی: دا الوتکه پوره ښه تعلیمی الوتکه ده اوپه ډیره ساده توگه رهبری کیږی، مونوره هغه ډیره خوښه شوله. دالکساندر باکووف وروستی الوتکه



# فرصت‌های تازه تعلیمی...

را در ساحه کار تولید بیاورند. گزارش کتاب تجدید تربیه داخل خدمت در مراکز آموزشی موجود است.

مقامات دولتی می‌کوشند تا از هر حیث امکانات یک انتخاب آزاد شغل و انگیزش شخصیت هر فرد صرف نظر از ملیت، نژاد، جنس، مذهب اجتماعی و غیره نامین گردد.

عده بی از ایران و دختران نظر به علاقه تحصیلات کوتاه مدت را برمی‌گزینند و برخی دیگر تحصیلات دراز مدت را انتخاب میکنند.

کسانی که نابینا یا بی‌بین هستند، دانشجو و معلم کار کند لازم است تا برای مشخص شدن در رشته مربوط دوره ثانوی را در سن بلوغ تکمیل کنند. باید یادآور شد که متأسفانه اطلاعاتی نیز موجود است که بشمار نواقصی از قبیل ضعف باصره، سامعه و غیره نمیتواند طور عادی و منظم تحصیلات شان را مثل دیگران پیش ببرند که البته برای آن ها وزارت تعلیم و تربیه اتحاد شوروی تسهیلاتی فراهم ساخته است. ادارات مشخص که کار

مکاتب عمومی و کودکان هارا تنظیم می‌مایند طور عملی از اطفال نیز مراقبت بعمل می‌آورند.

اطفال مصاب نواقص جسمی که قادر بر رفتن در مکاتب عمومی نباشند در مراکز تعلیمی اختصاصی که مدت تعلیم در آنجا طولانی تر است شامل می‌گردند و پروگرام های خاصی

تعلیمی را پیش می‌برند. بطور مثال در مسکو یک مکتب لیلیه برای اطفال معیوب موجود است که در آنجا شاگردان دو سال بیشتر نسبت به مکاتب عمومی درس می‌خوانند درین مکتب اطفال شش روز هفته درسی خوانده و در روز تعطیل هفته آنها را والدین شان به خانه می‌برند.

درین مکتب لباس و غذا طور رایگان از طرف دولت اطفال تربیه می‌شود. نیز هر شاگرد بااستی های تلویزیونی مجهز است که شاگرد را قادر می‌سازد تا معلم را بخوبی ببیند و لکچر او را بشنود. مربیان هنگام تدریس مشخصات صحنی هر شاگرد را مدنظر می‌گیرند. درین مکتب شاگردان عین دانشی را فرا می‌گیرند که متعلمین در مکاتب عمومی می‌آموزند.

اتحاد شوروی در صدد مطالعه مجسرد پروگرام های تعلیمی بوده و می‌کوشد تا چیز های را از پروگرام حذف کند که نزد آنها ارزشی درجه دوم دارد. درین پروگرام هاق تقدیم به مهمترین موضوع حیاتی و ممتود های درسی شده است.

## جهان در خشان برای اطفال :

در قبال پروگرام های همه جانبه که برای تربیه و رشد سالم اطفال در اتحاد شوروی وضع شده، اطفال به آینده مرفه و شگوفان شان مطمئن اند.

در اتحاد شوروی که (۲۶) میلیون نفوس دارد روزانه (۱۳) هزار طفل چشم بدبیا می‌گشاید. مراقبت از اطفال و مادران ما نزد سایر کمک های طبی درین کشور مجانی است. اطفال نوزاد معمولاً توسط داکتر در ماههای اول طور منظم در خانه و بعداً در پولی کلینیک ها معاینه می‌شوند. هر زن کارگر

و مامور قبل از ولادت و بعداً زان (۱۱۲) روز رخصت اند و طی این مدت معاش نیز دریافت میکنند و با یکسال شغل شان حفظ میشود.

در اتحاد شوروی قریب (۱۴) میلیون طفل در (۱۲۰۰۰۰) کودکان و شیرخوارگاه ها میروند و (۹۰۰۰) معلم و نرس از آنها مراقبت بعمل می‌آورد. هشتاد فیصد مصارف قبل از شمول اطفال به مکاتب توسط دولت پرداخته میشود.

در زمان موجود (۳۹) میلیون طفل در مکاتب مصروف آموزش بوده و قریب (۷۰۰) مکتب ورزش، هنر و کار توگرافی نیز برای اطفال جهت رشد استعداد آن ها وجود دارد.

(۱۲) میلیون طفل رخصتی های تابستانی شان را در کمپ های معینی در مزارع سر سبز و کوهستانات سپری میکنند.

هیچنان آسایشگاه های متعدد برای معالجات خاص اطفال در اتحاد شوروی وجود است.

در اثر انکشاف و تعمیم طب و خدمات صحنی میزان مرگ و میر درین کشور نسبت بگذشته ده چند کاهش یافته است و کمینشن اطفال منجر به از بین رفتن امراضی از قبیل بلبو، دیفتری و کاهشی قابل ملاحظه امراضی از قبیل توبرکلوز و سیاه سرفه شده است.

## تصامیم کنفرانس اخیر جهانی راجع با اطفال :

در کنفرانسی بین المللی که اخیراً در مورد اطفال در مسکو دایر شد بر مسائل مختلف مربوط با اطفال و نیازمندی های آنها در عصر کنونی بحث و مذاکره صورت گرفت. درین کنفرانس که در آن نمایندگان کشور های مختلف جهان اشتراک کردند اختلافات سیاسی دور گذاشته شده و شرکت کنندگان کنفرانس بر مسئولیت و نجات اطفال از مصایب و آلام تأکید کردند.

درین کنفرانسی که به مناسبت تجلیل از سال بین المللی طفل دایر شد طرق مختلف نیل بیک آینده مسعود تر در قبال شعاع (آینده مضوون و آرام برای همه اطفال) مورد بحث قرار گرفت و در مورد این نسل انزلیک ویر تحریک که مردان و زنان آینده جامعه است تصامیم لازم اتخاذ گردید.

سال بین المللی طفل در اتحاد شوروی با تأسیس کودکانستان ها و شیر خوارگاه های بیشتر نمایش کتب برای اطفال تلویزی فستیوال های آثار نقاشی اطفال و ایجاد تسهیلات مزید به آنها همراه بوده است.

## گردا گرد...

تمام روزی تابانه سعی می‌کردم مطالب «مفید» را در مغزم سبک و سنگین نمایم تا در صحبت بعدی منطقی پلان شده داشته باشم. شام وقتیکه بازهروی مایشت میز نشستم دوست «گرد» بنده از گرسنگی شکایت سر داد وقتی که او اولین پنجه اش را به گوشت بریان شده فرو برد من فکر کردم که وقت «منطق پراکنی» است لذا بادی به گلو انداخته گفتم :

«بیا درمی فامی که خوردن گوشت بریان، به همان مدتی که هضم می‌شود درمست

در اتحاد شوروی در ۵۶ زبان کتب برای اطفال چاپ می‌شود و بیش از ۲۹ نشریه و چهل مجله مخصوص اطفال با تیراژ های چهل میلیون نسخه به چاپ میرسد. طبق احصایه مالی منتشره یک ششم تمام کتب که در اتحاد شوروی چاپ می‌شود راجع به اطفال است و این کشور از بانیان قیاق برای اطفال میباشد.

در اتحاد شوروی (۱۳) تئاتر هنری و یک تئاتر موسیقی برای اطفال وجود دارد و این نمایشات ارزان بوده و یک شاگرد میتواند در هفته چند بار به تئاتر برود.

به اندازه همان مسدود، عراده، کوتاه می‌کند ؟

وی با سرعت گوشت بریان را عقب زد و در حالیکه گیلای شیر را سر می‌کشید گفت :

«تصادفا هر گیلای شیر را و چنان پراز هکروب اس که می‌توان آنرا خطرناک تر از یک گیلای آب جوش داده دانست».

من از شگفتی به چایم خشک شدم دوست «گرد» شروع به مالیدن مسکه و غسل بر توتاه نانی کرد.

خواستیم انتقام بگیریم.

«بیا در می فامی که ممکن همی عمل از یک زنبور افلیج به دست آمده باشد»



یکی از اطفال بانشاط اتحاد شوروی

در ایجاد تسهیلات برای تربیه اطفال و انکشاف قابلیت آن ها موسسات مختلف دولتی سهم می‌گیرند بطور مثال اتحادیه کارگران اتحاد شوروی سالانه قریب یک هزار میلیون روبل را بر فعالیت های ورزشی و کلتوری برای اطفال به مصرف میرساند.

باید گفت که همه این تسهیلات موافق با اعلامیه حقوق طفل که بیست سال قبل از طرف ملل متحد تصویب شد صورت گرفت و اتحاد شوروی به تربیه سالم جسمی و ذهنی اطفال و جوانان آن کشور و نقش آن هادر جامعه سوسیالیستی ارزش زیادی قایل است.

این بار نوبت او بود که فرار کند به دنبالش دویدم.

«چه می‌کنی از خوردن نان زیاد به جای ای که قدم بزنی به بستر خومی روی ؟» سعی کردم او را بیشتر ترسانم.

«بیا در جان می‌فامی که قلب حیوانیکه در طویله ننگه داری می‌شود ن نصف قلب پرنندگان، آهو و اسب های مسابقه ای که ده هوای آزاد زندگی کده و فعال اند می‌باشد».

سعی کرد از بالای میزها بگریزد. «ه باور دارم که تونی فامی که از هر صد آدم عادی فقط هفتاد و شش، نای آن دیوانه اند و همین دیوانگان اند که زندگی ۹۹،۲۴ دیگر را برهم می‌زنند».

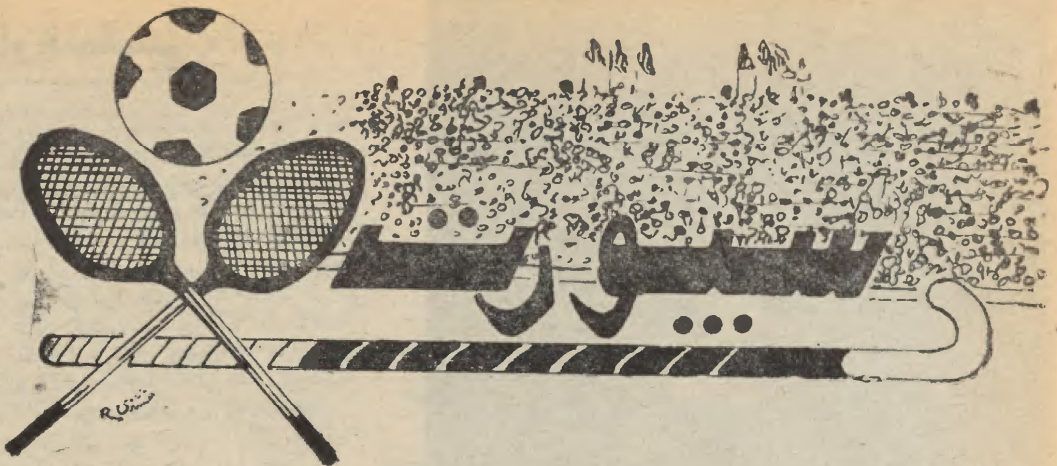
او دیگر هرگز به پشت میزم پیداشد.



آب بازی این کشور به حساب می‌آید که در هر هفته لافل در حدود ۱۲۰ نفر مرد و زن و جوانان در مسابقات آب بازی اشتراک می‌ورزند.

دربای دانوب دریای خیلی کلان بوده و وسعت خوبی برای آب بازی داشته و در طول فصول مختلف حتی در زمستان های سرد نیز امکان آب بازی تاحدی وجود است روی این ملحوظ است که تعداد زیاد سیاح از کشورهای مختلف جهان درین کشور مسافرت نموده و چند روز را جهت تفریح و خوشگذرانی درین کشور زیبای اروپایی سپری می‌نمایند.

هم چنان مسابقه باسکال دوانی نیز یکی از مهمترین و دلچسپترین مسابقه است که تعداد زیاد جوانان به سنین مختلف در این مسابقات



## بزرگترین مسابقات موتور سائیکل سواری جهانی



مسابقات بزرگ موتور سائیکل سواری که در شهر ساموکوف در ۶۰ کیلومتری شهر صوفیه بوقوع پیوست یکی از جالب ترین مسابقات جهانی تلقی گردیده است. مسابقه خصوصا در لحظه که باران هم بهشت می‌بارید صورت گرفت اما سالمین مسابقه نه تنها با چنین مشکل در وحله اول روبرو گردیده بودند بلکه چنین وضعی را گاهی نیز دیده بودند. در روند اول مسابقه ۳۱ نفر قهرمان اشتراک

ورزیده که از آن جمله پانزده نفر آن توانستند تا آخر مسابقه مقاومت نمایند در روز آخر مسابقه تعداد زیاد از شاملین مسابقه بدون اینکه مسابقه راه پایان برسانند از اشتراک داور پیشبرد آن صرف نظر کردند.

مسابقه خیلی ها دلچسب و قابل دید بوده کسی که توانست مسابقه را به پایان رساند چندی موبی سفاز اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی بود وی از ابتدا تا انتهای مسابقه به موفقیت چشمگیری نایل گردید.

وان دل هووان تبعه کشور بلغاریا درین

مسابقات باسکال دوانی در بلغاریا یک سپورت کاملاً عادی و روزمره شمرده میشود

سگفتی انگیز شرکت می‌نمایند.

یکی از بزرگترین مسابقه باسکال دوانی که بنام بیستمین مسابقه جهانی ملقب گردیده در شهر بلغاریا در سندیوی واسیل کی و سیکلی صورت گرفت.

در طول سه روز ۷۰ باسکال سوار از یازده کشور مختلف درین بازی مشهور اشتراک ورزیده بودند. درین مسابقه جهانی باسکال سوار جکوسلواکیایی جایز مقام اول گردید. تعداد زیاد جوانان از سنین خردی دربارک ها و جاهای بخصوص نهرین باسکال سواری



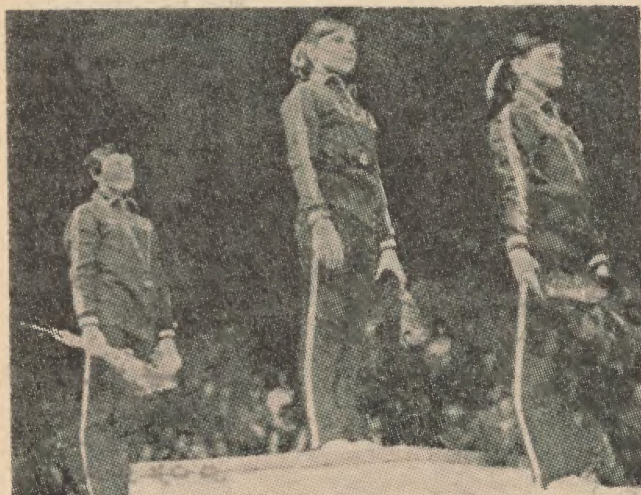
صحنه‌ای از مسابقه موتور سائیکل سواری در شهر ساموکوف بلغاریا



جهانی را مشاهده خواهند نمود .  
 اولمپیک سال ۱۹۸۰ بهیشت جشنواره  
 بزرگ هنر و کارهای خلاق مردمی بوده که  
 یک بار دیگر نقش ورزش را به سویه جهانی  
 و انمود می سازد و همچنان این عمل در تحکیم  
 مناسبات دوستانه بین خلفها و کشور های  
 مختلف جهان نقش مهمی را ایفا خواهند نمود.  
 اینکه همه ورزشکاران جهان تحت یک  
 لای متحد ورزشی گرد هم جمع میشوند این  
 حقیقت را و انمود می سازد که خلفهای جهان  
 آرزو دارند تا در فضای محبت، صمیمیت و  
 برادری همزیستی نموده و روحیه همکاری  
 درین مسابقات بزرگ اولمپیک جهانی که  
 متقابل را هر چه بیشتر وسعت و غنا می بخشد.  
 در بین مسابقات بزرگ المپیک جهانی  
 انواع مختلف ورزش از قبیل وزنه برداری،  
 فوتبال، والیبال، جودو، و تیرپولو، کشتی گیری  
 هاکی، باسکتبال، آب بازی و انواع مختلف  
 ورزش های دیگر نیز صورت خواهد  
 گرفت .



فوتبال بازی مشهور است که در بلغاریا مردم زیاد به دیدن آن علاقه مند هستند



آمادزی برای المپیک ۱۹۸۰ مسکو

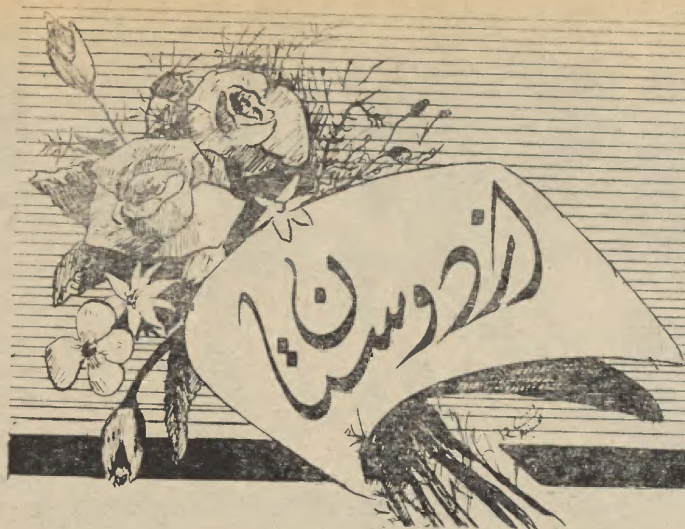
نموده و خواهان اشتراك نمودن در مسابقات  
 بعدی می باشند .  
 بوری بوری نوب که یکی از عمده ترین  
 ورزشیده ترین اشتراك کننده مسابقه بود  
 مسابقه با بسکلت دوانی که در بلغاریا دایر  
 در ختم مسابقه چنین گفت :  
 گردید یکی از عمده ترین خصوصیات این  
 مسابقه با بسکلت دوانی که در بلغاریا دایر  
 گردید یکی از عمده ترین خصوصیات این  
 مسابقه به سویه جهانی این بود که فرصت  
 کافی را برای تعداد زیاد جوانان کشور های  
 مغلف خود مساعد نمود تا با هم از نزدیک  
 تبادل افکار نموده با خصوصیات روانی -  
 فرهنگی و کلتوری کشور های مختلف شان  
 معرفیت و شناخت حاصل نمایند که این دیدوباز  
 دیدها در حقیقت امر در جهت تحکیم مناسبات  
 بین کشور های و تفاهم متقابل می انجامد .  
 موصوف علاوه نمود اگر چنین مسابقات  
 بیشتر دایر گردد زمینه دید و باز دید جوانان  
 بیشتر فراهم گردد به یقین میتوان گفت که  
 نظرات قادرست و بر داشت های ناقصی که از  
 خلای مطبوعات مفر ضایع بعضی منابع بدست  
 میاید نیز تکمیل و تصحیح گردیده راه را برای  
 تفاهم و صلح و همزیستی کشور ها و  
 ملل جهان هر چه وسیعتر می گستراند .

مترجم حفیظ الله عمادی

## نقش المپیک سال ۱۹۸۰ در تحکیم مناسبات دوستانه خلق جهان

در مسابقات اولمپیک سال ۱۹۸۰ که در  
 شهر ماسکو بر گزار میگردد در حدود  
 ده هزار نفر ورزشکار و صد نفر نماینده از  
 کشور های مختلف شرکت خواهند جست .  
 درین مسابقات بیست و یک نوع مختلف ورزش  
 در شهر های مسکو، لنینگراد، کیف و یسک  
 دایر میگردد .  
 در جریان این مسابقات کنفرانس های  
 نیز برگزار خواهد شد که در آن سه هزار  
 ورزشکار از نقاط مختلف جهان و در حدود  
 ۷۴۰۰ نفر نمایندگان وسایل مطبوعاتی نیز  
 اشتراك خواهند نمود .  
 صد ها هزار نفر سیاح داخلی و خارجی  
 درین مسابقات بزرگ المپیک جهانی که  
 در مسکو دایر میگردد حضور بهم میرسانند  
 و گفته میشود که در حدود اضافه از ۵۰۰,۰۰۰  
 تماشاگر از این مسابقه دیدن خواهد نمود و در  
 حدود دو بلین تماشا کننده دیگر از طریق  
 امواج تلویزیونی این منظره عظیم ورزش





دوستدار عزیز !  
 بامکاشو نایه  
 شعر، داستان و مطالب دلچسپ  
 و خواندنی بفرستید

(یوسف همزم)

## وطن ته ولی مور وایی؟

که خوراک دى که پوښاک  
 یاژوندون لرو خپلواک  
 که موکور دى یا کمپ دى  
 که مو مرگ دى که مو ژوند

په وطن کی دى ، و وطن کی  
 په وطن کی دى ، و وطن کی

که مومور ده او که پلار  
 قربانی ته دى تیار  
 که موور وردى که مو خور  
 زموږ ټولو اختصار

که موتوره او غیسرت دى  
 یامو لوړ شاتنه همت دى  
 که مو ننک که مو میرا نه  
 که مو قدر او عزت دى

که تاریخ که مو قصی دى  
 که خوږی شان ترانی دى  
 ستر ویاړونه او یادونه  
 که پیاوړو افسانې دى

که موغرونه او دری دى  
 پکې هر رنگ خزانی دى  
 داپه کار که کار خانى دى  
 که دمینی پیمانى دى

سره یاقوت دى که لعلونه  
 دسرو زرو معدنونه  
 درنو او بورو دونه  
 دخوږو میوو باغونه

په وطن کی دى ، و وطن کی  
 په وطن کی دى ، و وطن کی

که ښادی که مو اختر دى  
 یامو یوپربل نظر دى  
 یاخو هر یو بختور دى  
 چی دټو لوگه سنگر دى

په وطن کی دى ، و وطن کی  
 په وطن کی دى ، و وطن کی

## سخنان چند راجع به موهای بدن

در يك شبانه روزيه اندازه يك سوم ملى  
 مثر مى باشد .  
 ولى در بعضى اشخاص اين نمو سريع مى  
 باشد . تقريباً نود فيصد موهاى ناحيه سر در  
 بين انسان ها بطور اوسط نمو مى كند و تنها  
 ده فيصد آن به اساس عوامل گوناگون  
 ضايع و تلف مى گردد. وقتى موها ضايع و يا  
 تلف مى شوند بجای آنها موهاى ديگرى  
 مى رويند گویا جای برای موهاى نو خالى مى  
 کنند .

ريختن روزانه پنجاه الى صد عوى سر  
 عادى پنداشته ميشود. عوامل مختلف پروسه  
 هاى داخلى و خارجى مى تواند دوره هاى  
 رشد موى را تغيير بدهد . بطور مثال اغلباً  
 ديده شده است كه بعد از بيمارى هاى  
 مداوم ، تب شديد، جراحي و خونريزي ها  
 مو ها بمقدار زيادى ريخته اند . همچنان  
 تقليل ناگهاني وزن بدن نيز باعث ريزش هاى  
 شديد موى مى شود كه روزانه بيش از  
 هشتصد موى از ناحيه سر مى ريزند ولى بار  
 ها ديده شده كه بعد از چند ماه محدود مو  
 ها دو باره قوت گرفته و شروع به نمو ورشد  
 مى كند خوردن بعضى از ادويه ها نيز

موجب ريختن موها را فراهم مى نمايد.  
 در حقيقت با بروز چنين حوادث مو هاى  
 كهنه عوض مى شود . ولى ميزان مو هاى  
 نو از موهاى كهنه تدريجاً كم مى شود و اگر  
 چنين حوادث ادامه پيدا كند مو ها نيز به همان  
 تناسب متاثر خواهد شد و بعد از چندي امكان  
 دارد حالى بيمان آيد كه مو ها بلكلى تلف  
 شود .

پياز موى (ساختمان بيولوژيكي ايكه از آن  
 موهاى رويند) تقريباً در نزد يكي هاى پوست  
 بدن موقعيت دارد كه براى پيدايش و رشد  
 موى جزء لازمى و حتمى پنداشته ميشود بطور  
 مثال اگر حجره پياز مو تخریب گردد و يا  
 بكلى از بين برود در آن قسمت هيچگاه موى  
 نو نخواهد رويند ولى اگر موها در اثر بعضى  
 بيمارى ها و يا عوامل ديگر از بين برود  
 و يا قطع گردد ولى حجرات پياز مو تخریب  
 نشود موهاى نودران حصه بدن خواهد رويند.  
 تعداد پياز موى در سراسر بدن يك انسان  
 بالغ به پنج مليون مى رسد . كه از اين جمله  
 صد هزار آن در تحت پوست سر موقعيت  
 دارند . تعداد حجرات پياز مو با بلند رفتن عمر  
 آهسته آهسته و تدريجى كاهش مى پذيرد .  
 روئيندن موى بشكلي صورت مى گيرد كه در  
 قسمت حجرات پياز موى حجرات پروئينى مرده  
 متراكم مى گردد و به مانند ناخن ها به صورت  
 تدريجى به طول خود مى افزايد .

در بدن انسان ها روئيندن موى به دوره هاى  
 معينى صورت ميگيرد و در قسمت هاى مختلف  
 بدن اين دوره ها تنوع مى نمايد بطور مثال  
 در ناحيه سر، موها بطور مداوم براى سه  
 الى پنج سال بدون وقفه هاى رويد . بعداً  
 براى مدتى روئيندن موها متوقف مى گردد .  
 در اين هنگام موها براى سه الى چهار ماه  
 شروع به ريختن مى نمايد و بعد از اين دوره  
 کوتاه موها دو باره به روئيندن خود آغاز مى  
 نمايد .

در ابرو ها موى براى ده هفته متواتر مى  
 رويد و بعد از توقف كوتاهى قسمتى مى ريزد و  
 باز دو باره به روئيندن آغاز مى كند نمو موى



# خومر هښه ده چی متاهل شوی یم

بی عکسونه سربښی شوی دی را وا خله،  
دا قوتی داجاق له پاسه ایښو د ل شوی ده او  
دا قوتی داور د بلی یا قوتی گوگرد نوبیری  
هغه خلاصه کړه او گوگرد واخله . گوگرد  
لر گو یوه ووه عیله ده هغه دقوتی له  
مصا لخی سره په تما س کی کړه وروسته  
له دی چی رو ښا نه شوه داجاق لاستی پورته  
خوا ته را کا ږه او اجاق ته ئی نږدی کړه  
غاز روښا نه کیږی . گرا نه ډیره پاملرنه  
وکره چی خان ونه سوزوی . که چیر ۵  
داجاق لږ ول اورپوړی نو ل په خبر او عا فیت  
تیر شول نو کا سه او چایکه په همدی توگه  
داجاق له پاسه کښیږه ده . ساعت ته دی  
موره وروسته له پنځو دقیقو چی داجاق لاستی  
بلی خوا ته را کاږه ، گاز ته ل کیږی ، هغه  
میز چی د اجا ق ترڅنگه دی له پاسه ئی  
بشقا بو نه ایښو د ل شوی دی که چیری  
دبشقابونه دی هم مات کړل داحتیاط  
لپاره می یو بل بشقاب هم له میز نه لیری  
ایښی دی هغه واخله او که دادی هم مات  
ایښی دی یوئ را واخله او سو پیکښی واچوه  
کله چی چای له چایکی څخه پیالی ته  
اچوی نو احتیاط وکړه چی سر بو پی ئی  
په بیا له کی ونه لو ئیری سره له دی چی  
هغه می په تار تړلی دی مگر بیا هم په  
لاس ئی ټینگ ونیسه . د ډوپی د خو ولونه  
وړو سته له پخلنځی څخه ووزه اوما ته  
په گوټه کی انتظار با سه . زه د آرا ښگاه  
په خونه کی د میجا ور بلاک په لمړی پوړ کی  
یم او غوا ږم چی د جشن په ورځو کی ښه  
او ښا ښه معلو مه شم ترڅو دپخوا په  
شان ما خو ښه کړی .  
گرا نه ! مه خفه کیږه او پرما قبر مه کوه  
بشکل او مچو کو م دی .  
ما څو څله خط ولوست ، پخلنځی مسی  
و موند ، ډوپی می وخو ږه ، خولی می په  
سر کړه او د آرا ښگاه په لټونی پسو وټم  
خپله ماند ینه می پیدا کړه له لاسو نو می  
ونیوله کورته راغلیم او مستقیم می پخلنځی  
ته ننه ایسته او وروته ومی ویل :  
خومره ښه ده چی متاهل شوی یم .

ایښو د ل شوی ده په هغی کښینه ، یو ټان  
دی له پښو و پاسه او چیلکی په پښو کړه  
خیلکی د چو کی لاندی دی . ددی لپاره چی  
یو ټان له پښو وکاږی لمړی د هغه ښونونه  
سمت کړه ، لمړی لټا مزی کش کړه دټوټان  
بند ونه دی واز یږی ، بند ونه په ځای  
پر یرده او پښو ته دی لږ حرکت وړ کړم  
پښه دی په اسانی سره له بوټه را وژی  
اوپه همدی تو گه موهم بوت دی هم وکاږه .  
گرا نه ! له واده څخه دی پومی و عده  
کړی وه چی ټول کارونه به پخپله کو مگر  
ددی و عدی په عوض به ئی بيله ما ځی  
دغر می ډوپی خوری ، ما ټول شیان تا ته  
اما ده کړی دی ، خوراک ټول دا جا ق لپاسه  
په اشپز خانه کی دی ستا کار دادی چی  
هغه په تو دوی ، سوپ او شور وابه هغه  
بشقا ب کی ده کو م چی ستا له خولی سره  
پوره ورته والی لری غوښه او کچالو په لوبښی  
اواچای هم په چایکه کی تیار دی .  
گرا نه ! مه په قبر یرده ... ډوپی په اشپز -  
خانه کی وخوړه ، اشپز خانه (پخلنځی) ووه  
کوټه ده چی دتشناب په څنگ کی موقعیت  
لری . ددی لپاره چی اشپز خانه ژوپیدۍ  
کړی ددروازی له پاسه می لیکلی دی (پخلنځی)  
کله چی پخلنځی ته ننوتی مخ دی پنجری  
ته واپوه په ښی خوا کی په یوه آلماری و  
وینی چی سپین لاستی لری او دا اجا قدی  
دهغه له پاسه می په کاغذ کی لیکلی دی (اجاق)  
ددی لپاره چی خواږه تا وده کړی ، گاز  
رو ښا نه کړه دا کار په لاندی ډول ترسره  
کیږی . دلر میو هغه ووه قوتی چی له پاسه

له کار څخه خلاص اود کوړ په لور وروی  
شوم ، پنځم منزل ته وختم او دخپل اپارتمان  
ددروازی تر څنگ ودر یدم او ومی ویل چی  
خومره ښه ده چی سړی ښځه ولری ! دکوړ  
زنگ می په گوته کیکاږه او له ځا نه  
سره په چرت کی لاړم چی اوس به می  
پنځه راوځی ، دروازه به واوړی او له ماسره  
به روغ یو کوی ، کالی او لبا سونه به می  
نږد یولی ، د غر می ډوپی په خوړو او له  
ډوپی څخه په وروسته په کوچ کی استراحت  
کوم او ښځه به می راته ورځپاڼه لولی . له  
ځانه سره مسکی شوم او بیا می زنگ ته  
فشار ورکړ مگر هیڅ ځواب نه راته او نه  
دروازه خلاصید له . بیا می زنگ ته فشار  
ورکړ مگر هیڅ معلو م نهؤ . مسکی خندا  
کار پسی لاړه ، ټوله ورځ می کار کړی ؤ  
خسته شوی و م نو مجبور شوم چی دروازه  
پخپله وازه کړم کلی می له حبیب څخه راوايستنه  
اوپه ډیر زحمت سره می دروازه وازه کړه ،  
دامی هیره کړی وه چی دروازه څنگه خلاصیږی  
او پنځه کاله کیږی چی واده می هم کړی دی  
اپا رتمان ته ننوړم مگر هیڅ کوم ښه بوی  
می بوی ته نه راځی ، او ضاع می ښه تغییر  
وموند . گروپ می روښانه کړوینم  
چی کوټه خالی ده او هیڅوک نشته ، خانم  
می هم نشته . هغه او دغه لویښی ته می  
نظرواچوه وینم چی یو ټوټه خط لیکل شوی  
او هغه خوا لیری ایښو دل شوی دی په  
خط کی دا سی لیکل شوی ؤ (گرا نه ! له  
نا پا کو یو ټانو سره دی کوړ کی و نه  
گرځی ، ددر وازی په څنگ کی ووه چوکی

وبدیتتر تیب برای عده تشوشات روحی ویا  
ناخوشی های چندی را ببار آورد . درناحه  
سرهوا عموما غلومی باشد ودر قسمت های  
دیگر بدن موها بشکل پراکنده می رویند .  
تعداد موها با بلند رفتن سن کم می شود .  
که این فاعده عموما در بین مردان صدق  
می کند . ولی زنها نیز به این عارضه دچار  
شده می توانند ولی معمولا پانزده یا بیست  
سال دیر تر این عارضه در بین زنان نسبت  
بمردان بمان می آید .  
اطباء جلدی ودانسمندان این رشته نظر  
میدهند که ریزش موی وهمچنان ضعیف شدن  
وباریک شدن آنرا هورمونی بنام «اندروجن»  
تعیین می نمایند . محققین آلمان غربی در  
صدد دریافت راهی اند تا بتوانند روزی این  
عارضه را که تقریبا بسیاری اشخاص از آن  
رنج می برند درمان کنند . آنها تاکنون  
یگانه راه معالجه را باآماده کیمیای به نام  
«دینی تروکلوزین» دریافت اند . همچنان  
به اساس عقیده داکتر هوارد میباک متخصص  
مشهور امراض جلدی یو هنتون کالیفرنای  
ایالت سان فرانسیسکو ایالات متحده امریکا  
امراض جلدی مزمن نیز در سرعت عمل  
ریزش موی موثر واقع می گردد . واین  
امراض جلدی در بعضی موارد معالجه هاوعمل  
ریزش را متاثر می نماید . همچنین دکسوران  
جلدی بدین عقیده اند که ماده کیمیای  
«دینی تروکلوزین» ماده موثریک نوع  
عارضه تلف شدن موی که به شکل دایروی  
در ناحیه بالای سر موها تلف می گردند و  
این بیماری موها بنام «الوپیکیا رتیا» یاد  
می گردد ، می باشد .  
موهای بسیاری اشخاص بدین شکل ازبین  
میرود . مراحل مقدماتی ریختن کامل موی  
در ناحیه سر انسانها قبلا تکمیل می گردد .  
که آهسته آهسته این مراحل یو خامت خود  
می افزاید ودر نتیجه انسان موهای سر خود  
را از دست می دهد .  
دانسمندان این رشته در مان قاطع این  
عارضه را تا بحال دریافت ننموده اند ولی در  
اثر تجربیاتی که تا بحال صورت گرفته برسر  
زدن متواتر موی ، مساز وهمچنان استفاده از  
ویتامین ها ، منرالها و غذای مقوی می توانند  
از ریختن موی تا اندازه ای بکاهد .  
همچنان طریقه دیگر معالجه این عارضه  
که درین روزها در بعضی از شهرهای بزرگ  
جهان رواج یافته است ، عبارت از انتقال  
حجرات پیازموی از نواحی دیگر بدن به نواحی  
مورد نظر سر توسط عمل مغلق جراحی پیوند  
داده می شود . ولی موهایی که در ناحیه پیوند  
شده می روید خواص ومشخصات قبلی خود  
را حفظ می کند . موها باید دایما مرتب و پاک  
نگهداشته شود وشعاع آفتاب نیز در صفای  
ولطافت موی رول مهم دارد . نموی تند و  
افراطی ویشی از حد موها در فیزیولوژی  
انسان تاثیر منفی وارد می نماید .

## سری ناری

هره خوا سری ناری دی  
شور ما شور او هلهلی دی  
کار گران سره یو شوی  
دلته چغی دخپلواکی دی  
اتلا ب دلته راغلی  
کارگران ټول پا خیدلی  
او تجاع دلته مختور شو  
اشرافیت کاسه نسکور شو  
کار گری نظام را غلی  
دخلك هیلې پوره کین ی  
هره شاوخواچی گو ری  
خلفی سور بیوغ ږیری  
یونس - هرزم

## امشب

در آتش عشق تو پروانه ترم امشب  
ویرانه شدم دیشب ویرانه ترم امشب  
بیگانه شدم دیشب بیگانه ترم امشب  
بنشین زدلیم بشو آسمانه ترم امشب  
در طره ناز او زولانه ترم امشب  
پر جوش بدم دیشب مستانه امشب  
دیدی به گهی مستی از معنی چشم او  
دیوانه شدم دیشب دیوانه ترم امشب

از عشق تو یار دیوانه ترم امشب  
خنجر ز نگاه ناز آمد بد لبم یالاله  
دیدم تکه مستش از خویش بحدالله  
انجام نمی بینم افسانه عشقت را  
از خویش نمیدانم «عیار» لب دانم  
مخمور نگاه او چون باده طرب دارم  
دیدی به گهی مستی از معنی چشم او  
دیوانه شدم دیشب دیوانه ترم امشب

(عیار)



# از سنگفتی های رنگا

ترجمه غیور

## از عجایب مار های بحری

ساحلی آبهای فلپاین از مراکز عمده و بزرگ ماران بحری بشمار میرود. به عقیده دانشمندان اتحاد شوروی سوسپالیستی یکی از عسلل بطور رسیدن مار های نوع «ارایت» در سواحل شرق آن کشور همانا گرم شدن آبهای ساحلی این منطقه بوده است. برای آنکه عده گشتری از مردم شوروی و جهانگردان از مارهای نوع «ارایت» دیدن کرده بتوانند مار بحری مذکور در موزیم حیوانات و خزندگان به نمایش گذاشته شده است. باید گفت که اتحاد شوروی یگانه کشور است که در آن انواع و اقسام مار های آبی و بحری بدست آمده است.

مارگیران سواحل شرق دور اتحاد شوروی سوسپالیستی اخیرا به گرفتن يك نوع مار بحری دست یافته اند که یکصد و دو سانتی متر طول و پنج سانتی متر ضخامت داشته و بنام «ارایت» مسمی گردیده است. پس از آنکه مار مذکور از لحاظ جسامت فیزیکی مورد ارزیابی دانشمندان قرار گرفت این موضوع بکلی واضح و روشن گردید که مار مذکور از نوع ماران جوان تر بوده است زیرا تاحال مارانی هم بدست آمده که بعضا طول بدن آنها از دو متر نیز تجاوز مینماید. طوری که در تازه ترین راپورت دانشمندان تذکار رفته سواحل اوقیانوس آتلس و همچنان حصص

## دور نمای استفاده از انرژی شمسی

یونسکو (ملل متحد) تنظیم گردیده بود در کشور بلغاریا برگزار شد که درین کنفرانس دانشمندان از کشورهای سوسیالیستی و غیر سوسیالیستی سهم داشتند. به اساس هدایت کشور های عضو و بادر نظر داشت لویج ایمان کومیکان مر کز تجربوی تحقیقاتی استفاده از انرژی شمسی در کنار ساحل بخیره سیاه افتتاح خواهد شد. معلومات مقدماتی در مورد نشان داده که استفاده علمی و عملی از انرژی شمسی در طول دهه های بعدی کاملا به يك حقیقت عینی و غیر قابل انکار مبدل خواهد شد. تبدیل و تغییر قوتو الکتریک اشعه آفتاب رابه برق تبدیل نموده و ماده سلیکون بحیث تعامل کننده در ین تغییر و تبدیل مورد استفاده قرار می گیرد.

استفاده مستقیم از انرژی شمسی بواسطه ذخیره کننده میتواند مقدار زیاد آب را در طول فصول مختلف گرم نگه دارد که در مرحله بعدی انرژی ذخیره شده در روز های ابرآلود مورد استفاده قرار می گیرد.

مشکلی که دانشمندان به آن موا چه میگردد این است که يك وات انرژی برقی در حدود سه صد دالر مصرف کار داشته روی این مشکل است که متخصصین کشور بلغاریا با دانشمندان دیگر کشور هابصورت مشترک روی این پروژه کار نموده تا بتوان مصارف هنگفتی را تا حدود زیادی تخفیف و کاهش بخشند. دانشمندان در قسمت انکشاف ماده یی بنام کت میوم سلفیت که میتواند مصرف انرژی را تخفیف بخشکار می نمایند. سیستم ذخیره حرارت در کشور بلغاریا بصورت متفرق و پراکنده بوده و در حدود نصف منابع انرژی کشور را سالانه می بلعد بنابراین تلاش هایی صورت می گیرد تا استفاده از انرژی شمسی رابه پیمانه زیادی تعمیم بخشند.

دانشمندان و متخصصین لابراتوار ناپولوس اعلام کرده اند که در پلان های ذخیره نمودن انرژی به موفقیت هایی رسیده اند و آنها معتقدند که آب و هوا منابع حرارتی شمرد شده که میتوانند انرژی را تا حدودی ذخیره و قابل استفاده گردانند.

دانشمندان لابراتوار نیونی میگویند که استفاده از انرژی شمسی که در اوایل بهار به پیمانه زیادتری وجود دارد که در تهیه هایدروجن از اشعه فوتولیز مورد ضرورت کمک قابل ملاحظه می نماید که این طریق را میتوان بحیث طرق کمکی تاذخیر واستفاده از انرژی شمسی مورد استفاده قرار گیرد.

دانشمندان و متخصصین انرژی در جهان میگویند که دیگر منابع انرژی نفت و ذغال سنگ يك موضوع کلاسیک و کهن بوده باید انسان هادر صدد کشف و ایجاد منابع دیگر انرژی باشند که بشریت از آن بتواند بدون تکلیف استفاده اعظمی را بعمل آورد. دانشمندان در مورد این که منابع انرژی موجود نفت و ذغال چه مدت ادامه خواهد یافت و ناهجه مدتی مشکلات جهان بشری رارفع خواهد نمود عده یی عقیده دارند که ممکن است دوصد سال دیگر نفت و مواد ذغالی بتوانند مشکل جامعه بشری را مرفوع سازند و بعد از آن دیگر نمیتوان استفاده مزید از آنها صورت گیرد.

متخصصین به این نظر اند که چگونه بتوانند بصورت اقتصادی از منابع موجوده انرژی استفاده نموده و هم زمینه استفاده و بهره برداری از منابع انرژی شمسی را بپزرد جامعه بشری امکان پذیر سازند تلاش هایی در ین مورد در جهان پیشرفته به شدت جریان دارد.

پیش بینی منابع موجود انرژی نفت و ذغال در کشور بلغاریا آنقدر اهمیت بخصوصی نداشته، گرچه بلغاریا کشوری است که آنقدر مواد معدنی ذغال نفت نداشته و سالانه در حدود هفتاد فیصد مواد خام انرژی مورد ضرورت را از کشورهای خارج توريد مینماید همچنان سالانه در حدود چار بیلیون کیلو وات برق مورد ضرورت کشور و در حدود سی و یک بیلیون کیلووات انرژی را از خارج کشور توريد می نماید.

اما کشور بلغاریا نسبت داشتن روز های آفتابی یکی از غنی ترین کشورهای جهان است زیرا کشور مذکور در اصطلاح عام در کمر بند مناطق آفتابی قرار دارد که در آن در حدود دوهزارالی دوهزار و پنجاه ساعت در سال اشعه آفتاب وجود دارد و گفته میشود که در سال های ۱۹۸۰ منابع انرژی که در جهان مورد استفاده قرار گیرد ده هزار مرتبه از مصرف کنونی زیاد خواهد بود که این رقم در آخر قرن حاضر دو هزار مرتبه ازدیاد را نشان میدهد.

روی این لحاظ کشور بلغاریا در یکنوعاد زیاد پروژه های استفاده از انرژی شمسی در کشور های مختلف جهان سهم گرفته و در به نبر رسانیدن این پروژه های بزرگ تلاش های قابل ملاحظه را انجام میدهد. روی این لحاظ دومین کنفرانس بزرگ استفاده از انرژی شمسی که از طرف اداره



ارایت مار بحری ای که یکصد و دو سانتی متر طول و پنج سانتی متر ضخامت دارد.



# رنگ جهان

## چه چیزهایی را میتوان از ابحار بدست آورد

بدون تردید وازیک نقطه نظر علمی گفته میشود که ابحار یکی از عمده ترین منابع مواد استیلاکی جهان امروزی شمرده شده و دانشمندان عقیده دارند که برای مدت نسبت قرن بعدی در جهان مقدار کافی مس و هم چنان مقدار کافی نکل برای مدت ۱۵۰۰۰۰ سال وجود خواهد داشت .

یکی از عمده ترین منابع مواد خام تحت ابحار در بحیره سرخ بوده و گفته میشود که ارزش مجموع ودیعه مذکور بالغ بر ۲۳۰۰ میلیون دالر تخمین گردیده که این منبع دارای مواد طلا، چست ، مس،مقناطیس و آهن میباشد که در بعضی نقاط منرالهای مذکور ۹۰ متر ضخامت داشته و ابحار شناسان معتقدند که به صورت بسیار ساده میتوان این مواد را به روی سطح زمین پمپ نمود تا به آسانی از آن استفاده شده بتواند برآمدگی های در زیر سطح ابحار درسال ۱۸۷۳ کشف گردید که این اکتشافات مدت یک قرن درساحه علوم نقش مهم ایفا نمود اما در دهه های آخر اکتشافات چنین برآمدگی عاروز افزون گشته و چنین معلوم میشود که این برآمدگی همه آنها فلز بوده باشند که از آن در حدود ۴۰ نوع مواد قیمت بها بدست آمده است که از آن جمله میتوان فلزات گران بهای چون مقناطیس ، نکل ، کوبالت و مس را میتوان نام برد .

از نتایج تحقیقاتیکه بعمل آمده گفته میشود که این برآمدگی هادر قسمت های بحیره سبز مشیگان نیز وجود دارد و به صورت تخمین گفته میشود که در حدود یک اعشاریه پنج میلیون تن این مواد در قسمت های اوقیانوس اطلس نیز به پیمانه زیاد وجود دارد .

مقدار و اندازه این مواد که به تن ها وجود دارد روز بروز به پیمانه آن افزوده میشود و عریک از این بر آمده گی به تدریج وسعت یافتد گفته میشود که بالاخره به ۱۶ تن در سال ۱ فلز ایش می یابد این که چگونه این برآمدگی هابه تدریج رشد و نمو میکند نظریات دقیق در مورد وجود ندارد

درايالات متحده امريكا روى اين لحاظ هفده كمپنى بزرگ براى دريافت و بدست آوردن بيشتر اين مواد تشكيل گريده مجموعا مبلغ صد مليون دالر را جهت حضريات اعماق ابحار تخصيص ميدهند .

رؤى اهميت مواد بخصوص كه از عمق ابحار بدست ميآيد اين امر منتج به وجود آمدن قوانين بين المللى ابحار گرديده تا هريك از كشور ها در ساحه بخصوص خودشان از اين مواد استفاده نمايند .

دانشمندان مربوط عقیده دارند که هایدروجن که در آب وجود دارد می شود آنرا از آکسیجن جدا نموده و ذخیره بزرگ انرژی را بوجود آورد و تلاش های درمورد تحقق بخشیدن این مسئله جریان دارد و کوشش بعمل میاید تا از انرژی شمسی نیز در مورد استفاده صورت گرفته بتواند که این امر مستلزم ۳۰۰ کیلو وات انرژی بود و گفته میشود که آفتاب میتواند کمک قابل ملاحظه در مورد نموده بتواند .

یکی از موثر ترین طریقه که میتوان چنین امر را ممکن ساخت همان طریقه تحفظ انرژی حرارتی آبی است .

یکی دیگر از دانشمندان عقیده دارد که از ابحار میتوان ۶۰ میلیون تن مواد غذایی برای ساکنین روی جهان بدست آورد . عده یی معتقدند که از آب روی خشکه هائیز میتوانست مواد قابل ملاحظه خوراکی را تهیه نمایند چنانچه جان و این یکی از محققان رشته زراعت آبی



تحقیقات درمورد بدست آوردن مواد از شنند اعماق ابحار در جهان به سرعت جریان دارد



یکی از دستگاه های تحقیقاتی در عمق ابحار دیده می شود که مواد بدست آورده شده را در همانجا معاینه می نمایند

عقیده دارد که از هر متر مربع آب های روی زمین که در خشکه وجود دارد ۶ کیلو گرام خرچنگ بدست میاید وی عقیده دارد که ۲۲۵۰ کیلو گرام آلی ۳۳۷۵ کیلو گرام خرچنگ در هریک هکتار آب روی زمین سالانه میتواند تولید گردد .

دانشمندان عقیده دارند که اگر ابحار را فقط بحث محلی تصور نمود که در آنجا کثافات را بیندازیم و تا آن را ذخیره گاه تولیدات ضایعه رادیو اکتیف بدانیم و درین جهت کار کنیم فقط و فقط یکی از عمده ترین منابع مواد غذایی جهان بشری را از دست خواهیم داد .

## نیروی برق از کجا می آید؟

بازدن دکمه سوئچ برق خانه ما روشن میشود غذای ما را میزند به رادیو و تلویزیون و صد ها وسیله دیگر نیرو میدهد .

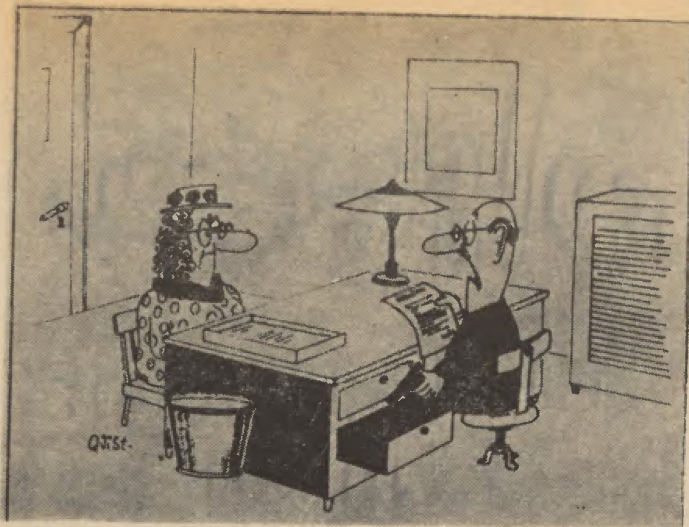
برای ما مشکل است که روزی را بدون نیروی مؤثر برق به شب برسانیم با اینحال مانند بسیاری وسایل ضروری زندگی برق را یک چیزی عادی و بی اهمیت تلقی میکنیم ببینیم برق چیست و از کجا می آید .

اگر اطلاع زیادی در این باره ندارید بدانید که بسیاری کسان نیز مانند شما هستند یک بررسی جدید توسط دستگاه الکتریکی نشان داده است که از هر سه نفر حتی یک نفر نمیداند که یکی از سوخت های اساسی مولد برق چیست، کمتر از یک نفر در هر پنج نفر نمیداند که رابطه میان نیروی هستوی و تولید برق وجود دارد .

لگته مهم این است که برقی که ما از آن

بقیه هر صفحه ۵۳





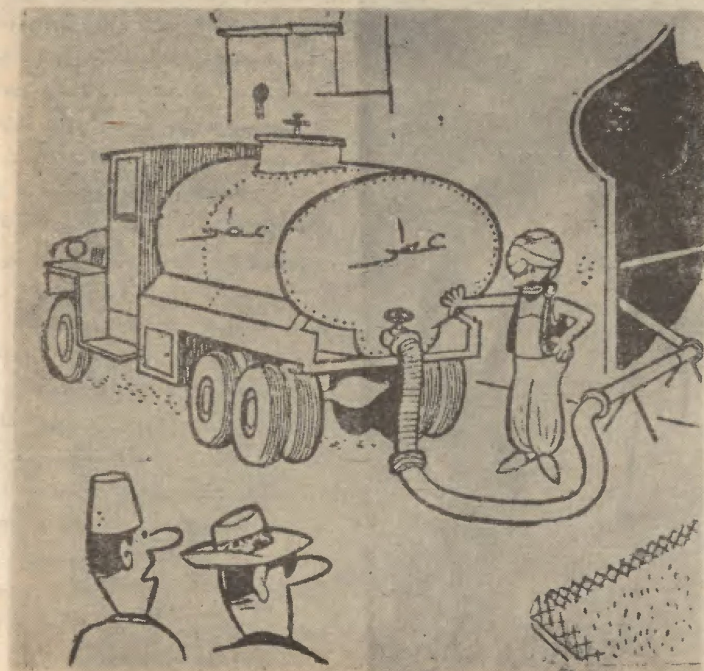
واینک آخرین خواهش شوهر شما را عملی می‌کنم!

## افسوس بامورد!

دومرد فقیر در گوشه نشسته وبا هم صحبت می کردند ... یکی از آنها گفت :  
اگر پدرم زنده می بود ... حالا وضع و روزگار من بهتر از این بود .  
- چرا ... مگر پدرت ثروتمند بود ؟  
- نی ... او بجای من گلداپی میکرد ...!

## وعده ملاقات

يك پسر جوان توسط يك دو ست خود بايك دختری كه او را نمی شناخت وعده ملاقات گذاشت . او در ملاقات ماه تقریباً دو ساعت انتظار كشید . بالاخره يك دختر از دور پیدا شد . اوسوال كرد :  
- شما لوئیز هستید ؟  
- شما روبرت هستید ؟ جوان گفت : بلی .  
دخترك جوابداد : - من لوئیز نیستم .

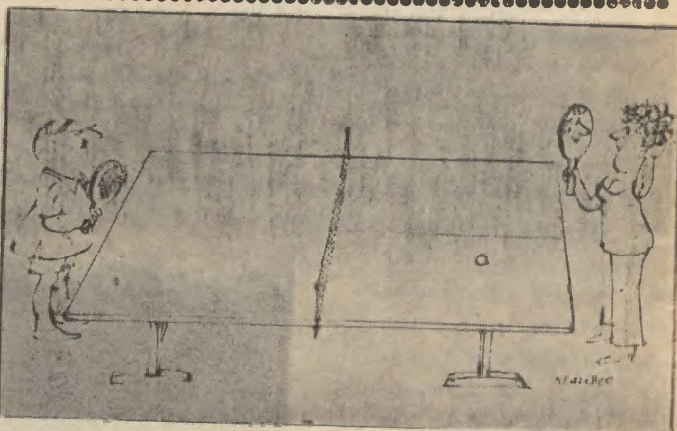


بدون شرح



## شاگرد لایق

دخترك شش ساله از مكتب بغا نه آمد وبابی صبری راجع به رفیق جدید خود به مادرش گفت :  
- نمیدانی او چقدر بچه لایق است . او تمام مضامین را كه در صنف اول درس داده می شود ، می داند .  
مادرش گفت :  
- از كجا این همه را می فهمی ؟  
- برای اینکه در سال گذشته نیز در همین صنف بود .



خودپسند زنها در هنگام بینگ بانگ

## جواب دندان شکن

يك كمیدین معروف در يك نمایش ، بك زن پرحرف راكه در قطار اول نشسته و همیشه اعتراض می كرد ، به این صورت به سكوت وادار ساخت .  
- این اعتراضات را در سال ۱۹۷۰ نیز  
من كردید . من هیچوقت يك لباس را كه  
يك مرتبه دیدم ، دیگر فراموش نمیكنم .

## مرض یاد فراموشی

زن همسایه ما كه يك زن پیراست می خواست نسبت یاد فراموشی خود نزد يك داکتر برود . من به اوداكثر لایقی راكه سراغ داشتم معرفی كردم . هنگامیکه بعد از ظهر اودا دو باره دیدم ، نسخه ای راكه داکتر به او داده بود برایم داد .  
من يك نگاه کوتاه به نسخه انداختم و  
خواندم : « يك كتابچه یادداشت » .



۵۰۰۰ سال کهنه بود ؟؟ اینك دیگر موقع خواندن : يك كتابچه یادداشت .  
آن بودكه باید بشكند .

صفحه ۵۰





برادر دیگر چپ، چپ به طرف من نگاه  
نکن بگیر این کیلاس شربت را بخور.

## همدردی بازن همسایه!

زن عزیزم ... این يك بوتل هوای تقویت  
موی سر است .  
شوهر- متشکرم عزیزم .  
زن تشکر لازم ندارد ... این ... هوا  
را به زن همسایه پهلوی خانه ما بده ... چون  
درین تازگی ها هواهايش بسیار می ریزد زیرا  
چند روز پیش موی های آنها از سر چپرت  
خود پیدا کردم .

## چند سال داری؟

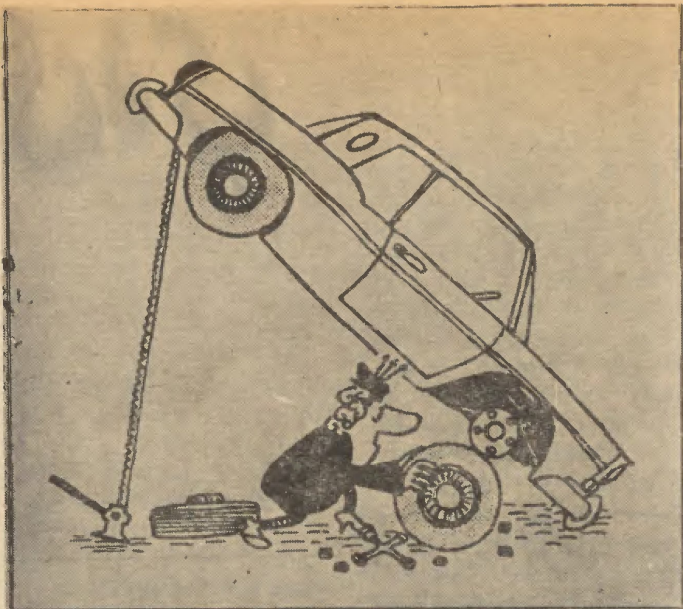
شخصی از پسری پرسید:  
بچه چند سال داری ؟  
بچه - نمیدانم ... چون مادرم وقتی مرا  
بدنیا آورد سی سال داشت ... در حالیکه  
حالا ادعا میکند بیست و پنج ساله است !...

## سالگرد

از اینکه يك روز سالگرد را فراموش  
نکرده بودم خیلی خرسند بوده و هنگامی که  
به خانه آمدم به زنم گفتم :  
- این سالگرد را بتو تبریک می گویم،  
امروز پوره يك سال است که مادر این خانه  
زندگی می کنیم .

زنم گفت:  
- غلط ... فردا يك سال میشود که ما به  
این خانه آمده ایم .  
من گفتم :

- تو از کجا اینقدر دقیق می فهمی؟  
او با اطمینان خاص جواب داد :  
- من خوب بخاطر دارم که مایک روز بعد  
از روز عروسی خود به این خانه آمدم .  
اکنون می توانید فکر کنید که چقدر  
خجالت کشیدم .



بدون شرح

## عقلی که با ز گشت

مردی وقتی صبح وارد اداره خود شد ...  
تلفون را برداشت و به اداره پلیس زنگ  
دابل کرده گفت :  
- معذرت میخواهم ... ختمه امایشناسید ...  
من همان کسی هستم که دو روز قبل خدمتان  
آمده و برای پیدا کردن زنم از شما کمک  
خواستم .  
صدایی از آنطرف جواب داد :  
پلی ... درست ... خوب حالا چه فرمایشی  
دارید ؟  
- هیچ ... میخواستم از شما خواهش کنم  
که دیگر دنبال او نگردید .  
- چرا ... مگر خانمتان برگشته است .  
- نخیر ... او برگشته ... ولی عقل من  
برگشته است !..



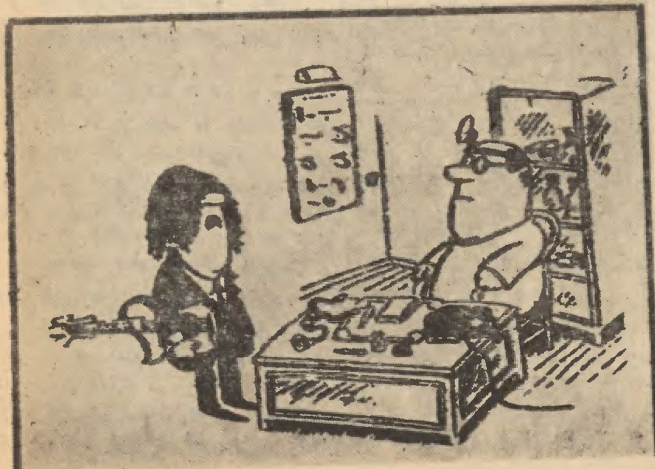
دوست عزیز : حالا موقع شوخی نیست که خودت را به این شکل درآورده بی .

## ساعت هم را می نیست

در ضیافتی که ( فرانک سیناترا )  
در هالیوود ترتیب داده بود «لانا تر» با یکی  
از دوستانش گرم صحبت بودند ...  
نا گهان «لانا تر» مردی را بدوشش  
نشان داد و گفت:  
- نگاه کن ... من آن مرد را که در آن  
گوشه نشسته بسیار دوست دارم .  
دوستانش تگاهی بطرف مرد انداخت و بعد  
گفت :  
- خوب ... مدت زیادی است که باو علاقه  
پیدا کرده ای؟  
- نمیدانم ... چون ساعت هم را می نیست !...



عزیزم از بس که ترا دوست دارم میخواهم  
مانند ماهی که آنها دولقین می خورد ترامن  
هم بخورم .



دکتر: مدتی است چشمانم جایی را نمی بیند!!



# هغوی پي ژوندی دی

## ژان لافایت

تیر پسی

د دروازی نه بهر موږ هیڅ یوه نه یو نیکر یو کمیس او یوه جوړه دلرگینه جوړه شوی چېلکي را کوي . ددی فرصت نشته چې سړی دخپلو بڼو په اندازه چېلکي واغونډی، هماغه لمړني تالار ته بیرته راغلی یو. دغه تالار هم مینځل شوی دی . یواځې په یوه څنډه کې یی تش بکسونه دکانسرو تش قوټی کاغذونه او شکېدلي عکسونه کوټی شوی دی .

زما دمور عکس هم پدغه منځ کې ترسترگو کېږي . په منډه سره دزیږونه پورته کېږي اودهغو ملگرو له ډلې سره چې زمونږ نه مخکې دی یوځای کېږي . دپاڼدې باران اوری ریریدو او غاښونه مویو دبل سره خوری . ددی لپاره

چې لږڅه ناوړه سو یو دبل پرته راوبږودکي وروږو په څېر ووهو شارلو هم راځي . یولکل شوی سگرت هم په خوله کې لری اوڅوډانی سگرت هم دملگرو ترمنځ ویشی دغه سگرتونه یی له یوه پخوانی بند ی څخه اخستی دی خپلو اوږو ته پکښ وړکوي او په غرور سره وایي: «هه، هه، موږ جدی خلک یواز ورو ورو دنیو شرایطو سره ځانونه برابروو». خبره یی لاجلاصه شوی نه وه چې یوه درنده څپه یی پرمخ - او یوه لگه یی په نس ور حواله کېږي، دغه سړی دبلوک مشردی چې پدی توگه ځان معرفي کوي او په لوږغږوایي: «دشپه له خوا په اړه وگاډه کې دسگرتو څکول منع دی». پخپله دی هغه سیکارچي زمونږ دیکسونو څخه یی په زور اخستی په خوله کې لری.

دغه دبلوک مشر دخپلی وینا دثابته لپاره وایي: «بس له دی به ستاسو ټول گارونه په مایوږی اډه لری».

دزیږو څخه ښکته کېږي او اپکالیم ساعت وروسته بیرته راځي . ساوه زمونږ په هپوکو کې نفوذ کړی زمونږ ټول غړی ریریدی .

- ناش بلوک المانی کلمی یعنی «دبلوک خواته» .

زما په نظر بلوک دغه دلرگيو نه جوړ شوی یوه ودانی ده چې دواټ په دواټوخواؤ کې جوړی شوی دی . زمونږ دبوټونو څخه چې بند او ټټی نلری داسفالت شوی سړک پرمخ جگ غږ پورته کېږي . له بده مرغه یو منځ په بوت کې زما بڼه وهی خو اوس ددی وخت لدی چې دهغه له سرڅخه ځان خلاص کړم.

زمونږ لارښوونکي په گواښ سره وایي: - این، زوه، دره، وپه ر. (المانی کلمی یعنی یو، دوه، درې، څلور) دبلوک مشر هم دلته دی او دروازی سره ولاړی . هغه کسان چې رواندی دی خپل بوټونه باسی او په لاس کې یی نیمې اونځوځي، دوی بیه نه کوي

له همدی کبله هغه سړی چې ددروازی سره ولاړی او متروکه په لاس کې لری له ټول قوت او زور سره هغه کسان چې بیرته پاتې کېږي، وهی. زما په څنگ کې یو سپین - ږیری سړی چې ډیر زهیر شوی دی خپل لاسونه دغدر په توگه پورته کوي. هغه څوک چې دلته دپارزی څخه لاس اخلي بدمرغه دی . دغه زوږ سړی به ترټولو نه مخ کې مېر شي.

قبوه هماغسې به ولاړه څکړو با یسید په یوه منظمه ډله کې سره را ټول شو. هغه دوه کسه (شتو بدیه نست) دلیکو دمنځ نه تیرېږي سړی، دسطنرنجو دمهر و په څیرځای په ځای کوي دلنډوونو خاوندان منځ کې او داوږن دوونو خاوندان وروسته! زه دلک په منځنی ځای کې یم منځ کې می اټکل کړی و چې تر ټولو نه ښه ځای منځنی ځای دی زما څخه څلور صف منځ کې دېټی لو ئی غوږ ونه ښکاري چې د هغه دڅر یل شوی سر په دواټ و خوا و کسې دمعمول څخه غټی ښکاري . با ید ددی څخه خپل ایضاح او استقامت سم کړم. شلب (المانی کلمه یعنی چپ)

پرمخ می لمړی څپیره لگین ی ، ماد بڼی لاس استقامت ته تو جه نه وه کړی (شریږ) له یو محکم گذار سره زه دغه کار ته متوجه کړم. د یوی څپیری زغمل خو دومره گران کار ندی خو ما هیڅکله ددغه کار سپکاوی په آما نه تو گه ندی زغملی . دغه څپیره دومره در نسه هم نه وه بڼا یی چې دغه سړی دو مره بد سړی نه وی کله چې (شریږ) موږ څو ځله شمیر ی دبلوک مشر را رسیدی او یو ځل بیا زمونږ نظم او ترتیب معاینه کوي د دی لپاره چې د ځینو کسانو څپټی لږ دننه لاپی شی خوشوگان پر هغوی حوا له کېږي . او س ټول شیان دمعاینې لپاره چمتو دی . د لری نه دزنگ غږ را ځي .

دروغه (المانی کلمه یعنی چپ) . دا حضا را تو په وخت کې غږ یدل منع دی ، د احضاراتو په وخت کې د حایه څخه خو خیدل منع دی ، با ید انتظار وایستل شی . زه له دغه انتظار له دغه سکون سره چې دآلمانی دسپلین جزء دی اموخته شوی یم موږ پخوا په جیل کې

څلور ساعت همداسی در یدلو . او س یوا ځی نیم ساعت تیر شوی . ددی لپاره چې وخت تیر شی هغه شعر چې د (فر ن) په جیل ځان کې می ویلی و را یا دوم. خپلو اکي ، ای خپلو اکي، څو مره ښکلی ښکار دی ...

-اتو تک (المانی کلمه یعنی دقت) سا تو تکي پښی یو په بل و هی اوتیار- سی کیږي . یو ځوان اس-اس چې دشلو کلو څخه کم عمر لری او پدا سی حال کې چې یو سگرت یی په خوله کې دی را ځي

یو پرا نیتی دفتر په لاس کې لری (شریږ) خولئ په لاس کې نیسی او وپاندی ځي. او داس- اس شاته چې په بی اعتنایی سره ددفتره څیردی روانیږي. هیڅوک کم ندی. کله چې پلټنه یسی پای ته رسیدی یو څه په دفتر کې لیکي او په دیس بی اعتنایی سره هغه نوی پنسل چې (شریږ)

ورکړی و پر مخکې اچوی اوزموږ دلیک په وړاندی دریدی . فرا نموزن (المانی کلمه یعنی فرانسوی) (شریږ) خواب ور کوي . یا وول .

او س د هغه سپین ږیری سړی تر مخی دریدلی دی چې پرون شپه ئی ورته جیړا ورکړی و. دسپین ږیری سړی ستر مگی ددار اوویری له زوره پریښی.

کاسه یی اخیلی او د غولی ډیر لیری څټلی ته ئی گو زاروی او سپین ږیری بانندی د هغه در اوږ لو امر کوي. سپین ږیری په منډه هغه پیدا کوي او بیر نه یی را و پی . دوه ځلی دری ځلی ..

لس ځلی دغه صحنه تکرار یږی تر څو چې سپین ږیری بیخی ستو ما نه کیږی او دسا یستلو څخه لو یري . با لاخره اس- اس د هغه کاسه پورته کوي او یس په ډیر زور سره سربړی ږی و هی . یو آیت څکړوی غوږ ته راځي سپین ږیری پر مخکې لویږی په تندی کې یی یو غت تپ ښکاري. دبلوک مشر اود هغه نور غړی ددی لپاره چې ښه غوږه مالی و کړی د هغه بدغه کار بانندی خاندی او اس-اس یی لهدی چې د غی غوږه مالی ته اعتنا وکړی له موږ څخه لیری کیږي . موږ دهغه دښکلی غږ چې د (سپین اس) د مسا پر ځانی (سندهر پکی وایي او رو .

دا حضا ر حالت پر موږ با ندی خلاصه شویده خو پر نو رو با ندی لادوا م لری باید دو هم زنگ داوړ یدلو څخه وروسته

نیم ساعت نور انتظار وپا سوډ احضا را نو به اوږدوکی هیڅوک نشی کولای چې دخپل ځای څخه پکان وخوړی په آخر کې داوام سی حالت غوره کوو . کله چې دبلوک مشر لاپه موږ و غو پښل د کوټی پر مخ یو څو شیبه کښینو څو یوه عجیبه پښه را منځ ته کیږي . په هغه کوټه کې چې موږ ټول پکښی خپلا ستلی وو، هیڅ ځای نه و .

سلمان ی موږ ته لار ښو و نه کوی. باید هماغه د خپلا ستلو پخوا ئی لاری چاری غوره کړ و یوا ځی در پڅو نه تو بیر لری پدی معنی چې لمړی سړی پداسی شکل کښینی چې شانی دد یوا ل خوا ته وی او خپلی پښی یوډ بل څخه لیری ویس-سی دو هم سړی دهغه د پښی په منځ کې کښینی او په همدی شکل تر آخره پو ری . او پدغه توگه دیر ش کسه کولای شی چې په یوه لس متر یزه ساحه کې ځای په ځای شی . او کله چې ټول افراد پدغه تو گه کښینا ستل لادکری نیما یی پر څسه تش پا ته کیږي . دانو (چشم بندی) او ماد هغو جا دو گرانو په یاد اچو چې ځانونه یی په یوه صندوق کې ځا یول .

زه لهدی آزمایشت سره دجادوگرانو دجادو- گرو یو څخه نه حیرا نیږم .

هغو ما ئو گانو ته ورته یو چې یس- یوه بیړی کې سره بارو وهی اودموالزی دسا تلولپاره هر سړی مجبو ر دی چی خپل لاسونه دمنځنی سړی په څپټه با نلی ټینگ وینسی .

طبعاً فرانسویان په دوو صفو نو کسې ځای په ځای شوی دی او بیا دوو سانو یو لند یا نو یو گو سلاو یا نو وار رارسیدیږی یو د بله سره غږ یږو .

زما د پښی لاس خوا ملگری ماته دخپل نیول کیدلو کیسه کوي . دی دشرابویسو سو دا گر دی چې دهغه دکور له زیر ځانی څخه دوسلو دساتلو او زیر مه کولو دپاره گټه اخستل کیده . اوس هیڅ ویره نلری اوخیل ماجرا په ډاگه وایي :

-آلمانیا نه ناڅایي تو گه زما دکور زیر ځانو ته ننوتل ، ساعت دسپنار څلور بجی وی زه له خپلی ښځی سره ویده وم مجبور شوم چې په ډیره بیوه کالسی واغونډم او د هغو سره لا ټشم بسی له دی چې د خپلی لور د مچو لو اجازه چې په بله کو ټه کې ویده وه را کږی . پست- فطرتان ! وروسته بیاد تحقیق په اوږدو کې دهغو ی سره یو ځای بیر ته کو رته راغلم په همدغه وخت کې وسلی او نور شیان ددوی لاس ته ولویدل یی. دهغو دوو لولپاره دوه ځلی را غلل اولاول .

(سریږ) حیرانتیا سره وایي : موږ هماغه وخت په یوی ټاټی پسی گرځیدو.

(سریږ) دنورو سره غږ یږی، هغه دا سی سړی دی چې هر چیر ته یوه احساساتی خبره یاده شی ډیر ژر پکی گپون کوی او بیا ژر نورو خواته متوجه کیږی. دی یولنډه و نه او پښ اندام لری له همدی کبله (پتی لوی) ته ورته دی له دی تو بیر سره چې عقل او قوت یی دهغه څخه ډیر دی .



(سریر) اصولاً دسربازی لپاوه‌یزول شوی دی. هغه د فرانسې په پوځ کې دغلیم سره جنگیدلی دی. دیو ماشین-گن سره یې دیو آلمانې لښکر په وړاندې مفاومت کېدې ترڅو چې ملگری یې په خوندي توګه وتښتی. په هماغه ورځ چې آلمانیانو د پاريس واپس واړونه مردارګرل دی دیو سرباز په توګه په پاريس کې پاتې شو. او اوس دلته هم د یو سرباز په څیر ژوند کوي. او ټول کسان د هغه د طاقت او قوت څخه حیران دي.

هغه خپلو خبرو ته ادامه ورکوي: هڅو کې. په لمړي لړ او کی مو زده یوه لپاره یوه تپانچه درلوده او دغه تپانچه هم پوره زړه او پخوا یې وه چې د ۱۹۱۴ کال په جګړو کې یې خپله ازموینه سرته رسولې وه، زموږ یو بل ملگری په همدغې تپانچې باندې هغه ملگری خوندي ساتلی و چې د آلمانیانو د وسلو او مهماتو یوګډام یې چاوداوه دغه ملگری دشپې له خوا دغه تپانچه یو بل ملگری ته ورکول چې هغه پاکه او غوړه کړې او بیایې ماته ورکړې ځکه چې ما هم یو ښه ښکار موندلی و. بیا آلماني جنرال هره ورځ سهار وختي په آس باندې سپور اود (پسو-لوی) په څنګه کې ګرځیده هاته دستور را کړ شوی و چې ددغه جنرال کار یو

طرفه کړم او ما داسې تصمیم ونیو چې په ځانګړي توګه دغه کار سرته ورسوم ځکه چې دا کار پوره ارزښتناک و دغه جنرال (فن اشتو لپنګل) نومیده. وسله مې په جیب کې کېښوده او دشپې له خوا په یوه کښه کې پېښ شوم، دواړو په څلور متر کې. دواړو ښه ځای و. په آسانی سره مې کولای شو چې خپل ښکار ډله پېنو نه و غورځوم. خو بیا پسې وویل شې چې ددغه ماموریت نه اته ورځې مخکې ما (دساوی) په جګړه کې پر ګټې

کړې و داسې پېښل شوی و چې دښکاره کولو نه وروسته پوره ژر و تښت او دڅنګه څخه ځان وباسم اود څنګه په بېله ځنډه کې یو بایسکل راته منتظر اوما کولای شوی چې د (پوځ) له لارې نه په آسانی سره وتښت. دشپې دلو بچو په شا وخوا کې ټاکلي ځای کې پېژانم انتظار پاتې شوم. له بله لوري په یو لویو لویو بچو باندې پورېدو پیل وکړ، سهار دوخته باران ودرېد. ځان سره مې ویل کاښکی هغه راشي. پوره او هېڅ وی چې را پیدا شو یو ساتونکی یې هم درلود چې له هغه نه لس متره لیرې ورپسې روان و. یو هیږ، پدا سې وختو. نوکې دسړي حال څرګه وی؟ فکر کوم چې زه لږ لږ زېږم. د خپل باندې کو تاسره دختو په منځ کې ناست وم. جنرال ماته نږدې شو قلم یې واهه، وخت یې و یا همدا اوس بیا هیڅکله. ما ښه کاږم، خو تپانچه ډزته کوي بیا ما ښه کاږم او بیا

د زنه کوی ۱ و د پښت خپل کار کړی و. په ناچارۍ سره دیو پاريس سړي په توګه بیرته ستون شوم. دوه ساعته وروسته (ایوون) راغی او تپانچه یې زما څخه واخیستله چې بل چا نه شي ورکړی.

خو موږ وروسته مو دهمدغې تپانچې سره د (کلنت) نومې چاوسو سېرې وایستلې. پدا سې شرايطو کې کارکول کومه آسانه خبره نه وه له نېکه مرغه په ورستیو وختو کې مو له آلمانیا نه څخه و سلی لاس ته راوړلی او کار موسم حیران دی.

یوه تپانچه دفرانسوي سرتیرو د سلی په هکله سړي کولې شي چه په ډیره آسانی سره یو رومان و لیکي. دمثال په توګه دا سې کسان به ډیر لږ وي چې ونه پوهیږي هغه سړي چې آلماني افسري په ۱۹۴۱ کال د اګست په ۲۳ کې د یوې ګرمې وسیلې سره وژلي لثافین نومیده. او هغه وسله چې دله هغې څخه کار اخیستی ودهغه کشتابو وه، کوم چې داوړلثان دروازه نه لږدی وژل شوی.

(سریر) خپلو خبرو ته ادامه ورکوي. په هر حال. که موږ یواځې یو څومیله لاسي ماشین گڼو نه درلودای کوم کاونه و چې سر ته مو نه رسول.

ښه اوس ته ووايه هغه و سلی چې ستا له مور څخه لاس ته راغلې څه شيان و؟

سېک ماشين گن اونوو. سوګري! څو مړه به وی؟ دوه تنه.

سیمون هم په یوښتو پیل کوي: دغه و سلی او مهمات له کوم ځای څخه را تللي چې موږ هیڅکله دهغه مخ هم ونه لید؟ فکر کوم چې دانګلستان څخه... مارک خو یې انگلیسي و.

دغو کسانو حق درلود چې پوښتنه وکړي: ولې هغو کسانو ته چې په همدغو ورځو کې د ځان نه تېرو دغه وسلې نه ورکول کیدلې؟ هغوی ته کورم. دوی واقعا دغلیم سره جنگیدلي دي. ددوی یو تن (پرو) به ناما لاتر اوسه پوری پخپل مړوند کې یوه ګوله لري. او هغه بل یې چې د اوسپنې توپلي کولو یووه وېشت ګلن کارمړدی څلور څله تپي شوی دی.

(سریر) ته برګوم. د ۱۹۴۲ کال په دوی کې هغه دسرتیرو ډله چې (فران تیر - پار تیزان) نومیده کشتابو یې په دوو سپرمو د سولې و یوه شپه د (سنت آسیر) برج ونړېد.

دغه کار مو مړه اهمیت درلود چې د (ورباخت) راديو مگان دلیری ځل لپاره دسرتیرو دواړو په هکله وغږېدل دپاريس په هغو ځایونو کې چې آلمانیان او سیدل اکثر لاسي یو نه ډیر چاودېدل دغلیم پر یو څي منصبدارانو او ساتونکو باندې تل پر غل کيږي. په رڼا ورځ کې دغلیم په پوځي ډلو باندې یو غلو ښه سرتیرو سیمې یو شپه د (سینما ریکي) دوتلو دروازه ته نږدې دماشین منځو دډزوله کبله اویا کسه آلمانیان وژل کيږي. څو ورځې وروسته هماغه یو ځای وځل کيږي او هغه آلمانیان چې دسینما څخه وځي ټوټې کوي دغه ټول عملیات د (والی) نومې دسرتیرو د ډلې د قتلونو یوه برخه ده چې دیو بریالیتوب یو-سلو پنځو سیم کالیزه یې چې به همدغه نامه بادیده، جشن نیولوي.

(دغه جشن په ورځ آلمانیان چې دکو-نیست دگوند دبیا نیی اودکورني جگړو د

بقیه صفحه ۴۹

## نیروی برق از کجا

تولید برق است اما متأسفانه بعضی اوقات سدهای در آشار و بند ها رخ میدهد که این امر امید به توسعه تولید برق آبی را درآینده محدود میسازد. سوختهای فوسیلی (ذغال سنگ، نفت و گاز طبیعی) به عنوان وسیله اساسی برای تولید برق بشمار میرود. ذغال سنگ که قبلاً سوخت کشتی به شمار میرود اما امروز چون قیمت نفت و گاز طبیعی بلند گردیده و در بسیاری از ممالک ذخایر نفت و گاز طبیعی روبه کاهش اند اهمیت زیادی کمب نموده است.

اکنون نیروی هستوی از تمام منابع اساسی انرژی برای تولید برق بیشتر مورد بحث است. از سال ۱۹۵۰ تاکنون بشر از تولید برق از اورانیوم بهره مند شده و در حال حاضر در همان کارخانه های برق آتوم مشغول کار می باشند.

در آینده نزدیک ممکن است نیروی برق بوسیله بطریهای آتانی تامین شود. این بطریهای عسدمی شکل که از سیلیکان ساخته شده اند نیروی برق را به آسانی تامین میکند و برای این کار به چیزی جز نور آتانی احتیاج ندارد بطریهای آتانی هر چند که هنوز دوره طفولیت خود را طی میکند به احتمال زیاد مشکل بحران انرژی را تا حدی حل خواهند کرد. کارکنان این رشته امیدوارند که میتوانند از طریق نحوه های آتانی که برپام منازل نصب خواهند شد تا اواسط ۱۹۸۰ در تامین نیروی برق اوزانقیمت موفق گردند.

بهره مند میشویم خودبخود از زمین یا هوا جریان نمی یابد. بلکه باید در کارخانه های تولید گردد که برای بکار افتادن این کارخانه ها باید انواع دیگری از انرژی مصرف شود. برق وقتی بوجود می آید که اجزای کوچک آتم که الکترون تأمیده میشود به حرکت درآیند.

یک نمونه از این امر در طبیعت شوک یا تکان جزئی است که بعضی اوقات هنگام دست زدن به دستگیر (مانیکه) رطوبت هوا کم باشد. احساس میکنم این تکان برقی در نتیجه مالش پوت با فرش بوجود آمده و الکترونها بی راکه موقع دست زدن به دستگیر رها شده، بحرکت درمی آورد برقی که مصرف می کنیم با چرخش یک مغنیت در داخل سیمهای مار - و جریان برق را تولید میکند.

مسئله انرژی برای گرداندن توربینها لازم است. این انرژی میتواند از منابع مختلفی سرچشمه بگیرد در کارخانه های هیدرو - الکتریک نیروی آبی که فرومیریزد توربین را مانند یک چرخ آبی و البته مقیاس خیلی وسیعتر و پیچیده تر می چرخاند. و سایر کارخانه های مواد سوخت مانند ذغال سنگ و گاز نفت برای حرارت دیگهای بخار که توربینها را به چرخش درمی آورند بکار میروند. در کارخانه های اتمی حرارت لازم برای تولید بخار با شکستن اتم های سوخت هستوی ویک راکتور ایجاد میشود. در انواع کوچکتری غیر متداول دستگاه های مولد برای تولید برق، از سوزاندن زباله، بخار زیر زمینی، نیروی خورشید و قدرت جزر و مد دریا استفاده می کنند.

استفاده از قدرت ریزش آشار در کارخانه های برق آبی یکی از موثرترین راه های



# واژه‌های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی

## قوانین اقتصادی :

مناسبات تولیدی چگونه برقرار می‌شود، آیا هر انسان مؤلفی بویل خود با سایر انسانها قرار و مدار می‌گذارد آیا فتودال (صاحب زمین) بایک یک از دهقانان و با هر یک طبق شرایط بخصوص وجداگانه کنار می‌آید که آنها زمین او را بکارند ، آیا میان هر کارگر و سرمایاداری مناسبات بخصوصی وجداگانه ای برقرار است که آندو بر سر آن باهم توافق کرده اند ؟

پاسخ همه پرسشهای بالا منفی است . مناسبات تولیدی یا ساختار اقتصادی جامعه امری است عینو خارج از اراده ای انسانها که طبق قوانین دیالکتیکی و مستقل از خواست این وان تکامل میابد مناسبات تولیدی قرار و مدار این فرد با آن فرد نیست ، اگر نه به تعداد افراد متفاوت می‌بود . مناسبات تولیدی متناسب با سطح نیرو های مؤلده بوجود می‌آید . قالب و شکل عمل کرد این نیرو هاست که بصورت نظام معین و مشخص مثلا بصورت نظام بردگی، نظام فتودالی ، نظام سرمایه داری، نظام سوسیالیستی در جامعه حاکم می‌شود . این اندیشه ی بنیادی و سازنده ای اولین آموزگار زحمت کشان جهان که انسان هایل ازینکه بیاندیشند و بکار هنری بپردازند ابتدا باید بخورند و بنوشند ... الزاما در قالب و نظام معینی که هانا مناسبات تولیدی حاکم است قرار می‌گیرد، مناسباتی که خارج از اراده ای آنها وجود دارد و خارج از خواست آنها، موافق قوانین ویژه ی خویش تکامل میابد .

اولین رهبر کارگران جهان مجموعه ی تئوری اجتماعی، اقتصادی خورفا روی همین واقعیت که دهابنه موقت به کشف آن شده

است . بنامی کند وی دو میابد که انسانی از معاد زاده می‌شود، بدون آنکه خودخواهد و دخالتی در آن داشته باشد در جامعه ی معینی وارد می‌شود که این جامعه در سطح معینی از تکامل نیرو های مؤلده قرار داشته و در آن مناسبات تولیدی معینی برقرار است .

نوزاد الزاما در درون این مناسبات قرار می‌گیرد و از زمانیکه بکار تولیدی بپردازد، مجبور است این مناسبات را بپذیرد و در درون آن تولید و مصرف کند. کسیکه در جامعه ی فتودالی زاده شده خواه تا خواه با مناسبات تولیدی فتودالی سروکار دارد و کسیکه در جامعه ی سرمایه داری زاده شده با مناسبات سرمایه داری . این امر که ساختار اقتصادی جامعه فتودالی باشد یا سرمایاداری تابع تمایل اشخاص نیست، بلکه سر انجام تابعی است از سطح تکامل نیرو های مؤلده ی مادی که جامعه ی مفروض در اختیار دارد .

روشن است که جامعه ی بشری نسبی است بسیار بغرنج ، در هر جامعه ای علاوه بر مناسبات تولیدی انواع مناسبات دیگر فرهنگی حقوقی ، مذهبی، سازمان دولتی و انواع نهاد های دیگر اجتماعی ، سیاسی موجود است

منبع ۸۴

مرحله و هر پله ی از تکامل جامعه ی بشری بررسی شود . درست همین جانب بررسی است که موضوع علم اقتصادی سیاسی را تشکیل میدهد .

از آنجا که جامعه ی بشری تاکنون از پنج پله با مرحله ای تکاملی گذشته می‌گذرد اقتصاد سیاسی نیز در خطوط اساسی خویش به پنج بخش تقسیم می‌شود. ولی مناسبات تولیدی و قوانین اقتصادی از زمان پیدایش و تکامل سرمایه داری است که بسیار بغرنج شده است و درین زمان است که اقتصاد سیاسی بعنوان یک علم مستقل پدید آمده و تکامل یافته است . اقتصاد سیاسی امروزی در درجه ی اول عبارتست از اقتصاد سیاسی سرمایه داری و اقتصاد سیاسی سوسیالیستی. طوریکه در مباحث قبلی تشریح کردیم مناسبات تولیدی را نباید به معنی محدود کلمه گرفت و باید توجه داشت که مبادله و توزیع نیز جزء مکمل تولید است . و بنابر این باید گفت :

(اقتصاد سیاسی علمی است که مناسبات اقتصادی را که در درون تولید، توزیع، مبادله ی خاوسه های مادی در مراحل گوناگون تکامل جامعه ی بشری عیان انسان ها برقرار میشود و همچنین قوانین اقتصادی تکامل این مناسبات را بررسی می‌کند .)

تقسیم بندی جامعه به پنج مرحله ی یاد شده، تقسیم بندی بسیار کلی است . در کشور های گوناگون و در میان اقوام گوناگون مراحل تکامل عینا در بشر واحدی سیر نکرده و در هر جا و در هر دورانی ویژگیهای داشته و دارد. برخی از اقوام از پنج مرحله ی یاد شده نگزشته اند و هم اکنون جلو چشم ما اقوام معینی از مرحله ی فتودالی و گاه از مراحل مابقی فتودالی ، راه به سوسیالیزم می‌گشایند ، بدون اینکه الزاما مرحله ی سرمایه داری را طی کنند، در اغلب کشور های آسیایی مراحل تکامل برده داری و فتودالی شبیه جوامع اروپایی نبوده و خصوصیتی داشته است که اولین رهبر پرولتاریای جهان آنرا شیوه ی تولید آسیایی نامیده و هنوز تحقیقات علمی بیشتری لازم است تا همه جواب آن روشن گردد .

رشد مناسبات سرمایاداری و سوسیالیستی نیز در هر کشور و هر دورانی ویژگیهای بوجود می‌آورد که با کشور دیگر و دوران دیگر متفاوت است . بر علاوه تعیین ساختار اقتصادی جوامع بشری خالص و بطور قطع مرز بندی شده نیست وجه بسا در کنار مناسبات اصلی تولیدی که مشخصه ی مرحله ی معینی است بقایای فراوانی از انواع مناسبات پیشین و با نطفه های ساختار آینده ی طبقاتی و مراحل گذار وجود دارد .

لذا ساختار اقتصادی جوامع بشری به مراتب بغرنجتر از آنست که بتوان در یک تقسیم بندی کافی به پنج مرحله خلاصه کرد. ازینجاست که فریدریش هرزمت نزدیک اولین رهبر پرولتاریای جهان ضمن تعریف اقتصاد سیاسی یادآوری و تاکید می‌کند که اقتصاد سیاسی نمی‌تواند

برای همه کشور ها و همه دوران ها هما نند باشد. به گفته ی او اقتصاد سیاسی : «علم شرایط و اشکالی است که در هر جامعه ی مفروض تولید و مبادله در درون آن انجام می‌گیرد و محصول بدست آمده در درون آن توزیع میشود» وی اضافه می‌کند: «اقتصاد سیاسی نمی‌تواند برای همه کشور ها و همه دوران های تاریخی همانند باشد»

(از اثر مشهور الی دور ینگ) و هر کشور در هر مرحله ی تکاملی و هر دو ران اقتصاد سیاسی ویژه ی خود را دارد.

شاید بعضی کسان ازین گفتار به این نتیجه برسند که اصولا اقتصاد سیاسی برای دوره ی معینی از تکامل ، مثلا: اقتصاد سیاسی سرمایه داری و اقتصاد سیاسی سوسیالیستی کاربشی باشد . ولی در واقعیت امر چنین نیست . کشف و درک قوانین عام تکامل اقتصادی جامعه در هر مرحله ی آن بما امکان میدهد که استخوان بندی و چوب بست اساس این مرحله ی تکاملی را بشناسیم تا سپس آنرا بهر جامعه ی مشخص و مفروض انطباق دهیم . رهبر پرولتاریای جهان در موقع نگارش «کاپیتال» ساختار اقتصاد سرمایه داری

را در نمونه ی انگلستان بررسی میکند. او در عین حالیکه برین نمونه تکیه دارد، با قدرت تجربه، شاخ و برگ آنرا کناری زند تابه ماهیت قوانین تکامل اقتصاد سرمایه داری قوانینی که جنبه ی عام دارد و ویژه ی این یا آن کشور نیست دست یابد. و درین کار بزرگ به اوج دانش اقتصاد سیاسی ونه (فقط این دانش) دست میابد. پس از او، زمانیکه سرمایه داری به دوران نوین و به عالی ترین و آخرین مرحله ی تکاملی خویش، مرحله ی انحصاری مام می‌نهد، رهبر انقلاب کبیر اکتوبر کار اولین رهبر زحمتکش جهان را دنبال می‌کند تا اقتصاد سیاسی امپریالیزم مرحله ی انحصار سرمایه داری را بنیان نهد و آن قوانینی را کشف کند که جنبه ی عام دارد و ویژه ی این یا آن کشور امپریالیستی نیست.

در موقع تعین موضوع علم اقتصاد سیاسی باید به این نکته توجه داشت که تولید خاوسه های مادی دوجبه دارد، یکی مسایل فنی و تکنولوژیک و دیگری مسایل اقتصادی و اجتماعی بصارت دیگر تولید از دوجبه قابل بررسی است. یکی از نظر مناسبات میان انسان ها و طبیعت دیگری از نظر مناسبات میان انسان ها و انسان در روند تولید . وقتی می‌پرسیم این بوت چگونه تولید شده است؟ به این پرسش می‌توان جواب دوگانه داد. یکی پاسخ دانشمندان علوم طبیعی و مهندسیست و استاد کاران جرم سازی و کفایش درین باره که چه عملیات فیزیکی و کیمیای لازم است و ی پوست حیوانات انجام گیرد و این عملیات فنی چگونه سازمان داده شود تا کفش مورد



نظر ساخته شده و حاضر برای پوشیدن باشد. و دود دیگر یاسخ دانشمندان اجتماعی درین باره که چه مناسباتی میان شبانی که از گوسفندان و گاوان نگهداری می کرد با صاحب این حیوانات برقرار بوده، چه رابطه ای بین دباغ و شاعرش با صاحب کارخانه ی جرم سازی با کارگانش و غیره و غیره وجود داشته است.

درهم آمیختن این دوجانب جداگانه ی تولید و حتی درهم آمیختن سازماندهی امور فنی کارخانه و کارگاه و امور حسابداری، با بازار و نظایر اینها با مناسبات تولیدی میان انسانها جایز نیست. علم اقتصاد سیاسی علمی است اجتماعی و مناسبات میان انسانها را بررسی میکند و نه مناسبات میان انسانها و طبیعت را که موضوع علوم و فنون گوناگون طبیعی و فنی است. دانشمندان بورژوا این دوجانب را بهم آمیزند. کلاسیک های اقتصاد سیاسی

بورژوازی نظیر آدام سمیت و داوید ریکاردو این کار را نادانسته می کردند. اما امروز آمیختن انواع مطالبی که ربطی به علم اقتصاد سیاسی ندارد با این علم، زاده فکر حساب شده ی دانشمند نمایان بورژواست تا بدینوسیله مناسبات اجتماعی را برده بپوشی کنند. اقتصاد دانان بورژوا در واقعیت امر به آن چیزی ابراد می گردند که از دست آورد های مهم اقتصاد سیاسی رهبر پرولتاریا ی جهان است. اولین رهبر کارگران جهان و هم رزم نزدیک وی نخستین دانشمندانی هستند که بوجود مناسبات تولیدی میان انسان ها می بردند و توانستند جانب تکنولوژی تولید را از جانب اجتماعی آن ازم تمیز داده و جدا کنند و بدین ترتیب موضوع علم اقتصاد سیاسی را دقیقاً مشخص و مسجل نمایند. رهبر انقلاب کبیر اکتوبر در همین باره است که می گوید:

«برخلاف آنچه اغلب گفته می شود موضوع علم اقتصاد سیاسی تولید ارزنبهای ما دی نیست بلکه موضوع تکنولوژی است و مناسبات اجتماعی انسانها در امر تولید است.» در جریان بحث از مسایل اقتصادی که بعداً بررسی مفصل از آن صورت خواهد گرفت، خوانندگان محترم خواهند دید که بر خلاف ادعای دانشمندان نمایان بورژوا، علم وایدیالوژی مرفقی و انقلابی در زمینه ی اقتصادی واز جمله در زمینه ی پول، قیمت ها، تجارت و غیره بسیار چیز ها آورده و این علم مرفقی است که ریشه های همه ی این مفاهیم و مقوله های اقتصاد بورژوازی را بطور علمی کشف کرده است. اما علم مرفقی میان اقتصاد، به معنی فنی و حسابداری این کلمه با اقتصاد سیاسی به معنی علم بررسی مناسبات اجتماعی انسانها در روند تولید، مرز کاملاً مشخص کشیده است تا

بازی و فلسفه با مسایل نوع اول ما نخ از کشف و درک مناسبات اجتماعی نشود و همین نکته است که مدافعین سرمایه داری را نگران می کند و اقتصاد سیاسی بورژوازی را بیش از پیش بسوی ابتدال و فرار از موضوع اصلی اقتصاد سیاسی می کشاند. قبل از پیروزی انقلاب شور در سنامه های قلب ساخته شده ی کدور کشور های امپریالیستی تدوین و تالیف می شد در پوهنتون های مانیز تدریس می گردید خصوصاً در ساحه ی علوم اجتماعی این کار بشدت روا داشته می شد و در اغلب این درس نامه ها استشار بهره کشی و غیره توجیه می شد واز حقایق تلخ بشکل بسیار ماهرانه گریز بعمل می آمد ولی اینک با پیروزی انقلاب شور که مطابق قانون تکامل جامعه و به اراده ی خلق آزاده ی افغانستان بهمان آمد در پهلوی سایر تحولات کیفیت درس نامه های مراکز علمی نیز بطرف واقعیت سیر کرده و قرار گرفته است.

نوشته محمد روحانی

## احساس و درک

## نقاش امر روز

اینکه میگویند احساس و درک هنرمند با فرد عادی متفاوت است به این معنی که آن یکی باریک بین و متجسس است و آن دیگری زود گذر بی تفاوت، آن یکی واقعیت را چنانکه هست می نمایاند و آن دیگری واقعیت را نامی شناسد. این گفته در هنر نقاشی هم بیشتر مورد قبول است.

نتایج مراحل هنر نقاشی نشان میدهد که هر قدر رنگها و خطها ساده تر و آسانتر باشد همانقدر تاثیر بیشتر و مثبت دارد، عین موضوع در شعردنشر هم صدق میکند چنانچه امروز (شعر نو) آسانتر و ساده تر از شعر کهن است و در اذهان خلوق تاثیر بسزایی دارد.

اینکه هنر مندی به یک سبک مخصوص نقاشی متغایل میشود و یا به آن علاقه مند میگردد و سبک دیگری را نفی می کند و در واقع تکامل هنر را نفی میکند و اینجاست که او یا احساس هنری ندارد و یا آنرا اصلاً درک و فهم نتوانسته است.

مثلاً هنرمندی که به سبک ریالیزم یا واقعیت گرایی نقاشی میکند برای وی خطهای روییم و به اصطلاح کش شده معنی ندارد، در حالیکه نقاشی هیچگاه داخل یک چوکات

مشخص نیست، به این معنی که هنر (بخصوص نقاشی) از ادوار گذشته تا حال به یک شکل نمانده و همیشه با ایجابات زمان از یک شکل مبهم و پیچیده به یک شکل آسان و ساده تبدیل شده است، بطور مثال، در دوره قبل از امپرسیونیستها در نقاشی، ریزه کاری های فوق العاده پیچیده ای کار میشد، تا بالاخره که خود هنرمند احساس خستگی و بیننده احساس یکنواختی کرد و هنرمندان کوشیدند که روشی را تخلیق کنند تا نقاشی را از شکل بفرنج و پیچیده آن به شکلی در آورند که هم هنر مند و هم بیننده از آن راضی باشد.

بخاطر باز کردن همین گره سبک امپرسیونیزم به وجود آمد، بانهم با تفسیر شرایط زندگی (از نظر اقتصادی و اجتماعی) سبک امپرسیونیزم همچنان فراموش شد و جای آنرا سبک جدید دیگری گرفت تا بالاخره بعد از مرور دوره های مختلف و برتر از یکدیگر سبک کوبیزم بوجود آمد و پابلو پیکاسو این سبک را به اوجش رساند درین سبک همان خطهای بروی هم افتاده و با خط های منحنی معنی بسیار وسیعی دارد، مثلاً تابلوی (خواب) از سبک کوبیزم است که خطهای منحنی و تقسیمات رنگها با استادی کامل پابلو پیکاسو کار شده و مورد قبول هنردوستان و صاحبان احساس هنری واقع گردیده

است.

در کشور عزیز ما افغانستان هم اکنون مردم به نقاشی ایکه بلریزه کاری زیاد کار شده باشد علاقه فراوان نشان میدهند، زیرا مردم ما از نظر اقتصادی عقب مانده نگه داشته شده بودند لذا شعور هنری نیز بحالت پایین باقی مانده بود و این هنرمند باریک بین و حساس است که باید منتظر (جبر) دوران نباشد بلکه هنر (خصوصاً نقاشی) را از شکل ابتدایی و بفرنج آن بشکل پیشرفته در بیا ورد و تحت تاثیر سبک یاد گرفته اش نرود، تا باشد که هنر نقاشی بشکل ساده و پر محتوای از گذشته رهاش را ادامه بدهد و در اذهان توده تاثیر بجا کند.





# نکاتی چند از زندگی

آن می افزاید و او را بیشتر از پیش مسرور مسازد و حس حق شناسی و اعتماد در او ایجاد میگردد .

نکته سوم- شکایت :

البته مقصود ما از این نکته آن نیست که شما همیشه شکایت کنید یا هرگز شکایت نکنید . غرض اینست که وای بر حال مردیکه در حضور دیگران از کار های زشت ابراد بگوید ... و همچنان وای بر حال زنی که باز هم در حضور دیگران از رفتار شوهرش انتقاد کند و با این رفتار و حرکت همسرش احساس خفارت نماید . و قبیله شخصیت زن و مردی جریحه دار شد دیگر مشکل است به زندگی خانوادگی شان ادامه دهند .

نکته چهارم :- گذشت ایام بالاخره زنی را از شوهر (شوهری را از زن) خود جدا خواهد کرد که دایما بگوید : «بله دیگر .. همه مردها همینطور اند» «بله دیگر ... همه زنها مثل همه دیگرانند و من نمیتوانم باتو دیگر زندگی کنم»!

در این دنیا هر کسی توقع دارد که اگر دیگران قدر وجود عزیز ویی مثلش را نمی دانند، لافاقل شریک زندگیش ، او و دیگران را بایک چوب نرانند و بین وی و سایرین تفاوتی ، هر قدر هم جزئی باشد، قایل باشد. تجربه نشان داده که همین بی تفاوتی ها و همین تمسخر های بی جا ویی مورد زن و شوهر زندگی سعادست بار آنها را به جهنمی سوزان مبدل ساخته است .

نکته پنجم - یک شوهر خوب و عاقل، آتچنان مردی است که بداند و بتواند بخاطر بیاورد که جای هر چیزی در منزلش در کجاست تا اگر یکروز یا چند روز همسرش به مسافرت رفته باشد و یا در خانه نباشد دست روی دست بگذارد و به انتظار بنشیند که زنتش بیاید ... نتیجه این قبیله انتظار ها همیشه عصبانیت و نتیجه عصبانیت ایراد گیری و نتیجه ایراد گیری دعوا و جنگال و نتیجه همه این ها کسورت، نفاق و جدایی است .

پس چه بهتر که مرد از همان آوان زندگی مشترک خود را به این نکته ملتفت سازد که ممکن است روزی پیش آید که نظربه مشکلات زندگی همسرش چند روزی از او دور باشد و او باید تمام مسوولیت خانه را بدوش گیرد فلذا آشنایی بکارهای منزل یکی از موفقیتهای مرد در زندگی خانوادگی است .

نکته ششم :- شما که مرد زندگی هستید موقعی که زنتان باشما حرف میزند به حرف های او گوش نمیدهید و زیر لب زمزمه میکنید و گاهی میگویید : «درست است» یا «بله» همینطور است» بالااقل صدای شبیه این الفاظ از خود در می آورید میدانید آخر این بی توجهی ویی تفاوت و دست کم گرفتن ها چه میشود ؟

مثلا یک روز خانمتان میگوید : «شوهر عزیزم فردا وقتی کارت تمام شد به منزل نیا، چون شب به خانه مادرم دعوت هستیم ضمنا یادت نرود که ساعت پنج بعد از ظهر هم به معاینه خانه داکتر دندان باهم برویم، تواز اداره

در انوای وجود دارد بردارد، این وضع خانم را برآشفته و عصبانی مسازد وای بسا که همین موضوع ساده و بظاهر کوچک باعث جنگال خانوادگی بین زن و شوهر گردد .

اگر از این شوهران پرسیده شود که چرا بخاطر یافتن عکس یا چیز دیگر انواری لباس خانمرا با ز میکند در حالیکه شاید اصلا آنچه را که می خواهد در آن جانباش دست به اینکار می زند شاید بگویند که:

می خواستم فلان چیز را از انواری بیایم اما باید به این مردان خاطر نشان کرد که هر کس چهره و چه مرد از خود واز های دارند که نمی خواهند دیگران ولو که خیلی هم برایش نزدیک باشد به آن دسترسی پیدا نمایند بناء هیچکس چه مرد و چه زن نباید بدون اجازه طرفین دست به عملی بزند که باعث عصبانیت و جنگال و مشکلات خانوادگی گردد.

بقیه صفحه ۱۱

## کنترول

و ۴۵ فیصد جمله مریضانی که تحت معالجه میباشند ادویه خود را از مراکز مذکور بدست می آورند.

البته دسترسی به نتایج حقیقی پیدا میالوژیکی

مدت زیادی را در بر میگیرد اما هم اکنون امید

های خوبی ایجاد گردیده است . نقش کمک

بین المللی درین پیشرفت قابل ملاحظه بوده

است . قابل تذکر است که کمک پروگرام انکشافی

ملل متحد و سازمان صحت جهان هم اکنون

برای ۴ سال آینده تحت غور میباشند . یونسف

۶۳۱۸۰۰ دلار میرسد و مبلغ ۴۲۸۰۰۰ دلار دیگر

از سبهای زیادی باینترفیگانه منبع ادویه و

واکسین ضد توبرکلوز بوده و توقع میرود که این

کمک ادامه یابد . سازمان مواد غذایی جهان - بو

سیله فراهم ساختن غذا به اساسی جهت کمک به

ندای موفقانه مریضان معاونت میکنند .

حکومت جاپان تعمیر جدید موسسه توبرکلوز

و تعمیر مرکز منقوی توبرکلوز را در کابل

در تحت کمک بلاعوضی خود اعمار نمود .

موسسه همکاری بین المللی جاپان تجهیزات

از قبیل اکسریز سامان لابراتوار و وسایل حمل

و نقل مواد تریوی و غیره را فراهم نمود .

هدف نهایی همکاری بین المللی تاسیس یک

سرویس متکی بخود تخنیک و اداری کنترول

توبرکلوز در مرکز ملی کنترول توبرکلوز

میباشد که قادر به ادامه فعالیت و توافق دادن

به احتیاجات و شرایط متحول باشد ازین

نقطه نظر سهمگیری بین المللی در پروگرام

هنوز هم ضروری میباشد . در وضع کنونی

انکشاف پروگرام گفته شده میتواند که

اقدامات و توقف حکومت در مقابل پرابلم

توبرکلوز و ادامه سهمگیری بین المللی بهمان

پیمانه از شرایط ضروری رسیدن به هدف نهایی

در ظرف سه الی چار سال آینده میباشد .

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

ژوندون

منزل خوشنویان تیلون میکند و خانم تان نیز به همه جا تیلون میکند غیر از منزل . آنوقت در همان لحظه ای که شما از شدت عصبانیت زمین وزمان را به باد ناسزا میگرد و کاسه را به کوزه می زند زنگ تیلون صدا میکند . گوشک تیلون را بر میدارید . خانم هستند، و لابد خود شما بهتر میدانید که این قبیل مکالمات به کجا می انجامد و چه صورتی پیدا میکند .

نکته هفتم :- این راهمه میدانند که هر زنی نظربه قدرت مالی خویش از خود اشیای دارد که برایش عزیز است مانند لباس، و یا بعضی زیورات که داریم می خواهد از دسترس بد و ر بسا شد و لی بعضی از شوهران بدون در نظر داشت این موضوع گاهی با دست چرب و آلوده به میبایه انواری لباس خانم را باز میکند تا فلان عکسی که

بقیه صفحه ۱۰

## اشتر الکل متحد در

نفوس : از جولای ۱۹۷۹ تا دسامبر ۱۹۸۲ : ۱۴۴۸۰۰۰۰ دالر .

یونسف : ۱۹۷۹ تا ۱۹۸۰ : ۱۰۹۰۰۰۰۰ دالر .

برای دو سال اول مبارزه مواد و تجهیزات

بقیمت مجموعی ۱۷۵۰۰۰۰۰ میلیون دالر معادل

(۷۳۵۰۰۰۰۰۰) افغانی . هم اکنون فرمایش

داده شده تویرید بسیاری از آنها شروع

گردیده است .

بعلاوه پروگرام مواد غذایی جهان برای

تقریباً یک میلیون کارگر مواد آموزشی مواد غذایی

منظور نموده است . از بانک جهانی تا جهت

اعمار ساختمانها برای ریاست مبارزه علیه

بیسوادی و مدیریت های ولایتی سواد آموزی

اکابر در حدود مبلغ پنج میلیون دالر کمک

درخواست گردیده است .

چنین مینماید که در تاریخ اشتغال ملل

متحد بتعلیم و تربیه برای اولین بار چنین

کمک با اشتراک چندین سازمان مختلف در

چنین محتوی توجه ملی تحقق پذیرفته است.

ملل متحد درین مبارزه عمیقاً علاقه

دارد و امیدوار است که دیگر جوامع دارای

نظیر این اهداف ازین تجربه مستفید گردند.

کمک مجموعی از سه اورگان ملل متحد در

مبارزه علیه بیسوادی بشرح ذیل است :

پروگرام انکشافی ملل متحد : از مارچ

۱۹۷۹ تا دسامبر ۱۹۸۲ : ۱۵۰۰۰۰۰ دالر

صندوق ملل متحد برای فعالیتهای مربوط به

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

فراهم ساخته است .

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

فراهم ساخته است .

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

فراهم ساخته است .

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

فراهم ساخته است .

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

فراهم ساخته است .

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

فراهم ساخته است .

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

فراهم ساخته است .

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

فراهم ساخته است .

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

فراهم ساخته است .

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

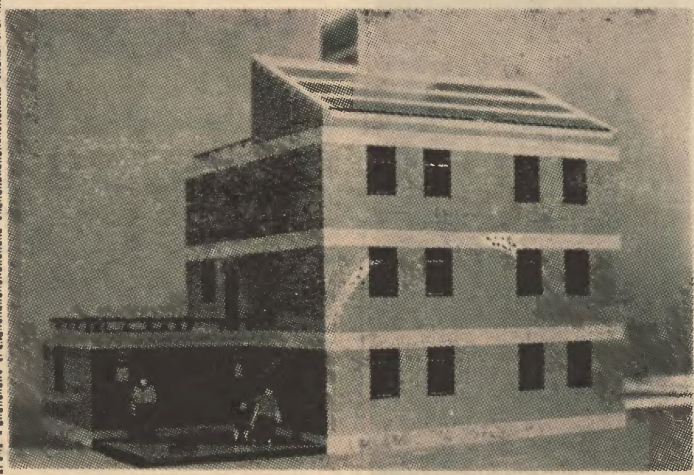
فراهم ساخته است .

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

فراهم ساخته است .

ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را

فراهم ساخته است .



ساختن هاییکه از انرژی آفتاب استفاده میکند، این ساختمان ها تسهیلات زیادی را فراهم ساخته است .



# سی و چارمین سال پیروزی ویتنام قهرمان

امسال سی و چارمین سال روز انقلاب و گشت ویتنام روز ملی جمهوری سوسیالیستی ویتنام مصادف با دهمین سال یادبود راد مرد بزرگ هو چی من بنیادگذار حزب و دولت این کشور میباشد.

خلق ویتنام با صداقت کامل مطابق با آرمانهای رهبر خویش جاده پیروزی را با گامهای متین و استوار می پیمایند کشور ویتنام مجددا متحد گردیده و مطابق سیاست مطروحه چارمین کانگرس حزب کمونسیت ویتنام کار اعمار سوسیالزم را بناتمام رسانده اند.

امسال خلق ویتنام روز ملی خود را در فضا و اتموسفیر وسیع با حرارت کامل جشن می گیرند.

در بهار این سال بود که خلق این کشور پیروزی های شایانی را در سرحدات جنوب غربی و شمال کشور خود کسب کردند. و در جنگ تجاوزکارانه که از جانب هیران و اتحادی کشورهای چین، آمریکا، ژاپن و رژیم دست نشانده یولپوت ینگ ساری به آنها تحمیل گردیده بود خنثی کردند. چنانچه آنها از استقلال ملی، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی خود با جسارت کامل دفاع کردند با برادران خلق کمپوچیا و قیام مسلحانه شان برای سرنگونی رژیم فاشیستی یولپوت ینگ ساری مساعدت اترن نامیو نالیستی نمودند.

خلق ویتنام در اعمار سوسیالیزم پیروز-مندان به پیش می تازند.

بخش بیشتر کار برای بلند بردن محصولات زراعتی تخصیص داده شده است و زراعت به یک بخش مهم اقتصادی بدل گردیده است. در حدود یک میلیون هکتار زمین بایر در سه سال اول پلان پنجساله (۱۹۷۶-۱۹۸۰) برای زراعت آماده گردید. در حدود یک میلیون و سه صد هزار نفر در ساعات جدید اقتصادی بکار گماشته شدند سرعت افزایش صنایع سالیانه به بطور متوسط ده برابر افزایش یافته است. هم چنان در ساحه کلتور، تعلیم و وقایع صحت پیروز یسای چشمگیری بدست آمده است.

بسیاری در کشور مجز گردیده است و (۲۶۶۰۰۰) معلم در مکاتب مشغول آموزش هستند.

دولت روز بروز از حمایت بیشتر کارگران پر خوردار می گردد. چنانچه این امر از تصویب عموده قانون اساسی (اولین قانون اساسی کشور ویتنام متحد سوسیالیستی) بخوبی نمایان گردید.

دست آورد های حاصله زمانه موثرتر جلوه می نماید که آن مشکلاتی را که خلق این کشور تا هنوز به آن مواجه هستند از میان برداشته شود. ویتنام کشور است که در آن سطح تولیدات به پروژه های کوچک منحصر

بوده تا پنج چار جنگ ملی سیو چار سال (جنگ ضد استعمارگران فرانسه، امپریالیست های ایالات متحده آمریکا، رژیم غارتگر یولپوت و کشور توسعه طلب متحدین چپ نمای امپریالیزم) خاتمانوز و و ختم بود. بر سبب و اعتبار خلق ویتنام در عرصه یون المللی روز افزون است زیرا خلق این کشور ثابت قدم در راه استقلال ملی، صلح و سوسیالیزم به پیش می روند. اکنون جمهوری سوسیالیستی ویتنام با بیش از صد کشور روابط دیپلماتیک برقرار نموده است و فعالانه با سازمان های مهم بین المللی مثلش و برای تعاون اقتصادی، ملل متحد و جنبش عدم انسلاک همکاری می نماید.

استحکام بیشتر همپوستگی روابط دوستانه و رفیقا نه با همسایه ها، لاوس، کمپوچیا و اتحاد شوروی و کشور های دیگر جامعه سوسیالیستی قابل اهمیت است. ویتنام سوسیالیستی تلاش های مذبحانه امپریالیست ها و متحدین چپ نمای امپریالیزم را که بغرض تضعیف اتوریته بین المللی و روابط دوستانه و رفیقا نه ویتنام با لاوس، کمپوچیا، اتحاد شوروی و کشورهای دیگر سوسیالیستی صورت می گیرد خنثی نموده است امپریالیست ها و متحدین چپ نمای امپریالیزم تلاش بخرج می دهند تا تخمین نزاع و تفریق را بین

ویتنام و کشورهای جنوب شرق آسیا و کشورهای غیر منسلک بپاشند. یکی از نمونه های عینی این فعالیت های کین تو زانه به پیش کشیدن مساله نام نهاد (پراپام پناهندگان) به شمار میرود کشور متحدین چپ نمای امپریالیزم در مذاکرات خود با هیات نمایندگی ویتنام با پیشنهادات قانونی ویتنام سر مخالفت می گیرد و مانع می گردد تا صلح استوار بین سرحدات هر دو کشور برقرار گردد. خلق ویتنام قویا معتقد هستند که آنها به درخواست های عادلانه خود پیروز میشوند زیرا از جانب حزب پرستوان کارگری رهبری می گردند و از حمایت اتحاد شوروی کشور های دیگر جامعه سوسیالیستی و تمام نیرو های مترقی جهان برخوردار می باشند.

در انانی که آنها روز ملی خود را جشن می گیرند این موضوع را نیز به صراحت ابراز می دارند که ملی تاریخ مبارزات انقلابی خلق ویتنام اتحاد شوروی همیشه رفیق و فادار آن در مجادله بوده است و از مساعدت ها و حمایت موثر اتحاد شوروی در جنگ های آزادی بخش و اعمار سوسیالیزم برخوردار بوده اند. با وجود تمام مشکلات در ویتنام بسیاری از شوروی ها پهلوی خلق ویتنام به کار پرداختند، اتحاد شوروی در اعمار هاپروژه، فارم های دولتی و پروژه های کلتوری در ویتنام مساعدت های تخیلی را فراهم نموده است. هزاران تن از جوانان (مردان و زنان) در اتحاد شوروی تحصیل نموده و علمی نمایند و از دستاوردهای علمی و تخیلی

اتحاد شوروی مستفید می گردند. جای مسرت است که مناسبات حزب کمونسیت ویتنام و حزب کمونسیت اتحاد شوروی محسوب می گردند به اساسی تیوری علمی و اترن نامیو نالیزم پر لری بنا یافته و روز به روز گسترش می یابد.

اعضای قرار داد دوستی و همکاری در نوامبر گذشته بین ویتنام و شوروی آغاز یک مرحله جدید به شمار می رود و در استحکام همپوستگی بیکار انقلابی و دوستی شکستناپذیر بین اتحاد شوروی و جمهوری سوسیالیستی ویتنام نقش بسزائی دارد. برای این قرار داد اتحاد شوروی حمایت پر توان و مساعدت های بی دریغ خود را در مبارزه علیه متحدین چپ نمای امپریالیزم و اعمار سوسیالیزم و دفاع از سرزمین های ایالتی ویتنام جاری خواهد داشت. تمام خلق ویتنام ویتنام و دولت و خلق اتحاد شوروی احترام می گذارند و از تمام امکانات دست داشته خویش برای تقویت و انکشاف روابط دوستی و همکاری بین خلق های دو کشور استفاده بعمل می آورند.

اکنون که خلق ویتنام پیروزی خویش را جشن می گیرند از سهمگیری خلق شوروی در تمام بخشهای ساختمان سوسیالیزم در ویتنام رضایت کامل داشته و مبارزه آنها را برای صلح و دوستی بین ملتها می ستایند پیروزی بزرگ خلق شوروی را در اعضای قرار داد سالیست دو که از سیاست عاقلانه خارجی دولتی شوروی ناشی گردیده است تبریک می گویند.

و ریح لا نور هم پیچلی کسری او پسه خپله خوږه اواده مخ په وړاندی خي. او د خلکو حالت او وضع اخرا بیری او لازيات له ژوندانه څخه لیری کیری.

دځندا په وخت کی د ځغو ف سترگی ډیری ټنگلی کیدی - یوه بشپړنه فرم په هغه کی دځندا په وخت کی لیدل کیده. یو ډیر ظریف او لطیف شی او دغه آتربیا بی غږه دځندا په خپل ځان کی، مخصوصا یو جذاب شی فر لود. د سړی په نظر کی داسی راتله چی حقیقتا له دځندا څخه خوراځلی زه هیڅ وخت له چاسره نه یم مخامخ شوی چی وکړای شی له (روح سره) د و مره و خاندی. که چیری دغه تعبیر مجاز وی. دځغو په بهاره کی سړی کو لی شی

چی ډیر څه ولیکی. مگر دغه کار د فیکسی شری نه ضرورت لری، او په دی کار کی زه وارد نه یم. دده په باره کی داسې دداستان په ډول چی په خپله یی لیکلی دی په خلاصه هواکی: په زیر کانه، تکر انگیر او کاملا روسی ډول باید ولیکل شی.

ښه دی چی سړی دده غوندی دی و په انسان یا و نه و کړی. دده یا و نه په حقیقت کی یوی ناڅاپی ښادی ته رسیدلی او د دوباره ژوندانه، درېا معنی ورځنۍ.

## بقیه صفحه ۱۹ انتون چخوف...

«وگوره! غواړم چی دمکتب دیوی ښوونکی یوی ملعدی په باره کی یو داستا ولیکم.

هغه د ډاروین ستاينه کوی. هغه عقیده لری چی د خلکو د تصبیاتو او هڅو - پرستی سره باید مبارزه وشي، مگر په خپله دیوه سړی د توجه د جلبو لږ او په هغه کی د مینې د پیدا کولو په خاطر نیمه شبه حمام ته ځی ترڅو چی هغه توره پشو چی .... هلو کی یی څلا کړی دی په تودو او گرمو اوبو وسوځوی.

هغه خپلی ډرامی د (سرگرم کوونکو په نامه بللی، او حقیقتا، رښتیا هم یی له ریا څخه معتقد شوی چی (سرگرم کوونکی ډرامی لیکي). شک نشته چی سادامور ورو هم عین د چخوف کلمات تکراروی. کله چی به سر سختی سره وایی چی:

(چخوف ډرامی باید د تفرلی کمپیو په شکل د صحنی په مخ وښودل شی). مگر چخوف ادبیاتو ته به ډیره زیرکی سره توجه کوله، خصوصاً د نو و اواز له لیکوالانو دکار په باره کی ویل بیی: (مونږ لاریا تو لیکو تگو ته ضرورت لرو، تر اوسه زموږ په ورځنی ژوند کی ادبیات

یونو ظهروه سدی. حتی دپیشرفته او تلی طبقی له پاره هم. په تاریکی دهر و (۱۹۲۶) کسوله پاره یو لیکو تکی و جوړه لری او دلته دیوه ملیون کسوله پاره یوازی یو لیکو تکی و جوړه لری.

کله تاریخی دغه څخه یو مالخیولی جوړوی او یا داچی له بشر څخه د بیزاری حالت په ده کی پیدا کوی. په داسی حالت کی به ډیر سخت انتقادی شوه. او سړی په سختی سره کولی شول چی د هغه سره چوپه وکړی او قانع شی.

یو ځلی چی د کرکی په منځ کی ناست و او په لیری ځای کږی یو سیند ته ځیرکتل، ناڅاپه یی وویل:

(مونږ عادت پیدا کړی دی چی د ښی هوا، ښه څرمن، دیوی ښکلی عشقی ماجرا په امید ژوند وکړو. دبایاتوب امید، یاد پولیسو دریا ست مقام لاس ته راوړل، خوما هیڅکله داسی څوک پیدانه کی چی دیو هی او دانی به آرزو ژوند وکړی

خپل خانو توتو وایم چی د نوی تزار په حکومت سره او ضاع ښه کیری. او دوه سوه کاله چی نور هم تیر شی نو ښه به شی خو هیڅکله دا هڅه نه کوی چی دغه ښه روزگار دسبا په وجود کی تجلی وکړی. په عمومی صورت سره ژوند هره



## متن بیانیه رئیس شورای انقلابی...

ملی و بین المللی جمهوری دموکراتیک افغانستان نقش موثر داشته باشند و خود را همچون شما در برابر خلق زحمتکش خود مسؤول احساس کنند و معتقد باشند مثلی که شما همیشه در برابر خلق حساب میدید و با افتخار خود را مورد باز پرس خلق قرار میدید هر فردی از کارکنان جمهوری دموکراتیک افغانستان نیز مورد باز پرس خلق واقع میبشد و در برابر خلق مسؤولیت دارد خلق همیشه از فرد فرد دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان با تمام قدرت و توانایی که دارد حساب گرفته میتواند. تاریخ را خلق میسازد

قدرت نیرومند خلق است. کشور محبوب ما کشور مشترک و پر افتخار خلق زحمتکش پشتون، بلوچ هزاره، ترکمن، ازبک نورستانی و اقوام دیگر یک در افغانستان زندگی میکنند میبشد.

حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان خدمت خلق زحمتکش و ملیتپای پر افتخار افغانستان و اقوامی که در کشور محبوب ما زندگی میکنند میبشد و مسؤول رهبری امور اجتماعی و اقتصادی کشور خود می باشند که در این خدمت

گذاری و در این رهبری نزد خلق خود احساس مسؤولیت میکنند و احساس حساب دمی میداشته باشند. خلق عالیتربین قدرت کشور محبوب ما افغانستان عزیز است.

بزرگترین افتخار ما در این است که خلق زحمتکش ما از حزب دموکراتیک خلق افغانستان واز دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان با احساس گرم وطن پرستانه حمایت میکنند و در هر امری که حزب دموکراتیک خلق افغانستان و جمهوری دموکراتیک افغانستان بخاطر دفاع از وطن دفاع از انقلاب و اعمار افغانستان عزیز در پیش میگیرند نه تنها حمایت میکنند بلکه بازو به بازو دست بدست در آن

سهم میگیرند. ازین جاست که با افتخار همه ما و شما میگوئیم که زنده باد خلق زحمتکش افغانستان پیروز باد حزب دموکراتیک خلق افغانستان

پیروز باد جمهوری دموکراتیک افغانستان پیروز باد صلح، دموکراسی و ترقی اجتماعی در سراسر جهان.

امید وارم که احترامات و سلامهای گرم صمیمانه و برا درانه مرا شما رفقای دلیر و قهرمان بتمام کارکنان صادق و وطنپرست جمهوری دموکراتیک افغانستان و خلق زحمتکش پر افتخار ما برسانید. با احترام

## غذا و ارتباط آن...

خوردن غذا افراط میکند این پر خوری و غذای اضافی در کشور های متمدن یکسوء بلا وقت شمرده میشود.

چه بسا مردمی که از تغذیه روزانه خود سه تا چهار هزار وگاه تا پنج هزار کالوری میگیرند، و اگر احتیاج طبیعی برخی از بدن های روش زندگی و یا شدت فعالیت های بدن برخی از افراد را در نظر بگیریم، باز هم این ارقام از اندازه های عادی فوق العاده بالاتر میباشند.

طبیعی است که عده ای از این گروه برای مدت محدودی با این پر خوری ادامه میدهند بدون اینکه احساس ناراحتی کنند، اما معمولاً این تغذیه افراطی و بخصوص زیاده روی در مصرف گوشت و چربی امری زیان آوار است و یک سلسله ناراحتی ها از قبیل سوء هاضمه احتیاج بخواب بعد از غذا، ترشی معده، سر درد و خستگی ناراحتی های فکری به همراه می آورد.

و بگذریم از اینکه بقول دوکتوران در اکثریت قریب به اتفاق موارد پر خوری ها و دچار چاقی می شوند و بعد از فعالیت و نشاط به اندازه قابل توجهی کاسته میشود و بدن های این چاقی، پیری زودرس فرا میرسد، قبول دارید که همه چاقها من تر از سن واقعی شان به نظر میرسند؟ و بالاخره نتیجه پر خوری مریضی های

اعتقاد دارند که نباید کمتر از هزار و هشتصد کالوری باشد. با این حال صرف نظر از شرایط زندگی که قسمت اعظم مردم جهان را برای یک عمر کمبود غذایی محکوم میکند، عده دیگری هم خواه بعقل دشواری های اقتصادی و خواه به میل واراده خود از اندازه لازم کمتر غذا می خورند.

بیم از سوء هاضمه و بخصوص بیم از چاقی سبب میشود که عده زیادی از جوانان خود را به کمبود غذایی محکوم کنند و این امر برای سلامت آنها عواقب خطرناکی ببار می آورد. گاه بظاهر این تغذیه های نارسا برای مدت محدودی هیچگونه ناراحتی تولید نمیکند، اما بتدریج آثار ناراحتی، خستگی، حساسیت های پوست، کم خونی، کسر کلسیم، روماتیسم و غیره ... نمودار میشود و کمبود غذایی مخصوص برای کودکان و نوجوانان و برای همه کسانی که فعالیت زیاد دارند خطرناک میبشد. گذشته از این ها کسر غذا بدن را آماده برای بیماری های مانند سل میسازد. نا چوری های دیگر مانند نارسایی غده مغز، لاغری و یا برعکس چاقی بیش از حد از عواقب این کمبود میبشد. پر خوری نکنید.

در حالیکه اکثریت مردم به ناچار کمتر از اندازه لازم خوراک می خورند عده ای هم در

مانند، مریضی قلب، و بخصوص فشار خون و بیماری شریان ها که انواع مختلف آن بیماری اختصاصی پر خور هاست (مخصوصاً گمانیکه گوشت و چربی زیاد می خورند) همچنین روماتیسم، تفرس، ورم گرده ها، مرض شکر و بعضی بیماری های جلدی نیز ناشی از پر خوری هستند. میگویند که در بعضی موارد بیماری سرطان از سبب پر خوری زیاد پیدا میشود.

به موجب ارقامی که بدست آمده بیشتر

## سوم عقرب...

برداغ های سابقه جبین از تجاع افزوده یکی از این واقعات که توسط متحدین چپ نمای امریالیزم به تحریک و پشتیبانی دولت ارتجاعی ظاهر شده یو قوعیو-ست شهادت یکفر زندمبارز و نوجوان خلق عبدالقادر قهرمان می باشد که در روز روشن و در ملای عام هدف ضربات و حشیانه ی دشمنان خلق در طی تظاهرات بناسبت بزرگداشت روز سوم عقرب در سال ۱۳۵۱ در هرات برکدار شده بود، واقع شنوبا این عمل دد منشا نه و غیر انسانی خود ماهیت

کسانیکه چاق بوده اند به مرض سرطان گرفتار شده اند. یک موضوع را نیز باید داشته باشید که یکدگان زیاد غذا ندهید. بسیاری از پدر و مادر ها بزور با فشار به کودک غذا می خوراند که این امر آهسته آهسته وضع صحتی و مزاجی کودک را متاثر ساخته باعث بعضی مریضی ها مانند جگر، گرده، معده و غیره میگردد.

و حشیانه و ضد خلقی خود را هر چه بیشتر نمایان ساختند.

ولی همه ی این اعمال بهرشد نهفت و میا رزات طبقاتی و سست شدن بنیان ارتجاع و فتودالیزم در کشور منتج نموده. آری میا رزات پیگیر حزب دموکراتیک خلق افغانستان نتیجه ی بس گرا آنها و بزرگی بخلق ار مغا ن آورد که نه تنها خلق را از همه آلام و آفات نجات داد بلکه روح شهیدای قهرمان سوم عقرب را نیز کما ملاً آرام ساخت آری انقلاب نور در کشور به پا یمردی خلق افغانستان پیروز گردید.

زنده باد مبارزه ی پیگیر خلق افغانستان شاد باش ارواح شهیدای سوم عقرب.



# جواب نامه های شما

سلام خوانندگان عزیز!

اینبار، صفحه جواب به نامه هارابه بوتۀ نقد وانتقاد می اندازیم. صفحه بی که خوانندگان آنرا بشما میسازید. همین شماییکه فعلا مجله را به دست دارید وبه جواب نامه ها، پاسخ نامه ارسالی خویش را می جوید وبی صبرانه انتظار می برید که جواب نویس نامه های دوستان چه حرف وسختی با من در میان دارد وچاپ مضمون من را، به کدام شماره وعده میدهد... از اینگونه بسیار. تاحال به چند شیوه وروش گونه گون به پاسخ نامه های علاقمندان و همکاران مجله ژوندون پرداختیم که در فرصت مناسب آن، گفتگوی نیز براه انداختیم وعلاقمندان را به صفوف منتزع ازهم، نیز، نشانندیم.. واز همینگونه دسته بی اندک خرده گرفتند واعترض نمودند که به جواب نامه های دوستان ازروش واصول «تلگرافی» نباید کار گرفت. اگر به محدودیت مکانی سردجاریه، لااقل به محدودیت کلامی رغبت نشان ندهید ونامه ای که شرح وتفصیل بیشتر میخواهد قطعا جواب تماممعنی ومفکی ارایه نمایید.

ما، نظروفقیده خوانندگان خویش راگرامی میداریم وهمچو روش رانیز، دنبال می نماییم اما فعلا دنباله صحیح رامی گذاریم به بعد، ولی الرغم فکر ونظر یکعده که خارج از دنباله صحیح مانست، میپردازیم به نشر نامه بی عبدالرحیم، که لطف نموده اند، ازراه دوربه ماچیزی ارسال داشته اند:

بعداز دعای سلامتی به حق ما، دوست عزیز ما چنین می نگارد: «... چند انتقاد و پیشنهادی دارم در اطراف مجله ژوندون، امید که بایشانی باز قبول گردد:

۱- چرا در شماره های مجله ژوندون، آدرس مجله را چاپ نمی کنید... تاهم وطنان ما که نومیخواهند با مجله ژوندون همکاری کنند، ازآن استفاده نمایند. پس خواهشمندم که در شماره های که بعد از این به چاپ میرسد... آدرس مکمل مجله را نیز ذکر کنید.

۲- جواب به نامه های همکاران مجله باید کوتاه ومختصر باشد واز برگویی پرهیز شود مثال خوب آنرا در شماره ۲۲ بالای داستان ضیا مهاجر میتوان دید که اگر به عوض این همه برگویی هابه نامه های دیگران جواب بدید، ازاین چه بهتر.

۳- در صفحه جوانان، بیشتر با جوانان مامصاحبه کنید وزیادتر عکسهای از آنان به چاپ بسپارید.

۴- چون انیس یک روزنامه است و صرف وظیفه دارد که اخبار روز، اوضاع جهان و رویداد ها را گزارش بدهد باید از گزارشات فنی واكتشافات صرف نظر نماید وبهتر است این مطالب را مجله ژوندون و

آواز که هم از لحاظ قیمت وزحمت گران است، انجام دهد... امضا».

دوست گرامی سیدرحیم یا بگویی عبدالرحیم!

مطلع جواب نامه شما را به این مناسبت به شوخی گرفتیم که به پشت پاکت نوشته اید: «ازطرف عبدالرحیم... ولایت کندز» مگر در پای انتقادات وپیشنهادهای تان امضا گذاشته اید «سیدرحیم «رحین» مگر شما یک انسان دو بعدی اید؟ یاکامی خودرا سیدرحیم مینامید وزمانی عبدالرحیم... بهر صورت ازشوخی میگذریم وبه انتقاد و پیشنهاد شما پاسخ ارایه میداریم:

۱- نخست از همه سلام ما را نیز بپذیرید. راست میگوید رفیق، از این بعد، آدرس مجله را مینویسیم ودوستان را نوکار مجله را، سردرگم نمی گذاریم، مطمئن باشید... انتقاد شما بجاست واطاعت واجرایش نیز بجای... ولی این گفته نیز بجاست رآنرا بهضم انتقاد تان بگیری، که، گرواستیید به مجله ژوندون چیزی بفرستید، فقط کافی است که به پشت پاکت بنویسید: «به مجله ژوندون» وآتوقت به پست بیاندازید. وچندی بعد نامه شما بدست ماست.

دوست عزیز! گاهی بعضی جاها از بسکه معروف اند خود آدرس اند وبه توضیحات بیشتری نیازی ندارند، از همین جمله اند: وزارت اطلاعات وکلنور ورا دیو افغانستان... که هرگاه نامه بی به وزارت اطلاعات وکلنور روائه دارید... لازم نیست که بگویید به وزارت اطلاعات وکلنور... مقابل فلان تعمیر ویا نزد یک فلان شی دیگر. همین بس که به پشت پاکت بنویسید به وزارت اطلاعات و کلنور.. اما در نظر داشته باشید که نامه را به پست بیاندازید...

۲- با پیشنهاد دومی تان سر موافقت نداریم وبه شهادت نامه های ارسالی خوانندگان ایشان نیز سر مخالفت دارند واما از مختصر گویی منع می کنند ودلیل ودلیل می آورند ومیگویند: «که اگر مضمونی را قابل چاپ نمیدانید وعرض میدارید که قابل چاپ نیست این بسنده نیست وطرف را جواب درخور نیست» وبقول معروف استاد میکنند، سخن چوگفتی، دلیلش بیار... باید دلیل مبنی برعدم چاپ مضمونش ارایه شود تا قناعت همکار عزیز ما فراهم گردد وبه کاستی هاو ضعف های نوشته اش روشنی افکنده شود.

تا او را بکار آید ودر نوشته های دیگر، آن نکته هارا آویزه گوش خود بگیرد واستفاده ببرد، چه اگر تنها، مابه (بلی) و (نی) اکفا ورزیم وخوبی ها ویدی های یک نوشته را اززیای تکنیم، کار مثبت وعقل پسندی انجام نداده ایم وصفحه بی جواب نامه هانز کمک

بیشتر با قلمزنان تازه کار وجز نشان دادن افق ها وحلول ها به همکاران مجله و جز دلگرم ساختن تازه کاران به مسایل ادبی، کار دیگری ندارد اگر فقط به «نی» قابل چاپ نیست چشم داشته باشیم که کار سهل و آسانی نیز است، ما از تعهد ورسا نتمندی گریخته ایم، که شرمناک است چنین گریختن... وجه بهتر است که این تعهد و التزام را، در سطح گسترده اش خود زیر نظر گیرید

۳- در قسمت پیشنهاد شماره سوم شما باید بگوییم که، صفحه جوانان مجله، اکثر همینگونه بوده است وباز هم، بار دیگر نظر شما را به متصدی صفحه جوانان در میان میگذاریم تا چه پسند آید...

۴- میگوئید اوضاع جهان درویداد ها را گزارش بدهید... مگر اختراعات واكتشافات جن ورویداد های زمانه واوضاع جهان نمیشود؟ فقط روز نامه وظیفه دارد که اخبار روز را بخش کند و دیگر ازهرچه که خبر روز نیست بگذرد وهر روز بگوید که وضع جوی چطور است؟ باران می بارد؟ هوا ابر آلود است و کی کجافت وجه آورده؟ اگر حرفهای شوخی آمیزش را جدا کنیم وبگذریم میرسیم به اینکه مجله ژوندون باآنکه به قول شما «به تناسب روزنامه قیمت است وکارش بر زحمت» آنچه را در این سطور ذکر کرده اید، درخود دارد یعنی که هم مطالب از دنیای اختراعات واكتشافات دارد وهم ترجمه از نلم های سراسر جهان سینما... در حاشیه این پاسخهای دو ستانه به عرض تان برسانیم که آیا جواب این پیشنهادات شما با کلمه «آری» و «نی» میشد پاسخ گفت؟ و آیا میشد ضیا مهاجر را بایک «نی» که تازه به نوشتن داستان پرداخته است، قبول داد؟ و آیا یک «نی» گفتن بدون اقامه دلیل پذیرنده، در همین زمینه، نوعی استسداد کشی ادبی نیست؟ و آیا یک «نی» گفتن با شرح جامع الاطراف، خود تشویقی ودعوتی به بهتر نوشتن نیست؟ این چند جمله که گفتیم فقط فقط دفع مسوولیت وجدانی نموده ایم والا چیز زیادی می نماید وبقول شما برگویی که وقت عزیز تان را به هدر داده ایم!!

دوست ارجمند محمد صابر ثبات متعلم لیس جیبیه!

علیک میگوئیم وسلام میفرستیم. خوب است که دانسته اید، در قضاوت ما غرض و مرضی در کار نیست وآنجبه گفته ایم شرط بلاغ بوده است وبس، که خواه شما بند می گیرید وخواه ملال... اما خوشوقتیم که (غبار یاس وکلنور، دربین ما، تار عنکبوت وارنه تنیده است وهرچه گفتیم به دوست گفتیم که هرچه «اگر در هر چه آن شک می کنید، چیز دیگری بجایش بگذارید» از دوست میرسد نیکوست. هدف ما به یک.... شما نبوده است، اینهم قسمتی از تراوشات ذهن مبارک شما که میخوانید:

پاییز بیامد در جای بهاران  
پاییز چه زیباست که بیامد  
برگ زرد درختان بمن گفتند  
پاییز بیامد، پاییز بیامد  
چغ چغ پرندگان خوش خوان  
شوریده و نالیده در باغ

گفتند که پاییز بیامد در گلستان  
برگسان درختان فر و ریختند  
با شورا فغان، ناله کشیدند وگفتند  
عمری که داریم حاصلی ندارد  
واخرش چنین سر فصلی دارد  
کیهان به زیبایی شبهای بهاری  
گوید که پاییز بیامد پاییز بیامد....  
انتظار مطالب خویر وبهتر تان را می کنیم،  
خدامدکار تان.

دوست مهربان عبدالقدیر بران متعلم لیس رحمن بابا!

مضمونی بنام «نیروی خلقها شکست ناپذیر است» به اداره رسید وتوصیه بی که داریم اینست که در نوشتن هر مطلب، کمی توجه بخرج دهید وآنجبه را مینویسید، یکبار دیگر مرور کنید ودقیقانه اززیای کنید. آنچه سبوا از نلم مانده است مجددا آنرا تمام نمایید وبه مابفرستید. این مضمون شمارا به متصدی صفحه جوانان ویا دوستان می سپاریم که در قسمت نشرش تصمیم بگیرند... دوست گرامی شکریه متعلم لیس زرغونه! از لطف ومهربانیکه به حق قلمزن این ستون روا داشته اید، متقابلا سلامتی وموفقیت تان را آرزو مندیم وکوشش می نماییم همینگونه که می پذیرید ودوستان را خوش می آید، جواب بنویسیم وآنها پاسخهای بقول شما هم خوب وقابل قبول وهم خواندنی وطنز گونه... دوست عزیز، آن اندازه که هم به تعریف

قلمزن این صفحه قلم فرسایده اید سزاوار نیست وبه این همه تعریف نمی ارزد..... اما به جواب این خواست تان که فوتوی از جواب نویس نامه ها را با شرح اسم و تحصیلات وآیا خارج رفته است یاخیر؟ به چاپ بسپاریم، مقدور نیست فقط به پاسخ تان میگوئیم که خارج نرفته است وطنز و شوخی آن اینکه تنها کو ر خانه نشین بغداد بی خبر است... واز دیگر حر قها میگذریم ومیگوئیم، خدا حافظ خوانندگان والسلام



مدیر مسئول: شیر محمد کاوه  
معاون: محمد زمان نیکرایی  
امر چاپ: علی محمد عثمان زاده  
تلفون دفتر: ۶۶۸۱۹

مطبعة دولتی



والمطهرين  
كتاب پر لپسي شميره  
آئينہ بدين لودين كتابتون

آشرف  
1786 kabuli, AF.